

Ms. 4. 4°

117. 6. 6.

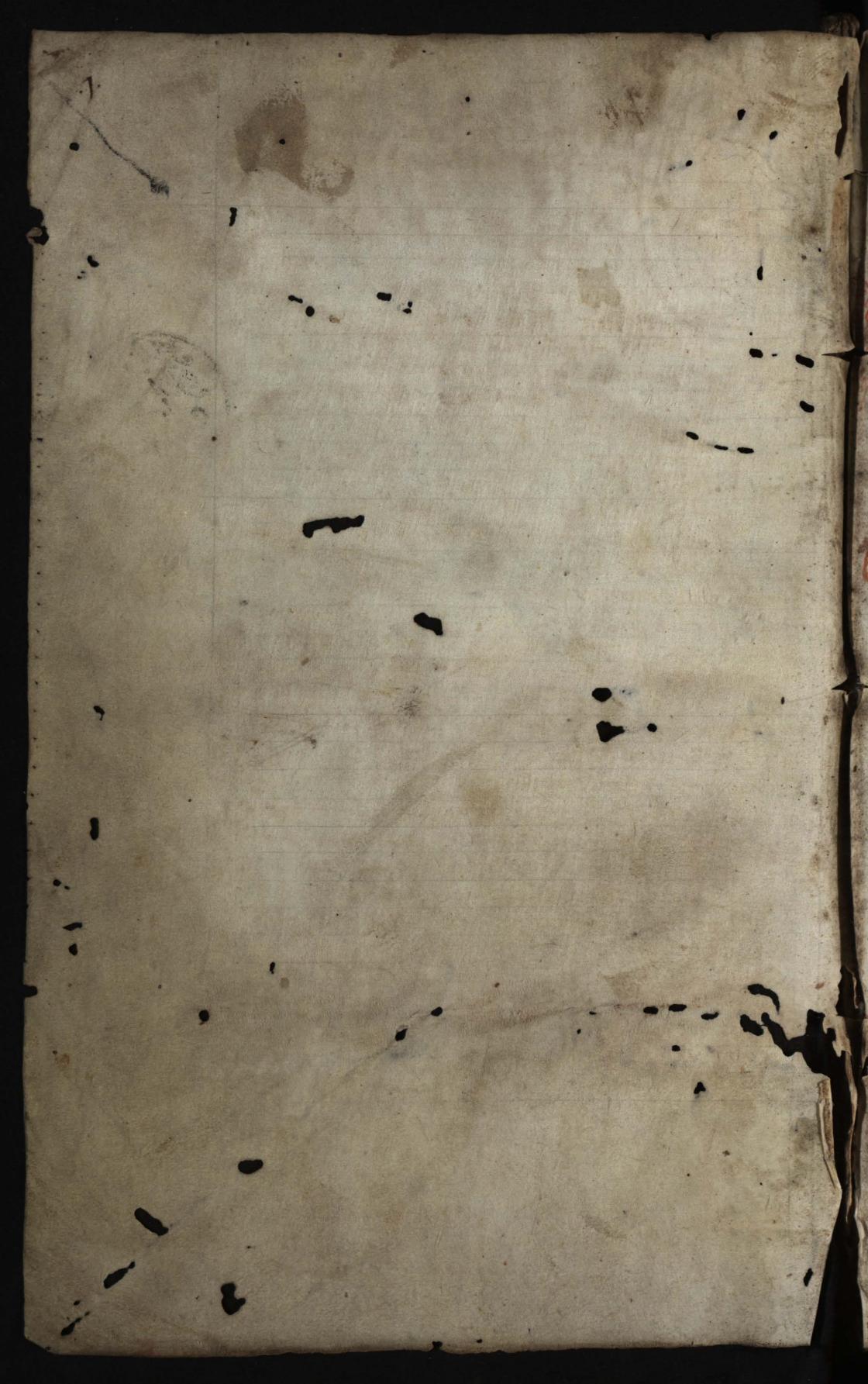
College Societ: Fafu Ingol: A.D.C

H^o Cod. ms. 4

Beda sup lib^s. Satoris.

Vener. Beda super libros
Salomonis.

MS
IV
88.

IN CIPIT TRACTATUS. VENERABILIS
BEDE PBRI IN PROVERBIIS.
SALE O. M. S. § NIS.
ARABO L E. SALE O. O.

Parabole grece latine similitudines dicuntur.
Qd huic libro uocabulū salomon ob id in posu-
it. ut sciremus abius qd nū iuxta litterā intelli-
gere qd dicit. inq dñm significat pparabolā turbis
fusse locuturū. Si cū etiā nōtē pō qd pacifico regni sui statu reg-
nū xpi et ecclē penne denuntiat de quo scriptū est. multiplicabi-
t cū impiū qd pacis nū erit finis sup solui dñs qd sup regnū ei sedebit.
sic qd templi instructione ac dedicatione edificationē scē ecclē qd
tpē resurrectionis inēcū dedicabit insinuat. Hā yipē filius dñs
et rex spūialis qd esse turbarū testimonio qd ciuitatē hierosoli-
mū uenientia. cū palmarū ramis qd laudib⁹ occurrere declarat. Hoc an-
dū aut qd vulgata editio pparabolā qd hebraice masloth uocant.
paroemias id est puerbia dicuntur. Sed nec ipsū nōm abhorret auero.
Que enī parabole recte nuncupant qd occulta sūt. possunt n̄ incon-
grue qd puerbia uocari. qd talia sūt que mērito sepi⁹ more conlo-
quentiū uersari ac memoria debeant retinēri. Hā qd pūbia ple-
niq; tā obscure dicuntur. ut mērito eadē possint qd parabolariū
nōtē notari. dño attestante qatt. Hec in puerbus locut⁹ sū uob.
venit hora cū iā n̄ in puerbus loquar uobis. sed palā de patre
annuntiabo uobis. Qd aut utilitatis parabole salomonis fe-
rit. succremento tituli monstrat cū subdet. Adsciendā sapi-
entia qd disciplinā. Sapientia aut qd disciplinā scire ē. qmodo
recte credere qualit se uiuere oporteat. quēq; ueracit̄ didicis-
se. quo intentionē credis dirigere qd opando gerere ueniat nos-
se. Qd aut adiungit ad intelligenda uerba prudentie qd susci-
piendā eruditioē doctne. monet eos quos imbut ut n̄ so-
lū sapientia quā semel ipsi pcepterint amplecti qd discipline
uirtutū quā cognouint sciānt inseruire. sed etiā uerbis pru-
dentiu qd ad pfectiora pfectiā libent auscultare qd her soller-
ter intelligē curet. Iusticiā qd iudiciū qd equitatē. Iusticia
est in eius qd sōdū regulā ueritatis bene opam. Iudiciū nullis
qd recta discretione cū primis agim. Equitas in eo cum

b.

c.

7.

sincera intentione deo soli in his que recta gerim uel iudicam
placere contendim. Ut det parvulus astutia adolescenti scientia
et intellectus. Parvulus dicit eos qui nupt sapientie aure accommoda-
re ceperat adolescentem qui aliquantum iam in ei auditione perficit.
Et ideo fortasse parvulus plurali numero adolescentem appellat sin-
gulari. quia doctrina sapientie quos diversis animi motibus diversi
iuuendi modis deditos suscepit in una uirtutis perfectione
erudiendo puehit. Ne quibus uire dicit. Multitudinis edentur
erat eorum unius et anima una. Ut det inquit parvulus astutia.
Hec geni rudibus est et incipientibus necessaria. quia sophismata
tum dinoscere et cauere ueritatem possunt. ne falsos fraudibus ar-
gumentorum abducant asimpluitate uere sapientem qui ducit ad
uitam. Adolescenti scientia et intellectus. quia qui prudenter decli-
nat falsa sequent scita uitatis percipiet. Actus proutulatio.
hinc iam ipse textualis parabolay incipit. Audiens sapiens sapien-
tior erit. Quia sapientie amator extitit salemone. quia optione
sibi data sapientiam petuit et accepit. pulchre initium parabolay
suum asapiencia sumit. Qd autem att sapientem cum audierit uer-
bum sapientiae effici ostendit neminem in hac uita ita sapiente
fieri posse. cui sapientia nequit augeri. semper moris esse sapien-
tiam ut dictis mox aliquando et minor auscultet. et quod in
eis utilitatis audierint ad se replicet. suoque inde recondat.
Veniq; audiuit sapiens minor maiorem reginam labam salemone et
sapientior reddit. Audiuit moyses sacerdos suu multo inferi-
ore sublimior et sapientiae redditur est. Audiuerit discipuli apostoli
et ipsum sapientie percipere meruerit. audiuit nichodemus audi-
uit gamaliel. audiuit discipulus eius tunc paulus. nec apostoli
paulus sapientes utiq; uerbum euangelii et sapientiores sunt fac-
ti. Qui etiam paulus cum ad tertium celum nascitur audisset ea quod non
licent hominibus loqui nichilominus tertii reuersus aiebat. quia
ex parte cognitorum et ex parte prophetarum cum autem uenerit quod
perfictum est. euacuabit quod ex parte est. Et intelligens gubernia-
cula possidebit. Nemo se de sua iactet scientia. quia qui sapien-
tiam uerba creberet audire et intelligere negligit. uitam suam xi-
te gubernare non nouit. quanto magis regimini perfici nequit.
quod se ipsum ad patrum disciplinam subicere contempsit. Qd ergo att

audiens sapientis sapientior erit. ad cognitionem rerum quod per sapientium
 noscuntur respicit. quod si additum est intelligens gubernacula posside-
 bit. ad rectitudinem utrumque perandere sapientiam discit uel docet
 planet. Et pulchre principium parabolam principio iugum tituli.
 quod ita se habet. Parabola le salemoris filii dicitur regis iustitiae. ad sciendam
 sapientiam et disciplinam. animaduertet parabolam et interpretationem
 uerba sapientium et enigmata eorum. Hoc discipulis se humili-
 tam audientibus ipsa quod eos in carne apparet erudiebat sapientia do-
 natrix. ut et suas parabolam que turbe intelligere nequebant
 et prophetarum ac legis enigmata uideat obscura dicta. spiritualiter
 animaduerte ac si auditoribus elucidare ualeret. Sed et sequenti
 b. eccl. magistris eadem intelligentie spuialis arthana pie queren-
 tibus ac pulsantibus reseruantur timor dñi. principium scientie. Iuo
 timores sunt dñi. pmi seruulis principium scientie ut sapientie uoca-
 tus. sed amicabilis perfectione sapientie comittatur. Timor seruulis
 principium est sapientia quod quisquis post erroris delictorum sapere incipit
 primo timore diuino corruptus. ne ad tormenta ducatur. hunc
 timorem profecta dilectio foras mittit. Succedit autem timor dñi
 scimus permanens inseculi scilicet quem non excludet sed auget caritas. Ipse
 est quo timet filius bonus ne ut in modico oculos amantissimi
 patris offendat. Haec inchoatiuo timore seruulis adhuc animo me-
 tut. ne aburato domino penitus subigatur. Utque autem timor infinita ces-
 sabit uita. caritas vero non excedet sed in plenitudine sapientie
 manebit. quod est agnoscere uerum et unum deum et quem misit ihm ipm.
f.

Sapientiam atque disciplinam stulti despiciunt. Dixerat de sapi-
 entie quod auditio sermone sapientior fieret. et intelligens recte
 suos gubernare disceret actus. Dicit enim deo de stutis quod sa-
 pientiam recte docematis et disciplinam pure iurulationis non modo
 assequantur. sed et nosse contemnunt. Hinc p[ro]dicante in carne ipsa
 sapientia sapientes quod gaudentes accurrebant at pharisei et p[ro]ci-
 pes sacerdotum salutaris ei dicta sumul et facta spernebant.
 Et notandum quod sapientem singulare modo stultos describit plura-
 li. quod plures sunt sapientibus stulti. et sapientium et omnis
 universitas tenet calle pietatis. Porro etiam dissimile dog-
 ma. dissimilis est ergo uiuendi. **A**udi fili mi discipli-
 na patris tui et ne dimittas legem matris tue. Acte in pueritatem
g.
h.

de p[ro]pt[er]q[ue] parte disputat. hic iā sedulus incipit admonere q[ui]mque;
fidelē ut disciplinā legis diuine blandicūl p[ro]ponat reprobos s[ed]a
numirū hui[us] custodiā corona illoꝝ facinora moes sequat[ur] et
na. **V**nde recte filii uocat quē patrīa sollicitudine curit in
struere. Potest & ex dei patrī plena accipi innoꝝ autē matrī eccl[esi]e
q[ui] tē synagoga uocabat intelligi. Et notandum q[uod] na nos discipli
nā patrī audire p[re]cepit ut legem q[uod]; matrī nulla ratione dimittat
mū q[uod] non sufficit ut q[uod] se d[omi]nū diligere & ei p[re]ceptis obtemperare di
cat. si unitatē eccl[esi]e fratnā caritate nō seq[ue]t[ur]. Hec uerat aliqd ma
triē ipsā & dei grām q[uod] saluām accipere. Haꝝ & apud hebreos sp[iritu]q[ue]
grām p[ro]st[ra]t genē feminino nuncupat. **V**t addat grā capti
tuo. & torques collo tuo. **M**os ap[osto]l[u]s ueret[ur] ut legitime certan
tes coronā i capite torque in collo acciperent. & nobis q[uod] si discipli
nā conditoris nři sig[ne]rū letta custodim[us] maior inde sp[iritu]lū uir
tutū claritas auget. Addit[ur] enī grā capti cū caritas q[uod] p[ri]ncipa
le m[od]estia habet. ardent[er] inflammat. Addit[ur] & collo torque.
cū fulgore p[er]fecto p[re]parationis sermo p[re]dicationis q[uod] p[er] collū p[re]ce
dit & firmat. ac ne contēpni ab auditorib[us] debeat indeficien
ti uirtutū & exortione docet. & his q[uod] moysaice legis decreta
d[omi]no ueniente seruabat addita ē grā noui testamenti cū spe
regni c[ele]stis. cui splendor eximiū ad exemplū corone l[et]toris
nullō umq[ue] fine claudet. Hobisq[ue]; cū p[ro]bonis actib[us] quos diui
na grā p[ro]gauit lux etna thuri. grā p[er]fecto capti & collo tor
ques addit[ur]. iuxta illud eu[angel]i q[uod] nos om̄is de plenitudine ei[us]
acepimus grām p[er]grā grām scilicet beatę retributionis p[er]grā rec
te operationis. **F**ili mi sita lactauerit peccatores. ne acq[ui]escas
eis. Iuob[us] modis lactat peccatores quos decipiuit. quia aut ad
facienda sceleria blandimentis illiciuit. aut facta iā fauoris
quasi laudabilit[er] facta sustollit. Inutq[ue]; aut sapientia suos au
ditores ne talib[us] acq[ui]escat hortat. **S**i dixerit ueni nobiscū
insidiem[us] sanguini. Pot[er]t hic loc[us] g[ra]uit[er] de latronib[us] q[uod] innocen
tib[us] insidias & mortes ut dāpna infert. pot[er]t de illis speciali
tate intelligi q[uod] ipsū uitę auctiōnē neci t[em]p[or]ididerit. **A**bscondam ten
diculas r[ati]o n[on]sonit frustra. **H**ec fecere cū dicebat. licet
censū dare cesari annon. & i numerā hui[us] modi. Uere et enī
erat insonis q[uod] peccatuū nō fecit nō inuenit ē dols inore cū yere

4

frustra tendebat insidias. qd in nullo lesi. immo cui plurima
erat beneficia expro. **D**e gloriā eū sic infernū uiuentē. &
integrū quasi descendente in lacū tra dñm in pīj desiderabat
extinguere. ut omīs memoria uirtutū & doctīne illi tolleret.
s. & hoc ipsū qd umq talis ut eos uixerit obliuioni daret.

Omne pīcōsā substantia replētū in plebīm domī nrā spolijs.
Ue hominib dicebat. qd xp̄o adherere cernebat. Putabat
enī qd si eū occideret. om̄s qd credidēt meū ab elī posset amo-
re & consecutu scernerere talib; animay spolijs sua con-
uenicula replere domoy. Cui simile ē dñce parabole qd
ueniente ad se regis filio dixerit. Hic ē heres uentre occidam
eū & nrā sit hereditas. **S**ortē mitte nobiscū marsupiū
unū sit omīu nrīn. Marsupiū ē sacculus nummorum. Patet
de latronib qd ut plures scelerū socios. qrat. & munione eis
predē. qui rapuerit spondēt. Sic & pīcōtōres nrī redēptoris
qscunq; potuere sibi ad iungēbat. Qd illū seq uidebat. hos
de synagoga pulsantes sua & munione pīuabat. **F**ili mi ne
ambules eū eis. phibe pedē tuū a semītū evy. Phibet creden-
tes xp̄o de iudeis. & municare xp̄m pīeqntib iudeis. Beniq;
om̄s qd credebāt erāt parit. Et petrus isdē loqt. Saluamini
a gūatione ista praua. **P**edē enī illo ad malū currīt. &
festinat ut effundat sanguīnē. Non solū ad malū qd tempo-
ralit opent s. & ad malū qd pīpetuo passuri sūt in pī. pīperat.
qtiēs ad patrandū homicidū ut aliud qd sceleris agen-
dū festinat. Hā quantū uidentes ad faciū in plendum
ducunt. tantū nū uidentes ad tolerandā pīfacinore pena
appīnqnt. Hec de insidiatorib nrī saluatoris specialit uā
lēt intelligi. seqūs autē uersiculus de fidelib suis atq; rep-
bor malitiā sustinentib qnālitā inseret. **F**rustra autē
iacit rete ante oculos pennatorū frustra autē laqueus pī
secutionis ait mortis tendit electis. qd pennas habet
spei & caritatis eternū; uirtutū qb; & celestia
dū uiuit desideret. ut ad hec post mortē merean
tingere. Habet & mentis oculos pī quos & mala queab in
pī sustinet. oculū transitura & bona qd sustinendo meru-
erit etna mansura pīuideat. Quib uidendis oculis & repbor

supbia eto osūmandā: & tormenta seḡntia semp̄ mansura
p̄spicuit. Pot̄ q̄ ita accipi qđ ret̄ dicat p̄nicioſā maloſ doct̄-
nā. quā abeo loco r̄teruit ubi ait. sit̄ lactauerū peccatores
ne acq̄escaſ. fruſtra q; tale iaciāt rete ante eos q̄ mundis oculis
cordis ſupna ſtemplent̄ q̄ dicere cū p̄pha noruſ. Anima nra
ſic paſſer erepta ē de laqueo uenantiū facile enī laq̄os q̄ inter-
ra tendunt̄ cauer. q̄ ouerſationē habet incelis. Vtrūq; q̄ rete
fruſtra bonis parat̄ repbi. q̄a ſiſuadet̄ iniqua ſupant̄ iuſtoſ
ſapientia. Et ſi infert aduersa contēpunt patientia. ipſi in
ſup̄ r̄ptatores ſuū ſe pdūt inſidiūl. I pſiq; ſtra ſangnē ſuū in-
ſidian. q̄ molunt̄ fraudeſ ſtra animaſ ſuaſ. Cont̄ ſanguinē
ut temporali morte plectant̄. cont̄ animaſ aut̄ dicit ut et̄na
qq; p̄ditione animaſ dāpnent̄. Qd̄ cū ad om̄is q̄ ſangni inſidi-
ant̄ q̄ ſiaude ſibi uiuendū elſimāt p̄tineat. ſpecialit̄ tam̄
uideiſ ſgrutt̄ q̄ inſonti dño tendiculaſ abſcondent̄. eiq; aplōſ
uirtutā peniſ fulloſ circuuenire ſatagebat. Cont̄ ſuū namq;
ſuaſq; animaſ agebat. q̄ timenteſ ne t̄reſtre regnū pderet̄
celi t̄req; rege occiderat̄ celo cuiel pſequebant̄ in tra. ideoq; q̄
qd̄ in tr̄iſ habebat̄ q̄d̄ incelis acq̄rere potuerat̄ regnū p̄dide-
r̄t. bñalt̄ aut̄ dicendū q̄a q̄cūq; oculoſ ſidei habet aptoſ. ac
cipitq; ad dño peniaſ ut columbe q̄b̄ eternā uoleat adreq̄em. fruſ-
tra tali neceſtāt laqueoſ mali ſeq; ipſoſ hoc p̄lumendo p̄miant̄.

Sic ſemite om̄iſ auari animaſ poſſidentiū rapuit. ſemite
auari dicit ſubtileſ ei cogitationeſ. q̄b̄ ſedulius inq̄rit qualit̄
pecumiaſ auageat. Taleſ ſemite ad interiū animaſ poſſidentiū
rapuit. idē eorū q̄ poſſessionib̄ perumariū ult̄ rationē incum-
bunt. Non ſolū q̄ inquit hi q̄ ob filargirā rapiniſ innocentiū
& cedib̄ inuigilant ſemet hoc agentes pdūt. uerū evdē ordine
tam̄ q̄ ſi minori reatu om̄iſ auari meditationeſ aurū deo pre-
fert̄. hūc ad interiū trahit̄. Alt̄. Sic ſemite om̄iſ auari aliaſ
poſſidentiū rapuit. Taliſ ſine ut pſatus ſuū auariuſ
q̄sq; punit. ult̄ nudat eos q̄ poſſessionib̄ habundant̄.
ut ip̄e potiſ hoc agendo peat. Paupereſ quoq; quoſ nil po-
ſidere cernit eu occidat quoſ ſpoliet n̄ inuenit. Huc uſq;
pſecutioneſ q̄s uidei xp̄o intulere deſcribunt̄. hinc referunt̄
ea q̄ ipſe poſt paſſione eiſde ſuū pſecutorib̄ p̄aplōſ loquit̄.

5

Sapientia foris p̄dicat in plateis dat uocē suā. incipite tur
bū clamat. Sapientia q̄ppe xp̄s ē q̄ i mundo querat paucis
sue mysteria diuinitatis p̄ferebat ipsiſ q̄; precept ne ante
passione & resurrectione suā q̄a ipse esset xp̄s ih̄s p̄dicaret. ne
gl̄am eī quā ī monte asperiat euquā diceret magis q̄ t̄c sue
potentia maiestatis opib⁹ quā uerbis ostendebat. inpleta p̄
phetia que dixit. Neq; audiet alijs in plateis uocē eī. At post
resurrectionē sapientia foris p̄dicabat. q̄a missō de sup sp̄u sup
ap̄sōs apte se ipsā mundo declarabat. In plateis dabant uocē
suā q̄a in latitudine plebiū manifeste que ante paucos docue
rat replicabat. in pleto uerbo qđ eisdē p̄conib⁹ suis att. Qđ dico
uobis intenebris dicte ilumine. & qđ in aure auditib⁹ pdicere
sup tecta. Incipite turbā clamatbat q̄a etiā p̄ncipib⁹ q̄ sibi
eī p̄ualuisse ut crucifigeret uidebant̄. reatū homicidiū qđ
p̄petrariāt palā reducebat ad memoriā. eosq; ad penitentie re
mediū uocabat. **I**n forib⁹ inq̄t portay urbis p̄fert uerba sua.
Urbis dñi ecclā ē. exutroq; pplo uideoq; uidelicet & gentiliū
ad unata. lūi portarū fore sūt doctores. q̄ uerbū p̄dicantes
ineū in̄ducunt. Et infirib⁹ portay eī uerba sua sapientia
p̄ferebat. cū in aplis suis loq̄bat. Cquib⁹ un̄ aiebat. dñe peri
mentū q̄ritas eī q̄ in me loquit̄ xp̄c. Possit fores portay urbis
etiā synagoge maiores intelligi. Inq̄b⁹ sapientia disputabat. cū
etiā legis p̄tos phariseos & sacerdotes pap̄los loq̄ns suā renocabat
ad grām. ita ut lucas att. Ult̄a turba sacerdotū obediret fidei
qđ aut̄ eadē sapientia clamitaret ad uingit. **U**isq; quo par
uuli diligitis infantia. Usq; quo paruuli sensu ueticis instru
menti ceremoniali nouo clarescente diligitis. Usq; q̄ moysen
x̄ euuglo p̄fertis. Quouisq; decretā que rūdib⁹ pp̄lī adhuc p̄ser
uū data s̄t p̄ponitis eis que filius ipse ueniens p̄fertis sensu
et cult. Quamdui inquit hec agitis. Iā uidustis xp̄m incar
ne miracula faciente & docente. Non tantū sp̄euistis; q̄ occi
distis. salti modo resuscitatū amortuis & p̄fidētē celo dilig
te & dimittit uobis scelus qđ omisisti. **E**t stulti ea q̄ sibi
sūt noria cupiūt. & imprudentes odibunt scientiā. Preponen
dū ē asupiori usq; q̄. idē usq; q̄ cupiēt usq; q̄ odibūt. Cupiebit
aut̄ noria & odib̄t scientiā. q̄ littere legalis sup̄ficiē seq̄bant̄.

et sacramenta euangelii q̄ ipsa littera assignabantur accipe t̄cta
bāt. **C**onuertimini ad correptionē meā corripuit paplorū ora
iudeos q̄a credere noluerint. ut t̄c eos postquam resurrexit et
ascendit monuit uerti. **E**n p̄fērā uobis sp̄m meū et ostendā
uerba mea. Si adhuc inquit negligitis uerti. p̄fērā uo
bis uindictā quā meruistis. et uerba mea q̄ de uā p̄ditio
ne p̄dixi. ostendā ēt ueracia. Sp̄m q̄ p̄pe suā potentia ultio
nis nominat. **V**equa moyses ait. Q̄isisti sp̄m tuū. et coopu
ti eos mare. Et in libro beati iob dicitur. iniquos flante deo
p̄isse et sp̄u ire ei ēt consūptos. **Q**uo uocauit et remuistis
dicēs uenire ad me om̄s q̄ laborati et onerati estis. et ego re
ficiā uos. **E**xendi manū meā et n̄ fuit q̄ aspicceret. Pri
mo beneficiendo et sanando om̄s oppressos adiabolo. postmo
dū patiente in cruce. **I**esp̄eristi om̄e consiliū meū dicentis.
penitentia agere ad p̄pinquabit regnum celorum. **E**t increpa
tiones meas neglexisti dicentis. ue nobilis scribe et pharisei
ypocrite q̄a tulisti clauē scientie ipsi n̄ introistis. et eos qui
int̄ibant prohibustis. Et q̄nālīt q̄ n̄ credit uā iudicat̄ est. **E**go
q̄; in interitu uō ridebo et subsannabo. Tale ēt ipsalmo
de eisdē. Qui habitat in celis irridebit eos. et dñs subsannabit
eos. n̄ quia buccis dñs irrideat aut naso subsannet. s; ea uis
designata ēt tali uerbo quā dedit apl̄is ut p̄uideret n̄l p̄fus
ipios cont̄ eū sup̄ quā ipsi p̄mittent̄ ēt acturos. q̄n pot̄
illorū cepta om̄ia euacuanda. ei uā glām post passionē por
bē terraz ēt dilatandā. ideoq; sup̄bīa eoz erā cū maxime
aspicerent p̄nichilo rēpneret. **C**um uobis q̄d timebat̄
aduenerit. Conferentes ad inuicem. si dumittim̄ eū om̄s cre
det̄ in eū et ueniēt romani et tollēt nr̄m locū et gentē.
Cum ingruerit repentina calamitas et interit̄ quasi tem
pestas ingruerit repentina. Obsidione quoq; repentinā hiero
solimou et expugnationē totū p̄uincie que aromanis fac
ta ēt dicit̄ quā et ipse dñs ineuglo uidēs ciuitatē flensq; sup̄
ēt p̄dixit. **Q**uando uenierit sup̄ uos t̄bulatio et angustia
t̄c inuocabūt me et n̄ exaudiā. Non legunt̄ uidei in illa
obsidione dñm inuocasse. s; tantū armis effusi quā uis deso
lationē pat̄e ruinamq; templi amarissima m̄te spererit.

6

Si q̄ tam t̄c eū inuocabāt q̄a culpā p̄ qua s̄t punti intel
ligere ut uere peniterent nolebat. fruſtra ad eū qm̄ contēp
ſere clamabāt. Unde recte dicunt t̄bulationē cū angustia
fuſſe ppessi. t̄bulationē que erat meiſ q̄b foris dep̄mebant
angustia meo qd̄ int̄ adeo nū ſolutionis inueniant. At cont̄
ſci cū exteriū obprimunt aduerſiſ ſpe certa ſalutis incoide
dilatant. ſcientes ſe ab illo exaudiri clamantes. cui ſe uer
ba iubentis audire meminerit. Hic etenī pphā att. cū inuoca
rē te exaudisti me d̄s iuſticie mee. in t̄bulatione dilataſti m̄.
Pōt̄ aut̄ tota hec correptio ſapie de uniuersis gñalti accipi.
q̄a in die iudiciū clamet ad iudicē diſtriictū aperiri ſibi ianuā
regni poſtulantes. nec merent exaudiri. Hā q̄ hoc qd̄ ſeſt̄.

v.

Mane ſurget q̄n inueniet me. ipſuſ t̄p̄ examinuſ quo alii
inuitā eternā aliū inobp̄briū refuſq̄t ſemp̄tū apte de
ſignat. eo qd̄ ex oſam habuerit disciplinā q̄ timorē dñi non
uifeperit. Alerto ſalute p̄uant. qui p̄incipiū ſapienſe
timorem dñi q̄ disciplinā modo n̄ habent. ſi q̄ odiuſ inſecun
t̄. **C**omedet iḡt̄ fruſt̄ uie ſue. q̄a eorū dicit de qua dixerat.
pedes enī illoſ ad malū currit. q̄a inqt̄ uias meas ingredi no
luerit ut uiueret. recipiēt mercede uariū ſuarū ut mete
nū peant. At tra de hiſ q̄ timet dñm q̄ ambulat inuiſeivs
dicit. Labores fructuū tuoy manducabiſ. beatus eſe bene t̄
erit. **S**uſq; oſiliū ſaturabunt. q̄a meo oſilio q̄ illoſ ſalua
re decreuerā acq̄elſcere reuinuebat. ſaturabunt ſuis q̄b aiebat
confiliuſ. abſcondam tendiculas. tra inſonē fruſtra quib
p̄ ſaluatorē latrone ſibi eligebat. ut uidelicet uastent alatru
nib. q̄ int̄ latrones dāp̄nent. Qd̄ q̄ de om̄ib̄ uerbi dei t̄cepto
rib̄ ſic q̄ cetera pōt̄ accipi. **A**uersio paruuloy interficiet
eos. Paruulos n̄ etare ſed ſenſu dicit. quib ſup̄ dictū ē uſq; q̄
paruuli diligiti infantia. q̄n paruuli ſi p̄fecti ſenſib
ē potiuſſent. ſi n̄ a conſilio ſapienſe audiūt auerterent. q̄o
aut̄ auerterit eo ſeſe et̄ne morti deſtinabāt. **E**t pſp̄itas
ſtultoy pdet illoſ. cū nullis retardantib̄ ad uerſis p̄ficerit
actu qd̄ meditantes aut̄. Om̄ne p̄ciosā ſubſtantia repiem.
Itē auerſio paruuloy interficiet eos. pſp̄itas ſtultoy pdet
illoſ. q̄a ſepe auerſus atimorē. ditoris anum. uā de ira eiſde

3.

a.

b.

iusti conditoris patit̄ ut in his q̄ peccat n̄ sustinere uidat̄ ad
 uersi sed ut beat̄ lobat̄ ducat̄ in bonis dies suos. & in puncto
 ad inferna descendat. **Q**ui aut̄ me audierit absq; trōre q̄
 esceat. Pōt̄ & in hac uita & infūto intelligi q̄ dño pfecte ser-
 uit nullis terret̄ aduersis in mo gaudet̄ in aduersis. & in ipsa
 morte quasi de ingressu uite letat̄ quietūq; semp supuacius
 cogitationib; ac tumultib; temptationū pecc̄ uiuante sc̄i sp̄s
 grā possidebit. qd̄ requies septimi diei in lege mystice designabat̄
 s; & cū transferit a seculo n̄ solū absq; timore malorum s; & in
 magno gaudio spe recte resurrectionis jesecet. ut lazarus in
 sinu abrahe. **E**t abundantia bonorum p̄friuet̄ timore subla-
 to. H̄c abundantia bonorum opum ablato timore eum q̄ occi-
 dit̄ eōp. t̄c abundantia gaudiorum in p̄mio Quanta enī ha-
 bundantia bonorum omnium ubi glam̄ ei aq̄ st̄ om̄a bona in tu-
 eris ablato p̄fus timore omnium q̄ aliquid aduersis ultius af-
 ferat̄. **F**ili mi suscep̄eris sermones meos & mandata mea
 custodieris penes te. Abscondit̄ mandata dei penes se q̄ hec
 audiēs sollicito in corde recondit̄ iuxta illū q̄ att̄ in corde me-
 o abscondi eloq̄ia tua ut n̄ peccēt̄. Ut enī sumopere curandū
 ne nobis hec iuxta parabolā euālii demonia quasi semen sec̄
 uū iactū uolucres tollat̄. **E**t audiat̄ inq̄ sapientia auris
 tua. Ille enī sapientia aure n̄ audire p̄bat̄ q̄ uerba dei audi-
 tu tantū corporis p̄cipiēs memoria retinere ut hec oper̄ dis-
 simulat̄. Si q̄ mandata dei fixo amore discendi & custodien-
 di suscep̄is primo humilitatis uitā tene. hoc ē enī qd̄ subse-
 q̄nt̄ addit̄. **I**nclina cor tuū ad noscendā prudentiū. Inclina-
 ri q̄ ppe est cor ad cognoscendā prudentiā. humiliare & emun-
 dare cor qd̄ dignū fiat ad p̄cipienda mysteria ueritatis. vñd̄
 eadē sapientia pat̄ loq̄ns att̄. Abscondisti hec sapientib; & p̄
 dentib; & reuelasti ea parvulis. idē abscondisti ea asupbis.
 & reuelasti ea humilib;. Si enī sapientia inuocaueris & in-
 clinaueris cor tuū prudentie. Nullū inuocare idē inoran-
 do nos dñm uocare n̄ dñm debem̄. Cū q̄ sapientia inuocan-
 dā ēē docet & ostendit̄. p̄cul dubio nūq̄ lucae sapientiam
 idē noticiā rerū celestū suue terrestriū s; ipsā deitatis
 cognitionē nobis asseq̄ndā p̄ponere. In hui nāq; p̄ceptōne

sapie sumus est pceptio beatitudinis ipsa attestante q̄ pat
 p nobis supplicas att. Hec est autem uita eterna ut cognoscant
 te soli deū iuerū q̄ quē misisti illū xp̄m. Hotandū est autem
 qd̄ et sapientiam inuocare q̄ nos met ipsos ad nescendā pru
 dentiam eoz inclinare suader. q̄a nimurū necesse est. ut q̄ di
 uinū incūctis flagitem auxiliū q̄ ipso dño adiuuante bo
 na q̄ ualem agamas. Hęc; enī sine ipso q̄cq̄ facere possum.
 nec rursū sine nrō conamine q̄ntulicūq; habere ualem
 nos ab ipso saluandos ēē credam. **S**i quesieris eā quasi
 pecunia. & sic thesauros effoderū eam. Sitanta cura sa
 pientia quanta cupidi querit pecunia. uel certe si tam
 sollicitus quesieris sapientiam ipsā quasi infinitas phāc q̄ in
 effabiles diuicias sis acq̄sturus. p̄cipies premia q̄ subseq̄n
 t̄ exponunt. Q̄ u thesauros effodit eicit ruder terrestre. fa
 cit inaltū foueā. sedulus insistit labori. donec ad thesauro
 s q̄s querit adtingat. Et q̄ thesauros sapientię inuenire
 desiderat. q̄cqd̄ sibi terrenū inesse dephendit expur
 get. carnales illecebrasq; abscidat. fossā humilitatis in
 se faciat. nec q̄escat abagendo prius quā se uiā heritatis
 inuenisse cognouerit. **T**unc intelliges timorē dñi q̄
 scientia dei inuenies. Si sollicito corde quesieris puenies
 ad experientia amabilis dñi timoris. q̄ n̄ initiuū s; pfectio
 ē sapie celestis in hac dū taxat uita. ideoq; n̄ eu pfecta
 dilectio foras mittit. s; facit pmanere iscl̄n sc̄li. l; &
 scientia ipsius diuinitatis q̄ ppetuo beatū facit inue
 nies. **Q**uia dñs dat sapientia. Respicit hic uersiculus ad hoc
 qd̄ sup̄ dixi. si enī sapientia inuocauis usq; dū art. &
 scientia dī inuenies. Ideo nāq; sapientia id ē dñs est in
 uocandus. ad accipendā sapientia. q̄a sapiētia n̄ anobis
 ipsiſ haberi pot̄ s; adnō dat. Taceat pelagiſ redargut.
 q̄a apl̄s att. Qd̄ enī habes qd̄ n̄ accepisti. & apl̄s iacob. Si q̄l
 autē uim indiget sapientiam postulet adnō. **E**t ex ore eius
 scientia & prudentia. Pot̄ in hoc uersiculo ipsa ineffa
 bilis & coētia sapie natuitas intelligi. Nequa alibi di
 cit. Ego ex ore altissimi ydiui p̄mogenita. Sapientie na
 tuitas intelligi pot̄ os dñi. Und dī dici solet in prophetis. q̄a

F.

os dñi locutū ē. Et ex ore ei scientia nascit̄ & p̄dēntia qđ
nisi ipse os humānū sc̄ificet n̄ hoc suū ipse dignant̄ effi-
ciat. p̄fectā loq̄ sap̄iam nullaten̄ ualē. C ustodiet rec-
tō salutē & p̄teget qđientē simplicit̄. cognate sibi st̄ ur-
tutes rectitudō & simplicitas. neq; in uice queū separari
vnde & sap̄ia unā eay sine altera n̄ querit. s; in q̄b̄cumq;
ambe quenūt̄. hos custodit̄ & p̄teget. Veniq; de beato iob
dict̄ qđ erat uir ille simpler & rect̄. simpler uid̄l̄ p̄ inno-
centiā mansuetudinis. rect̄ p̄ cautelā discretionis. Sim-
pler qđ nullū ledere in mo cūclis p̄delle desiderabat rect̄
qđ se anullo corrumpi p̄mittebat. S eruans semitas ius-
ticię & uias sc̄oy custodieſ. Ihas sc̄oy grālia dī mandata.
semitas iusticie artiora uite celestū instituta q̄ p̄fectis
solū accessibilit̄ st̄ dicit̄. Itq; aut̄ sap̄ia seruat & inq̄cūq;
uirtutū qđū rectos uiuat ac simplices p̄manere. C on
silii custodiet te & prudentia seruabit te. ut eruaris de
uia mala ab homine q̄ puerla loq̄. Iū malā iniqua opa-
hominē puerla loq̄nt̄ doctores dicit̄. Inq̄ opationis uā
malā iniquā uocat q̄ dicit̄ ueni nobiscū insidiem̄ sanguini.
puerla loq̄nt̄ eū q̄ hui' auctor ē fūsionis. Q ui relinqt̄
ter rectū & ambulat p̄uas tenebrosas. pulchre itineri
recto uias tenebrosas obposuit. qđ numirū t̄ recte actio-
nis in luce pagit̄. atq; ad lucis sempitnē gaudia ductit̄. sic
dñs ait. Om̄is q̄ mala agit odit luce & n̄ uenit ad luce.
ut n̄ arguant̄ ei' opa & talis finē exteriorib̄ sortiet̄ in re-
nebris. Q ui letant̄ cū male fecerit̄ & exultat in reb̄
pessimis. Ideo male facientes exultat q̄ p̄uas tenebro-
sas ambulat. & nesciunt̄ q̄ eunt̄. Si enī q̄a ad penā tendit̄
aspiceret̄ gressū utiq; cohoberet̄. maximāq; leticiā salu-
bi fletu castigaret̄. V teruaris amuliere aliena &
ab extranea q̄ mollit sermones suos. Pendet hic uersus
aliupiorib̄ ubi dictū fuerat p̄dēntia seruabit te. Et est
sensus. qđ p̄viul̄ salomonis auditore suū quē sap̄iam
docere int̄agit ad monuit ne lat̄nib̄ adiungere. ne si
uideret fure ſunul curreret cū eo. s; recte ac simplici-
t̄ incederet. n̄c admonet ne cū adulteris portionē suā

ponat. Ne q̄b̄q̄ hoc qd̄ sup̄ dicit̄ ut eruari de via mala
 ab hoīe q̄ puerla loquit̄ pot̄ specialit̄ intelligi. Que enī
 puerla locutio quā ad stupra suaderi. Qd̄ capitulū mei
 sit abeo loco ubi att̄ fili mi si suscep̄eris sermones meos q̄
 mandata mea absconderis penes te. Pot̄ aut̄ p̄ mulierē ex
 tñē hereticorū prauitas intelligi. xpi q̄ ecclē mēbris ali-
 ena q̄ mollicie dissensitudinis q̄ lingue blandimentis cor-
 da decipere innocentū solet. Vnde psalmista mollierit̄
 sermones suos sup̄ oleū. q̄ ipsi st̄ iacula. Et reliqt̄ duce
 pubertatis sue. q̄ pacti di sui oblita ē. Patet de altera qā
 p̄mū uirū reliqt̄ q̄ pacti di obliuiscit̄ ei. numirū qd̄ cū
 uiro suo dño teste nuptiaz pepiḡt̄ qā fidē sibi castita-
 tis alterutrū seruaret. Patet de mente heretica qā reliqt̄
 doctozē aq̄ fidē ecclē didicerat q̄ oblita ē pacti dñi sui.
 hoc ē fidei ipsi dñicē q̄ in symbolo ḡtinet̄ quā se die bap-
 tismatis seruaturā p̄mis̄erat. Inclinata ē enī admortē
 dom̄ ei. q̄ ad impios semit̄ ipsi. Omnis uersatio ad ultere
 ad interitū ducit̄. q̄ quā ius blanda uidet̄ ac mansueta-
 n̄ minore sentiet̄ infine uindictā qm̄ q̄ latrocinando ap-
 tē impietati sue famulant̄. Pot̄ dom̄ adultere ipsa ei
 caro inq̄ turpitudini ac luxurie substerit̄ accipi. que
 nouissimi tēpoxe iudicii n̄aduitā s; ppetuā resurget ad
 mortē. s; q̄ hereticorū dom̄ qā statuitur sup̄ harenā q̄
 cū stare uidet̄ uergit̄ i casū. siusq; erementis q̄si qb̄dā
 semitas ipiorū. consortia idē adspicuū tendit̄ tormenta
 malignorū. Om̄s q̄ ingrediunt̄ adeā n̄reuertent̄. nec
 adprehendet̄ semitas uite. Ad eā admortē dict̄ n̄ admu-
 lierē. Pot̄ enī q̄ ad ultere mixt̄ ē dño uiuante reuerti.
 ac uitā penitendo mereri. pot̄ q̄ heresi polluti ē resipisen-
 do redire ad salutē. Atq̄ semel et̄na morte rapt̄ ē nūqm̄
 rediet ad uitā beatō. Qd̄ cont̄ origenianos p̄e dictū est. q̄ uitā petat
 q̄ hereticis meretricib̄ cūctisq; flagitiosorū turbis insup̄
 q̄ ipsi diabole q̄ anglis ei post unnumera licet̄ expleti
 uniuersalis iudicii tēpora remissionē scelerū uitāq; ac
 regnū p̄mitit̄ incēlū. male intelligentes illud ysaie
 et claudent̄ ip̄i in carcere q̄ post dies multos uisitabuſ

A.

B.

C.

q̄ si post multa tēpa terminati iudicii saluandos dixi in
pios. cū ille cont̄ nullā eis salutē t̄buat. s; eos q̄ hoc tem-
pore mortui penitentia*flagi* claudi merent̄ in car-
cere penas. temp̄ resurrectionis admodicū iustando
significat. tantū ut receptis corporib⁹ iniudicio q̄uius
dampnem q̄. tūnq; post iudicium atrociorib⁹ ppetuo reclau-
dant in penas. Quā uis q̄ ita recte p̄ accipi. Om̄s qui ingredi-
unt̄ ad eā idē ad meret̄ cē suue addomū ei⁹ n̄ reuertent̄. q̄a
q̄ntū attinet ad naturā inq̄ sua uoluntate deputatā re-
cursū p̄ semet ipsā n̄ habet. p̄ dī grām q̄adiuuat̄. q̄ in
staurat̄ ut semitas uite ad prehendat. Designatū ē enī hoc
dicto pondus iniqtatis. ut cū reuertit̄ q̄s. non sibi t̄buat

e. O. s; grēdi. n̄ ex opib⁹ ne forte glēt̄. **E**t ambules in uia bona
& calles iustorū custodias. Uia bona unitate dic̄ recte fi-
der. de q̄ dñs ait. Igo sū uia. Et alibi. Nemo pot̄ uenire ad
patrē nisi p̄ me. Calles aut̄ iustorū multifaria sc̄m exem-
pla nominat. P̄ endet hic uersus ex eo qđ sup̄ dictū ē. pru-
dētia seruabit te. sic q̄ illud ut eruaris amuliere alie-
na.

P. **Q**ui enī recti s̄t habitab̄ int̄ra q̄ simplices p̄mane-
b̄t in ea. Et hie rectis uingit simplices. sic q̄ sup̄ cū diceret.
Custodiet rectorū salutē. q̄ p̄ceget q̄dientes simplicit̄. Sā
nimirū simplicitas sine rectitudine dissoluta ē existita.
rectitudo aut̄ sine simplicitate austera nimis existit q̄
dura. uerū utq; uirt̄ quincta p̄fectū reddit hominē. s;
hoc int̄ utrūq; uersū distat. qđ in illo dñs q̄a iustis impre-
senti certantes adiuuet. in isto q̄a iustis infuso coronet
dicat. Terre q̄ppe noīe eccl̄a designat q̄ sp̄ualē dō fruc-
tu ferre. siue uit. Inq̄ iusti habitat q̄ p̄manet q̄a aconsol-
tio ei⁹ nec morte separant̄. s; t̄minata hac uita ad illā par-
tē q̄ cū xp̄o in celis regnat p̄ueniūt. **I**n p̄ū ū de terra p̄-
dent. q̄ inq̄ agūt auferent̄ ex ea. Possit̄ hec n̄ decūctis
gnalit̄ rep̄bis dicta accipi. s; de illis specialit̄ q̄ ad trā dñi
idē eccl̄am p̄tinere uideant̄. q̄ tam̄ exigentib⁹ meritū
auferent̄ ab ea. Qđā qđē apto ip̄siv iudicio eccl̄e. ut sy-
mon arrui. q̄ porphirius. qđā ū insecreto inuisibilis
iudicis ut in numeri eou q̄ hoīb⁹ boni uident̄. In p̄iosenī

9
stultus

aptos apostatas dic. atq; inq agentes om̄s q̄ pceptis si
dei sacramentis ab ei castitate de genant. Itaq; aut i finia
dñm maligni neq; pmanebit in iusti ante oculos ei. Et
recte q̄a de malo bono q; uis multa pdixit de utrisq;
fine conclusione subiuxit. q̄modo in pcedente parabola
q̄ latronum sortia uerabat secerat dices de malo fine et p
speritas p̄det illos. dices de bono q̄ aut me audierit absq;
terrore quiescit. Possit uersus de qb̄ nouissime disputa
uim de antiqui di p̄plo ita intelligi. q̄ cū recte uiueret in
tra sua felicitate maneret. at cū peccaret extinaret ab hos
tib. **F**ili mi ne obliuiscaris legis mee. et pcepta mel cas-
todiatur cor tuu. Hic docet misericordie op̄is insistendū. neq;
nris fidendū uirib; s; auxiliū adō flagitandū et agriuo-
satis ordine postqm coerunt ac crudelitate postquam alix
uria castigauit. ornat actib; bonis qm instruit. **L**on-
gitudinē enī dierū et annos uite tue et pacē apponā tibi
He ipsoita pcepto custodia tharet audientē p̄mia certa
p̄misit. et sic enumerauit pcepta. Longitudinē enī dierū
lucē sempitnā annos uite transcensū mortalitatis hui
augmento pacis ipsū nocte beatitudinis statū de signat
de q̄ dic yſaias. Multiplicabit ei impiū et pacis n̄ erit finis.
S; et p̄ori di p̄plo et insenti datū ē. ut cū legi di obedire
longo tepe uiuēret in pacis q̄te. **O** isedia et ueritas n̄ te
deserat. Numq; ab ore tuo ueritas q̄dicenda n̄uq; acorde mia
et primo in pendenda recedat. Sic enī sit ut et te di semp
mia psequar et ueritas misericordia uidelicet q̄deleat peccata
tua. ueritas u q̄ compleat p̄missa tua. **C**ircuila eas gutt
turi tuo. et describe intabulis cordis tui. In gutture et
ganū uocis. intabulis cordis latitudinem insinuat cogitati
onis. Sit q̄ uox mū et ueritatis radici infira mentis. p̄ma
t̄ et uoce loquitis. et ut occulto inspectori archana place
ant intentionis et primis uiuāt officia locutionis. Bene
aut uirtutes circuilarū docet gutti. cū uox loquitis poti
uox in gutture fieri soleat. quia uidelicet p̄dicationis uox
de internis emanat. s; dextera ecumdat. Ha q̄ alios ad

bene uiuēdū suscitat. eo ad bene agendū q̄ ope p̄dicantis ligat ne exī sermonē actio cīnseat. ne uoci uitā p̄dicitat. Et inuenies grām q̄ disciplinā bonā corā dō q̄ hōib⁹. Corā dō inuenit grām q̄ disciplinā bonā. q̄ usū uirtutū iugip̄meret ad nō ut p̄ dies se ipso p̄fectio efficiat q̄ melior. S; q̄ corā hōib⁹ grām inuenit q̄ disciplinā bonā cui ope talia s̄t inq̄b⁹ iure laudat pat̄ q̄ exemplū uiuēdi p̄ primus exhibeat.

D. **H**abe fiduciā in dño extoto corde tuo. q̄ inuitaris prudentie tue. In omnib⁹ uis tuis cogita illū. q̄ ipse diriger gressus tuos. He metuas ob inbecillitatē p̄am diuina seruare manata. nec te rursū autumes hec tuis implere uirib⁹ posse uel tua natalis scientia nosse si n̄ p̄ illi legē instruaris. s; potius

indiscendo et imagendo ei quere ueracit̄ illū. q̄ ipse que uis sit p̄p̄t̄ ut implere ualeas donabit. **N**elis sapiens ap̄ te met ipsū. Videat alicui forte hoc id ēē mandatū q̄ q̄ p̄missū ē q̄ ne inuitaris prudentie tue. s; multū distat. In initio enī sue p̄dencie q̄ ea q̄ sibi agenda b̄ dicenda uident̄ patrū de crēs p̄ponit. Sapiens ū ē ap̄ semet ipsū q̄ ilū q̄ nullus q̄ expatru magisterio potuit recte cognoscere s̄e p̄ ceteris q̄ si doctor extollit. **T**one deū q̄ recede amalo. Quale ē in iob. Cœc timor dñi ipsa ē sapia. q̄ recedere amalo intelligentia. P̄ferti q̄ enī q̄ q̄ tra se debent ab omnib⁹ etinere malis. ut diuine p̄sentiam maiestatis cū metu semp̄ recognit̄. Et notandum q̄d sup̄ fiducia habere in dño. n̄c aut̄ deū timere semp̄ ad monet. Ibi enī fragilū animos ne desperet p̄missio dī auxilio robust hic fortiores ne dese p̄sumat diuini timoris membra cohereret.

X. **S**anitas q̄ p̄p̄p̄ erit umbilico tuo. q̄ irrigatio ossium tuorum. In ossib⁹ solida iūtū opera in umbilico q̄ intioris corporis parte mediū ē. infirma adhuc q̄ imperfecta bonorum actio designat. Si q̄ dñm timueris q̄ n̄ tuis uirib⁹ s; supna p̄fectio ne quis. analis abstinere studueris. Sanitas erit umbilico tuo. q̄ irrigatio ossium tuorum. q̄ q̄ infirmitas op̄is p̄ fecit adstanti p̄fectionis ualeat. q̄ fortia q̄q; q̄ tua acta unde ampli roborent̄ accipiunt̄. **H**onora dñm de tua substantia. q̄ de p̄mitis frugū omnū tuorum. Multa multa paup̄ib⁹ s; de aliena substantia ac frugib⁹ q̄t̄ uī ul̄ fraude rapuerat

t'buunt multi larguunt de suo s; largiendo dñm n'honq'it.
 q' fauoris humani & n'amore supni inspectus facuit. Q'
 q' p'sicuū sibi elemosine fructu fore desiderat. & de suis p'sis
 & in ditoris honorē t'buat ut scilicet hoīei q' ei' plasma q' ad
 ei' ymaginē sicut facti recreent. Non solū aut̄ de substancia pe-
 cunie quā paupi p'cūgant s; & cūcte bone opationis studio
 q'm agim' de uniuersi celestis q' g'm p'cipim' substancia l'fru-
 gib' deū honorare uibem. hoc ē ei' in oib; & n'nām laudē que-
 rere S; & ille dñm de sua substancia suay q; frugū p'mitiū
 honorat. q' om̄e q'cqd boni opat n' hoc suis uirib' aemertis;
 supne grē t'buat. memor illi uerbi q' sine me nichil potestis
 facere. **E**t in plebunt horrea tua saturitate & uno torcu-
 laria redundabit. dicit in euanglo dñs. Thesaurizare aut̄ uobis
 thesauros īcelo. Sig' thesauroſ īcelo possūt habere iusti. q'
 ueras sibi diuitias inueniunt. possūt utiq; habere & horrea
 & torcularia. q' ibi n' esuriet neq; sitiēt amplius. Et in
 plebunt horrea saturitate. q' sacra boꝝ inqt saturitate
 dū manifestabit gla tua. Redundabit torcularia uno.
 q' m'na sua uitas ēnōi gaudiou corda cūctor fidelium
 in laude sui ditoris accendit. Hic q'geni dic. Ut edatis &
 bibatis sup mensā mēā in regno meo. S; & in p'senti n'nūq'
 doctori q' panē uerbi q' poculū grē sp'cialis indigenti mi-
 nistrat. maiora minist'ndo dona dñs mercede condonat.
 q' t'rena subsidia largit in oib'. d'ctioꝝ dando celesti remu-
 neratione reddit. **D**isciplinā dñi fili mi ne abicias. nec
 deficias cū ab eo corriperis. S' ē q' in p'speris dñi seruuit.
 atq; inadūcis dñi excedit. Unde sapia q'm in p'speris bene-
 uiuere docuit. etiā incorreptione n' deficiat hortat. ne
 accedente infirmitate l'paupitare ul' p'secutione huma-
 na p'ietatē q'm seruare int'quilitate uidebat amittat.
 Quē enī diligit dñs corripit. & q'si pat̄ in filio & placet sibi.
 Tantō q' mun' de flagello q' castigam murmurare debem'.
 q'ntō certius in eo pat̄ne dilectionis pignus tenem'. Und
 ipse dic. Igo q's amo arguo & castigo. Hotand aut̄ q'd p'
 hoc ubo septuaginta interpretes dixerit. flagellat aut̄
 omnē filiū q'm recipit. Qd' mirandū cur apl's ad hebreos

3.

A.

b. hebraice scribens magis seq̄ uoluerit. **B**eat⁹ homo q̄ inuenit sap̄iam q̄ affluit prudentia. q̄a positos disciplina q̄ correptione solabat. addit⁹ qd̄ eepat. in suā qd̄ beatitudo ē uera hōis n̄ aduersus carem ipsentis; et n̄ sap̄ie pceptione letari. qd̄ ē q̄ in hac uita dñi uoluntatē cognoscere. q̄ infuturo ei⁹ uisione p̄fui et bene cū dicere beat⁹ homo q̄ inuenit sap̄iam mor⁹ addidit q̄ affluit prudentia. s̄t enī q̄ inueniū sap̄iam doct̄hā aure p̄cipiendo. si⁹ affluere prudētia negligit⁹ nolendo cordis sui sinū ad p̄cipiendā ei⁹ amplitudinē la rare. **O** felix ē acq̄statio ei⁹ negotiane argenti et auri. Non metuat de correptione in opib⁹ q̄squis opes acq̄siuit sap̄ie. q̄a thesauri terrestrib⁹ i⁹ comparabilit̄ mun⁹ celes̄te p̄cellit. **P**rimi q̄ purissimi fruct⁹ ei⁹. Si uixta ecclasiasticū radix sap̄ie ē timere deū fruct⁹ sap̄ie q̄sūt n̄ uidere dñi. Et hi sūt p̄mi ac purissimi. siue q̄a d̄s q̄ uidet abuertio ē q̄ nichil inq̄natū i⁹ ei⁹ uisione icurrit. siue q̄a p̄mo ad hāc exemplandā homo creat⁹ ē. Unde adolescentior fili⁹ ubi ad patrē penitētē redit p̄mā scolā recepisse memorat. siue q̄a p̄mū et rude aurū solet ē purissimū. q̄ p̄ma sola nr̄a beatitudo uere ē beatitudo credenda. **P**reciosior est cūctis opib⁹. q̄ oīa q̄ desiderant huic n̄ ualeat q̄ para. Non modo tenuis uerū et celestib⁹ diuinitū īmo q̄ ipfis angloz et spectib⁹ hui⁹ sap̄ie claritas ante fert. Unde q̄ app̄ha. Qd̄ enī m̄ restat icelo et ate qd̄ uolui sup̄ terā et ceterā usq; ī fine psalmi. **L**ongitudo diez index terā ei⁹ ī insula illi diuinitate et glē. Uisione siue diuinitatis eleboris ī perpetua luce et donat. et eosdē ipsenti uita incarnationis siue sacramentis et chrismatib⁹ suis illustrat ac roborat. Uat eis q̄ ob se et pirandā sua oīa uendūt centupliū in hoc tempore et inselō uento utrā etnā. Sejqt̄ ī hoc loco uixta antiquam translationē qd̄ nr̄i codices n̄ habet. ab ore eius p̄ficiunt̄ iusticia legē aut et mām uilingua portat. Id̄ ideo annotandū erediti. q̄a uerisiculi illi inopusculis patrū sepe postū inueniunt̄. **V**ix ei⁹ uie pulchre. et om̄s semper illi pacifice actiones ei⁹ et docēt̄ q̄ meugliūs continent̄ pulchre sūt q̄a diuine. ac p̄pū hōis modum

111

longe transgresse. Et omnia iussa ei ad pacem ducunt eterna.
Vix que in carne gessit ad reconciliandos mortales ad pacificandum cum anglis gen' humanum addemonstrandum suis seruande ad inuicem pacis & dilectionis exempla pertinet. Lignum utrumque eis quod adprehenderint ea & quod tenuerint ea est beatiss. Sic in medio paradysi lignum utrumque possumus esse moyses testatur ita per sapientiam dei uidelicet christum iurisficiat ecclesia cuius non sacramentis carnis ac sanguinis pignus utrumque accipit & infuso presenti beatificat aspectum. Domini sapientia fundauit triplex stabiliuit celos illi patrem per filium omnia condidit. Typice autem fundauit triplex sapientia cum per ipsam secundum excludam infidei soliditatem collocauit. Stabiliuit celos prudentia cum perpendere sublimia predicatorum corda illustrauit. Sapientia illi eruperit abyssi. quando idiebus noe rupti sunt omnes fontes abyssi magne. ut cum cottidiano per cursu fontes & flumina de abysso perire uenias emerget. Altius sapientia erumpit abyssi cum largiente christi gratia profunda sacramentorum celestium fideliibus innotescunt. Et nubes rore concrescunt. Pater uixta litteram suam allegorice nubes sunt eccliesi magis sublimis per expiationem & uitam rigantes corda auditum quasi subiecta terrena per doctrinam. Quo rore concrescunt quia sublimissima conceptione uirtutes suas gloriosi proficiunt quibus alta petantur queque minoribus inexempli monstrantur exclamat. Fili mi ne affluant hec ab oculis tuis. Hecepali disciplina fatigat sapientem tanta est gram perdas percaue. Custodi legem atque filium. Ler sapientem est qua dic. Si uis ad uitam ingredi non occides veris. non furtu facies. non fallum testimonium nisi filium sapientem cum perdim addit. Si uis profectum esse uade uen de omnia quae habebis & cetera. Et tertia uita anima tua habet uitam cum deo. si enim de creta custodieris quamlibet caro disciplina correctionis aut etiam mortis permat. Et gratia sancta tuus. Una dulcia inquit fauibus meis eloqua tua Habetque sensus animi fauces suas. quibus uerba quae audit diuidicet. quibus res & gesta singulorum que cernit discernendo examinat & hec amplectendo recipiat. illa reprobando reprehendat. Ibynum iurum fauibus cum legem atque filium dei custodum gratia multiplicat quia quanto sollertia quisque diuinis obtinebat tanto

10.
dulcius ei amore scipit. **I**m nris fauicib in ee grām deside
rabat cū art. Gustate & uidete quō suauis ē dñs. **T**unc am
bulabis fiducialit̄ inua tua. fiducialit̄ iuia nrā incedam.
cū di grām confisi pfectū ibona nrā conūlatione suscipim? Sig
el impius humilit̄ subdūn & gustū supni amoris suauus fau
cib̄ mentis attingim? & bone opationis augm̄tū semp obtine
bym? s; & int̄pretationib̄ ne deficiam? ipso ad uiuante defendi
m. Hoc enī qd seq̄t. **E**t pes tuus n̄ in p̄n. get. Quo diligen
tib̄ deū oīa coopant in bonū. **S**idormieris in tenebris. quies
ces & suauis erit somnus tuus. Ne pauens repento terrore. &
irruentes t̄ potentias in p̄io. **I**hs enī erit in latere tuo. & cui
rodiet pedē tuū necipiaris. Paret uixta laterā q̄a securus &
dormit & uigilat & q̄escit & ambulat. qui se in nocēt ante
dñm & uiste uiuere memint. s; & uistus cū in morte dor
mierit n̄ solū potentias malignorū spūum n̄ metuit s; &
in pace q̄escit. ac securus dīe resurrectionis expectat. q̄a dñm
ubiq; p̄tectorē habet. ac custodē. q̄lis ē in psalmo. **H**ā & si am
bulauerō in medio umbra mortis. n̄ timēbo m̄. q̄. t̄. m̄. e. **H**oli
phibere benefacere eu q̄ pot. suales & ipse benefac. q̄a dili
gentē legē dñi & silui obseruare monuit. etnā regē obseruan
tib̄ p̄misit. n̄c multiplicit̄ q̄ sit obseruanda replicat. p̄moq;
addit qd̄ int̄ miserat rediēt. miām primo exhibendā & uiste
cū illo docet ee uiuendū de inde & ab inuincō esse cauen
dū mo
net. **H**oli inq̄t q̄ phibere benefacere eu q̄ potest.
suales & ipse benefac. ne audias adnō cū phariseis.
Ip̄i non introiūt̄ & eos q̄ int̄ibant phibuit̄. **N**e
dicas ami co tuo uade & reuertere & eras dabo ē cum
statī possil dare. **H**on solū de eo q̄ elemosinā pecunie petat
hoc mandatū ut q̄ beniuoli ad largiendū & p̄mpt̄ exista
m̄ s; & ad oīa x̄ mandata q̄a it. **L**los amici mei estis statim
facere & n̄ incraslinū deferre uibem. **N**e contendas ad
uersus hoīem frustia cū ipse t̄ nichil male fecerit. **H**on ue
tat xtendere ad uersus cū q̄ male facit ut corrigat. q̄a
hoc nimurū n̄ fit frusta qd̄ certa necessitas cogit ut fiat.
imo etiā q̄a it si percauerit frat̄ tuus increpa illū uult
ut errantē q̄ntū uales adiuā ueritatis reuocare xtendas;

Pura ab hominatio dñi ē omnis illusor. Omnis tuq̄ illusor: q̄a illu
sor ē quel uerba dī q̄ nouit implere tēp̄nit. uel eadē puerse
intelligendo & docendo corrūpt. Est illusor & ille q̄ pmissa ei
q̄li parua despicit. & uā distinctionis ei q̄li tolerabilē synit. nec
n̄q̄ ille q̄ primoy simplicitati ut paupertati m̄pb̄ insutat. Ideoq;
omne huiusmodi illusore merito diuina ab hominat iusticia ſe
neat̄ subdit̄. **E**t cū simplicib̄ ſermocinatio ei. q̄a ſepe ſupbi
dū ſimplicib̄ illudit̄ prudentiores ſe illis q̄ſ in rident iudicant.

S; huius prudentia uixta q̄d iacobus ait tērena ē. animalis & dia
bolica ſermocinatio aut̄ dñi cū ſimplicib̄ ē. q̄a illos celeſtis
ſapie ſecretis illustrat. q̄ſ terreni fastus ac duplicitatis nichil
habere ſiderat. Hic etenim dicit. Abſcondiſti hec a ſapienſib̄ &
prudentib̄. & reuelasti ea paruulis. **E** gestas ad nō in domo
inpir. luxta exemplū purpurati diuitiſ q̄ & in hac uita ſpi
ritualib̄ egebat bonis & infirmitate ad tamā puent in opia ut
de digito lazari q̄ndā pauperis unā aque gutta re queret.
neq̄ mereret accipere. **T**aberacula aut̄ iuſtori benedi
cent. luxta q̄d apli fidelib̄ de dño loq̄ns q̄ benedixit nos in
omni benedictione ſp̄li inceleſtib̄ in ipso. q̄ & uremumeratione
ab ipso ſūt audituri venire benedicti pat̄l mei p̄cipite regnū.
S; & uixta lit̄cam ſepe ſtingit eos q̄ aliena diu rapuit adulti
mū in opia ſumū at illos q̄ ſua larguunt̄ etiā bonis opib̄ habun
dare terrenū. **I**llusores ipſe deludet̄ & mansuetis dabit grām.
hos ſūculos apli iacob̄ & petrus uixta antiquā translationē po
ſuere dicentes. q̄a dñs ſupbi refuſat humiliib̄ aut̄ dat grām.

Glam ſapienſes poſſideb̄. ſtultoy erubatio ignominia. Et
dñs ait. Omnis q̄ ſe exaltat humiliabit̄ & q̄ ſe humiliat exalt
bit̄. **A**udite filii disciplinā pat̄l & adrendite. ut ſciatis
prudentiā. Hic exhortaturus ad philoſophiā qualit̄ ipſe
ſapia ſit apatre edoc̄ explicat. **N**am & ego filius ſui pat̄l
mei tenellus & unigenit̄ corā matre mea. Hid magis ad
ſpem p̄cipiendo ſapie mentes erigit̄. quā cū eos quos inſa
pienſia claros muram̄ aliquid paruulos & indoctoſ
fuſſe meminiſim. **E**t docebat me ariq; dicebat.
ſuſcipiat ūba mea cor tuū. Huius monita ſalemoniſ. a
dauid patre data q̄ uerba diei relegit inuenit. q̄ ſe

17.
T. artē se salemōn unigenitū corā matre nominat quē frēm
itterinū p̄cessisse scriptura testat. nisi qā ille nat⁹ mer sine
nomine quali nūq̄ esset uta decessit. **E**t in oī possessione
tua acq̄re prudentiū. In om̄ib⁹ que possides bonis sapientē te
agere memento. ut in om̄i possessione tua acq̄re prudentiū.
Om̄ia que possides terrena & tempne. dū modo sapiam p̄cipi
as. Qd̄ fecit salemōn ipse dū data sibi optione amore sapie
cūctis p̄posuit reb⁹. In euoglō q̄ p̄ciosa mangaritā quesuiti.
hāc inuentā oīb⁹ que habuit uenditū onit. **D**abit capiti

V. tuo augm̄ta grāy corona inclita p̄teget te. Parte de lāle
mone qā cū sapientia cūcta despiceret. p̄cepta sapiā maiore
gle sublimitate refūlit. s; & nr̄o capiti idē p̄ncipali men
ti si sapientiā amplectim̄ amplior grā sp̄s auger. q̄ corona
insup utr̄ infuturo donab̄t. Erpostis lane his q̄ apatre
uerba p̄ceperat. addocendū auditore futi sapiam quā cept
redit. **A**udi filimi. & suscipe ūba mea ut multiplicant
tānni utr̄ idē ut utr̄ etnē dona p̄cipias. **D**ucā te p̄ se
mitas eq̄tatis q̄s cū ingressus fueris n̄ artabunt gressus tui.

Semite idē actiones eq̄tatis. dū inchoant̄ arte uident̄
& angustie. Dū ū pfectū capiūt iā ex suetudine spaciose
uident̄ & late. psalmista testante q̄ cū incipiēs dñō dix
iset. p̄t ūba labior̄ tuor̄ ego custodiuū uias duras.
post modū iā pficiēs canebariū mandator̄ tuor̄ cucur
ri cū dilatares corneū. Et si q̄ semitas eq̄tatis cū ingredi
ceperis arte t̄ uident̄. cū tam̄ eas ingressus fueris n̄ arta
bunt gressus m̄tis tue s; uixta qd̄ dñs att iugū eiſ suave
& onus leue repies. Et enī repbi in hac uta latū intrant
it. ac in die nouissimo ligatis manib⁹ & pedib⁹ matent̄
intenebras pedes ū elector̄ dirigunt̄ in iuuā pacis. **E**t
currens n̄ habebis offendiculū. Quo alacrius adimplen
da dī mandata cucurteris. eo min⁹ aduersa q̄ te ipediāt
timebis. Hā q̄cūq; in praua actione desidiat. offendiculū

7. imedio cursu repuit. qā extimpo dū n̄ p̄uident
rapiunt̄ ad penā. **C**omedūt panē in pietatis. & uiuū
iniquitatis bibit. Ita actione scelerū inq̄ quasi epulis de
lectant̄ appositis. ut certe uiuū dāpnator̄ bibit & esuri

entib⁹ spicas tollere gaudet ut ēē moris ipion⁹ scriptura
sacra testat⁹. **I**ustus autem semita quasi lux splendens pce-
dit et crescit usq; ad pfectū diē lustrum opa in luce scien-
tie pagunt⁹ et cernā ducunt ad uitā q̄ est pfecta dies. **V**ia i-
pion⁹ tenebrosa nesciunt ubi corrūt. Hic q; de his iohanneſ
apł. q̄ diligat frēm suū in lumine manq; et scandalū in
eo n̄ ēst. q̄ autem odr̄ frēm suū intenebris ē et in tenebris am-
bulat et nescit q̄ eat q̄a tenebre occupauerit oculos ei⁹. Lui
conī supi⁹ dicit sapienti⁹ q̄a currēs n̄ habebis offendiculū
idē scandalū. **O**mni custodia serua cor tuū quo ex ipso una
pcedat. Et q̄ recti uident̄ hoib⁹ s; q̄a recta intentione n̄ faciūt
ado q̄ respicit corporauū repluit q̄ uita q̄ credebat bona si
q̄ diligentia cordis mundiciā serua q̄a ab ei⁹ examen mode-
estimabit uita. **R**emoue ate os prauū et detrahentia la-
bia sunt peculare. Nuob⁹ modis sentiendū ut q̄ os tuū ne pra-
dias et alios qq; q̄s huius uicio subditos nostri ne te corrum-
pat fugias. **O**culi tuū recta uideat et palpebre tue pcedat.
gressus tuos. Iter iusticie q̄ ingredi debeas diligent⁹ disce.
et te incūctis que agere disponis sollicitus ad que sit finē
uentia puidē. hoc ē enī palpebras recta uidentū oculorū
tuos pcedere gressus. bonū opus qd acturus es sedula cogi-
tatione puenire. et q̄a scdm̄ deū sit meditando puidere.

Dirige sentiat pedib⁹ tuis ne uidelicet eres inactib⁹ fidei
omni⁹ uite tue stabilient̄ ne leuitate mentis abono mouearis
pposito. Hic q; apł. Sc̄abileſ estote et imobileſ habundantef
in ope dñi semp. **N**ed declines addextera neq; ad sinistram.
Uxteria uia bona. sinistra accipit̄ regba. Non q̄ dextera uia
ambulare. s; addextera declinare phibem. Declinat enī ad
sinistrā q̄ in iustū ē. declinat addextera q̄ sibi uult arrogare
qd iustus ē. Declinat ad sinistrā q̄ p̄ sua fragilitate desperat
se posse saluari. declinat addextera q̄ de suis uirib⁹ p̄sumit.
Declinat ad sinistrā q̄ stulticie famulat. declinat ad dexte-
ra q̄ uult sapere plus quā oparet. qd et de ceteris uirtutib⁹
ac uiciis eodē modo intelligit. **A**uertere pedē tuū amalo.
Hoc ē ne uel hic ul̄ illuc deuies. q̄a uirtutes discretionē

b.

c.

d.

e.

f.

Qui ruit. et nimetas omnis in uitio est. **I**llas enim quod ad exitum sunt no
uit dominus id est elegerit et placet illi. Ideo disperguntur et repbus
dicturus est. non noui uos quod est dicere non uoleamus non in placet.

Ipse autem rectus faciet cursus tuos. itinerarium tua in pace potu
is. Si auerteris amalo pedem tuum si bona quod docui domino uiuan
te facere studueris. aderit ipse propitius conatus tuus. ut ne
recte ingredi et te ad pacem ualeas peruenire semper. **F**ili
mi adtende sapientiam meam et prudentiam meam inclina auge tuam.
Hacten castigauerat auditorem. hic sub specie meretricis here
ticorum neque iam prohibetur. **V**t custodias cogitationes. et discipli
nata labia tua seruas cogitationes quibus recte credas. discipli
nata labia tua quibus ipsa fide per simplicia uita et consueta atque
ecclastica profitearis. uixta litteram quod adheret meretrici eti
labia ut osculando ut turpia fando maculat. **E**ius enim
stolidus meretricis labia cum ore heretico dulcedo eloquuntur
non sufficientia soluimodo uerum ad superfluitatem resonant. et obidaf
fitas quam apte perferre cernunt ueritas astutus estimatur. **E**t ni
tidius oleo guttis erit. Oleo spissi fides catholica sociari. Quo
nitidius suum guttis ostenduntur. quod suum sensum patrum fidei ante
ponunt. patet de meretrici quod et sermonis suauitatem et for
mositatem corporis ad captandos miserios querit. **N**ouissima
autem illi amara quasi absinthii et acuta quasi gladii biceps.
Potio absinthii ut amares et in uisceribus gladio foris membra
feriuntur. Ut ergo ostendat iniquus in nouissima ultione et intus
impleri et extrinsecus penis circumdari perpetuis et amari
tudine illos absinthii torquendos et gladio assuerat esse
truncandos. **H**oc autem id est gladius biceps dicitur. sicut dicitur ap
uit cum ait. sed cum timete quod potest et anima et corpus perdere in
gehennam. **V**agu sit gressus eius et inuestigabiles. vagi
sit sensus hereticorum deceptionis. quod alii christum dominum alii ho
minem esse negant. alii carnem accepisse alii animam. et dicuntur.
alii eum de uirgine natum alii ipsum secundum alii patrem dominum esse
alii penitentibus ueniens dandum esse probabitur confiteri. et tam
innumeris hereticis se scindit itinera ut penti quod sunt
inuestigari nequeant. At catholica ueritas uaga et inuesti
gabilis non est. quod una eademque ciuitatis est agnita totum porbare

fidelib⁹. **L**onge fac ab ea uiā tuā: & ne ad p̄pinq̄ues forib⁹
 dom⁹ eius. Et capl⁹ art. fugit̄ signationē q̄a nimurū p̄mū
 huī utri remediū ē longe fieri ab eis quoniam p̄sentia t̄ illi
 ciat ut cooperat̄ ad uiciū s; & ab hereticō auditu p̄fus se
 gregari infirmis auditorib⁹ p̄dest. **N**ed est alienus honorē
 tuum: & annos tuos crudeli. **H**ec honorē quo ad imagi-
 né dei creatus es i mūndor⁹ subdas. neq; accepta uiuen-
 sp̄ium uolumatib⁹
 uersarii in mitti expendas. Sicutq; sceleri q̄sq; subicit⁹ in
 di spacia ad libitū ad
 hoc p̄fecto dominatui malignor⁹ sp̄ium mancipatur. **N**e
 forte impleant̄ ext̄nei uiribus tuis: & labores tui sunt in
 domo aliena. **H**e demonior⁹ facta ad tuas. si uel ingeni-
 ū animi ut corp⁹ tui uires ad patranda scelerā tradas.
 domūq; alienā id ē numū p̄dixit te adiecto multiplices.
 Et pulchrit̄ dixit labores tui s̄t indomo aliena: q̄a s̄it q̄
 iuxta p̄phām ut inique agat laborat̄. Et heretici q̄ntū la-
 boře cont̄ exclam̄ subierit̄. utinā latere. **E**t genas ino-
 uissimis: quando consūperis carnē & corpus tui. Prepo-
 nendū asūpriori. ne forte. Et ē sensus. Ideo te castū culto
 di ne forte impensis gemere cogaris. q̄uo n̄ solū carnales ille-
 cere transiūt s; ipso corpe derelicto anima que p̄ corpus
 gessit̄ cūcta reddere opellit̄. Uerū & in hac uita sepiō t̄ḡit̄
 ut q̄ in adolescentia luxuriosē uiuendo habuita disperat̄.
 tempore senectutis in opia deficiat̄ & refrigerante calore
 carnis ac flore uiuente marcescente rebus suis q̄t lascue-
 uendiderat̄ alios uti. Aspiciat̄. gementesq; sera penitentia
 dicat̄ quiescunt̄. **C**ur de testar⁹ sū disciplinā & incre-
 pationib⁹ n̄ adquieuit̄ cor meū. **D**isciplinā dicit̄ ecclastice
 fidei. increpat̄ionēs aut̄ q̄b heretici cur ab ecclā recessē-
 rint ob iurgant̄ Pater de fornicariis. **B**ene fui in omni
 malo. i medio ecclē & synagoge. Ecclā & synagoga noīa gre-
 ca s̄it & unā cāndēq; rem latine significat̄ id est, uenit
 plurimor⁹ ad inuicem. Si aut̄ subtūlis distinguant̄ ecclā
 & synagoga c̄gregatio interpretat̄. Et uerū q̄dē di-
 pli utraq; noīe uocabat̄ n̄c aut̄ grā distinctionis ille syna-
 goga n̄ ecclā dicit̄. in ierto scilicet fidei & scientie maiori⁹

12.

qā & irrationabilis creatā potē congregari. Veniq; dīc ds. Longeget aqua inēggregationē unā. Rationabilis autē solū & sensibilis potē uocari. Herū aliquando hec nota & malorum uentus significat. Unde ē illud. Erasit ignis insynagoga eōm & illud. odiu exēlam malignantū. Qd q̄ sero pentens aut contēpt̄ sapie fui pēne in omn̄ malo inēdīo ecclē & synagoge uidet misero magni- tudinē suę dāpnationis ppen- demū qā nichil pēne fuerit sceleris q̄ n̄ ipē ureti- t̄ sit. q̄ tanta meruit tēm̄ta subire & hoc ad cumulū ac cesserit miserie. qd n̄ extremp̄ ipse peccantū s; medius ma- quis & quasi auct̄o extiterit. ut in mēdīo cerie sc̄ōy & uenti- culo corp̄e posit. alienā ab eis uita ducere n̄ inuenit. Et de hereticis sp̄cialit̄ sentiendū ē. qā nec ueterū patrū nec nouorū dicitis ut exēplis potuerit reuocari. **B** ibe aquā de cisterna tua. & fluēt p̄ut̄e tui. Desiderio utere p̄e mu- liens. & el ministeris fouere deuotis. **D** iriuuent son- tes tui f̄xas. q̄ in plateis aḡst̄ tuas diuide. filiū tuū ac fi- liā ad nuptū trade. & hoc manifesto facito plurib⁹ sc̄iūs. Habeto eas solus. nec sūt alieni participes tui. Solus intua potestate retine qualib⁹ matrimonius liberos tuos socios. nec sit fornicarii ul̄ meretrices tue sobolis participes. **S** uena tua benedicta & letare cū muliere adolescentię tug- Tanta te temptantia cū muliere quā adolescentes accepisti & cū senuerit serua. ut merito fidelis castimoniae benedic- tionē segris inple. **C** erua carissima. & gratissim⁹ hin- nulus. Illa sit tibi semp carissima comix. q̄ sic cerua. serpentes ta p̄leq̄t scotta & suis effuget apedib⁹. Sit nat⁹ erea filius. & ipse castitatis amator gratissim⁹. **V** bera el̄ inebriēt te om̄i tēpe. in amore illi delectare uigit. Hon- uxorū op̄i semp insistere docet. ne uel p̄ma uiuente ali- am ducas ul̄ meretrici socieris. dīc qd aut bibē cister- na tua aquā & fluēta p̄ut̄e tui. Hocet ab hereticis ca- uendū. & custodie sc̄pturarū ac lectioni adtendendū. Scientiā inq̄t qm̄ p̄dicas alius ipse serua & tui urigatio- ne sermonis infundere. D iriuuent fontes tui. foras. q̄ in plateis aḡst̄ tuas diuide. sū ipse seruaueris tē &

alius p̄dici. q̄ i magia auditio amplitudine diuina eloq̄a
 uirtu uniuersitatisq; gloriare dispensa habeo eas solus aquas.
 Et in plateis diuidim⁹ q̄ tam soli possidem⁹ quoq; exterius
 late predicatione fundim⁹ q̄ tam p̄ ea laudes humanas con-
 seq̄ minime ambim⁹ Nec sit alieni participes tui Inmundi
 dū p̄dicat ut heresi ut alio q̄libet uicio corrūpiat. Solus aut̄
 aḡs possidet cū membris exele fidelit̄ con nexus ab extraneo
 q̄ se osorio liberū seruat. Sit uena tua benedicta q̄ letare
 cū nulliere adolescentie tue. Sit doctrina tua q̄ q̄cūq; naſ-
 centia id ē ap̄mo credendi tempe cūnct̄ es. Serua carissima
 q̄ gratissim⁹ hinnulus ubera eius inebriet te omni tēpe. in
 qđā codices habet sc̄a ē exēla q̄ serpentinā solet odio habe-
 re q̄ rerere doctrinā bratissim⁹ hinnulus ē ip̄ls ei⁹ uirtutū
 uarietate delectabilis q̄ eadē castę fidei semp emulatione
 succensus. Lui⁹ uberibus inebriam⁹ cū uigilisq; testam̄ti
 paginis cont̄ hereticoy fraude instruim⁹. Cui⁹ pace q̄ amo-
 re uigil delectari magna ē exercentarū occasio uirtutū.

Quare seduceris filii mihi aliena q̄ foueris in suu altū.
Et demerette q̄ de heresi sentiendū ē. **R**espicit dñs
 uias hoīs q̄ om̄s gressus illi⁹ considerat. Non se putet adul-
 teri tenebris noctis ac parietū obtegrū n̄ heretici sua moli-
 mina posse celari. q̄a tenebre nobiscūrabit adño q̄ nor-
 sic dies illuminabit. **I**niquitates sue capiuit i pūi. q̄ sum
 b̄ peccator suoy stringit. Ustat int̄ peccatorē q̄ in pūi
 qđ peccator appellat om̄s q̄ ut inparius ul̄ i magnis sceleri-
 b̄ decidit. in pūi aut̄ q̄ ut nūq; fidē receptit ul̄ enormitate
 scelerū ab ea q̄m acceptit anathema fact̄ ē. ut heretici
 t̄ catholici publicis flagiciis iniuolunt. qui funē pecca-
 tereunt. Q̄enū funē facit t̄ q̄ndo semp q̄ iniuolendo fi-
 de fidib̄ auger Talis ē tortitudo op̄um malorum. tales
 libri hereticorū in q̄b̄ prauū p̄ua necentes n̄ aliud ser-
 bendo q̄m q̄ se artuſ obligēt agunt. **I**pse moriet q̄a n̄ habuit

disciplinā. q̄ i multitudine stulticie suę decipiet. Q̄a multa
de ad ulteris ut hereticis disputauat more suo i clausula
narrandi q̄lis sit talium finis ostendit. id ē q̄a ad mortē tendit
etnā q̄ disciplinā detestati s̄t utrē. Multitudinē aut̄ stulti-
cie dic. cū heretici se sapientiores sc̄is patrib⁹ autumant.
ut cū opa tenebrarū facientes iniqui aut dñm hec n̄ uidere
aut se facile ei uā putat posse tolerare. **F**ili mi si spoponde-
ris pamicō tuo. defiristi ap̄ extraneū manū tuā. In pmp-
tu est littere sensus quia suadet ei q̄ spopondit pamicō. ut
ipsū amicū sollicitū admoneat q̄tinus redditū pecunia quā
debet creditori q̄ se q̄ ipsū liberet allegorice aut̄ in hac perio-
cha doctorē porro in sequente uacante q̄m libet ut surgere
debeat instruit. Hic enī p̄ceptori si spoponderis pamicō
tuo. defiristi ap̄ extraneū manū tuā. Qd̄ ē apte dicere. Si
animā fr̄is in piculo tuę uerstationis acceperis. n̄ ligasti
mentē apud curā sollicitudinis q̄ ante decessat. Illa quietat
es uerbū oris tui. q̄ capt⁹ p̄pris sermonib⁹. Qa dū commissis
t̄ cogeri bona p̄dicando dicere. te ipsū p̄us necesse ē q̄ direris
custodire. **F**ac ḡ qd̄ dico fili mi. q̄ temet ipsū libera. q̄a
incidisti i manū proximi tui. Discurre. festina. suscita ami-
cū tuū. Non tantū ipse ^{me} diligare memento. s; q̄ illū cui p̄
es a peccati corpore p̄dicāndo disiunge. **N**e decleris somnū
oculis tuis. nec dormitē palpebre tue. Somnū dat oculis
q̄ subditū curā negligit. dormitāt aut̄ q̄ qd̄ rephensibi-
lia etiā gesta cognoscit. s; hec p̄pt̄ m̄tis tediū digna in uec-
tione n̄ corrigit. **E**ruere quasi dammula de manu.
q̄ quasi auis de insidiis aucupis. Ut rū auis de laqueo
ut dammula de manu captans querit euadere. tantū
nitere tu ut auditori tuo salubritē instituto ipse aspon-
fione utte ei liber reddaris. Uel q̄a certe dāmula mun-
dū natā ē animal. uelox cursu uisuq; acerrimū unde
q̄ grise. Aeekei. id ē audiendo dorcas nuncupat. auis
aut̄ uolando alta petere. sicut. cū indocendis occupa-
ris subditū mundus a peccatis sib⁹ strenuus in
opib⁹ bonis. p̄spicax independendis malorū insidiis
q̄ uirtutū pennis fultus ē satage. q̄tin⁹ expleto p̄di-

candi negocio ad suyna transuolare & celestis utrū pas
 cua mercariis intrare. **V**ade ad formicā opiger & sidera
 uas ei & disce sapiam. Hic uacantē hortat quēquā ut si
 ad alios n̄ sufficit sati sui met curā agere n̄ negligat & si
 sapiam docendi negt ab homine ul opandi sapientiā discat
 a formica. **Q**ue cū n̄ habeat ducē nec p̄ceptore nec p̄ncipē.
 parat estate cibū sibi & congregat i messe qd comedat. Sitan
 tiliū animal p̄ncipe carens & rationis ex pers natā duces sibi
 p̄uidet in posterū. multo magis tu ad ymaginē di dīt ad
 uidendū ei glām uocat doctoy magisterio adiut. ipsum
 9ditorē habens ducē debes i p̄senti bonoy opum fructus
 congregare. qb' inētū uiuas infuturo. Hec & enī uita in
 eo messe parat & estati. qd n̄ int̄ ardorei temptationū temp
 est colligendi futuroy merita p̄miorū at dies iudiciū hiemis
 similat rigorib'. q̄a tē nimirū nulla relinq̄t facultas puta
 laborandi s; tantū cogit quisq; de horreo p̄sce actionis qd
 recondidit p̄ferre. Unde & dñs precepit dicens. Brate aut̄ ut
 n̄ fiat fuga uia hieme ul sabbato. Hieme enī facultas sabbato
 licentia uixta legē. de e fruct̄ uite colligendi ac penuria fu
 guendi ppetua. **V**sq; quo pugner dōmis. Quando consurgis
 asomno tuo. Paululū dormies paululū dormitabis paululū
 seres manus ut dormias. Vsq; q̄ inqt dormis inuicius. qd
 p̄dicas paululū adhuc uaceam. & sic postea penitendo resur
 gam. fit nāq; ut te semp differente op̄ bonū. repente uidex
 qui mala int̄ facta puniat ueniat. Hoc ē enī qd sejt. **E**t
 ueniet t̄ q̄si uator egestas. & paup̄ies q̄si uir armat. Egestas
 nāq; & paup̄ies pena ē ultima inqua dāpnati nil diuitiā
 merent que quasi uator ueniet q̄a in p̄uisa subita
 nea quasi uir armat q̄a deuinci ppetuo n̄ potest. Patet iux
 ta litterā q̄a pigricia nutrix ē egestas & penurie. **S**i u
 ipiger fueris. ueniet ut fons messis tua fructus terreni q̄s
 metim̄ n̄ fonti c̄parant s; cisterne. q̄a ad temp̄ colligente
 p̄scunt. & intempe deficiunt. At q̄ in p̄iger fuerit p̄ celestib'
 laborare diuitiis. hui⁹ messis ut fons ueniet q̄a mercede
 plabore indeficiente recipiet. **E**t egestas longe ueniet ate;

16.
Q[uod]a facia boe inq[ue]t dū manifestabit[ur] glā tua. Homo apostata
uir inutilis gradit[ur] ore p[ro]uerso annuit oculis. terit pede di-
gito loq[ue]t[ur]. prauo corde machinat[ur] malū. & inōi tempore iur-
gia seminat. Ille reat de heresib[us] & aliis uitiorib[us] generib[us]. insi-
tuerat p[re]ceptore excitauerat p[re]igrū at nūc redarguit & scisna-
ticū. Vbi notandū q[ua]d quē seminantē uirga dicere uoluit.
prius apostata nominauit q[ua]d nisi more sup[er]bientis anglī
a conspectu iudicoris prius intus auersione mentis caderet.
foras post modū usq[ue] ad seminanda uirga nū ueniret. Q[uod] rete
dicit q[ua]d annuit oculis terit pede digito loq[ue]t[ur]. Inerior nāq[ue]
ē custodia que ordinata erit uerbi seruat membra. Q[uod] g[ener]aliter statum
mentis p[re]dicti. foras in inconstantia motionis fluctuat. atq[ue]
exteriori mobilitate indicat q[ua]d nulla radice interioris sub-
sistat. **S**erst q[ua]d odit dñs. q[ue] septimū derestat anima ei.
Cundē quē sup[er] plenius quā sit dō odibilis q[ua]d discordia fēminā
insinuat. Q[uod] autē animā dñi dic humāno more facit ut eū
plena intentione q[ue] nū leuit tales odisse significet. Tale ē in
yāria. kalendas uās & solleptatates uās odiuit anima mea.

Doculos sublimes. lingua mendacē. manus effundentes in
nōrū sanguinē. cor machinās cogitationes pessimas. pedes
ueloces ad currēndū i malū p[ro]ferentē mādacia. testē fallacē.
q[ue] eū q[ui] seminat mē frēs discordias. f[ac]tū numerat fieri capitalia
crimina. q[ui] tamē cōparatione discordias seminantis. quasi
minora deponit. q[ua]d numirū matris ē facin' illud q[ui] unitas &
frātritis que p[ro]p[ri]e sci grām ē connēcta dissipat. Potē enī q[ui]
bet oculos iactantē extollere. lingua mentirv homicidio pol-
lut mala p[er]imo machinari. aliis scelerib[us] membra subdere
falsū contra q[ui]mp[er]ā testimoniu[m] p[ro]ferre. q[uo]d nū idē ēē putan
dū ē q[uo]d sup[er] lingua mendacē nominat. Potē enī mendaciū
s[ic] nū contē p[er]imum dici. Nam q[ue] beat[us] augustinus octo ēē
genera mendaciū in libro q[ui]m de mendacio & posuit docet.
potē inquā p[ro]ditus quisq[ue] huiusmodi mala ul[ic]tū met ipsi ut
aliis inferre pace seruata eccl[esi]e at donat[us] & arrius eoy q[ue] sequa-
ces grauius ē q[uo]d ferent. q[ui] concordia frātne unitatis discordia
scideret. **C**onserua filii mi p[re]cepta patris tui. q[ue] ne dimittas
lege matris tue. H[ec] sub ad ultē mulieris spē phibet ab

auditione heresio. **L**iga ea in corde tuo iugis & circuila
 guttari tuo. & incogitatione precepta di fixa retine. & lo
 quelā tuā horū undiq; dulcedine. ne forte in lingua labaris
 cōmunita. **C**ū ambulaueris gradient̄ tecū cū dormi
 eris custodiēt te. & euigilans loquere cū eis. Tanta sit
 meditatio t̄ diuinę legis. ut cū euigilans aliqd operaberis
 hāc sedula mente recolas cū dormire uelis in hūi memo
 ria quiescas. cū euigilaueris hāc p̄mo ad mentē reuocas.
 Sic etenī fiet ut nec euigilans offendas. nec at in ore noctur
 no ledaris. Alit. cū imperfectu ambulaueris iusticie gra
 diant̄ tecū mandata di ut te instruant cū
 dormieris ī morte custodiāt animā tuā. nerapiat hostis.
 cū euigilaueris in resurrectione loquere cū eis experien
 do p̄mia q̄ t̄ si ea seruaueris p̄ miserāt. **N**e capiaris muti
 b̄ illi. Patet de adulteria. S; & heretici si bene uiuere & ap
 te se iungere uident̄. uide ne seducaris eorū doctrinis. **P**re
 cium enī scorti uix unī ē panis. Recordare q̄a breuis uo
 luptas fornicationis. & ppetua ē pena fornicationis. Sic
 enī unī panis diurnā solū effugat esuriem. & nichilomin
 post modū esurit q̄ conmesto pane saturat̄ abscesserit.
 sic q̄ intrat ad scortū ad horā qdē leue portat libidine
 s; post paululū ardenter rexit. **N**umqđ abscondere
 pot̄ homo ignē in sinu suo. ut n̄ ardeat uestimenta illius.
 Soli ei concedit̄ hereticorū libros legere. q̄a dō soli datuſ
 ē infide catholica ut uerborū dulcedine ul̄ astutia neq̄at
 ab ea segregari. Non grandis ē culpe cū q̄s furat̄ fuerit &
 furtū non ex sua estimatiōne s; ex comparatione maioris
 peccati id ē adulterii n̄ grandis. Et phibet. sic hierlin graui
 percanti dicit̄ iustificata ē sodoma exte. n̄q̄a sodoma
 nulla t̄ pauca. s; q̄a hierlin plura peccauit. **Q**uia see
 lus & furor n̄ parcer i die uindictæ nec acq̄esceret cuiusquam
 p̄cib̄. nec suscipiet predēptione dona plurima. Et de dño
 intelligendū. q̄a qui n̄ parent reb̄is n̄ parent indie iu
 dicari. nec acq̄escerit p̄cib̄ sero clamantū ad se. nec dona
 quorū ibi temp̄ nec facultas est suscipit. Zelat̄ enī siq̄s
 sponsam suā id ē ecclām siue animā quāq; fidelē corūpere

11.

psumit. **E**li mi custodi sermones meos. & pcepta mea
reconde te. Perioda ecclē que supior sub meret ieiis persona
pleniū explicat. **E**t legē mēā quālī pupillā oculi tui
tā sollicitē serua que doceo. q̄si nū recte sine his aspicere
ualeas. **L**iga eā indigitis tuis. scribe illā intabulis cordis
tui. Indigitis inactib; dic. intabulis cordis in latitudine
cognitionis. **V**eniq; & alia translatio sic art. **S**cribere eam
in latitudine cordis tui. **D**ic sapie soror mea es & pru
dentiā uoca amicā tuā. ut custodiat te amuliere extiane
& ab aliena q̄ uba sua dulcia facit. Sapiam ecclastice doc
trine sororica dilectione, vunge. ut hec te apollutione
seruet heretica gacastitate pbat extiane. apte aut sale
mon defenestra dom' sue se p cancellos pspexisse dicit. ut
paruuloy gesta diuidaret. Q̄ enī de fenestra p cancellos
p spicit ipse qđe ea q̄ foris agunt plene, siderare sufficit. nec
tam ipsum qui foris & infra degut aspiciunt. Hāq; hoc ē qđ
apl's art. Spiritualis enī iudicat omnia. ip̄e aut an emine ui
dicat. **D**e fenestra enī dom' mee p spiceri p cancellos. & uideo
paruulos. Pater iuxta litterā q̄a sapie aspect magistrorum &
infirmorum actus sedulo speculat & fortū at etiā dī sapia
de celo p spicit & uidet om̄s filios hominū. **C**onsidero
uerordē uiuenem q̄ transit in platea iuxta angulum uiuenē
uocat ad ulterū. nō ppter uirtutē s; ppter instabilitatē. Q̄ transit
in platea q̄a deseruit angustā uia que ducit ad uitā. Iuxta
angulum. q̄a deflexit arectitudine. **E**t ppter dom' gra dit illius;
q̄a uia ueritatis declinavit. merito uie dom' illius mere
tricis l̄ hereticis ad ppiat. que recte iuxta qđ posuum
& in platea & iuxta angulum posita ē. **I**n obsecro ad uel
per acentē die. in noctis tenebris & caligine. q̄a u talis
p cecitatē cordis ad tenebras festinat & peccati & dāpna
tionis. **E**t ecce mulier occurrit illi ornatu meretricio.
p parata ad capienda animas. Patent het cuncta iuxta
litterā demereticis opib; Uerū doct̄na heretica quē cūq;
incāttū reperit & uerordē. hūc de cipere festinat. lyra et
enī ornatu appetit meretricio q̄a īmunda p fulget eloq̄
tia. p parata est ad capienda animas q̄a quascūq; sibi as-

sociare potest spūali morte interimit. **G**arrula q̄ uaga-
 q̄etis impatiens. Q̄ētē ecclē t̄bare desiderans. **N**ec ualens
 in domo resistere pedib⁹ suis. Nulla ē heres fili⁹ primis sit
 centa discipulis. H̄i st̄ enī dom⁹ ei⁹. s; semp nouos q̄s decipiat
 querit. **N**unc foris nē in plateis nē iuxta angulos insidianis.
 foris cū paganos rapit. in plateis cū uoluptuosos. iuxta angulos
 cū alios hereticos. **A**pprehensuq; de osculari uiuenē herbox
 fallaciu⁹ blandimentis tēptat instabilē. **E**x p̄aci uultu blan-
 dit̄ dices. victimas p̄alute debui hodie reddidi uota mea.
 luxta litterā patet intellectus q̄a meret̄ coniuiu⁹ se p̄mag-
 nificu⁹ p̄parasse faciat̄. At heretici incūctis que agunt victimā
 se sue salutis dō i⁹ molare ul̄ autūmāt̄ l̄ gestunt. Hā q; d̄n̄s
 addiscipulos h̄i uenit inq̄t hora ut om̄s qui int̄ficit uos arbit-
 tre⁹ obsequiū se prestare dō. **I**nter uini funib⁹ lectū meū-
 strau⁹ tapetib⁹ ex egypto. Solent lecti q̄ ex funib⁹ ab iuxta aliā
 translationem institis interxunt. molliores fieri quā ex lig-
 no ul̄ corio ut q̄libet alia materia substruunt. In lecto ḡ
 funib⁹ intexto meret̄ mollicie q̄escendi designat. Intapeti
 b⁹ uero pictis ex egypto etiā oculorū tēptat illecebras quib⁹ ne
 fando aspectu irretitus facilius ad seducenda mentis archana
 penetrat. Q̄a uero nomine funiū aliquā solet diuinā p̄cep-
 ta figurari. que anfis nos uoluptati⁹ coercendo religant. p̄
 mittunt se heretici conteru uerbox celestiū salubre suis
 auditorib⁹ quasi stratū parare. in quo auiciorū tumultibus
 libero corde q̄escat. s; ueracit̄ illis funi⁹ peccatorū locū con-
 struit p̄ditionis ubi p̄petuo pedes manusq; alligati dāpnant.
 Neq; d̄n̄s in apocalipsi. q; dedi inq̄t illi temp⁹ ut penitentiā
 ageret q; n̄ uult pentire a fornicatione sua. Cece mitto ei⁹
 in lectū q; mechanat̄ cū ea in tribulationē maximā. Intapeti
 bus uero pictis ex egypto ornat̄ eloquenti⁹ q; dialetice artis
 uerititia que ab ethniciis originē sumpsit. intelligit̄ p̄ quā
 mens heretica sensu docēne pestilentis quasi meret̄r̄ theo-
 facinoris se texisse gloriat̄. **A**spersi cubile meū myrra
 & aloë & cin̄momū. p̄mittunt se tales odore celestiū ha-
 bere uir- tutū quib⁹ sua suorū q; corda l̄ cubilia uenusta
 conser- rent. ac dicere cū aplo q̄a x̄ bon⁹ odor sum⁹ deo.

Veni mebriem uberib' donec illucescat dies. Nocte sc̄ē
 poculis se muice saciandos udat heretici. & iutū grā con-
 iungendos donec eorū gesta seq̄t̄ lux et̄na. **N**on ē enī ur-
 indomo sua abit uia longissima. Non ē inquietus xps cor-
 poralit̄ in ecclā. Surgens enī a mortuis ascendit in celū. no-
 busq; ministru gubername ecclē sue uidelicet domus re-
 liquit. **S** acculū pecunie secū tult̄ blam resurrectionis
 & immortalitatis dec̄ derulit. quo illi patriciue sacrificare
 ac dūaret. **I**ndie plene lunge reuersurus ē domū suā. Id
 esten tem pote quo electorū suorū ecclā numerū cōpleuerit
 reuertet ad iudicium. **S**tati eā sequit̄ q̄si bos duc̄t̄ ad uic-
 timā idest q̄si stult̄ nesciens ip̄e duc̄t̄ ad interitū. Et ip̄e
 salemō sapientissimū uiros ut sam̄son fortissimū ut dauid
 mansuetissimus amulieris decipula ut origenes ab here-
 tica quē post ap̄los ecclē magistrū fuisse quam diu recte
 sapuit q̄ negauerit errat. ut inferi dom̄ eius penetramē
 int̄iora mortis. **S**; de ecclā dñs ait q̄a porte inferi n̄ p̄ua
 lebit aduersus eam int̄iora aut̄ mortis acerrima gehenne
 tormenta q̄si artiora & obscuriora dicit. q̄b' hereticos &
 fornicarios constat ēē mergendos. sic de sc̄is pd̄ no in hac ui-
 ta patientib' aduersa dicitur. q̄a custos carceris in interi-
 orem carcerē atrociorē uidelicet fediore & obscuriorē.
Nunqđ n̄ sap̄ia clamitat. & prudentia dat uocē suā. Hū-
 quid n̄ dñs palā locut̄ ē mundo. & i occulto locut̄ ē nichil.
 Quid q̄ neglecto el̄ euiglo ad heresim potius ut lascivie sua
 sione que i angulo susurrat audiendā miseri confluent.
 xsumus excelsisq; uerticib' sup uā. imedius semitissimā
 iuxta portas ciuitatis. In monte discipulos simul & tur-
 bas docuit. si & p̄uas sepe hisq; oueniebat p̄dicabat. &
 eos q̄ cura indigebat sanabat. In ipsa porta ciuitatis uāim
 mortuū suscitasse. exemplo miraculi uerba que docuerat
 emendabat. & qđ seq̄mini eos q̄ in abditis q̄t̄ eū suas exer̄
 linguas. **I**n ip̄is forib' loquit̄ dicens. Uiri ad uos clamito.
 q̄ uox mea ad filios hominū. Ad uiros clam̄t̄. id est
 ad strenuos uerbi auditores inutq; seru. **H**ā q̄ fe-
 minea idē fluxa mente st̄. sap̄ie ūba p̄cipe re neq;us.

Intelligere paruuli astutia: & insipientes animaduertite.

Manifestū ē de dñō qā & cū esset ipse ī mundo. om̄i etati-
serui adiōni locut̄ est ubū. immo etiā clamabat stans in
templo. si quis sit ueniat ad me & bibat. & nē p̄ doctores ec-
clē: ipsi enī sūt fīx̄ es ciuitatis eī: uirissimul ac feminis.
sapientib; & insipientib; grandeuis predicat & paruu-
lis. at contra doctrina fallax clamat p̄uatum quos se-
ducere ualeat querit. **A**udite quō de reb̄ magnis locu-
tura sū. **M**agnus nempe qā regnū celorū & pmisit & dedit
fidemq; sc̄ē trinitatis docuit atq; alia innumera que
pp̄hē ei loquenda relinquebat. **E**t apient̄ labia mea ut reda-

p̄dcent labia ei sī duo testamenta concordi ad inuicē
ueritatis adtestatione iuncta que ipsa incarne apparen-
te p̄scī sp̄s donū sunt ad p̄dicandā salutē uniuersū apta p̄
orbem. **A**ccep̄te disciplinā mēā & n̄ pecunia. doctrinā
magis quam aurū eligit. **H**on potestis dō seruire & mam-
mone. **E**go sap̄ia habito in silio. & eruditis inter sū co-
gitationib;. Ibi duo t̄ tres congregati fuerūt ī nomine
meo ibi sū ī medio eoz arrogantiā & sup̄biā & uā pra-
uā & os bilingue ego de testor. arrogantiā & sup̄biā in
eis q̄ se ceteris meliores estimat. uā prauā in eis qui apte
mala faciūt. os bilingue in eis qui ī bonis q̄ locūtūr. stabili-
le q̄ pp̄ia n̄ habēt; uixta audit̄ libitū sua ūba cōmutant.

Meu ē osiliū & eq̄tas. mea prudentia. mea fortitudo. Hon-
dei sap̄ia possidet. ab hac humana infirmitas qcqd iūtūs habet
acceptit. **P**er me reges regnāt & conditores legū iusta decernūt.
p̄ me p̄ncipes impant & potentes decernūt iusticiā. Reges da-
nt ap̄los siue alios sc̄os. qui & se ipsos p̄mū & deinde ecclām-
bū. sibi subdāt bene regere scūt. Legū aditores auctores utri-
usq; testimoni & seq̄tes ecclē id ē p̄ncipes & potentes cētos fi-
deliū p̄ceptores ac rectores appellat. **I**urij: om̄s n̄ nisi p̄ sap̄ium
ut esent aliqd habēt. At enī ineuglo. qā sine me nichil po-
testis facere. **E**go diligentes me diligō. & q̄ mane uigilaue-
rit ad me inuenient me. Tale ē & in euuglo. **G**aunt̄ diligēt me
diligēt ap̄at̄ meo. & ego diligāt̄ eū & manifesta bō, mē ipsū.

19.

Mane q̄ ppe uigilat ad sapiam. q̄ semp inouato m̄is studio
ad xp̄i uisionē pringere satagit. **M**ecū sūt diuitie q̄ gle.
opes supbe q̄ iusticia. Opes supbas opes excelsas dicit ut celesti
a dona significet. Grece et enī yper ifa nō s̄ idē supb' apparet
dicit. Et ideo recte sapia opes yperifanas lecū ēē dicit. quia
q̄ ead donorū celit' fideli b' datur. cūctis mundi opib' excellen
ti' esse pbat. Qd erā ad tendendo iusticiā manifestius in cal
cat. Hā terrenas opes q̄ glam sepius habet in iusti. nos autē in
resurrectione sic petrus ait nouos celos q̄ nouā trām q̄ p
missa ipsius expectam̄. in q̄b' habitat iusticia. **D**ns possedat
me initio uiarū suarū. Uie dñi st̄ opa ei' quoq̄ confi
deratione ad fidēi ul' agitacionē puent hominū. Invisibilia
ipsius p ea q̄ facta st̄ intellecta spicuntur. Uie ei' sūt ipse il
luminationes p quassē q̄ anglicis spib' q̄ mentib' ostendit
humanis. Inquarū initio uiarū suarū sapiam possedit q̄a
i pincadio creature nascentis filiū qui cū eo cuncta dispo
neret habuit. S; nē putaret aliq̄s harū initio uiau ul' ali
quantū ante tēpore filiū ēē cepisse uigilant ad iunxit.

Ante quā q̄equā faceret ap̄ncipio. Ab et̄no ordinata sū
q̄ ex antiq̄s ante quā terra fieret q̄ et̄a usq; dū ait. Qn
do appendebat fundam̄ta terre. cū eo erā cūcta disponens.
Uui simile ē in eu glō. In p̄ncipio erat ubū q̄ ubū erat ap̄
dñ. q̄ ds erat ubū. Omnia p̄p̄fū facta sūt. P̄ent q̄ q̄ negat dī ur
tutē q̄ dī sapiam uidelicet. Ap̄m ab initio imo q̄ ante om̄e qd dī
ci l' cogitari pot̄ intiu ab ipso pat̄ fuisse p̄gentū. Aliu t̄nslatio
hūc locū na incipit. Dns creauit me p̄ncipiū uiarū suarū in
opa sua. Qd de incarnatione dñica dictū pat̄s intelligit. di
centes q̄a certi grā mystri dixerit dñs creauit me q̄ n̄ pat̄ cre
auit me. caro inq̄unt dñm agnoscit. glā pat̄m signat. crea
tura dñm. fitet caritas pat̄ē nouit. Principiū l' p̄ncipio
uiarū suarū. Ego sūi uia. q̄a surgeſ a mortuis it̄ fecit ecclē sue
ad regnū dī ad uitā et̄nā. In opera sua q̄a ad redimenda opa
pat̄s ex uirgine creatus ē. suscipiēs carnē ut opa pat̄s acor
ruptibili feruicio liberarē. Caro x̄ p̄t opa diuinitas ante
opa. **E**t delectabat p̄ singulos dies ludēs corā eo i oī tēpe
ludens morbe trārū q̄ delicie mee cū filiis hominum.

ludentē dicit gaudentē. Erat ḡ ludēs corā patre p singlos
 dies q̄a ut pphā ait ap̄ncipio dielb̄ ērūtatis gaudebat unū
 ēc cū patre erat om̄i tempe ludens in orbe trarū. q̄a
 cū tempa orbis a creatura cepissent ēc ip̄e q̄a erat filius in
 patre manebat hec ideo ne quis eū cū creaturis & temporib̄
 cepisse phiberet. Et delicie c̄st cū filius hominū q̄a deside-
 rat i nro amore q̄escere. nos bonorū grā meritorū ad se uiden-
 dū pducere. **B**eatus homo q̄ audīt me q̄ uigilat ad fore
 meas cotidie. & obseruat ad postes hostii mei fore suas &
 postes hostii sui scriptas sc̄as & ec̄t doctores nun cupat. si
 ne qb̄ ad uitā quā pollicet n̄ ualem̄ ingredi. **S**apīa edifica
 uit sibi domū. q̄a de ērūtate diuitiatis & sufficientē dire-
 rat. addit & de assūpta humanitate dice. **S**apīa edifica
 uit sibi domū. q̄a hominē filius dei qm̄ i unitatē sue p-
 sonae suscipieret ip̄e creauit. **E**xcidit columnas septē.
 Ecclām porbē septiformi grā sp̄itū erexit que domū ei
 id est mysteriū incarnationis ei ne pfido in p̄buate
 memoria tollere. credendo. colendo. pdicando quasi susten-
 tando contineret. Vel certe sapīe domī est ecclā xp̄i colum-
 ne aut̄ doctores sc̄e ecclē septiformi sp̄u pleni quales fu-
 ere lacob̄ & cephas & lohes quas nimirū colūpnas sapīa
 exedit. q̄a ab amore p̄sentis sc̄li disiunctas ad portandā
 eiusdē ecclē fabricam mentes pdicantū erexit. nmo
 lauit uictimas suas. Suis passionib̄ ecclām secauit. ut
 uitā pdicantū mactari in p̄secutione pmisit. qb̄ uidelicet
 uictimis contrarie sūt uictime meret̄cis ad q̄s stultū inuitat̄
 ut sup̄ lectū est dicens uictimas psalute debui reddidi uo-
 ta mea. **O**isicut uini & posuit m̄lām. Iuunitatis sue
 archana capere n̄ ualentib̄ assūpte humanitatis sacramen-
 ta pate fecit. & scripture sacre para bolā nobis apiendo p̄
 parauit. **M**isit ancillas suas ut uocaret ad arcē & menuia
 ciuitatis. Predicatores infirmos ac despicabiles elegit. q̄ fi-
 deles populos ad sup̄na patē celestis edificia colligerent. **S**i
 q̄s ē parvulus ueniat ad me. & insipientib̄ locuta ē. Parvulos
 dicit humiles. insipientes uel eos q̄ demundane sapīe fastu ni-
 chil habet. Tales aut̄ uocat eos ut sua doctrina sapientes reddat

& altos. **V**entre comedite panem meum & bibite uinum quod
 miscui uobis. In pane diuina eloqua in uino mixto coniuncta
 in una christiana dicitatis & humanitatis ex natura exprimitur.
 ut super dictum est. ut certe in pane corporis ipsius in uino mixto
 sanguinis ipsius sacro sibi mysticu quo in altari mensa uide
 licet sacram ostendit. **R**elinquite infantiam & uiuere &
 ambulate prius prudentie. Post oblatas epulas addit &
 uite monita. ut quos pceptis suis incarnationis mysticis
 refecit. doctrine pariter instruat ubi. **Q**ui erudit deriso
 re ipse sibi facit inuria & queritur ipius generat maculam
 sibi. **I**ssi interrogares cur sapientia parvulos precepit & insipien
 tes ad suas epulas mittaret. ideo inquit feci quia frustra labo
 rat quod ubi sapientie inculcare nititur ei quod audire ostendit. sapien
 tiorem doctiore & maiorem se existere credens. Hoc arguit
 derisor ne oderit te. Non est timendum ne devisor cum ar
 guttum melias inferat. sed hoc potius prudendum ne tractus ad
 odium peior fiat. Ideo quod ab eius tibi correptione aliquiens non tue
 timiditatis si dilectionis est gratia cessandus. **A**rgue sapien
 tem & diligit te. Sapientem imperfectu possum id est amatorem sapientie
 dicit. quem super humilitate parvulus nuncupavit. Haec pfer
 tur sapientis non habet opus argui. **M**ulier stulta & clamosa
 plenaque illecebris & nichil omnino sciens sedet in foribus do
 mini sue super sellam. Mulier hec nimurum heresim est contraria sapientie
 quod sua supius sacramenta cecinit. Sed sit autem quod ipsa in foribus
 domus fuit. id est indoctoribus falsitatis. quod in penetralia pavidie
 miseris inducit. Super sellam autem quia cathedra sibi predicationis
 usurpat. Hec est cathedra pestilentie in qua beatum vir sedere
 de tractat. In excelso urbi loco. Uicit de sapientia quam in summis
 excelsisque uerticibus dat uoce sua. illa insublimitate in utrum
 hec in supercilio elationis pontem & attollit. **V**iuocaret trans
 euntes prius & presentes itinere suo. Vocat heresim ad pavidam
 sepe catholicos quos ut rectum agere & uia scilicet huius transire
 cicius uelle. atque ad eternam patam festinare spicit. **Q**uis est
 parvulus declinans ad me. & uocandi locuta est. Et sapientia par
 vulos atque insipientes adsuum qui uiri pene usque uerbis uidet
 mittare. sed distat quod illa simplicitate ad se uenire. hec autem

quos uocat ad se declinare suadet quia illa nimurū adrec
tū actionis it q̄ errantes cernit accersit hec recte gradientes
ab trinere suo deuiare q̄ ad se uertere docet. **A** que furtive
dulciores sūt. & panis abscondit̄ suauior. Sapīa palam pposuit
& miscuit uinū suū. At stulta mulier nil mēracū habens ad
aquas furtivas & panē absconditū quoscūq; ualet aggregat. q̄
catholica ecclā palā mundo diuinorū eloquorū conuiua pan
dit. diuinitatis & humanitatis & mysteria celebranda p̄ci
pit. Uel certe i uino mixto historiā simul & allegoriciā audi
torib⁹ suis scientiā pp̄mat. ut p̄suo q̄m̄q; captu utte poculis
reficiat. At hereticorū doctrinā publicē fidei & pfessioni sua
secretim decreta pp̄ponit & cū nil sp̄iale habeat suauore se
catholicis pastorib⁹ scientiā iactat docere ut scilicet libentius
audiatur. & agant̄ quē palā in ecclā dici crediq; phibent̄. & dul
cū hauriatur insipientia que putat̄ scientia cui p̄hibita
furat̄ audience. Pot̄ in aquis furtivis baytisma hereticorū
i pane abscondito eorundē sacrificiū designari. At iuxta lit
terā mulier ad ultra in aquis furtivis & pane abscondito
phibita & illicita coniubia dulciores asseuerat. **E**t ignorat̄
ut q̄d gigantes ibi sūt. & in profundū inferni coniueat̄ eius.
Hesec ad ultra nescit heretic⁹ q̄a i mundi spirit⁹ suas domus ha
bitat̄. & q̄ in profundis inferni penas luunt̄ et̄nas. ipsi actibus
luxuriosorū ipsi hereticorū dogmatib⁹ quasi coniuiis deler
tant̄ opimis. At cū rite in ecclā xp̄i sacramenta celebrant̄. xp̄i
abū audit̄ & seruat̄. q̄ est sapīa dī. constat q̄d anglīce iurutes
ibi sūt. & in ecclēsī celorū coniueat̄ fideliū. Panē enī celi dedit̄
eis. panē angloꝝ manducauit̄ homo. **Explicit liber**
A **R** **A** **B** **O** **E** **S**ale monoxis. **Pm.** **Incipit S e d's.**

nouū ponit titulū q̄a nouū gen⁹ locutionis incipit.
ut n̄ sic prius desingulis bonorū malorū ue partib⁹ dī
utius disputet̄. si alternis versib⁹ actus utrueq;
describat. **F**ilius sapiens letificat pat̄m. fili⁹ uero
stultus mesticia est mat̄s sue. Q̄ accepta fidei myst̄ia bene
seruat letificat pat̄m. q̄ u her actione mala ul heresi macu
lat̄. mat̄e id est tristat ecclām. **N**on p̄derit thesauri in
pietatis. iusticia u liberauit amore. Et transitoria morte

-11-

sepe ut danielē & tres pueros. & appetua semp uisicia liberat.
At uero thesauri p̄ impietate congregati & si aliquido amorte cor-
porali uident̄ eripere plus tamen mali p̄ ipietate q̄ acq̄siti s̄t
quā cōmodi i eo qd̄ putta sūt dati conferit. **N**on affligit
dñs fame animā uisti & insidias in piorū subuertit. Et si qn̄
do uistū in pio fame affligit̄ letiā necat̄. n̄ ledent animā
eī q̄a dñs in uita fut̄a sue gl̄a uisionis consolat̄ qui & easdē
in piorū insidias in pios uiste iudicando retorquet. **E** gesta
te opata ē man̄ remissa man̄ aut̄ fortū diuitias parat. Qui
negligent̄ uiuit in hoc seclō. egebit bonis infuso. At q̄ fortū
dño militat. diuitus et̄ne beatitudinis remunat̄. Q̄ congre-
gat i messe filī sapiens ē. q̄ aut̄ sterit estate filius uisionis.
Congregat xp̄o animas fidelū filī sapiens ē. tq̄dē hec messis
multa ē. oparii aut̄ pauci. Q̄ uero hoc tempe acceptabili asua
salute curanda t̄x pescit. Fundet̄ in die tribulationis. **B**e-
nedictio dñi sup̄ caput uisti. os aut̄ in piorū opt̄ iniquitas.
lustis dicit̄ in iudicio. Venite benedicti patris mei p̄cipite
regnū. Os aut̄ in piorū qd̄ commissarii & ebrietati & colloq̄is
malis seruiebat iniquitate quā gessit idem p̄nabit̄. Beniq; os
illī opuit iniquitas. qui intormentis poscit̄ lingua sibi inq̄
ob plura scelera plus punit̄ est refrigerari quesuit̄. **M**emoia
uisti cū laudib;. & nomen in piorū putrescit. Et in hac uita boni
bonos sue uiuentes sue defunctos laudib; offert̄. in piorū aut̄
actus de testant̄ & nom̄. Et in uita fut̄a uisti i dī laudib; ui-
uunt. reporū aut̄ honos nom̄q; laudesq; putribus gehenne
supplicis mittunt̄. ubi uermis et̄q; n̄ moriet̄ & ignis ewi n̄
extinguet̄. **Q**ui ambulat simplicit̄ ambulat & fident̄. q̄ aut̄
deprauat uias suas manifestus erit. Q̄ simplicit̄ se uiuere no-
uit facile cūcta spernit aduersa. q̄a se p̄ hec ad gaudia uentu-
rū ē. fidit̄. dices cū xp̄ia. Unū defensor uit̄e meꝝ. aq̄ trepida
bo. & ceta. At q̄ prauis incedit uis. nolēs licet patrescit̄ qd̄ digna
factis recipit̄. Nichil enī occultū qd̄ n̄ reuelabit̄. **Q**ui annuit̄
oculo dabit dolorem. Q̄ nutib; oculoy ridet aliquē. non euader
sine dolore tormenta penitidinis. de qualib; dīc psalmista.
Q̄ oderit me gratis. & annuebit̄ oculis. q̄ el certe q̄ annuit̄ ocu-
lo dabit dolorem. q̄a filī stult̄ mesticia ē mat̄ sue. **S**tultus

labii uerberabit ut suis uidelicet qb' dāpnari meruit qā
mors q̄ uita ī manib' lingue ut em⁹ aq̄b' corrigi n̄ potuit.
sententiā dāpnationis acceptit. q̄m psalmista cū art. Ilnē
libera animā meā alabis iniq̄s q̄ alingua dolosa. Utrūq;
adnō querit ut q̄ ipse labia iniqua ac lingua dolosā non
habeat. q̄ alienorū iniq̄itate ac dolis minime possit decipi.

Vena utte os iusti. Et dñs de doctorib'. q̄ credit inq̄t ī me
sic dic̄ scriptā flumina de uen̄t ei fluent aque uiue. **E**t
os in p̄iorib' opt̄ inq̄tate. In p̄iū sūt q̄ ut sua ul̄ p̄imorū erra
ta ne ad sanitatē p̄ueniat defendendo regunt. Qd̄ ex ecrans
pp̄ha dñm orat. ut n̄ declinet corsuī ī ūbum malū. ad ex
cusandas excusationes in peccatis. **I**n labiis sapientis uiue
met sapia. q̄ uirga in dorso ei q̄ indiget corde. Virga in dorso
uindicta in posterioreb'. id ē inseq̄ntia uita. Quā bene plaga
illa famosa qua philistei ī natib' feriebant exprimit.
Q̄g n̄ uult uirgā in dorso portare portet in labiis sapientiā.
Loquat̄ laudes xp̄i q̄ p̄cepta p̄dicet. Verū qā semp dñm lau
dare n̄ semp docere n̄ om̄ia q̄ nouit docere om̄is sapienti que
nit' rede subdit. **S**apientes abscondit scientiā. Scien
tes uidelicet qā temp⁹ tacendi q̄ temp⁹ loq̄ndi. Unde pp̄ha dñ
q̄sisteret inq̄t peccator adūsū me obmutui q̄ humiliatus
fū q̄ silui ab omnib'. Et apl̄s. Nichil iudicauit me scire int̄ uos.
nisi xp̄m ihm q̄ h̄c crucifixū. **O**s aut̄ stulti. fusioni pri
mū q̄ a uel inordinate bona t̄ apte loquit̄ mala. **S**ubstan
tia diuitiis urbs fortitudinis ei. pauor pauperū egestas ev̄.
Buites fidūt ī diuitiis q̄si ī urbe munita. paupes ideo pa
uet ne deficiat q̄ se norūt egenos. Sp̄ualit̄ q̄ indeū diues ē
pbona opa confidit in illo. quasi ī urbe impugnabili q̄ anul
lo possit hoste supari. At q̄ uirtutū inopia coangustant̄.
ideo celestib' egent diuitiis. qā norio paupere timet duros. p
dño tolerare labores. **A**bscondit odū labia mendacia. qui
perfert contumeliā insipieſ ē. Si q̄ uerax q̄ sapiēs ēē desiderat̄
odū neq; in abscondito cordis rege. nec p̄operis contumeliam
pfer. si tuū q̄ cordilectione q̄ os ueritate replet̄. **Q**uali
primum stultus opat̄ scelus sapia aut̄ ē uiro prudentia.
Prudentia apudendo nom̄ acceptit. Stult̄ ē q̄ q̄ gaudet in

in scelere sapientis autē ē q̄ ei q̄ dignū sit p̄uidere. q̄a risus do-
lore miscerit q̄ gaudia peccandi pena seq̄t ultionis. **Q**uod
timet in p̄ius ueniet sup̄ eū. desideriū suū iusti dabit̄. de il-
lo in p̄io dic̄ q̄ sciēs peccat. Timet q̄ in p̄iū uidere districtū ui-
dice. desiderat̄ iusti dissolui q̄ esse cū xp̄o. Ille neterens gau-
dus priuet̄. q̄ sempt̄na ultione plectat̄. iusti ne incolatus
et̄ plonget̄. s; p̄mia p̄q̄b̄ certauere p̄cipiat̄. H̄risq; aut̄ q̄d co-
de tenet̄ adueniat. **Q**uasi temp̄ transiēs n̄ ert̄ in p̄ius iusti
aut̄ q̄li fundamentū sempt̄nū. Ille p̄secutorib̄ ecclē dic̄. qui
domū fidei subūtere querit̄. s; illa in uero fundam̄to hoc
ē in x̄ collocata. ipsi extimpo peunt. **S**ic acerū dentib̄ &
fumis oculis. sic piger his q̄ miserit̄ illū. Sic heretici p̄fidia
bonis doctorib̄ molestiā genit̄. sic male uiuens catholic̄ eis
q̄ se fidē suā ex opib̄ ostendere iussit̄. p̄ meritū grauis ē. Deu-
li q̄ppe & dentes p̄dicatores st̄ sc̄e ecclē q̄ ei recta itineria p̄ui-
dere & alimenta sp̄alia suggestere solet̄. Porro acerū q̄d auino
degenat̄ & fum̄ q̄d ab igne ascendēs euanescit̄ eos qui ab ecclē
siaistica sua uitate & caritate p̄sup̄biā ut socordū recedentes
hāc etiā uerbis in pugnat̄ figurare de nuntiāt̄. de q̄b̄ lo han-
nel dic̄. ex nobis exierit̄ s; n̄ erat ex nobis. **T**imor dñi appo-
net dies & anni in p̄ior̄ breuuibunt̄. q̄d dñō fidelit̄ seruūt̄
et̄na luce donabunt̄. at q̄ in p̄ietati mancipant̄ cū hac una
pdunt bona q̄ amabāt̄. **E**xpectatio iusti leticia. spes aut̄
in p̄ior̄ pibit̄. Patet q̄a iusti letant̄ in expectatione uitę
seguentis. quā uis tristit̄ afflictione pressure p̄sentis.
Vnde illud. Tu es m̄ refugii apressura q̄ circūdedit me. ex
ultatio mea. dt̄ uī ipu q̄ se putant̄ infuturo regeturos. aut̄
cerne nullo post mortē futuros fallunt̄. H̄eq; huic repugnat
sententie q̄d sup̄ dictū ē. Q̄d timet ipu ueniet sup̄ eum.
Sūt enī q̄ scientes futuror̄ bonor̄ malorūq; iudicū nichil-
omini negligentia ut desperatione ut de industria peccat̄.
Talib̄ q̄ interitus quē timet ad ueniet. S̄c q̄ mala que faci-
unt aut̄ nūquā punienda estimat̄ aut̄ bene facit̄. Ideo q̄ bo-
na remunanda iudicat̄. de quib̄ recte dicit̄. q̄ spes ipiorū
pibit̄. Hā & de his q̄ scientes peccat̄ subseq̄nt̄ ad iungit̄. **F**or-
titudo simplicis uia dñi & pauor his q̄ opant̄ malū. Simq̄t̄

abdita scripturarū p̄hendere n̄ uales: n̄ tam desperes;
 gradere uia dñi age bona q̄ nosti q̄ int̄ fortis connumera
 beris. S; merito paueit illi q̄ recta que nor̄ facere c̄tēpnus.
 q̄a certa restat mala que patiant̄. **S**tatera dolosa ab homi
 natio ē ap̄ dñm q̄ pondus equū uoluntas ei. Statera dolosa
 n̄ tantū in mensurazione pecunie. s; in iudicaria discretio
 ne tenet. Q̄ enī alt̄ causā paup̄is alt̄ potentis alt̄ sodalis alt̄
 aud̄t ignoti. statera utiq; librat iniqua. s; q̄ sua gesta melio
 ra quā primor̄ suaq; errata iudicat leuiora. trutina ponderat
 dolosa. Hec n̄ q̄ ille q̄ onera iportabilia iponit sup humeros
 hominū ip̄e aut̄ uno digro suo nolit ea tangere. ille etiā q̄
 bona i publico q̄ mala inocculto p̄nigitate libre dolose abho
 minat adnō. At q̄ sincerit̄ agit in omnib; q̄ causā q̄ causā equa
 lance discernit. si numerū iusti iudicis uoluntati q̄ actioni
 congruit. **V**bi fuerit supbia ibi erit q̄ contumelia. Ia sup
 b; uel contumeliosi egit p̄ c̄tēpnū ul̄ ignorantia discipline
 aut̄ primis contumelias ingerit. uel certe q̄a om̄is q̄ se exaltat
 humiliabit. **V**bi aut̄ humilitas ibi q̄ sapia. Ab solisti
 hec inq̄t asipientib; q̄ prudentib; q̄ reuelasti ea parvulus
 id ē humilib;. **O**rtuo ipio homine nulla erit ult̄ spes ei.
 heu miser hāc sententia p̄transit origenes q̄ post uniuersa
 le extremūq; iudiciū uitā credidit omnib; ipius q̄ peccatorib;
 dandam. Notandum aut̄ qd̄ q̄ si ipius post mortē spes uenit n̄ ē.
 sūt aut̄ q̄ de leuiorib; peccatis quib; obligati de functi sunt.
 post mortē possūt absolui. ul̄ penis uidelicet castigati. ul̄
 peccatis suox. elemosinis. missarū celebrationib;. S; hec q̄bus absolui.
 cūq; fuit q̄ ante iudicū q̄ de leuiorib; fuit p̄excusis. Q̄ u se
 longo post iudicū tēpe liberando p̄tūt fallunt̄. q̄ fortasse
 ad eos p̄tinet qd̄ sequit̄. **E**t expectatio sollicito p̄bit. h̄c
 alia ē sollicitudo qua boni ad implenda dī p̄cepta sūt accinc
 ti. alia cū repp̄ scientes peccat̄ solliciti metuunt q̄ndo etnā
 rapiant̄ ad penā. Ideoq; recte expectatio eoz q̄ dō solliciti
 seruūt coronabit̄. eoz u q̄ dñm c̄tēpnentes q̄ ante iudicū
 ei p̄pria scientia se accusante dēpnant̄. Expectatio solli
 citor̄ p̄bit. Huic uersū longe alt̄ habet antiqua translatio
 que att. Defuncti hois iusti spes n̄ p̄bit. q̄sa aut̄ ipioz p̄bit.

73.

Iustus de angustia liberatur et tradetur ipius pro Martyr quicquid
de angustie passionib[us] liberatur post mortem. et tradetur ipenam
per causam persecutorum qui illū angustia uit. Iacobus martyrio co-
ronatus est petrus de careere salutis et herodes quod eos persecutus est a
uermis visibilitate, stupitus, rapta est in visibilitate ubi uermis non
moriens et ignis non extinguetur. **S**imilator ore decipit amicum
suum iusti autem liberabit scientia Hereticus simulans doctrinam
catholicam decipit auditorem suum quod autem uisus ueritate secundum eu-
glisti liberabit scientia catholicam ne decipula rapiantur here-
tici. **Q**ui despicit amicum suum indiges corde est. uir autem pru-
det tacebit. Non est despiciendus ut deridendus anobis quod nos
simpliciter amare probat etiam si inepte quod imprimitur facit. **O**ne
hoc facit indignus est sapientia. At uero prudens quisque de talium commissariis
publice tacet; sed hec occulte castigat. **O**rdine sequentibus versicu-
lis artis inculcat dū dicē. **Q**ui ambulat fraudulentem reue-
uelat archana quod autem fidelis est amici celat commissarium et ineu-
gio domini. Si percauit ante fratrem tuum uade et corripe eum int te
et ipsu[m] solu[m]. Site audierit lucrat[us] eris fratrem tuum et cetera. Unde
hic recte sub inferno. Vbi non est gubernator populi corruerit. **S**icut
autem ubi multa osilia. He enim te putares amici commissa-
rii corrigerem non potes ultra celare debere recte dicit. populus sine
gubernatore corruere saluari ubi multa sunt osilia. ut ostendat
quod solus saluare non potest pluribus esse reuelandum ut animi
omnium corrigit industria. **A**ffligitur malo quod fidem facit p-
ecuniae. In promptu est littere sensus. sed est a sorte scimus ex-
neus. quod peccata sua penitendo corrigerem dissimulat. Et quod cum
quod talibus communione gratiam concedit tantum permittit etiam
qua p[ro]cuniae fidem facit se ipsu[m] profecto ante districti iudicis
oculos ultioni dignum reddidit. **Q**ui autem cauet laqueos
securus est. Securus erit in futuro qui non bene formidulosus
et sua errata per penitentiā curat et ab inpenitentiū se societate
seruat in munere. **M**anus in manu nescit inocēs malus.
Quod manū tangit in manū nil utique operatur. sed manus in manu nescit
inocēs malus. quod si ab iniqua actione manus ad horam subtra-
hit. cordis tam inoccidentia malus habere non ualeat unde et pro-
mittitur. **A**b hominabile dno cor prauum semen autem iustorum

saluabitur. Hoc est quod super dicitur. seminanti autem iusticiam meret
 fidelis. vel certe semen iustorum saluabitur. quia quod procedentium iustorum
 exempla sectantur horumque vestigia ad uidenda salutis eternae
 gaudia secuntur. Neque quod ysalas. Omnisque uidetur eos cognoscere
 eos. quia isti sunt semen cui benedixit dominus. **C**irculus aureus in
 naribus suis mulier pulchra et fatua circulum aureum si naribus
 suis infixeris nichil omnino ille uertere terram naso et uoluntabro-
 liti operat in mergi. Ita mulier fatua super pulchritudinem uul-
 tum accepit habitus. sua tamen facie ad infima declinare
 sua speciositatē ad euertendos ubique castitatis flosculos cir-
 cumferre sceno uoluptatis inquinare diligit. **A**ltius. Ornamentum
 tu diuinorum eloquiorum meditando. sequitur circulum aureum habens
 in naribus suis terram subigere non desistit. quia quod ore no-
 ticie precepit imunda actione sordidauit. Ideoque talis anima
 mulier pulchra est priscientiam habens pactionem fatua. **A**ltius quia doc-
 trina hereticā nitore uidetur eloquii splendere. nec tamen
 sapientia apto intellectu et gruere. Circulus inquit aureus in na-
 ribus suis id est pulchra circumflexa locutio insensibilis mentis
 stultez. cui ex eloquio pendet aurum sed; tamen exterrene in-
 tentio pondere more suis ad superiora non respicit. **Q**uid securus
 exposuit dices. mulier pulchra et fatua id est doctrina he-
 retica pulchra publicum fatua per intellectum. **D**esiderium
 iustorum omne bonum et prestolatio in priory furor. Semper iusti-
 tia ubique regnare desiderat. At in primis etiam cum quiescere
 ab ipsiatis persecutione uidetur. proposito tamen dire mentis
 ad inferendam cuilibet uim furoris intendit. Et hoc est quod
 super dicitur. manus in manu non erit innoxia malus. Ita enim pre-
 stolatio in priory furor. quia pleriqueque ira per silentium clausa in
 terra mente uehementi estuat. **A**lu dividitur per quod datur
 ores fructus. quia centuplum accipit in hoc tempore. et in sclo uen-
 turo uitam eternam. **A**lu rapiunt non sua et semper inegestate sunt.
 Semper inegestate inquit non solu intortentibus ubi nec statim
 aquae unde ad modicum refrigerentur accipiuntur. sed quod in presenti
 ubi quamvis in numero rapiat semper auarus eget. **A**nnum
 que benedicet in pinguiabitur. et qui inebriat ipseliquaque inebriabitur. Qui exterius predicando benedicit interius aug-

79.

menti pinguedinem recipit. qdū sacer eloq̄o mente auditō
de ebriare n̄ desinit. potu multiplici muneris de ebriat̄
ex crescit. **Q**ui abscondit frumenta maledicit in populis.
benedictio aut̄ sup caput uendentū. Cū sc̄ē p̄dicationis ap̄
se uerba retinet talis maledicit in populis quia i solius cul-
pa silentii p̄ multo q̄ corrigere potuit pena dāpnatur.
Ipse ē seruus piger q̄ malus q̄ p̄ representatione talenti qd̄ ac-
cepit. in exteriorē tenebras missus ē. Vendūt aut̄ frumen-
tū q̄ ubū utte audientib⁹ ferit. aqb⁹ p̄cū fidei q̄ confessio
nis recipiat dicente dñō. negotiamini dū uenio. Quoꝝ ca-
pti benedictio sup uenit dū singulis de tali negotio rede-
untū dñs dīc. Luge serue bone q̄ fidelis q̄a sup pauca fuisti
fidelis sup multa te, stituā intra i gaudiū dñi tui. **B**ene
surgit diluculo q̄ querit bona. q̄ aut̄ inuestigatoꝝ malorum
est obprimet ab eis. Bona quere que facere debeas. qb⁹ ad
celestia dona puenias. hoc ē bene diluculo surgere id ē
crescente luce scientie ad bonū op̄ accingi. Vel certe bene
idem i uitā surgit intempe resurrectionis. q̄ n̄c bona q̄rit
i tempe operationis. Q̄ aut̄ mala q̄ dicat siue agat m̄ solli-
cit̄ inquirit. tē pondere eorū ne ad altiora regni pueniat
retardat. **Q**ui confidūt id iustiis suis corrident. iusti
aut̄ quasi uirens foliū germinabit. Q̄ presentib⁹ bonis in-
hians futura bona n̄ cogitat. utq; in nouissimo carebit
Q̄ aut̄ spe futuroꝝ p̄micoꝝ bona faciūt in p̄senti. iuste qd̄
sperat accipuit. Virens q̄ p̄e in arbore foliū fruct̄ quos non
dū ostendere habet signat affuturos. q̄ iusti q̄si uirens foli-
ū germinat q̄a spe salui facti i fidei ac uirtutū grā pficere
n̄ cessant. donec ad fructū desiderate retributionis attin-
gūt. **Q**ui turbat domū suā possidebit uenos. q̄ q̄stul-
tus est seruuet sapienti. Q̄ mente suā tumultib⁹ cogitaturū
noxiōꝝ turbari n̄ metuit. hanc uitq; malignoꝝ spūum
flatib⁹ qb⁹ obruat aperit. Et q̄ stultus ē sapientē p̄ sequit̄
p̄ hoc etiā ei dñando seruit q̄a patientiā ei p̄mendo p̄ ba-
tioꝝ reddit. ut se uidet dāpnato ille brauiū p̄ quo certa-
bat accipiat. **F**ructus iusti lignū uitę. Heret iusti
uisio ē xp̄i. Ip̄e nāq; est sapia de qua dictū ē. Lignū uitę

est nāq; amplectentib' eā. Et in apocalypsi. **Q**uicetit inq
 dabo ei edere de ligno utre. qd ē ī medio paradysi dī mei. Et
 hē fructū m̄ iusti expectat quādiu sic p̄dictū ē quasi uires
 foliū germinat. **E**t qui suscipit animas sapiēt. **Q**uā animarū
 curā xp̄dno suscipit ut eas scilicet ut errantes doceat ut mētas
 solet. ut egentes tēporalib' bonis sustenter tēpententes ad reme
 dia salutis p̄trahat. ut pastore destritas gubernet quo una
 secū plures addūm p̄ducat. q̄ inquā ita animas suscipit sapiens
 ē. qā numerū sive anime p̄hec unde sublimi cū dño regnet p̄
 curat. **S**i iustus int̄ia recipit. q̄nto magis inpius & peccator.
 Si sc̄i martyres tanta passi s̄t iusti. quanta putat eos manere
 tormenti q̄ illos affligebat iusti. Si lob & tobias ceteriq; di electi
 tanta in hac uita receperūt aduersari. qd tristaris sit etq; longe
 infra illos uestigia iaces tēptans ad modicū afflictio tangit.
 Et qđē te & si ipum dicere aut credere n̄ debes peccatorem
 tam te ēē id ē aq̄ peccata habere parua sive magna apta
 sive occulta. inficiari n̄ debes immo fiteri debes. ne te ipse
 seducas & uertas uite ēē n̄ possit. Si ḡ iusti int̄ia receperūt
 abel martyri & lob exempla patientie martyri. q̄nto ma
 gis ipii antiochus atq; herodes. & peccatores ieuclio parallitici
 qui n̄ n̄ dimissis peccatis p̄mo curari adnō potuerūt. **H**oc an
 dū qd hāc sententiā petrus in ep̄stola sua iuxta an
 tiquam translationē posuit dicēs. Et si iustus iuxta an
 uabit. inpius & peccator ubi parebūt. **Q**ui bonus
 ē hauriet adnō grām. q̄ autē fidit cogitationib' suis
 in pie agit. Horū uerisiculoy in exilio talis ē. **Q**uā bonū est
 n̄ fidit cogitationib' suis. s̄ dñi grām q̄rit. ac pilla
 acceptit qd pie uiuere possit. **Q**aut cogitationib' suis
 fidit. bonus ēē neqt. Hā q̄ grām supni editoris petere
 n̄ curat. merito in impia actione pdurat. **M**ulier dili
 ges corona uiro suo. & p̄trede i ossib' ei' que & fusione
 rei dignas gerit. Patet littere sensus qā mulier bona
 & casta honorē uiro suo p̄bet. in omnib' q; ei' uirtutib'
 ipsa domū bene regēt q̄li grām addit corone. At u ad
 ultra & si foris p̄ciosa paret. int̄ se forse luxurie sua
 membra coinqnat. Uerū sp̄ualit̄ ecclā xpo n̄ aliam

74
quā se ipsā offert. Omnis q̄ incircuitu ei⁹ fuit. sua offert mū
nera. Et filii syrach de magno sacerdote ip̄e stan⁹ iurta
aram. & circa illū corona fratru⁹. At ossa id ē iurutes q̄s
heretico⁹ factio cernit⁹ habere. putredo prau dogmatis
corrumpt⁹. **C**ogitationes iustorū iudicia ⁊ filia i p̄o
fraudulenta. iusti sua facta si dīo placeat sedula meditati
one diūdicat. ne forte ipsi⁹ min⁹ sollicitus supnus arbitr
cont⁹ eos inuisibilit̄ adūla disponat iurta illud apli. Si nos
met ipsos iudicare n̄ utiq; iudicarem⁹. At regbi diuini
timoris obleti defraude qm faciat sua filia cogitant. **V**e
te ip̄os ⁊ n̄ erit dom⁹ aut iustorū p̄manebit. Verbi de hac ui
ta ip̄i n̄ erit qđ fuerat. q̄a post mortē n̄ qualia credebas
inueniūt s; spe sua frustati p̄mis tormenta recipiunt.
Dom⁹ aut iustorū id ē eccl⁹ q̄ partim p̄grinat interris parti
regnat i celo nūquā defici s; que cuq; m̄bra ei⁹ h̄c illō pue
nūt. ibidē gaudia q̄ sperat inueniūt. Alit uerte ip̄os ⁊
n̄ erit. qđ multa i pietas indu⁹ gentili⁹ multa insectis hereti
co⁹ multa i prestigis magoy multa i p̄secutionib⁹ extit
paganorū. S; his dño donante subuersis ablata ē partit q̄ me
moria i pietatis eoy etiā ipsi⁹ apices stulti. ipsa dogmata ig
ne rapta ut in pheſo actū tempe aplorū legim⁹. **I**om⁹ aut ius
torū p̄manebit. q̄a sc̄a eccl⁹ numq; ut abscondi ul̄ potuit
auferrī. nil ex ei⁹ corrūpere scripturis i nullo ei⁹ fidē uo
lare. tanta temporū longitudo p̄ualuit. Pot̄ na intelligi
uerte ip̄os ⁊ n̄ erit coniūt eos ab i pietate ⁊ n̄ erit ip̄i⁹ s; iustorū.
P̄q; alia translatio dic. quo cuq; se uerterit sc̄elestus erit mi
nabit. cui ḡra de sc̄is dicit⁹ quō diligentib⁹ dñm om̄ia co
part⁹ in bonū. **D**octrina sua noscīt uir. uirōs uocare scrip
tura solet eos q̄ iuritib⁹ sūt p̄ dñi diuinis. Unde apls. Uigilate
state infide uirilē agite. Doctrina q̄ sua quisq; uir ēē nos
cīt. q̄a si q̄ redre docet ⁊ hec opib⁹ implet sc̄is ille colligitvr.
Qui aut uan⁹ ⁊ ex oris ē patet. q̄a sc̄ilicet ip̄e
uirilis animi fortitudinē habere rēp̄it. **E**lior ē paup ⁊
sufficiens sibi. quā gloriōsus ⁊ indigēs pane. **E**lior ē idiotā.
et simplex frat̄ qui bona q̄ nouit op̄is uitā meret icelis. qui
q̄ clarus scripturarū eruditione b̄ etiā doctoris functus

officio indiget pane dilectionis. Necum dilonis ea parte
 q̄ ad proximū pertinet subseqn̄t ad iungit. **N**ouit iustus
 animas iumentorum suorum. Id ē miseret q̄ spatiū hebitudini
 ac fragilitati proximorum sibi remissorum. **V**isera autē ipsoz eru-
 delia. Q̄ nō solū nō spatiunt subdatis s; etiā iurta hoc qđ dñs
 att pecuniam pueros q̄ ancillas dicentes. morā facit dñs mis-
 uenire. **Q**ui opat trā suā saturabit̄ panib;. q̄ autē seclat̄
 oculū stultissimū est. **C**er ercit animā suā spiritualib; studiis q̄ nō
 iutū q̄ tē dapib; saturabit̄ pmiory. q̄ autē psalute anime
 sue laborare detractat tē mīt̄ stultos deputabit̄. tam sīc
 t̄ diuina t̄ mundana sapia glōsus uideat. **D**esiderium
 ipm monumentū ē pessimorum. Desiderat ipius pcedentes ma-
 los imitari q̄ de illoz uita ac actib; loq;. Vel certe desideriū
 ipm monumentū ē pessimorum q̄a om̄e desideriū ei extēndit
 quā uis ipso nesciente quo p̄orib; iniustis etne mortis carcere
 claudat. Uerū q̄a tales erit̄ quē minime p̄uidet̄ incurrit̄.
 diē econ̄ de bonis. Radix autē iustorum p̄ficiet. q̄a nimirū
 fides q̄ caritas electoz q̄ radicati s̄t in ipso nequaquam eos
 fallit. s; ad pfectiora semp ad crescens plus qm̄ spare nouit
 i futurop accipiet. **D**e fructu oris sui un̄ quisq; replebit̄
 bonis. fructus oris est sermo bonus. Hā q̄ mala loq̄ non
 fructū genat̄ s; dāpnū. Bis q̄ bona loq̄ bonis donabit̄
 etnis. sitam his que loq̄ actu n̄ repugnat. hoc etenī iungi
 lant̄ ad iungit cū diē. **E**t iurta opa manuum suarū retine
 t̄ ei. Hec; enī alit̄ fructuosus fit suus sermo doctor. n̄ ipse
 p̄ficiat bona q̄ docet. **F**atius statī indicat irā suā. q̄
 autē dissimulat in iuriā callid̄ ē. Qui i p̄sentī desiderat ul-
 cisca fatuus ē. q̄ autē p̄dño itēp̄nit iniuriā sapiēs ē. Hunc
 uersiculū alia translatio s̄chabet. Stult̄ cādem hora p̄nun-
 tiat irā suā occultat autē ignominia suā astutus. Non autē
 ignominiosi iracundie passionē ita asipientib; occultandā
 ēē de cernit ut ei velocitatē culpans n̄ prohibeat tarditatē.
 Quā utiq; si p̄ necessitatē humane infirmitatis irruerit. ideo
 censuit occultandā. ut dū ad p̄ sens sapient̄ obtegit̄. sapient̄
 amoueat q̄ i p̄petuū deleaf̄. Hec enī ē natura ut̄ ut dilata
 languescat q̄ peat̄. platta uī magus magus q̄ flagret̄. est q̄

pmittit q̄ q̄ si gladio pungit scientie, pmittunt se n̄ nul
 li obedere ueritati s; ubi temptatio terrens siue blandiens
 impedimentū p̄stiterit. deserit qdē cepta s; tam̄ conscientia
 pmissi q̄ si gladio pungunt. **L**ingua aut̄ sapientū sanctas
 est. Q̄a q̄ bona que pmissit ipsi p̄ficiendo ad uitā p̄ueniūt.
 q̄ aliis q̄ sequant̄ predicando demonstrant. **L**abiu uerita
 tis firmū erit ī ppetuū q̄ aut̄ testis ē repentinus concinnat
 lingua m̄dacu. fides ecclastica semp manebit. q̄ aut̄ repente
 noua dogmata infert mendacu. minister erit heretici. **H**omo
 uersit̄ celat scientiā. Versut̄ hoc loco in bono intelligit. idē sapi
 ens q̄ prudēs q̄ n̄ nūquā de industria sua celat scientiā dupli
 cium ratiōne ut n̄ ualens infirmis auditorib⁹ loq. quasi
 spālib⁹ s; q̄ si carnalib⁹ l̄ nolens dare sc̄m canib⁹ neq; ante por
 cos margaritas p̄icit. **E**t cor insipientū p̄uocat stulticiā.
 Q̄ndo l̄ ipsi plus appetentes sapere quā oportet sapere. eo usq;
 meditando p̄silunt ut p̄ sapientia stulticiā teneat. l̄ certe
 alios q̄ nec dū capere queūt docere n̄tentes ad maiorem eos stu
 tutiā p̄uocat. q̄ quasi saucus oculis lum̄ ī gerentes solis mo
 dicū lucis qd̄ cernere uidebant auferunt. **M**an̄ fortū dñi abi
 t̄. q̄ aut̄ remissa ē tributis seruict̄. p̄ fecit q̄q; non solū uicioy
 bella sup̄it̄ s; q̄ electis fr̄ib⁹ maiori uitū grā p̄incipant̄. Q̄
 aut̄ dissoluti animo peccatis implicari n̄ metuūt pessimo
 ex actori diabolo t̄bura uicioy cotidie soluūt. q̄ si n̄ do
 miniu eī uiuentes penitendo euaserit̄. post mortē t̄diti eīde
 incarcere penaruū mittunt̄ etnarū. luxta qd̄ dñs meuglica
 parabola testat̄. Neq; etenī de taluū correctione despandū ē
 cū p̄tu ad uingat̄. **M**eror in corde uiri humiliauit illuū.
 q̄ sermone bono letificabit̄. Q̄a nimurū necesse ē ut p̄uis per
 catorē meror penitentie salubrit̄ humiliet̄. q̄ ita post
 modū p̄ iudicū sacerdotis sermo dat̄ reconciliationis le
 tificet. **Q**ui negligit dāpnū p̄pt̄ amicū iussē. Si hoc
 de qnali pecunie largitione q̄ puro hoīe amico recte dici
 t̄. quanto magis iusticie corona digni ē p̄pt̄ eū q̄ dirit̄. Illico
 uobis amicis meis ne t̄reamini ab his q̄ occidunt̄ corp⁹ uel
 uendens q̄ possidet paupib⁹ t̄but̄ l̄ rapinā bonoy suoy
 cū quaū s̄uscipit. l̄ certe t̄e ipsū ī passione carne mortifican

dū siue occidendū tradet. **I**ter autē ipsoꝫ decipiet eos.
 sū t̄ sua retinere aliena rapere gaudēt. unde recte sub
 iungit. **D**on inueniet fraudulentus lucrū & substantia
 hominis erit auri p̄ciū. fraude nāq; acqſita pecunia plus
 iā anima dāpm̄ quā lucrī addit marcham & q̄ pd̄no substantia
 nō nouit dispensare remunāt̄ iplo p̄terrenū celestia do
 tia hōis erit auri preciū. **F
 ēē bonū nequit uiuēs inocculto. n̄ inueniet bona uite seqn̄
 tis. q̄ aut̄ substantiā utrū sp̄alū acq̄rit ueracit̄ mercabit̄
 ex ea claritatē regni pennis. **O**d uerbis seqn̄tibꝫ aptī dicti.
Ig semita iusticie uita t̄ autē deuū dēcitt ad mortem.
 Semita enī iusticie dūstantiā acq̄rt̄ utrū q̄bꝫ et̄ne uite
 claritas auro preciosior emit̄. **L**c aut̄ prauū q̄ fraudulent̄
 incedit p̄dito lucro tēpali q̄d appetit. ad mortē q̄m p̄uidere
 noluit tendit sempitnam. **F**ilius sapiēs doctrina patris.
 q̄ aut̄ illusor ē n̄ audit cū arguit̄. Tantū int̄ sapientē distat
 & stultū ut hic aliq̄ndo p̄fectu eruditioñis ad eū q̄ se docue
 rat docendū pueniat ille. n̄ cū arguit̄ nouerit audire. **V**ult
 & n̄ uult piger. anima aut̄ opantū īpinguabit̄. Recde pi
 gri uocabulo denotat̄. q̄ uult regnare cum dō & n̄ uult
 laborare p̄dō. Belectat̄ p̄mia cū pollicent̄ de t̄rent certa
 mina cū iubent̄. Ille q̄ lacob̄ ait. vir duplii animo incon
 stanſ ē monnibꝫ uis suis. **L**c fili ſyrach. ve peccatori trā
 ingrediēti duabꝫ uis. q̄ aut̄ iusta opantū dñica ideo fa
 ciunt. q̄a anima illoꝫ p̄fecta ſupnoꝫ dulcedine reficit̄.
 iuxta eū q̄ dñm obſerat dicēs. Sič adipe & pinguedine
 repleat̄ anima mea. vel certe anima opantū īpingua
 bit̄. q̄a q̄ p̄iſ p̄d̄no laboribꝫ insudat̄ celesti & i mārcescibi
 li post laboreſ mercede donabit̄. **E**st quasi diues cū
 nichil habeat̄. & ē quasi paup̄ cū in multis diuitiis sit.
 Iuſ uidebat̄ ille ſibi q̄ in duebat̄ purpura & byſlo et̄ e
 pulabat̄ cotidie ſplendide. **S**; q̄a dñm n̄ habuit, perit in
 fine nil fuſſe q̄d habuit. **Y**nde dictū ē de talibꝫ dormie
 r̄t ſomnū ſuū & nichil ſuenerit om̄ ſuiri diuitiay i ma
 nibꝫ ſuis. Paup̄ econſ̄ uidebat̄ lazarus q̄ iacebat̄ ad ianuā**

71v
el ulcerib⁹ plen⁹. s; i multis erat diuitus q̄a uirtu
te habuit humilitatis. q̄ aditore om̄iu diuittiarū corde
credebat. qd aut̄ uere diuitie ualeat qd u paupas agat sub
dendo manifestat. **R**edēptio anime uiri diuitie sue qui
aut̄ paup̄ē increpatiōnē n sustinet. q̄ animā suā uult redi
mi a futura ira congreget diuitias opum bonorum. q̄ enī eger
huimodi diuitus increpatiōnē districti iudicis sustinere
n ualeat. **V**eq̄ psalmista postulat dices. Ibne ne in uia tua ar
guas me alioqñ paupes n̄ ibi increpan̄t adnō. s; benedictio
nē et̄nē hereditatis pecipiuit. **L**ux iustorū letificat lucerna
aut̄ ipiorū extinguet. lux iustorū q̄ ppetuo letificat spes ē fu
tuorū. lucernā ipiorū querente extinguit felicitas seu
li labentis. **I**n̄ supbos sempurgia st̄ iustorū aut̄ silia
regunt sapia lurgant int̄ se semp heretici. lurgant q̄ et̄ni
repbi q̄ uidelicet n̄ nor̄ unitatē fidei q̄ ueiratatis. fide
les aut̄ q̄ silio diuinorum eloq̄ou frui necessāt. regunt mode
ratione sapie q̄ eos uirgari nonsint. **S**ubstantia festina
ta minuet. q̄ aut̄ paulatī colligit manu multiplicabit. Qui
uoluit diuities fieri incidit int̄ep̄tationē. neq; ipsas diuiti
as quas l'acq̄r̄t l'cupiuit ppetuo possidet. q̄ aut̄ paccienda
substantia p̄miorū celestū iustis insitū laborib⁹ multiplic
cia et̄nē beatitudinis munera pecciet. **V**eq̄ apte subdit.

Spes que differt affligit animā. lignū utq; desideriū ue
niens. q̄a numirū spes quā diu differt et̄nō affligit am
ma fideliū. t̄ dilatione uid̄t bonorum q̄ amat. t̄ p̄ illatione
malorum q̄ toleret. dt̄ u uenerit qd desiderat facile obliuī
et̄ qd sustinuerit q̄a in et̄nū uiuere incipit. cū suo redēp
tore quē tota intentione querebat. Ipse ē enī lignū utre
amplexentib⁹ se. q̄ detrahit alicui rei ipse se infuturū
obligat. q̄ bone rei detrahit se infuturū obligat. q̄a qd de
buit faciendo pena sibi q̄ strinquit p̄parat. s; q̄ si q̄ male
rei detrahit ipse se infuturū obligat. n̄ ut p̄tali detractio
ne penas luas. s; ut post detractionē cautus agat. q̄a numi
rū que in aliis iuste reprehendit ipse n̄ ipune amittit clā
mante aplo. q̄ p̄dicas n̄ furandū furaris. q̄ dicas n̄ mechan
dū mechanaris. q̄ ab hominariis ydola sacrilegū facis.

Quia autem timet preceptum in pace uersabitur. Oeli est ergo quemque de sua fragilitate metuere. ne forte diuina puericet precepta quam alio errata stulto ore lacerare dicente rursus apostolus. Et si poccuperat fuerit homo in aliquo delicto uos quod spales estis instruire huicmodi in spiritu mansuetudinis considerans te ipsum neque tu tempteris. **A**stutus omnia agit filio. quia autem fatuus est apiet stulticia. ubi omnia cum filio docet agenda diuinum portum quod sacris eloquies induitum quam humanum intellege filium fatuus est enim quod ex hoc astutum uiuit. quamuis naturaliter astutus esse videatur. et prudens de qua recte subditur.

Nuntius in spiritu cadit in malum. diruum autem dicitur et sabel lui ceterosque anglosacane id est nuntios. quodcumque sit filium neglexere diuinorum scripturarum cecidit in malum gehennam tormentorum. Legat autem fidelis sanitas id est catholicus quisque predicatorum sanitatem sibi suisque auditorebus acquirit eternam. **D**esiderium si amplectetur delectat animam. detestantur stulti eos quod fugiunt mala. Omne desiderium siue bonum siue malum sit. ubi ad effectum uenerit delectat animam. Stulti quod carnalibus solu defide ris gaudet. detestantur eos quod per amore celestium infinita oblectamenta reprobant. **Q**ui cum sapientibus graditur sapienter est. amicus stultorum efficitur similis. Cum sapientibus uerum est sapientium actus imitari. Qualemque similesque sunt et rusticusque archana sapientie comprehendere nequeat. si tam exempla sapientium uiuendo secat. uire in sapientes annum abicitur. sed ut stultorum non propter naturam qua homines sunt sed propter stulticiam quam minima sunt historiones et aliquantales non ut instruendo corrigat amat. sed ut suauiendo deteriores efficiat. Talis numerusque si per ingenium ut doctrinam sapientis esse uidetur. **B**onus reliquo heredes filiosque et nepotesque custodit iusto substantia peccatorum. Sepe uidimus bonos sine filios obire. in modo maiora ad modum prima polliceri his quod filiorum generationi uirginitatis castitatem proposuerunt. sed et substantiam iustorum a peccatoribus tolli. Namque et apostolus glorificat eos qui rapinam bonorum suorum cum gaudio suscepserunt.

Vnde spiritualit̄ intelligendū q̄a bon̄ & iust̄ dñs ē. q̄ post
 passionē suā ascendens in celū reliq̄ heredes sue doctri-
 ne apłos & successores eorū ad cui' fidē quæsa ē mūltitudo
 gentiū que erat substantia diaboli. Intrauit nāq; id om̄i
 eiusdē male fortis aduersarii. & eū maiori uirtute & terreni
 diripiuit arma ei⁹ inq̄b⁹ fidebat. & spolia distribuit ut
 ipse in euuglo testat̄. ut certe custodita ē iusto substantia
 peccatoris. q̄ndo ablatū ē audeis regnū dī & datū est
 genti facienti fruct̄ ei⁹. **M**ulti cibi i noualib⁹ patrū.
 & alius i gregant̄ absq; iudicio. absq; iudicio recto facit
 qui ~~diuitus~~ gregatus n̄ ipse p redēmptione animę sue paupib⁹ dispen-
 sat. s; alius post se dispensanda reseruat. iuxta quod su-
 piore uersu iuxta litterā dictē. & custodit̄ iusto substanc-
 ia peccatoris. maxime cū sibi uict̄ abundet ex iure
 patnē hereditatis neq; ullas pecunias colligendi neces-
 sitas in cumbat. Hoc ē enīqd att. multi cibi i nouali-
 bus patrū iuxta sp̄itale ū sensū multi st̄ cibi ali-
 monie celestis indictis & exemplis uenerabilium
 patrū. & absq; ratione facit qui his legendis medi-
 tandis exponendis instans n̄ sue saluti p hoc s; alioy
 potius ferunt̄. dū ipē ab his qui legit̄ l'actib⁹ repbis ul'
 etiā i pietate sensus heretici discrepat. Talis nāq; i noua-
 lib⁹ id ē opib⁹ sue sermonib⁹ patrū optima institutione
 exultis n̄ sibi s; alius subsidiū acq̄rit̄ illis uidelicet q̄ tracta-
 tus ei⁹ legentes archanos peos sp̄itales sensus q̄b⁹ interiu-
 reficiantur inueniunt̄. Vtriq; aut̄ sensui quenit̄ qđ seq̄t̄.

Sui parcit uirge sue odit filiū. qui aut̄ diligit illū
 instant̄ erudit̄. Hā & pat̄ bon̄ filiū & discipulū ma-
 quis catholicus ne ad iniqtatē deflectat sollicit̄ erudit̄.
 precedent̄ uersiculū antiqui interpret̄ translaterit̄. ui-
 ri iusti diuitus annis multis fruent̄. inq̄ ait̄ breuit̄ p-
 rent̄. **I**ust̄ comedet & replet animā suā. uenit̄ aut̄ in-
 pioy insaturabilis. iust̄ p̄cepit cibos sapie q̄i noualib⁹
 patrū hoc ē in opib⁹ ac ubiſ p̄cedentū iustoy p̄ban-
 t̄ exorti. & hos ad pfectū anime sue bene uiuendo.

traxit. Venit autem impiorum id est capacitas sensus hereticorum
 insaturabilis. quia sic aut apostoli semper discentes non quia ad
 uitatis scientiam pervenirent. Quare autem saturari scientia
 non merentur. nisi quia nequaquam refecti cibus patrem instituti
 onis alius hos congregat absque iudicio. **S**apiens mulier
 edificat domum suam. sapientis exstructa queque destruet
 manus. Et una queque anima fidelis et ecclesia porro catholici
 cum mansione sibi in patria celesti bonis actibus edificat.
 At ut repudi ea quod bene sunt ab omnibus ordinata male uiuendo
 et aliquando etiam a pate repugnando dissipat. Prece autem stulti
 sapientium actus lacerat sequitur uerbis ostenditur cum
 dicitur. **A**mbulans recto timere et timet dominum. despiciens
 ab eo quod infami graditur uia. ab hominatio enim peccatorum
 religio. stultusque uidetur incredulus cum fideles propter di timorem
 non tantum abiciunt timorem sed et tormenta rident eum quod corpore
 occidunt. **I**n ore stulti uirga superbie labia sapientium cuius
 rodunt eos. Quia stulti peruaniloquium humiles quos despici
 ent affligunt. sed id est humiles spiritu predicatione sapientie ne decipi
 plent mununt. **V**bi non sunt boues per sepe vacuum est. ubi
 autem plurime segetes ibi manifesta fortitudo bouis.
 heret her superioribus boues namque doctores catholicos pre
 sepe certum auditum. segetes dicit fructus bonorum opum
 incassum quod tumet superbusque indocta eloquentia uberat
 aures ac corda subiectorum. **V**bi non sunt doctri predicatorum
 frustra ad audiendum. fluit turba fidelium. **V**bi autem
 plurime operationes apparuerunt curritus. ibi aptissime
 claret quia non hereticos iuanum garriuntur sed per ubi fru
 ge laboravit ille qui per ipsum ubi casto ore ruminare
 et uia uitatis recto discretionis pede nouit iudicare.
 Hec mirandum cur in presepi auditores significari dire
 rimur. cum bos alatus de per sepe doctorantibus uero
 leat nutrire. Sed intuendum quia et de labore bouis per sepe
 impletum et ipse bos suo fructu de presepi reficit. quia numer
 rum predicatorum fidelis et audientes ubi reficit et eadem
 refectione aperit dominum ipse perficit. Quod inope figuratur helye
 qui aperit sareptenam uiduam quam pascit ipse pascit. **V**erum

sapiam

derisor & nō inuenit doctrina prudentiū facilis. sapientia
 qđ dñō dixit. adiuro te p dñm uiuū ut dicas nobis si uies
 ap̄c. qđ male q̄rebat inuenire qđ rogabat nō meruit ut
 discipuli qđ se se humiliū auditui uitatis subdiderāt. ac
 cepta sp̄s grā scripturā intelligere meruerit s; & tūc
 doctrina prudentiū facilis erat qđndo corneli cū domo
 sua & ceteri tales humiliū uerbū audientes mox crede-
 bāt. & accepto sp̄u sc̄o linguis loq̄bant om̄ib⁹. H̄c q̄q; doc-
 trinā fidei catholice prudēs q̄sq; dū catholici facili p-
 cepit. quā heretici qđ puerse querit nūquā persus inue-
 nit. **V**ade cont̄ uirū stultū & nescit. labia pruden-
 tie sapie. ideo derisor sapiam quā querit non inuenit.
 qđ & si apte cont̄ illi substantiā disputando incedas nes-
 cit intelligere qđ dicit. ut arrius q̄ubū consubstantialitati
 ī patre & filio nūquā scriptū inuenire posse rendebat
 cū ei manifeste scriptū obiceret. Lgo & pat̄ unū sum⁹ & d̄s
 erat uerbū & cetera talia. ideo doctrina prudentiū faci-
 lis ē qđ labia p̄dentie sapia. id ē qđ labia q̄cūq; pruden-
 tie moderamine regunt̄ de sapientia solū loq̄ & au-
 dire dulce habet eīq; meditationi opam dare satagit.

Cor qđ nouit amaritudinē anime sue. ī gaudio ei non
 miscebit̄ extraneos. Amaritudinē habet̄ anime electe
 quādiu agaudius differunt̄ ēt̄nis. & repbi cū desideris
 afflidunt̄ pueris. s; electi qđ in luce ambulat̄ amari-
 tudinē suā qđnt̄ sit gaudio mutanda p̄uidet̄. Porro re-
 pbi p̄a sponte cecati qđ imp̄senti patient̄ n̄uidet̄. qđ
 infuturo sit passuri n̄ p̄uidet̄. Ideo q; afuturus bonorum
 gaudiū remanebit̄ exarner. qđ amaritudinis eīq; p-
 sentis n̄ nouerit̄ ēē particeps. Vn̄ & apte subdit̄. **D**o-
 mus ip̄oū delebit̄ tabernacula iustorū germinabūt̄
 Ilom̄ quippe ī mansione. tabernacula habent̄ ī itinē-
 dom̄ qđ imp̄oū delebit̄. qđ habitationē urte p̄sentis
 ī qua semp manere desiderabat p̄det̄ ī morte repbi.
 & hoc gđ n̄ p̄uidebat̄ exiliū p̄petue dāpnationis sub-
 ibūt̄. tabernacula aut̄ iustorū germinabt̄. qđ p̄sens em̄,
 gūlatio iq̄ incole st̄ ap̄ dñm. & p̄gnii crescentib⁹ sine

cessatione m̄itis adfructū usq; suauissimū partē celestis
 prīnguit. **I**nnoēs credit om̄i uerbo. ast ut considerat
 gressus suos. Hāc īnocētiā uertutē q̄ hāc haberi docuit
 astutiā lōhes cū att. Carissimi nolite om̄i sp̄ui credere
 s; p̄bate sp̄s si erdō sit. **S**apiēs timet q̄ declinata ma-
 te q̄ fidere. torrentē lapidū ut uoragine latiore saltu
 uelle transire. sapientē aut̄ ad planū t̄ pontē diuerie.
 tra q̄ peccata q̄ntū ualet declinat timens ne inuoluit
 malis sapiēs est. stult̄ aut̄ q̄ contēpti percat blandiens
 sibi. q̄ aut̄ post̄iori tempe penitentiā agat q̄ missorū. aut̄
 si repente moriat̄ foriter penas inferi sufferat. **I**n pati-
 ens opabit̄ stulticiā. q̄ uir uersut̄ odiosus ē. Reprehen-
 sibilis q̄dē ē homo impatiē s; multo peior q̄ odiosior
 dō ē uersutus. tam̄ si ap̄ homines melior estimet̄. Ille
 enī palā om̄ib; suā ostendit stulticiā. iste aut̄ cū sit cor
 de p̄uersus sepe simplicitatē simulat. q̄ iusticiā atq;
 humanū iudicij sc̄m se dici estimat cū sit diuino ex-
 amine int̄ rebbos estimandus. **I**acebat mali ante
 bonos. q̄ ipu ante portas iustorū. Iniquissimo iudicio
 coronatis iustis dāp̄ nabunt̄ repre. q̄ eos imp̄lenti p̄me-
 bat. Q̄d enī aut̄ ante id ē ante bonos q̄ ante portas iustorū
 n̄ ad uicinitatē loci s; ad diuisionē p̄tinet honorū. q̄
 malorum tormenta semp̄ aspiciunt̄ ut maiores ereptori
 suo grās sine fine referat. Vnde de illis ysaias. Et egre-
 dient̄ q̄ uidebit̄ inq̄t cada-
 q̄ p̄uaricati sūt ī melior
 riet̄ q̄ ignis eorū n̄ extin-
 ad facietatē uisionis om̄i
 gredient̄ n̄ pedū p̄cessu s; oculou
 que int̄ us in regno positi ad uidenda prauou supplicia
 foras cū uoluit emittunt̄. **C**orona. **C**orona sapientiū
 diuitie eorū. fatuas stultorū imprudentia. Sapientes
 n̄ tñeni aliqd emolumēti p̄diuitū habēt s; coronā so-
 lūm quā p̄tutib; ī futuro p̄cipiat. At stultorū fatuas
 maxima hec ē. q̄ā in p̄uidi ēt̄noy deplentib; tantū

uera uiroz
 mis eoz n̄ mo-
 guet̄ q̄ erūt usq;
 carni. Q̄d aut̄ e-
 significat intuitu-
 foras cū uoluit emittunt̄. **C**orona. **C**orona sapientiū
 diuitie eorū. fatuas stultorū imprudentia. Sapientes
 n̄ tñeni aliqd emolumēti p̄diuitū habēt s; coronā so-
 lūm quā p̄tutib; ī futuro p̄cipiat. At stultorū fatuas
 maxima hec ē. q̄ā in p̄uidi ēt̄noy deplentib; tantū

cōmodis gaudet. In prudētia enī quasi ip̄uidentia
 dicit. **L**iberat animas testis fidelis. Ut in apocalyp-
 si. Liberat animas xp̄s q̄ ē testis fidelis. & sic ait apls.
 Testimoniuū reddit sub pontio pilato. bonā & fessi-
 onē. Et p̄fert m̄dacia diabolus q̄ recte appellatur
 ueripellis. quia mala que facienda suggestit bona
 ē p̄nuntiat. & gaudia p̄mitit et̄na eis quos ad in-
 ferni tormenta p̄parat. Itē liberat animas catholicus
 doctor. qui testimonia scripturarū fidelit̄ id ē recte p̄di-
 cat. Et p̄fert mendacia hereticus. ut sic alia editio ma-
 nifeste transtulit. Incendit m̄dacio dolosus sub audit̄
 animas eorū q̄s suo errore decipit. **T**imore dñi fiducia
 fortitudinis. & filius ei erit spes. Timor dñi fiduciā forti-
 tudinis prestat. q̄a nimicū mens nra tanto ualentius
 terribles rerū tempa liū despicit. q̄nto se auctori eorū ue-
 raciū p̄formidinē subdit. filii aut̄ timoris dñi dicun-
 t. q̄ diuino tamore regunt sic filii uirtutis & filii resur-
 rectionis q̄ uitab̄ studēt. tq̄ ad gaudia resurrectionis p̄-
 tinet. Quib⁹ erit spes iuxta illud plām iste. q̄ timet dñm
 speret in eo. Uequa spe seq̄uit ad uitam. **T**imor dñi
 fons uitæ. ut declinet aruina mortis. Hec est q̄ spes eorū
 q̄ timet dñm. ut declinantes aruina mortis puenire
 mereant̄ ad eū q̄ dict̄. Ego sū uia & ueritas & uita. Ille
 tu ē aut̄ supra. Lex sapientis fons uitæ. ut declinet aru-
 ina mortis & nō dicit. Timor dñi fons uitæ. ut declinet
 aruina mor-
 tis. **C**xqua patet q̄a nulla p̄rē
 lex sapientis
 q̄rere debeat
 Vnde & alibi
 dñi. **I**n multitudine p̄pli dignitas regis. & in pauci-
 tate plebis ignominia p̄ncipy. ubi multitudine seruien-
 tiū deo ibi specialit̄ xp̄i glā. ubi soli catecumini l̄ con-
 petentes & recentes nati infantes sub regno adhuc te-
 nent̄ diaboli. & ip̄i tempe & gruo festinantes renasci.
 ibi ignominia manifesta mundi p̄ncipis. l̄ certe in
 quenticulis hereticorum q̄ semp̄ sit pauciora ecclias

catholicorum. ignominia patet eorum quod heretici ab ecclesiastice unitate segregariuntur. **V**ita carniu[m] sanitas cordis. prout credo ossiu[m] inuidia. per carnem infirma quedam ac tenera possa fortia facta signantur. **B**eneque dicitur vita carniu[m] sanitatis cordis. quod si in ente innocentia custodit. et si qua forris infirma fuit quandoque; roborantur ut recte subdatur. **P**atre quod ossiu[m] inuidia. quia pluoribus uiciu[m] ante dei oculos peudent. et que humanis oculis fortia uidentur. **O**ssa quippe per inuidiam prout crescere est quedam robusta deperire. **A**cceptus est regnum minister intelligens. Ille uidetur cui dicitur. quia super paucia fuisti fidelis. super multa et situa intra inquidum dominum tuum. **I**ra cundia eius in utili sustinebitur. ille utique de quo idem ait. et inutili seruū excite intenebras exteriores. **R**esponsio mollis frangat uam. sermo durus suscitat furorem. Querba increpantis humilitate recipit. iam propinquat adueniū reatus quemque gessit. At superbus arguenti resultat. quod maiore ira se uā districti iudicis provocat. **L**ingua sapientum ornata scientia os fatuorum ebullit stulticiam. Lingua catholicorum patrum ornata scientia diuinorum eloquentiam latius exponendo que scriptura canonica aut obscura posuit. aut historica tantum ratione scripta reliquit. Et os hereticorum ebullit stulticiam. dicta sacre scripture peruerse intelligendo. siveosque sensus eius auctoritatē propounderet. Porro quod de paginorum intelligi philosophus quod art. os fatuorum ebullit stulticiam quales fuerent porphiriūs et iulianus quod contra ecclē doctores stulticie sue fluenta fundebat. **L**ingua placabilis lignum ure. que autem immoderata est teret spm. Lingua catholicorum doctoris ad fructū ureducit sempiternū. quod autem modū ecclesiastice norme ignorat et suū spm et eorum quod semale audiēt loquendo interret. **D**omini iusti plurima fortitudo. et infraeūtib[us] in p[ro]piis turbatio. Non enim id est ecclē plurimā habet fortitudinem. ita ut plurimae uentilis fluminib[us] temptationū frequentiū nequaquam possit diripi. et in opib[us] diaboli turbatio feruet assidua. quod tandem christi domini est per falsos fratres papros ad usarios decere temptat. **L**abia sapientum disseminabunt scientiam. constructorum dissimile erit. Labia catholicorum disseminabunt p[ro]p[ri]e-

31.

cando sci ~~entia~~ recte fidei cor hereticorum dissimile erit.
qua p[ro]fida p[re]scientia conceperit ut doceat. Potest q[uod] ita intelligi q[uod] a
cor stultorum etiam sibi met ipsi dissimile erit. dum mutabilitate
d[omi]ni s[an]ctarum cogitationum uirtutum exhibet q[uod] n[on]quā idem manet q[uod]
fuerat. Sui contumie de anima cū d[omi]num intenta mente supplicaret
dicitur. Vultusque eius non sūt amplius induisa mutati. **V**ictime
impiorum ab hominibus d[omi]no. uota iustorum placabilia. Orationes
opae et sacrificia hereticorum ab hominibus d[omi]nis. et uota eorum accepta
habet q[uod] fidē catholica iustis opib[us] affirmatur. **D**octrina mala de
serentium uia. et q[uod] incorruptiones odit morietur. Mala est doctrina
eorum q[uod] uia desert ueritatis. Neque d[omi]nus ait. Q[ui] g[ener]at soluerit unum deman
darum istis minimis et docuerit sic homines minima uocabili in
regno celorum; tales adhuc si correpti pentiruerint. pareret redditus
ad uenientis. sin autem nec correptionibus ecclasticis acq[ui]uererit iam
certus ei resstat interitus. **O**mnes dies pauperis mali. secura
mens quasi iuge et uiuum. Omne temp[us] pp[ro]li di quādū imp[er]sen
ti paup[er]is afflictionib[us] et eruminis habundat. quia nec dum
addiuitias sup[er]ne bonitatis et perpetue mansuetudinis puent
I[ustus] moneta aplisi. redimentes temp[us] quo dies mali sunt. d[omi]nu[m] rep[re]s
bi q[uod] metu carentes diuino securi mundo utuntur. quasi ui
gibus stulti reficiuntur epulisi. Unde recte subiungit. **O**eli est
parvus cū timore d[omi]ni. quā thesauri magni et infaria
biles. **P**le est ipsalmo. M[iserere] tu[us] est modicū iusto. sup diuitias
peccatorum. M[iserere] est q[uod] ut seruato timore d[omi]ni egeas opib[us]. Et etiam
uictu cotidiano. quā ut desiderio plura acq[ui]rendi. d[omi]ni
mox deseras. **M**eli est uocari ad holera cū caritate. quā ad
uitulū saginatum cū odio. Omnis q[uod] operi bonorum exempla q[uod]
imitantur ostendit. quasi ad epulas q[uod]b[us] reficiant coniuicias
uocat. M[iserere] est autem uocare ad holera cū caritate quā ad uitu
lū saginatum cū odio. quia nimis est utilius simplicis uite
in occidentium cū caritate seruare. quā maiorib[us] uirtutum mira
culis foras fulgere et interiora mentis odiorum sorde nō expurga
re. Unde quibusdam i fine dicentib[us] d[omi]ne d[omi]ne nomine in nomine
tuo prophetarum et in nomine tuo demona eierim. et in tuo
nomine uitates multis fecimus. Uicit ipse d[omi]nus q[uod] n[on]quā noui
uof discedit ame omnis q[uod] opamini iniuste. **I**ter pigrius q[uod] si
multo

sepius spinarum. Pigros dic eos quos piget operari iusticiam qd cū uā
 di appetuntur. eos uelut spinae obstantia sepius sic formidinū suarū
 obpositae suspiciones pungunt. Qd qd electi ppedire n̄ solet ad
 iunctit. **V**ia iustorum absq; offendiculo. Iusti q̄ppe inconuiscati
 one sua quodlibet eis ad iustitiam obuiauerit eos n̄ impingit. qd
 temporalis ad iustitiam obstatula etiā spei & int̄ne contemplatio
 nis saltu transcendit. **L**etaq; homo insentientia oris sui. &
 sermo oportunitus ē optimus. Humanū qdē ē desua sententia
 qdī prudenti plata quēq; letari. s; uerū sapientia n̄ solū res suas
 quas loquitur. uerū etiā oportunitatē loci l̄ tempus l̄ psone cui
 loquitur diligenter inquirit. **S**entita uite sup eruditū ut decli
 net de inferno nouissimo. Eruditū dīc non solū scientia s;
 & operatione pfectū. Huic etenī uire seminat̄ uite. de sup apta est.
 huic celi ianua patet. Infernū aut̄ nouissimū de quo liberat̄
 ultime pena ē damnationis. Nam p̄mū ē infernus cecitas anime
 peccantis. & uere lucis scientia carentis. Neq; dicit̄ ipsalmus.
 Et descendit ad infernum uiuentes. id ē scientē labant in pecca
 tū. **D**omus sup boy demolit̄ dñs. & firmos facit t̄ minos
 uidue. Conuenticula hereticorum ceterorumq; eccl̄e psecutorum
 demolit̄ dñs. & firmos facit in inuiersū orbē terminos eius
 de eccl̄e spōse uidelicet p̄cūlū uita mori dignatus ē. **A**bho
 minatio ē dñi cogitationes male. & purus sermo pulcherrimi
 m̄ firmabit̄ ab eo. Ab hominat̄ dñi cogitationes hereticorum
 in mo om̄is pietati contraria. Et purus sermo recte fidei fur
 mabit̄ ab eo. qdndo iudicio n̄ solū factis s; & uerbis om̄ib; dug
 na p̄mia reddet. Ab hominat̄ ē cogitationes malas em̄. qd dice
 bat. Q's est hic q̄ etiā peccata dimittit. et purū sermonē ei⁹ qui
 dix tuis xp̄is filius dī uiui. pulcherrimū ēē firmauit cū re
 spondit beatus es symon bariona. qd caro & sanguis n̄ reuelat
 ut t̄ s; pat̄ meus qui incelis ē. **L**ux oculorum letificat animā.
 fama bona impinguat ossa lute mentem delectat humanā cū
 se luce celestiū archanorum dño revelante pcepisse cognoscit.
 qd alia editio manifestius dīc. uidēs bona oculus oblectat
 cor. bona utiq; dñi uitra uiuentium. qd q̄cūq; mentis oculo con
 teplat̄ merto in corde oblectat. Tam si extrinsecus tristis
 incedere inimico affigente uidet̄ fama quoq; illa felicissima

37.

qua m̄s n̄ solū actus & sermones s; & cogitat anglis deferentib' in celo patere cognouim'. p̄m quedine dilonis & fidei nr̄is uirtutib' nedeficiendo arescant exhibet. Quanto enī certius tenem⁹ occulta nr̄i cordis simul & opis diuinis patere conspectibus' tanto magis fortitudinē nr̄e bone actionis oleo caritatis ei' ne lascescat impinguare satagamus. **A**uris que audit increpationē utr̄e in medio sapientiū cōmorabitur. Discipulis qui increpationib' docentū obedient̄ annunt. plerūq; p̄ficiendo ad cathedrā doctoris usq; ascendit. Veniq; paulus qui increpationi sui ditoris sese humilit̄ substrauit. ad se dem postmodū aplice dignitatis sublimit̄ p̄uenit. **H**omini⁹ ē animū p̄parare. & di gubernare linguā. L'ertū est qua neq; animū p̄parare neq; gubernare linguā neq; aliqd boni facere absq; diuina grā ualem⁹ quia ipse dic. Sine me nichil potestis facere. Q' modo q̄ hōis ē animū p̄parare. & di gubernare linguā. nisi quia hoc pprie intēpe p̄secutionis significat de quo dñs att. Cū aut̄ tradet uos noltre cogitare q̄modo aut qd loquamini. dabit̄ enī uobis nulla hora qd loquamini.

Om̄s uie hominū patet oculis ei'. sp̄ium ponderator ē dñs. istas uias idē actiones omnū & bonorū uidet & malorū dñs uidet. ut etiā lps singulorū qd in occulto cogitet certa lance discernat. Unde recte subiungit. Reuelā dño opa tua. & dirigent cogitationes tue. Unq̄ p̄pe opera reuelam⁹ quando eū quē nū latere cognouim⁹ incūctis que agim⁹ i memoriam reducimus atq; illi in omnib' flagram auxiliū. & cū hoc deuoti agim⁹ fit ut n̄ opa tantūm s; etiā intēne nr̄e cogitationes illo dirigente p̄cedat. **V**niuersa p̄p̄ semet ipm opa ē dñs. impiū quoq; ad diē malum. Nulla fuit dño causa creaturā uisibilē atq; inuisibilē faciendi. n̄ uoluntas sua. ut suā uidet bonitatē racionabili creatura qm p̄petuo beatā facheret ostenderet. eū qq; q̄ bonū conditionis p̄pria sponte deseruit id est diabolū cum suis sequacib' uista seueritate dāpnauit. **A**b hominatio dñi om̄is arrogans. etiā si manu ad manū fuerit n̄ erit innocens. Q'cūq; sibi t̄buert qd facit. etiā si nichil malū uidet manib' opari iā cordis inocentiā p̄didit. in quo se largitor bonorū p̄didit. q̄ ideo talē conditor suis abominatur.

ut reū quē beneficiis suis cōmplāt̄ m̄ḡtū ēē. **C**ū pli
 cōuerit d̄no ue hoīs. m̄micos q̄q; c̄i cōuerit adpace.
 Tanta ē sc̄itas diuine religionis: ut cā plerūq; etia qui fo
 ris sūt uenerationi habet. y q̄s pfecte dō seruire p̄spexerit.
 cū his pacē habere q̄uis religione diserqantes incipiant. Beniq;
 quia placuerunt d̄no ue danichs. & triū pueroy m̄micos
 quoq; eoy qui eos iniquē. & adeos bestias miserunt cōuerit
 ad pacē. q̄a placuerit d̄no ue sc̄on suoy p̄dicatoy. Multos enī
 p̄dicatores eoy p̄secutores n̄ ad pacē tantūmodo s; adeandē
 etiam fidei & religionis unitatē querit. **M**elius ē parū
 cū iusticia quā mūti fructus cum inq̄tate. Et d̄ns inq̄t
 beati pauperes sp̄u. q̄ a uīm ē regnū celoy. Et tūc uē no
 bis diuinitibꝫ qui habetis solitionē urām. Pōt & sic accipi
 q̄a melī ē dō seruire deuote. quā multis habundantē vir
 turibꝫ uerbi grā elemosinis orationibꝫ ieunius doctrina
 castitate & p̄imoy facta despicerē & de sua q̄s singulare
 sublimitate glari. **D**iuinatio in labiis regis iudicio n̄
 errabit os ei. Illū significat regē de q̄dictum ē. Is iudici
 ū tuū regi da. Is ē enī regū tēporalū q̄ nuq̄ erret iudicio.
 Ineuī labiis ē diuinatio. q̄a n̄ soliū suos sermones & facta
 dirigit s; & gentiliū uates q̄ uulgo diuini appellant. Qd
 sc̄icitantibꝫ respondeat illo m̄t iudicante disponit̄. testan
 te michea pp̄ha q̄ addeceptionē achab regis ip̄uissimi testa
 t̄ missū aliupni iudicis solo sp̄in q̄ pp̄harum ei ora inpleret.
 atq; ad suadendū ea q̄bꝫ rex nefandus p̄iret armaret. Hęq;
 enī in hoc iudicio errauit os regis etni s; qđ rex ip̄uus audi
 re peccatis p̄cedentibꝫ m̄uit. ip̄se hoc pp̄has erraticos ei
 loqui pm̄lit s; & Ezechiel peccanti ac perituro animani
 tarū pp̄lo dicit. Cū ī uiderent̄ uana & diuinarent̄ m̄da
 cia. Non ē diuinatio demomoy s; di iudiciū q̄ pfecte mali
 cie dedit finē. Hic h̄ sc̄iculū alia translatio habet aptius de
 dño sic. Hic h̄ falsū exiet de ore ei q̄a nimirū ip̄se nec ullo
 mentiente falli n̄ pot̄ aliqundo mentiri. **P**ondus & state
 ra iudicia dñi st̄ & op̄a ei oīns lapides sc̄li. Lapides sc̄li uis
 tos & fortes fide appellat. quales ēē desiderabat apls petrus
 eos quibꝫ amonēs ait. C̄tuos tamq̄ lapides uiri sup̄ edificamini

domos spirituales. Nullusque ab initio scelis sua uitute electus
 & celesti edificio aptus est; ei potius ope quam omnia ipondere
 & mensura & numero constitutus unicuique sic uolunt men-
 sura fidei & gram distribuit. **V**oluntas regum labia
 iusta. Reges dicit scilicet quod uicis principaliter in parte & uirtu-
 tibus animeque q[ue]st obsequentiū comitū cū eis stipari consue-
 rūt. Inequalib[us] dñs. Ulti inquit p[ro]ph[et]e & reges cupient uide-
 re que uidetis & nū uiderūt. Alioquin reges terrae multū
 sepe labia iusta detestantur ut herodes iohannē. p[ro]pt[er] quod
 eū & capite puniuit. Q[uod] recta loquitur dirigit ut iudicet rectus
 opum gressib[us] ad uitā p[re]tingat eternā. At contumacius linguosus
 non dirigit super terrā. Hec repugnat huic sententie quod
 de antiocho dicitur & dolus imani ei dirigit. Non enim ho-
 minē illū dirigidū scriptura dicit quod puerū aepellimū fu-
 turū p[re]uidit. Si dolus imani ei dirigit. q[ua]d scilicet fraude & sicc-
 itera que dispositus ad effectū quod p[ro]positus nullo retardante
 pdidit. Q[uod]bus tam pacificis ipse ut meruerat in eternū p[ro]vit. **I**n
 dignatio regis nuntii mortis. Huntū mortis sunt anglī satane
 id est heretici & irani philosophi. immo omnis quod ea ab aliis nuntiant
 primis unde ad mortem rapiant eternā. quod quo amplius auctor
 mortis seruunt eo grauius uite largitorē offendunt. Hec tamen
 talib[us] tamen penitentie p[re]cludit. nam subditur. **E**t uir sapiens pla-
 cabit eū. Potius enim resipiscendo dominū placare. quod contigit
 eū stulte loquendo offendisse. **I**n hilaritate uult regis uita.
 Quicquid hylarex uultū uidere merentur. his in eternū cū illo
 uiuere dabut. Alioquin iudicem sic scriptū est uidetur oīs
 caro salutare di. sed hic repbi tamen iusti uidetur placatum.
Et clementia eius quasi imber serotinus Serotinus ymber iudea
 u[er]o maturis messib[us] u[er]o; hodie uenire & suevit. ubi dñs & ma-
 titiū pluuiā p[ro]mittit dices p[ro]ph[et]am. Ilabo uobis pluuiā
 maturinā & serotinū tre. Pluuiā quod maturina ē suie tempo-
 ranea ut alibi nominatur quando prima credentia in xp[ist]o se-
 mina suscepimus. Pluuiā quod serotina quando maturis uirtu-
 tibus frugib[us] ablari de hac uita iudicio horreo recondim. Et
 recte clementia regis ymbri serotino comparat. q[ua]d quod fruc-
 tū uitæ bene agentes p[re]cepimus nō hoc nr̄ libertas arbitrii.

si supni facit irrigatio doni. **E**ruditi in uero reperi
 et bona. & q̄ sperat in dō beat̄ ē. Non solū ifq̄ ad p̄dicandū
 dī uerbū erudit̄ ē bona reperiēt si. q̄ ille q̄ in dō spem po
 fuerit. Deficit etiā si ad p̄dicandū alius idoneus. non eius
 dē beatitudinis particeps existit. **Q**ui sapiēs corde ē appellabat
 prudēs. & qui dulcis eloq̄ maiora p̄cipiet. q̄ sapiam
 catholice fidei quā didicit illibata suo in corde custodiet.
 merito prudentis nomē accipit. dī q̄ eandē sapiam etiā doc
 te p̄dicare & cont̄ hereticos defendere nouit. maiora laboris
 amplioris p̄mia p̄cipiet. **F**ons uite eruditio possidentis.
 doctrina scitior fatuitas. Cū diceret possidentis. n̄ addit
 q̄d possidentis. q̄d aut̄ putam̄ eū uoluisse intelligi. n̄ for
 te ipsi eruditioē. ut su plena sententia fons uite erudi
 tio possidentis. Ipsi eruditioē suā q̄d ē apte dicere. q̄a
 ille p̄dicatoꝝ uere suis auditoriis uite uias ap̄it. q̄ exerceat
 ipsi quē p̄dicat q̄ amore ūbi q̄ alios erudit fixo i corde
 tenet & possidet nec tantum̄ memoria p̄tentū q̄si col
 lectū gremio semen uadat it̄. Idcirco nāq; doctrina
 scitior fatuitas ē. quia q̄ si qua bona dicere usū erudi
 tioē didicerit. eadē tam̄ q̄ dicunt bona ipsi fatuo corde
 n̄epnūt. **F**auis mellis ūba & posita dulcedo anime
 ē sanitatis ossuī. Multi p̄ eloquunt̄ possūt amantibꝝ fauen
 tibꝝ ūuauit p̄nuntiare bona q̄ ipsi n̄ habēt. ea aut̄ solū
 uerba ad sanitatem ossuī tuorū hoc ē adiuritū tuarū sp̄i
 ritualū incrementa p̄ficiunt que ex unitate anime tue dul
 cedine p̄cedunt. **A**nima laborantis laborat sibi q̄a con
 pulit eū os ūuī. Constat iuxta lūtam quia expul
 sus de paradyso homo cotidianū labore ne defici
 at exerceat. lōpulit eū os ūuī q̄ndo cū serpente locut̄ ē.
 q̄ndo ueritū tetigit ut exilii longū cū labore ūferat.
 & iſudoꝝ uult ūuī pascat̄ pane s; & doct̄re ossuī ut
 labore & pellit. q̄a necesse habet agere bona q̄dicit. **V**ir
 ipius fodit malū & in labiſ et̄ ignis ardescit. L̄pphetā
 att̄ ut inique ageret laborauerit. Pot̄ & de hereticis sp̄eci
 alit̄ intelligi q̄ pulcherrimos ac florētissimos diuinorum
 eloq̄ꝝ campos nōrio lingue ūue uomere rumpit. ut de

fimbo

intus eoz **f**imbo sensus inpios qd n̄ insit eruat in cuius
labiis ignis ardescit quo se suosq; auditores i perpetuum per-
dat. Unde qd Iacob. Lingua inq; constituit in mem-
bris que maculat totū corp. qd inflammata rotā natuuta
tis n̄re. inflammatā age hennā. **V**ir iniquis laudat a-
micū suū. qd dicit eū piaā n̄ bona. Poc qd de heretico qd omni
fauore malorum accipi quō laudat peccator inde sideruī am-
mē sue. qd qd inique agit benedictū. **Q**ui attonitus oculis co-
gitat praua. mordens labia sua pficit malū. Graui ē pfice-
re malū quā facere non solū aut ille pficit malū qd p mem-
bra sui corporis puersū qd opit qd norum. uerū etiā ille qui
fixa intentione malū patrare disponit. Soleā enī supbi
indignantes labia mordere. soleā attonitos habere oculos
qd plementia n̄uidere qd aliq̄ diu taciti sedula m̄te ptractat
Vnde dat̄ tonici quia attonitus oculis praua cogitare. dicat
eū mala qd sic que faciat inquirit ut quele infuturū retributio
malorum opum sequat̄ n̄uideat. **N**elior ē paties uiro fortis
qd dominat̄ animo suo expugnatoꝝ urbiꝝ. **M**orā ē uic-
toria urbes expugnare qd extra fuit qd uincunt̄ maius
aut ē qd p patientia uinct̄. qd ipse ase animi supit̄. qd se
met ipsū sibi met ipsi subicit̄ quō eū patientia i hu-
militate tolerantie sternit̄. **S**ortes mitum̄ insinuū
qd adū temperant̄. Si cō sortes palā i simū mitum̄ aut
clausē insinuū ḡtinent̄ diuini aut ē uidicii cui sors
elata palā teneat sic dominū facta implent̄ qd de uita pa-
tēt alterutruꝝ. s; que cui meriti patescit infuturo. plato
uidit̄ tē ac manifestato iudicio singulorū quasi ex-
simū examinis diuini. **M**elior ē bucella secca
cū gaudio qm̄ dom̄ plena uictamis cū iurgio. **N**elius ē
parua bona cū caritate facere sine scientia pdicandi. hoc
ē enī etiā secca ēē bucellā. qm̄ magnus effulgere intutib;
cū admixtione discordie. **C**orona senū fuit eoz qd glā
filiorū patres eoz. Senes dicit patriarchas qd pphias qd afūni
filiorū hoc ē successorib; apostolū digna laude celebrant̄.
qd glā ē pdicatorū noui testamenti qd filii uectū patrū
meruerit̄ ēē. **G**entina gratissima expectatio prestolantis

quocūq; se uerterit prudent̄ intelligit. **I** p̄ma futura
 fidelit̄ expectat q̄ si gemme splendidissime possessio letat.
 Hāq; i euā negociator sapiēs pac̄stione p̄cōse marqa
 rite id ē desideriū celestis om̄ia que habuit uendidit. **T**alif q;
 exator suue aduerſa suę p̄sp̄era etigerit̄ a sua intentione
 n̄ flexit̄. prudent̄ intelligens q̄uo diligentib; dñm oīa co
 opant̄ in bonū. **S**emp̄ uirgina querit malus. angelus aut̄
 crudelis mittit̄ cont̄ eum. angls crudelis īmundus ē sp̄s
 q; ad nō cont̄ peccantes mittit̄. q; eos ut imp̄lenti affligat ut
 egyp̄tios q̄b; misit̄ irā i dignationis sue indignationē q; irā
 q; tribulationē īmissionis panglos malos. ut etiā post mō
 tē ad initium rapiat etiū. at cont̄ inmittit̄ angls dñi in
 circuitu timentū eū q; eripiet eos. **E**xpedit magis ur
 se occurrere raptis fetib;. q̄m fatuo confidenti ī stulticia
 sua facilius erat doctorib; sc̄is furor gentilium occurrere
 raptis ale pp̄lis aliquib; atq; abestiali eī seutia ad fidei pre
 tacē pdicando iūti. q̄m heretico euilibet confidenti insui
 pfidia dogmatiſ. q̄a nimurū illud cont̄ exteros hoc contra
 sua uiscera certamen agebat. Pot̄ urse nomine ipsa hostis
 antiqui malicia intelligi. cui fecus rapim̄. cū eos q; erant
 filii diaboli cathēzānando & baptizando filioꝝ di sociati ad
 unguinus. Lthoc plerūq; multo leuiori labore pficit̄ quā
 si hereticū ad fidem rectā reuocare ut catholicū praeue agen
 tē ad bone operationis statū reducere conariſ. **Q**ui dimitt
 tit̄ aqm̄ caput ē uirgion. dquā dimittere ē lingui influxa
 eloqui relaxare. **I** contra in bonā partē dicit̄. aqua p̄fun
 da uerba exore uiri. **I** q̄ dimittit̄ aquā caput ē uirgion
 q̄a q̄ lingua n̄ refrenat concordia dissipat. Vnde ediuerso
 scriptū ē. **I** mponit stulto silentiū mitigat iras. **Q**uid
 p̄dest habere diuicias stultū. q̄a sapientiā n̄ potest emere.
Id p̄dest pp̄lo iudeoy infideli habere diuicias scriptu
 raz cū in hys ap̄m intelligere n̄ possit̄. **I**d heretico eisdē
 habundare diuicias cū unitatē fidei meū discere neque
 at. **I**d malo catholicō expedit diuicias habere uere fidei.
 cū sapientiā p̄s actionis habere neglexerit̄. **O**mni tem
 pore diligit̄ qui amicē q; frāt̄ in angustiū plati. **I**n dñm

uere amat omni tempore ei custodit amore. neq; in angustia passionis deserit qm i pacis tranquillitate confessus est. **H**omo stultus plaudet manib; cu spopondit pamicos suo. Si tu huius est q; cu anima fris suscipit regendam q; de suis gloriet actibus q; n potius ei humili compassioni q; qd potest auxiliis salutaris inpendit. **A**nimus gaudens etate floridam facit. sps tristis exsiccat os sa. Q; intima sps sci consolatione letat etiam bone actionis flore decorat. q; fructus premiorum prestolat celestium. Q; u tristitia felicem morte operari angit. pinguedine diuine caritatis i robore uirtutum quas exercere uidet habere nullatenet ualeat. s; quasi exsiccati ossibus marcescit. q; in bonis actibus que facit grām dilectione amicit. **I**n facie prudentis lucet sapientia oculi studiorum in finibus terre In facie q; dē di saluatoris lucebat sapia diuinitatis quā i carne apparens uirtutum q; doctrinae testimonio demonstrabat. Uerū oculi iudeorum non credentium terrenis potius desideriis proficiendis qm salutaribus ei montis intendebat. S; q; generalitatem sepe prudentes grauitatem sui sensus in ipso etiam frontis spacio pmonstrat. nec tam stulti adhac mirandam sectandamque oculos mentis attollunt. S; exont qlit ad finē uoluptatum carnalium pringat tota intentione pquirunt. **N**on est bonū dāpnū inferre iusto. nec peccatore pncipē qui recta iudicat. Et de ipso principe ac iudice felix q; pma salutem peccati uolunt accipi potest. q; de omnib; qualitatib; doctrinæ q; facultatib; nudati ab inquis uel ipsa temporali si morte exempti. **I**nquis cu in pfundū uenit peccatorum contēpnit s; sequitur eu ignominia q; obypbrui. Q; longis peccatorum tenebris inuolutus semelde luce desperat iam ex desperatione passim fibi peccandi frena relaxat s; talis obypbrui future dāpnationis nulla ratio ne euadit. qm ab usu sue iniuritatis nulla diuini timoris memoria cohibuit. **A**qua p funda uerba ex ore uiri. q; torrens redundans fons sapientie. Verba sapie aquae coparant. q; a lauant mentes audientum q; irrigat

ne uel peccator sorde deformes remaneat ut doctrine
 celestis i opia tabescat. et quasi noctua ariditate deficiat.
 Et quia eadem doctor uba fidelium quidam mystica latet et
 occulta sollertia quod prehendant industria quidam uero apta
 et cunctis audientibus facilitia ad intelligendum perfluunt.
 recta hec et aquarum profundam et torrentem dicit esse redundante potest ita distingui ut quia veteris testamenti scrip-
 ture typice plena est dicatur de ea aqua profunda. uerba exore
 uiri quia dominus et apostoli palam utriusque testamenti sacramen-
 ta mundo referebat. ideo ad iungat de illis. et torrentis
 redundans fons sapientie. **Q**ui mollis et dissolutus est inope
 suo frater est sua opera dissipantur. sed a quod cepta bona districte
 non sequitur. dissolutione negligentie manu destruentis imi-
 tan. **S**ubstantia diuitis urbis roboris eius et quasi mu-
 rus validus circumdans eum. Non teneat substantie diuites
 semper defendere possunt. immo plerique propter diuitias sunt capti
 et occisi. Unde et ecclesiastes ait. Iuuenies seruare in malum
 domini sunt peccatum enim in afflictione pessima. Hoc ergo intelligitur
 substantiam laudare uirtutum. quibus quicunque habundat quod si
 muro in expugnabili cunctas hostium arcet insidias. **Q**ui
 prius responderet quam audiat stultus se esse demonstrabit.
 et confusione dignus. **I**mprimi doctor esse desiderat quem discat
 stulticie noram non declinat. quod uideare primorum facta prius
 quam plene causam utriusque partis dinoscat in ordinate festi-
 nat. et ille se confirmatione dignus demonstrat. **S**pissi uiri sus-
 tentat inbecillitatem suam. et ipse uir autem spissus quod est per
 est caro aut infirma. Potest et de quilibet uiro secundum accipi. quod car-
 mis inbecillitate ne interpretationibus celat. et mentis for-
 titudinem sustentat. **S**pissus uero ad irascendum facile quis
 poterit sustinere. Quod ad irascendum facilis est. non se ipse potest
 sustinere ita ut iratus sepe dicat ea quod post modum placidus
 quod dixerat pentitur. et plerique andixerit ignorat. cuius tamen
 ueranda non nescimus per sapientium modestiam sufficiat. atque extre-
 me sospicimur. **D**omini hois dilatata uia eius et ante principes
 spaciis ei facit. Bonum caritatis siue aliam uirtutem quod si
 deles ad non accipit dilatata uia actionis eorum. quia quod magis

grā sp̄s intus replent eo latius foris bonorū opum
gressus multiplicat. atq; m̄t magnos ecclē rectores in
futuro culmen sortiunt̄ honoris. dicit̄ donū sal uato
ris sp̄uale qd̄ attulit dilatauit mā et qd̄ ad plurimas
orbis nationes p̄fidei & di lectio nis sue plentiā ueni
ret n̄ solū pp̄lōs s; ipsos etiā rerū dn̄s capiscentis re
numiare ac sibi libent̄ obtemperare faceret. **I**ustus
prior accusator ē sui. uent̄ amic̄ ei & inuestigabit eū.
Om̄is q̄ uere iustus ē ubi peccantū errata conspici.
p̄mo ad se ip̄m oculos considerationis inflectit. dūq; sua
fragilitatē sollicit̄ accusauerit. sic demū alios ad corri
piendos lingua benignū exerit. s; ille q̄ suis fidelib̄ dig
nat̄ ē dicere. uos aut̄ dico amicos q̄a om̄ia que cūq; audi
ui apatre meo nota feci uobis. uent̄ incor ei p̄ plentiā
duumē r̄tēplationis & q̄a hoc sit mundū a sorde iniq̄ta
lis agnoscit. ei humilitatē digna mercede remunerat.

Frat̄ q̄ adiuuat̄ a frē quasi ciuitas firma & iudicia q̄s
uectes urbiū. Cū pp̄ls utq; uideorū scilq; gentiū frāna
sibi in xp̄o caritate consentit. unā n̄ catholice ecclē ci
uitatē struit. & sic uectes urbiū portas munierunt. ita
dogmata uetusq; testam̄ti ecclās p̄orbē q̄unā catholica
faciūt ab infidelū decurssione defendunt. **C**um obse
cationib̄ loquit̄ paup̄ & duies effabū rigide. Humiles
sp̄u humilit̄ dn̄m adorāt. ut euangelī ille publicanus
sua merita sup̄bi uictat ut phariseus. **V**iramabilis
ad societatē magis amic̄ erit quā frat̄. credens ex gentib̄
pp̄ls amatus magis ē dn̄o. q̄m iudaic̄ sine fide p̄durans
in q̄ scdm carnē natus ē. Pot̄ & de aplis ex iudea natis
intelligi. q̄a magis amaret credentes ex gentib̄. q̄m sue
s gentilis incredulos. **M**elior ē paup̄. q̄ ambulat in
simplicitate sua. quam duies torquens labia insipieſ.
Melior ē simplex auditor ubi di ſiea q̄ intelligere inscrip
turis potuit opando p̄ficit. quā erudit̄ q̄sq; ſi nullus que
acute intellexit adheresim p̄dicandā labia requeſit.

Vbi n̄ ē scientia animē n̄ ē bonū. & q̄ festin̄ ē pedib̄ of
fendit. Anūmē q̄dē humane scientia uite celestis est

necessaria. q̄a nimirū sine hac beata in ppetuo ēē n̄ pot.
 At tam q̄ effrenatis sensib⁹ mentis plus appetit sapere q̄
 decet plurimūq; offensionē heretice stulticie temera
 riis tractatib⁹ incurrit qd i p̄mis humani ḡnis mysti
 ce parentib⁹ signatū ē. q̄ dū appetitu maioris scientie
 ueritū ntingere pperabāt. astatu beatitudinis in qua
 dīti s̄t deuiantes. i penā miserie q̄ mortalitatis inci
 der̄. **S**tulta hōis subplantat gressus ei⁹. q̄ cont̄ deū
 feruet animo suo. Stultor⁹ moris est ut cū peccando ui
 am ueritatis deseruit n̄ se errasse fareant̄. s; ad culpā con
 ditoris sui reat' originē referat. q̄si ipse occasione peccan
 di t̄buerit. q̄ ut fragile fecerit hominē. ut ad temptatio
 nē ei⁹ hostē uersut⁹ admisert. Vn q̄ p̄m n̄i generis
 parens post p̄uariationes ex cessu increpat adño. ad de
 fensionē mor⁹ excusandi resurgit dices. Mulier q̄m dedisti
 m̄ sociā. dedit m̄ de ligno q̄ comedī. Et ipā mulier. Ser
 pens inq̄t decepit me. q̄ comedī. Ambo nāq; increatore
 qđ peccauerat retorquebat. Ille qđ mulierē p̄qm pierat
 adño sociā accepisset. illa qđ dñs serpente q̄ se deceperit
 i paradyso constituisset. q̄ n̄ sapiens dñm p̄cat̄ ut n̄ de
 clinet cor suū i uerbi malū ad excusandas excusatio
 nes in peccatis. s; et ille suos subplantans gressus cont̄
 dñm feruet animo. q̄ diuina ip̄eria p̄suā inertiā n̄epnēs.
 insup ip̄m dñm q̄si importabilia hominib⁹ onera i posue
 rit. mente rēphendit insana. **D**uitie addum amicos
 plurimos. apauere autē q̄ hi quos habuit separant̄.
 duitie regni celestis q̄ p̄scōs doctores fidelib⁹ tribuen
 de p̄dicant̄ multos q̄ eisdē p̄dicatorib⁹ amicos q̄ earū lar
 gitorū dño adsciscit. A philosophis aut̄ ceteris q; gentiū
 magistris. q̄a nil certe beatitudini⁹ infuturū norūt̄ pro
 mintere. q̄ hi q̄s habuere separant̄ iudic̄ uersi. ad fidē
 spemq; dñice p̄missionis certissimā. **Q**ui tantū uerba
 sectat̄ n̄l habebit. q̄ aut̄ possessor ē mentis diligit ami
 mā suā. Et apl̄s ait. Non auditores legis iusti s̄t ap̄ dñm.
 s; factores legis iustificabunt̄. **T**estis falsus n̄ erit i
 punctus. q̄ qui loqt̄ mendacia p̄bit. Redarquerat eu

31.

q̄ uba tantū scientie absq; operationis efficacia seca
t̄. redarguit n̄c illū q̄ ipsa uba diuine auctoritatis
male interpretando corrumpit. Qd aut̄ multa sepius
terant̄ firmatatis indiciū ē ut Ioseph somnū int̄pre
tās ait eo qd sit sermo dī q̄ ueracit̄ impleat̄. **N**on de
cet stultū delitie. n̄ seruū dn̄ari p̄ncipib;. Non decent
hereticū delitie scripturarū q̄a hiſ bene uita n̄ nouit.
neq; illū q̄ seruus adhuc peccati ēpbat̄ preferri uisti
ī regimine eccl̄e. **D**oct̄na uiri p̄ patientiā noscit̄. Hoc
vna eccl̄istica p̄ patientiā doctor q̄ sit pfecta monstra
bit̄. quia dū magis afflictionib; ac morti corp̄ subdere qm̄
adocendi officio cessare uoluerit̄. ostendebat̄ utiq; quamū
esset salutaris q̄ tanta instantia defensare curare uint̄.
Aliū. Doct̄na uiri p̄ patientiā noscit̄. q̄a tanto q̄sq; munus
ostendit̄ doct̄us. q̄nto quicq; min̄ patiēs. Hęc; enī potest
ueracit̄ bona docendo ostendere q̄ inpendere siuuendo
nescit̄ equanimit̄ aliena mala tolerare. Recde aut̄ subdi
t̄. **E**t gl̄a eī ē iniqua p̄t̄gredi. q̄a nimurū pfecti dolo
rū est sic alioz inþbitat̄ patient̄ fuisse. ut suā q; fragi
litat̄ nouerit ab iniqua actione sollicit̄ obseruare. Hęc;
enī aut̄ mundicie p̄prie ḡūsationis sine tolerantia suffi
cit extēne p̄turbationis. aut̄ us q̄ fortit̄ aduersi foris fus
tinet̄ intus adhuc eneruit̄ inq̄s motib; fauet̄. **S**ic fre
mit̄ leonis ita q̄ regis ira. q̄ sic ros sup̄ herbā ita q̄ hylari
tas ev̄. **I**le dō rege dict̄ q̄ in iudicio q̄ hilariis ac blandis
iustus q̄ tribulis apparebit̄ in iustis. **D**olor patris fi
lius stultus. **I**ls qui insua natura impassibilis semp̄ ē q̄
placidus. dolere tñ n̄o more dicit̄. cū homines quos ad
se credendū laudandū q; creauit̄. hosti potius maligno
qm̄ sibi seruire consideret̄. **U**nde q̄ moyses de illo. Pentiuit̄
inqt̄ eū qd hominē fecisset̄ intra. q̄ tactus dolore cordis
intrinsecus. delebo inqt̄ hominē qm̄ creui afacie tr̄e.
Et recta iuḡt̄ stillantia. litigiosa mulier. Sic recta p̄
stillantia pluuiā qdē de celo suscipiūt̄ n̄ tam̄ hac ad iu
litat̄ aliq̄ dispertiuūt̄ s; ad molestiā potiū inhabitantū
diruit̄. ita nimurū hereticorū eccl̄a celestū donauer-

boy n̄ ad salutē animarū s; ad usū sue neq̄ie male in
 pretando & cont̄ catholicos litigando uerit. teda etenī
 p̄st illantia mundas qdē pluue quitas accipuit s; sub
 iectis in domo ferdidas reddidit & heretic⁹ limpidissima
 celestis oraculi ūba. auditu corporis haurit at ubi hec pol
 luto corde attigerit. auditiorib⁹ suis sorde multa mi
 nistrat. **P**igredo i mītīt sopore. Piger appellat q̄ recte
 sentiendo quasi uigilat. qm uis nichil opando torpescit.
 S; pigredo i mītīt sopore q̄ paulisper recte sentien
 di uigilantia amittit. dū abene opandi studio cessat.
 Recte aut̄ subdit. **E**t anima dissoluta esuriet. Nam
 q̄ se ad supiora stringendo n̄ dirigit neglecta inferius
 n̄ obstringit. cupiditatis infame fame sauciat. ut
 q̄ p̄ disciplinā ligari dissimilat. eo se esuriēs p̄uo
 luntatū desideria spargat. **F**enorat dñō q̄ misere
 t̄ paupis. & uicissitudinē suā reddet ei. Hui⁹ senten
 tie ueritatē pbat ip̄e dñs. cū se elemosinā facientib⁹
 dicturū eē p̄dicit. quādiu fecistis uni de his minimis
 meis m̄ fecistis. **E**rudi filiū tuū ne desperes. ad in
 terfectionē aut̄ ei⁹ ne ponas animā tuā. Subiectū t̄
 quemlibet sierrare conspicis diligentē castigare curato.
 qd si curari rennuit ita illū circumspecte & temptant
 age. neqd omnino intuis ūbis ut actib⁹ unde amplius
 peccet inueniat. cui sensui optulat qd sequit. **Q**ui
 impatiēs ē sustinebit dīpnū. & cū rapuerit aliud ad po
 net. Si enī duricia contradicentis fr̄is quē erudire cepisti
 puocatus ip̄le impatientie uiciū labaris. dīpnum
 pfecto tue uirtutis incurris. Et cū illi duruis forte in
 crepando spem pmerende salutis agende q; penitentie
 quā habuerat rapueris. rationē p̄eo qd fratre scanda
 lizasti disticto iudici reddis. Pater littere sensus
 q̄a p̄ impatientiā iopie furto seruit aut rapinis dīp
 nū sue anime facit. & cū rem primi tollit q̄ si non
 hōi phoc certe et̄no iudici rationē reddere haberet.
 vnde q̄ alia editio ita hūc uersū transstulit. Hale

cognitans homo multo dāpno affligit. & supnitosus
fuerit q̄ animā suā adponet. q̄a nimirū cū pecunia
uolentus abstulerit. p̄ hac animā inuitū dabat.

Homo in dīgēs misericors est. Indigentē dīc humi-
lē. q̄ se p̄petuis bonis egere fine cessatione recolit. Talis
nāq; ut misericordiam sequat̄ ad nō. nūq; primo misere-
ri recusat̄. b̄equo & subsequent̄ adiecit. t̄ melior pau-
p̄ quā uir mendax. Melior ē nāq; humiliis corde q̄ nichil
suis fidit opib;. quā q̄ se pre excellentia uirtutū uiri
noīe dignū ducens fallit̄ nescius dū sup biendo p̄diūt̄
bona que gessit. **A**bscondit̄ p̄iger manū suā sub ascel-
la. nec ad os suū applicat̄ eā. Hemo ita p̄iger est ut ad os
manū l̄ comedendo reducere laborem p̄met̄. s; p̄iger
labor est manū ad os porrigeare. q̄a desidiosus quisq; pre-
dicator nec hoc uult opari q̄d didicit. Manū q̄ppe ad
os porrigeare. ē uocī opa & cordari. **T**estis iniquus diri-
get iudiciū. Illud uidēt̄ q̄d dicit̄. Non falsū testimoniuī
dices. l̄ certe uenturū deq̄ sup̄ dicit̄. **G**estis falsus n̄
erit in punitus. & q̄ loquit̄ mendacia p̄bit̄ & os inpi-
os deuorat̄ in iqtatē. Sic famelic̄ refici cibo desiderans.
ta inpius ut inpietatis executionē patiat̄ ardēt̄ ex q̄
rit. **P**arata fūt̄ derisorib; iudicia. & mallei p̄cutien-
tes scultor corporib;. Etsi regbi sic p̄dictū ē l̄ iussionis
l̄ cōminationis diuine iudiciū deridet̄. parata tñ eos
iudicia dāpnationis expectat̄. que ut mallei ferrum
candens ita eos in fornace gehennę sine fine uerbe-
rent. **P**rop̄ frigus p̄iger arare noluit̄ mendicabit̄
q̄ estate & n̄ dabit̄ ei. q̄ nūc p̄pt̄ desidiā uide seruatio
laborare neglexit̄. uenturo die regni mendicabit̄ &
n̄ dabit̄ ei. q̄a que cūq; seminauerit homo hec & me-
tet. Bene enī regnū dī elati & parat̄. q̄a t̄c meroris n̄i
nubila transeunt̄. & utq; dies et̄ni solis claritate ful-
gescunt. **I**ustus q̄ ambulat insimilitate sua. be-
atos post se filios derelinqt̄. Non hoc scdm litteram
sem̄ stare pot̄. Nam & beat̄ samuel uir iust̄ ac sim-
plex dissimiles sui filios reliquit. & achaz in iustv

ac rebus beatū filiū post se reliq̄t elechiam. s; fili
os iusti dicit eos q̄ exempla iusti secunt̄. Unde n̄c
om̄s electi p̄pt fidem filii dicunt̄ abrahe teste aplo
q̄ att. Si aut̄ uol. xp̄i q̄ abrahe semen eius q̄b' beatitu
do n̄ huī sc̄li s; futura p̄mittit. Vn̄ recte subiungit.
S ex q̄ sedet insolito iudicii dissipat om̄e malū intui
tu suo. Et si enī in hac utra electi mala patiunt̄ rep
bōy ubi uniuersalis iudicij dies apparuerit om̄ia mala
dissipant̄. q̄ coronatis cū dñō electis. soli penas subibūt
i iusti. Q̄d etiā n̄c p̄ partes agit̄. cū quis sc̄m victor
erierit de seculo. s; q̄ ille q̄ eum tribulabat p̄secutor
digna factis recepit. Pōt̄ hic uersus q̄ de electis accipi
q̄ habēt aliquando latēntia ī mente mala. q̄ ab aliis uide
ri n̄ possit hominib;. q̄ tam̄ d̄s cernit quando ea oc
culto respectu gr̄e destruit. Itemq; uersus dñs re
spexit petrū q̄ recordat̄ petrus uerbi dñi q̄ certa
uis pot̄ dicere mundū ē cor meū purus fū apercatō.

Hotandū q̄d n̄ art̄ q̄s pot̄ mundū habere cor q̄ purus ē
apercatō. s; quis pot̄ dicere inq̄t mundū ē cor meū pa
rus fū apercatō. q̄a sūt q̄ largiente diuina gr̄a possūt
iuxta humanū modū q̄ cordis q̄ opis mundiciā habere.
Vnde est illud dominicū beati mundo corde quō ip̄si
deū uidebit̄. Et in psalmo. q̄s ascendet ī monte dñi. aut
q̄s stabit in loco sc̄o eī. Innocēt̄ manib; q̄ mundo corde.
Si enī nemo mundū habet cor neq; ullus ē purus pec
catō. conseq̄ns ē p̄fecto. ut nullus ascendat ī monte
dñi. nullus hominū stet in loco eī. q̄a ū stat multos
ascensurol̄ ī monte dñi staturosq; in loco sc̄o eī restat
utiq; ut sint multi mundo corde. q̄ iuxta humane
possibilitatis modū puri apercatō. Hec tam̄ ip̄se se
quisq; mundo corde q̄ ī munē eē peccati absq; teme
ritate p̄nūtiat̄. Stulta ē namq; p̄ laudis iactan
tia. temerariū de sua quēq; īnocētia l̄ iusticia
glari. q̄a sūt q̄ sua laudare quasi fortia. primoy
v̄facta uelut uilia soleat̄ impbare. recte subiungit̄.
Pondus q̄ pondus. mensura q̄ mensura utrumq;

ab hominabili e ap̄ dñm. In uersu nāq; pondus i domo
 sua diuersā habet mensurā ut alit̄ uidet sibi met ipsi
 alit̄ metat̄ primo. q̄ in suis actib̄ q̄ laudari maliorū
 q̄ ut superari possit rimat̄. Et ideo tale iusti abominat̄
 dñs. q̄a nimurū q̄ntū sibi met ip̄i absq; meritū placet
 tantū si pno inspectori merito displicet uerū q̄a pici
 losū ē cuīq; de aliena scientia iudicare cuiū intentio
 nē scire nequit. Consilium dat̄ q̄b̄ indicus iudicij m̄i
 cordis erga primū dirigere de beam̄ nā seq̄t̄. **E**x stu
 dii suis intelligit̄ puer. si munda q̄ recta opa eī s̄i.
 Q̄mcūq; enī uideris uirtutib̄ studere cū modestia con
 tinere auditioni sapientiū. q̄ obseruantie manda
 tori di. maximeq; humilitati ac simplicitati. hui⁹ mun
 da ēē q̄ recta opa intellige. Quē ū hi⁹ trariū uer tene
 re deprehendis. hūc uelut immundi ac distorti cordis
 hominē aut corrigere q̄ castigare. aut si hoc n̄ uales uti
 re ac declinare nē ab eo ip̄e corrumparis curato. Hec
 uideri contrariū debet quod hic studiosi pueri mun
 da ēē ac recta opa testat̄. Sup̄ ū ait. Is pot̄ dicere
 mundū ē cor meū purus ū a peccato. In hoc enī
 uersu studiū recte uiuendi suadet. in illo q̄dem
 p̄sūptioni puritatis desuadet in isto mundiū q̄
 rectitudinē diuini examinis q̄ hominū facta q̄
 intentiones diuudicat monet semp ante oculos ha
 bendū. Unde q̄ illū locū antiqui interpretes ita transtu
 lert. Cum sederrit rex iusti in solio regni. q̄s glabri
 castū se habere cor. aut q̄s glabri mundū se ēē apec
 catō. q̄ q̄ hūc quē exponim̄ uersiculū manifesti
 posuere dicentes. uiuenis q̄ cū iusto ē directa erit
 uia illi. **Q**ui enī cū sapientib̄ gradū sapiens est.
 sic q̄ contra amicūs stultorū efficit̄ similis. **A**urem
 audientē q̄ oculū uidentē. dñs fecit utrūq; aure au
 dientē dic̄ auditore uerbi di obedientē. oculū uiden
 tē doctore eruditū. Nemo q̄ cū se scripturay scientia
 institutū. q̄ addicendū uerbi di eruditū uiderit
 despiciat simplicitatē ſr̄i. q̄ si min⁹ doctus ad pre-

dicandū n̄ tñ min⁹ ē pmp̄t addiscendū. Et ad im-
 plendū bona q̄ didicit. s; recolat q̄a q̄ sibi maiore
 scientie grām dedit. ipse frātri que habet spirita
 ha dona tribuit. n̄ sibi pp̄t se solūmodo s; etiam
 pp̄t fr̄is cōmoda tribuit. dona q̄ uobis. dans uni
 cuiq; grām sedin mensurā donationis sue. **Noli**
 diligere somnū nete egestas obprimat. aperi oculos
 q̄ saturare panib;. **Noli** diligere somnū peccati
 q̄ inertie. de q̄ ap̄ls att. Hora est iam nos de somno
 surgere. He te si nc̄ bene uigilare n̄uis egestas infu-
 nire queas occupet. aperi oculos tui cordis ad uigilias
 sc̄as. q̄ saturatē t̄ gaudium celestū bene uiuendo
 require. **M**alū ē malum ē dicit om̄s empor. q̄ cū
 recesserit t̄ glabrit̄ Ergo q̄ us q̄ et̄na inc̄elis p̄mia
 sparare desiderat. malum ē qd̄ ins̄enti debet susti-
 nere. q̄ cū recesserit de mundo t̄ glabrit̄ apte sp̄cieſ
 q̄a n̄ sūt n̄ dignae passiones hui⁹ temp̄is ad futurā glam
 que reuelabit̄ in nobis. **A**urū q̄ multitudo gem man-
 toris. Emptor q̄ quandiu emerit malū ee dicit qd̄ se
 cū agit̄. cū aut̄ recesserit letabit̄ sapient̄ se emisse.
 Sic etenī etiā celestis regni empor ubi hic cū recesserit
 exultabit cōparans labia scientie idē doct̄ne sp̄ualis
 q̄ usus ē i⁹ paratione celestū. auro gēmis q̄ uasis ee
 assimilanda p̄ciosif. **S**uavis ē hōi panis mendaci.
 q̄ postea inplebit̄ os ei⁹ calculo. Inq̄cūq; membro q̄s
 amplius peccauerit. in eo ampliora inultione pa-
 tier̄ tormenta. Unde recte diues q̄ in lingua magis
 deuqt̄ in ea plus arsurus ee phibet̄. dū os ei⁹ calculo
 q̄ ē lapis ignitus implendū ee dicit̄. qd̄ accidisse
 illi diuti q̄ epula bat̄ cottidie splendide cū in in-
 ferno ardens refrigerari sibi alazaro lingua petebat.
 Hā q̄a in uerbis sup̄ uacuis inepulando de fluerint
 in lingua amplius ardebat. **E**t ei qui reuelat̄

20.

mysteria q̄ ambulat fraudulentē q̄ dilatat labia
sua neq; miscaris. s; q̄s uoluerit tuus miseri amici
et h̄c uideris p̄oris amici pandentē secreta. h̄c uelut
p̄fidū caue. **H** ereditas ad q̄m festinat ī principio. in
nouissimo benedictione carebit. q̄ p̄ auaricie neq; ciam
inhac uita applicari appetunt. ī futuro ab eēno pa-
t̄monio ex heredeſ ſunt. dicit. q̄ qdū regum in iſ pri-
q̄. ſub eē didicerit p̄ posterū accipit. ī nouissimo mer-
cede benedictionis que bonis recturib; debet carebit.
q̄a ad ministrum altaris indoct̄ q̄ temerari accessit.
q̄ ipſe inde nouissima grām remuneratiōnis que
bene ministrantib; repermittit p̄det. Pōt̄ q̄ ita accipi
q̄a q̄ in p̄fenti ſuas uult uindicari ī uirias. hic coro-
na patientie iñfuso carebit. Cui ſenſu potiſſum uon
uenire uidet q̄s ſeq̄. **N**e dicas malū reddā. expecta
dūm et liberabit te. q̄d etiā uerſiculo ſeq̄nti aſtruit
cū dic. abominatio eſt ap̄ dū pondus et pondus. ſta-
ter dolosa n̄ ē bona. Duplex nāq; pondus et ſtaterū do-
loſā habet in corde ſuo q̄ dū peccauerit ip̄e ueniam pe-
tit ad nō. q̄ nichil omni p̄ceccanti mſe hoī ac peniten-
ti qd̄ peccauit dimittere non uult. eū q̄ dū eſt flecten-
dū admiferandū p̄cib; ſtagit. cū ip̄e homo eriſens nul-
lus hominū p̄cib; flecti ad miām poſſit. q̄ uire q̄ſi mi-
quuis ponderator abominabit ad nō q̄ ſuas uirias q̄-
uores q̄ dū mensurā uerbi grā nolens indulgere ei
q̄ ſuā uxore polluit et postulans ſibi indulgeri cum
forte desponsata x̄ tigine maculauerit. uſ certe ani-
mā ſuā dō in baptiſmate ſecrata aliq̄ uicioſ ſorde
fedauerit. **A**d dū dirigunt gressus uiri. q̄cū q̄ ſu-
minū gressus rectū t̄ incedūt n̄ fit hoc libertate hu-
mani arbitrii ſ; gubernatione illi de q̄ dic̄ yſaias. Uia
op̄a op̄a e nobis. q̄ ſ aut̄ hominū intelligere poſt uiā
ſuā. in hoc inq̄t manifestū elaret. q̄a q̄cqd̄ boni ha-
bet quisq; aſe ipſo n̄ habet ſ; p̄di grām. qd̄ n̄ pſui liber-
tate arbitrii qualis ſit ſit qualit ſe q̄ndo uictur
ſit intelligere poterit. **R**uina ē hoī ſe uorare ſcōs.

& post uota tetare. sū peccatū sit ulli hominū no
 cere. q̄nto magis cū q̄s scōs di offendit siue leserit.
 & q̄si uile mancipiū plibitu siue uoluptatis eos fēta
 re n̄ timuerit. quon̄ xl. uiri inactib⁹ aplo⁹ deuouerit
 se n̄ manducatu rōs neq; bibituros donec occiderent
 paulū. & pagani sepe ut legim⁹ dñs suis xpianor⁹ de
 uouere sanguīnē. Hūc uersiculū antiqu⁹ editio uixit ali
 um sensū posuit dicens. O uiscipula ē uno crato aliqd
 de suis & fecrare. postea aut̄ quā uotū fecit penitentiā
 agit. Et q̄a uid̄l utrosq; & eos q̄ sua uota tēp̄nūt & eos
 ut sua uota cōplete scōs psecunt dāpnatio restat et̄na.
 recte subdit. **D**issipat ipios rer̄ sapieſ. & curuat sup
 eos fornicē. Moris fuit ipios antiquos ut adepta de
 hoste uictoria fornices sibi erigeret. inq⁹ virtutū
 suar⁹ laudes describeret. Insaullis ope legim⁹. Ihs⁹ q̄
 n̄ n̄ solū impior⁹ infme destruit maliciam. s; & mag
 nā cū electis suis euīdē triumphi glām i p̄petuo
 celebrat. Hūc uersū antiqu⁹ translatio sic habet. Venti
 lat impiuū impior⁹ rer̄ sapieſ q̄ i mīttit illis rotā malor⁹
 id ē pena nullo fine & sumandā cui uid̄l rote contra
 ria ē corona uitē. q̄ regnūt dñs diligentib⁹ se. **L**uceſ
 na dñi spiraculū hoīs. q̄ inuestigat om̄ia secreta uen
 tris. Iuini afflatus illuminatio cū imēnē hoīs ue
 nerit. eā sibi met ipsi illuminās ostendit. qd ante
 sp̄s sc̄i ad uentū cogitationes prauas & portare pote
 rat & pensare nesciebat. **E**xultatio uiuenū forti
 tudo eorū. & dignitas senū canicieſ. Caniciē sapiētiā
 dicit. Tē etenī ciuitas cuiq; bene ordinata tē res sc̄ē
 ecclē recte agunt. cū & fortiores q̄q; uirib⁹ necessariis
 insistunt opib⁹. & seniores maiore prudentia pditi. de
 his q̄ agenda sūt & fulūt. **L**ux uulneris absterget
 mala. & plague insecretorib⁹ uentris. sū enī exteri⁹
 peccatum ad peccator⁹ m̄rō memoria taciti afflic
 tiq; reuocāt. & phoc qd foris patim⁹. magis int̄ qd
 fecim⁹ dolem⁹. sicq; fit ut int̄ uulnera apta corporis
 magis nos abluit plaga secreta uentris. q̄ sanat

21.

neq; cias praui opis occultū vuln' doloris. Solet q; ppe
uentris appellatione accipi qd sic uenit sumit escis ita
mens tractando ex coquit curas. **S**ic diuisiones aqua-
ria cor regis i manu d. Qre cor regis qd n potius omni
ū hominū in manu dī ē phibet. cum scriptū sit i manu
et omnis fines terre. Hisi forte regē sc̄m qm; appellat. qui
uicioy bella m̄se ipso uincere uirtutū militia nouit ex
stirpare. sic enī dñs multi fidis aquarū diuisionibꝫ trax
fines late simul & aeris implet. regit q; adq; supiora celo-
ra cor regis qdūq; uoluerit inclinat. quia sic diuisiones
grārū uixta suā uoluntatē qd anglis & hōibꝫ t̄buit.
ta & corda sc̄oy qd cumq; uoluit digna donationibꝫ red-
dit. Hęq; habet ullū pelagana ista locū. qd absq; di grā qd
sabaud fieri possit. **P**eruersa uia uiri aliena ē. qd autē
mundus ē rectū op̄ ex. luste corā dñō uiuere est hu-
mane iuditionis. Unde alibi dic. Unū time qd mandata
et obserua. Hoc ē omnis homo. At qd puerse uiuit alienā
perficta anatura humana uā incedit. Puerse qd actio
aliena ē qd cont̄ naturā. qd autē mundus ē inope. ut rec-
te qd p naturā originalit̄ sūpsit erēquit. **M**el' est se-
dere in angulo domatis. qd cū muliere litigiosa i domo
uiuui. Adeo uerū ē melius ē ut sedreas in angulo do-
matis. id ē insecreta altitudine utq; genitioris. qd cū
muliere ma- la in domo qd sit cū illa qd munis. ut
etū si optima mulier ē ducenda offerat mel' sit con-
tepto conubio ppter comitatū agni celibē duocere uitā.
Qui obdurat aurē suā ad clamorē paupis. qd ipē cla-
mabit qd n eraudie ē. bñalit̄ hec sententia accipienda
qd n de egeno tantū l corporalit̄ infirmo. Hā & qd criminis
b' alienis n affectu m̄le & dolere s; iudicantis maiuult
tenere censurā. ostendit s; nec dū uicioy fecit aliena-
tu neq; auditū diuine miserationis existere dignū.
Ounū absconditū extinguet irā. & donū insinu indigna-
tionē maximā. qd irā districti iudicis qd perccando me-
runt placare desiderat. elemosinas dat paupibꝫ & hoc
nulla delectatione fauoris humani. s; tantū amore

9ditoris q̄ cordū occulta respicit. Sic enī sit mu
 n̄ absconditū. sic ad mitigandū 9ditoris irā p̄ficiū
 si nullḡ ext̄ne retributioñis int̄nu porrigatur? sic
 i plebū qđ ip̄e p̄cepit. te aut̄ faciente elemosinam.
 nesciat sinistra tua qđ faciat dexterā tua. **G**au
 diū iustō ē facere iudicū. & paucor̄ opantib̄ m̄q̄ta
 p̄pt̄ hec bonis remunerandū ēē p̄ennib̄. At v̄ rep̄bi
 dū mala q̄ deū p̄hibuisse norūt faciūt q̄uis sue lux
 urę p̄petratione carnalit̄ delectent̄ mentis tam fauo
 re interno carere nequeunt̄. q̄a se mala p̄petua passuros
 p̄his q̄ tempalit̄ male fecerūt n̄ ambigūt̄. **V**tr̄ q̄ erra
 uerit auia doctrine. in etiū q̄yquantum. morabit̄.
 Gygantes diē in mundos sp̄c. de quib̄ beat̄ lob etiā gygan
 tes inquit gemūt sub aquis. & q̄ habuit cū eis id est
 sup̄bi & male fortis sp̄c demonior̄ cū hui'q̄s deceperit
 hominib̄ penus subacti torquent̄. Hon̄ enī cetui
 sociant̄ qq; auia uitariis errauerūt. ipso iudice attestan
 te q̄ aut̄ illi dicturū ēē p̄dixit. Biscedite ame maledic
 ti mignē etiū q̄ parat̄ ē diabolo yanglis ei. **P**ro iusto
 dat̄ inpius. & p̄rectis m̄q̄t̄. Iusti & recti idē ēē uident̄. s;
 distat int̄ ip̄os & m̄q̄s qđ m̄q̄ st̄ om̄is rep̄bi. ip̄u v̄ q̄
 maiorib̄ implicati scelerib̄ ul̄ nūq̄ mysteria sc̄e fidei
 p̄cepert̄. ut accepta ad apostasiam redierit. Vn̄ pot̄ hoc
 loco inpius om̄is fidelū p̄secutor dict̄ accipi. porro
 m̄iquor̄ uocabulo q̄ialit̄ om̄is mali designari. Et p̄
 iusto dat̄ inpius cū p̄ martyre p̄secutor qui cū mor
 ti dedit punit̄. p̄rectis m̄q̄ q̄em uictoria uiuentes
 uitari nolebat. Iāpnat̄ herodes n̄ tantū p̄ innocentib̄
 q̄s in pie neci tradidit̄. s; & augmentū damnationis
 accipit q̄a fidē magor̄ seq̄ ad querendū dn̄m noluit.
 cū ēēt iudeus & p̄phetaꝝ dicta cognosceret. Hic etenī
 dn̄s ait. Regina austri surget in iudicio cū ḡnatione
 ista. & dēpnabit eā & cēta. Hon̄ q̄a ipsa sua uituit̄
 potentia & dēpnabit. s; q̄a in ei⁹ paratione & dēpma
 bunt̄. q̄ deuotionē ei⁹ scientes cū multō facilē posset

27.

sapie curā dissimula bāt habere. **T**hesaur² desiderabilis & oleū in habitaculo iusti: imprudens homo dissipabit illud. claritas bonorū opū deo semp amabilis. & pinguedo dilectionis in sc̄oy ecclā resulget. **Q**m uerhiculū beat² gregori² in omelias euaglii uirtuē anti quā translationē posuit. thesaurus desiderabilis re quiescit i ore sapientis. Iherū rēpbi n̄ tantū uitatis n̄ alseq̄ s; & psequi & q̄ntū ualeat bonos obriuere festi nāt. Pōt sane hic uersus de q̄li bet martyre accipi. incui² habitaculo id ē corpore anima sc̄a dī uidet thesaur² seruet: abundet & uncio grē spūalis. At pse citor imprudēs hui² modi habitaculū disrumpere pot. thesaurū v̄ q̄ habitaculo tenebat & oleū neqq̄ tangere pot. Qn̄ dñs docet n̄ timere eos q̄ occidunt corpus. & post hec n̄ habet ampli² qd faciat. **C**uitate fortū ascendit sapiēs. & destruit robur fiducia eius. **L**uitate fortū mundū dicit. q̄ qndā magnorum spūum tyrannidi sculte subact² seruebat. habens fiduciā utrē in cultu eorū q̄ n̄ sūt dñi s; opa manū hominū. Hāc ciuitatē intrauit ille nat² in carne. q̄ est dī uirt² & dī sapia. Bēstruxit p̄ suos p̄dicatores cultū deorū inq̄b² fuere & fisi. ueritatis ignari atq; infidele lestuū docuit habendā cē fiduciā q̄ nūq̄ posset destrui. & cottidie ciuitatē fortū ascendit sapiēs & destruit robur fiducie ei². cū aliquis fidelis doctor argumēta phīlosophorū ut hereticorū b̄ etiā & tumaces carnaliū fratrū redictiones quib² scelerā sua defendere & alleuare n̄ tunct. a spōne fidei & ecclastice castigationis disciplina redarguit atq; euiseeras ad nullat. **T**estis mendax p̄bit. uir obediens loq̄r iudiciorū. **I** se dō seruire testa t̄ nec factis dicta exieq̄t p̄bit. q̄ autē fidelit̄ ut pmittit uissis subdit̄ diuinis hui² loq̄la adiuctorū p̄uenit. q̄a dū p̄obedientiā desideria sua uincere satagit. p̄ iusticiā iudicis post modū iudiciorū palmā p̄cipit. **V**ir impius p̄cait̄ obfirmit uultū suū. q̄ autē red̄ est corrigit uia suū. Iudas q̄a ipso corde erat q̄uis ipso

dñō se redarguente. noluit male cepta restringere.
 Porro petrus qā redē erat corde id ē rectitudinis ama-
 tor. respiciente dñō mor penitendo corrixit. qđ negan-
 do deligit. **N**on ē sapia n̄ ē prudentia n̄ ē filiū r̄tra-
 dñm. Q̄cūq; c̄siliant̄ sapiuū heretici nichil ē. uanū
 z in utile. **E**quis parat addie belli dñs aut̄ salutē tri-
 mū p̄parē corp̄ offerre discrimini^s; diuini ē adiutorii
 ut p̄cepto labore agonis uictoria saluisq; pcedat. **M**e
 lī ē nom̄ bonū qđ diuitiae multe. Hom̄ bonū dicit n̄
 qđ aturbis uulgi imp̄trī^s; qđ fideliū quis paucorū
 testimonio laudet. Hęq; enī bonū habere nom̄ refugit
 placere x̄ seruus n̄ esse. Nom̄ qđ bonū ē nom̄ religioni^s.
 qđ diuitis mundialib^s ure presert. Hęz si mundū
 quis lucraret uniuersū merito h̄ūc tempneret tan-
 tū ut nom̄ eī scriberet in celo. ełq; memoria z inter-
 anglos z in h̄oies sc̄os figeret etna. **S**up aurū z ar-
 gentū grā bona. Illā significat grām cū quis p̄bono
 ope laudat̄ abonis. in mo p̄ collatis eis bonis meritorū
 glorificat̄ pat̄ qđ ē incelis. **D**uies z paup obuiuae-
 rit̄ sibi.
 hono — res. neq; p̄ inopia paupem despicias.
 hos inutroq; m̄ito uenerare qā op̄ sunt
 diu — nū. qā ad ymaginē z similitudinē dī
 fūt;
Callidus uidit malū z abscondit se.
 innoçē p̄ transit z afflic̄t̄ ē dāpno. Muli ex p̄nci-
 piib^s credidert dñō. s; p̄pt̄ phariseos n̄ z fitelant̄ ut
 de synagoqa n̄ eicerent. Ha callidi erāt uidebant
 malū p̄secutionis qđ iminebat. z abscondit fidē pi-
 etatis qđ parump̄ c̄ceperat̄. Innocentes ū apli p̄trans-
 erit itinere recd̄ p̄fessionis quo cepert̄ qđ afflicti sūt
 uerbere uinculis carcere qđ ip̄a etiā morte muhari
 utrorūq; aut̄ exemplū usq; n̄c qđ i certamine fidei
 in omunib^s secunt̄ actib^s. Hęc ūsū antiq; int̄pretes
 manifesti^s; malū sensū transtulerit̄ astutus uideſ

nequā puniri ualde. ip̄m disciplinā accepti. insipi
 entis aut p̄tere unius dampno afflicti sūt. **F**inis mo
 destie timor dñi. diuitie & glā & uita. Modestia dicit
 gloriā bonorum operū. timore dñi q̄ p̄manet in seip̄m
 sc̄li. q̄a numerū p̄fectio uirtutū ē ad hūc animi statū
 ascendere quo grām conditoris lī modico timeam⁹ of
 fendere mihi eius p̄ponentes q̄ alibi uocat̄ caritas p̄fec
 ta foras mittit̄ timorē seruile uid̄ & incipientē quo
 metuit̄ q̄sq; ne forte peccando penis mereat̄ subiugī.
 Qd aut̄ subiungit̄ diuitie & glā & uita. iſ futuro signi
 ficat. finis q̄ modestie timor dñi diuitie & glā & uita.
 q̄a numerū p̄fectio uirtutū ē in hac uita. ut timeam⁹
 dñm timore sc̄o. hoc ē sincera illū dilōne colam⁹. finis
 uirtutū in futuro ut diuitias hereditatis p̄missē regni ce
 lestis glām & uittā sine fine p̄cipiam⁹ adnō. Vnde petri
 ait. qm uidentes exultabit̄ leticia inenarrabili & glo
 rificata. reportantes finē fidei uite. salutē animarū
 uiray. **A**rma & gladii inuia pueri. custos anime sue
 longe recedet ab eis. Duplicit̄ intelligendū q̄a pueri
 armati sūt semp ad nocendū p̄ximis ubi t̄ exemplo
 t̄ ope scelestē. & ipsos parata semp expectat ultio diui
 ni examinis. q̄ uero animā suā in etiū salubrit̄ p̄curat
 longe refugit ab hūi modi armis & gladiis. q̄a &
 mente & manū suā p̄ximor̄ lesionē re
 frenat. In animaduersione districti iudicis ipse se
 riā intenta mente p̄cauet. **P**rouerbiū ē
 adolescēs iuxta uā suā. etiā cū seniuerū n̄ recedet
 ab ea. Constat plerosq; insenectute dño donante mu
 tari auicis q̄ adolescentes habuerat. & econtra n̄ nul
 los se deserente deserere c̄ea utrutes semī q̄b̄ in adolescentia
 uidebant̄ illustrari. S; q̄a multos sepius q̄sq; mo
 res quib̄ in adolescentia inbutus est in reliqui uite tem
 p̄ exseq; siue uit̄ p̄ubliū ē dicit q̄a qd adolescentes q̄sq;
 cepit insenecta. n̄ mutauerit. Non tam ip̄e semp ita eue
 nire. firmat. Id curto aut̄ hūi modi pueriū ponit.
 ut audit̄ uel suos ap̄ma etate ututib̄ studeat̄ p̄suadeat̄.

44

ne forte insenectute n̄ possunt discere studia qb' inter
nra etate mancipari despererat. Hā & quo semel ē
inbuta recens seruabit odore testa diu & greca nar-
rat hystoria alexandriū potentissimū regem. orbisq;
n̄ potuisse carere uicis quib' parvulus fuerit in se-
fenantis. Parer uixta litterā s; & diues uirtutib' inuidi-
cio occulti inspectoris p̄ncipat eis. immo eoy futuro iu-
dex existit q̄ diuitis iurutū caret. Q' uerbū doctōne
salutaris accipit ad doctorem seruus ē eiusdē doctoris.
id ē debitor implendi om̄ia q̄ illi magisteri celestis iure
p̄cipit. **Q**ui seminat iniqtatē metet mala. Certū ē q̄a
is q̄ uerbo t̄ exēplo docet iniqtatē recipiet iudicā. s;
q̄a sc̄it et uirga ire sue sumabit. illā maxime iniqtatē
iudec̄ dicere. que imit̄ & ipia mente pagat. ut est
latrocinia exercere hoīes seruitio p̄mere. tormentis la-
niare. morte p̄mtere. bouē uidue p̄pningore auferre.
ipām de aduersario iudicare n̄ uelle. Talis etenī me-
rito uirga ire sue sumabit. q̄a sic art dñs. om̄is qui
acepint gladiū gladio pibūt. id est q̄ iniuste a mali-
verū q̄a dixerat de ipio. sc̄it eont̄ de ipio. **Q**ui p̄mis
est i miām benedictē de panib' enī suis dedit paupi-
p̄is discernens ait. Hente benedicti pat̄s mei. posside
te paratū uobis regnū a constitutione mundi. q̄a esu-
riui & dedistis m̄ manducare. & cetera. Possuit aut̄ pa-
nes q̄ pauperi dant n̄ solū alimenti carnalis s; etiam
doctrine sp̄uialis q̄ anima recreat̄ intelligi. **E**cce de-
risorē & exibit eū eo uirgū. cessabitq; cause & otume
hę. fice hereticū q̄ corrigere non potes de ecclā. & cum
illi libertatē p̄dicandi abstuleris. catholice paci aux-
iliū p̄stabis. **Q**ui diligit cordis iudiciū p̄t grām
labiorū suorū habebit amicū regē. Q' mundo cor-
de recta

92.

eidē regi / ditori sc̄lōy pphā dicebat. Q̄ichī aut̄ n̄m̄is
honorati s̄t amici tui d̄s. H̄ā si q̄s grā labior̄ recta p̄di
cando p̄monstrat. cordis aut̄ m̄ndicā custodire d̄s
simulat' neq̄quā talis et̄ni regis amicicia frui posse
putand̄ ē. O culi dñi custodit scientiā. & sub plan
tan̄ uerba inqui. Supna inspectio custodit semper
in ecclā scientiā ueritatis quā docuit. uerba autem
hereticor̄ īmo om̄is sermo pietati / uictorie / triaruis
q̄a dñō regente n̄ seruat. cū suo auctore subueriet.

Oicit piger. Leo foris ī medio plateau occidendus sū
dicit sepe ī animo suo is q̄ ad agenda bona opa piger ē.
ad futendā fidē q̄ corde tenet timidus. Non audeo
m̄qt fidē q̄ noui foras p̄fiteri. ne me p̄secutor ī prius
q̄a fidelē audit p̄mat t̄meo ad exercendas uirtutū
actiones ī publicū p̄gredi. ne forte me l'antiq̄ hostis
ad uersi - tas q̄uor teptet. ut etiā homo q̄libet puer
sus cū suoy turba derideat. conuicis q̄fundat. in
iuris afficiat. aut sic multos iustos q̄ ab eī una dis
cordes sūt tormentis / morte / sumat. Leo inq̄ foris ī
medio plateau occidendus sū qđ ē apte dicere. &
uerba / opa uirtutū ubi ostenda foris cepint. statī p̄secu
tio t̄ hominū t̄ sp̄tū comittat imundoꝝ n̄ ualeo
temptationib̄ insistere s; ī ipsis boni p̄positi uincar in
ceptis. **F**ouea p̄funda os alienē. cui uat̄ ē dñs icidet
ī illā. Uerba t̄ oscula meret̄is libent̄ amplectit̄. quasi
ianuā iā gehennalis pulsat abyssi. citoque m̄get̄ si pedē cau
tus n̄ retrahit. si n̄ membra cetera auicis cohibeat. foue
e penalis q̄ nullus n̄ filius ir̄ illabit̄. **S**tulticia colli
gata ē ī corde pueri. uirga disciplinæ fugavit illam.
Hultos nouim̄ pueros sapia p̄ditos. H̄ā y hieremias puer
pphe mystryū suscepit. y daniel scribit q̄a dedit d̄s pueris
sapientiā b̄ scientiā. y disciplinā in om̄i uib⁹ y sapia. Unde
restat intelligere q̄a pueros hoc loco n̄ etate s; sensu par
uulos significer. qualeſ ēē uocabat ap̄lī eos quib⁹ ait. Ho
lite pueri effici sensib⁹. s; malicia paruu li eltoꝝ.
Huiꝝ mōi enī pueros id ē animos stulticie
t̄ lasciuie

om̄ino

et mesticie deditos necesse est iuuenili disciplina casti
gari. **V**i calumpniā pauperē ut augeat diuitias suas. da
bit ipse ditione regerebit. Constat quā rapaces et paupib⁹
auferunt et quā iuste iudebant possidere oīa partē p̄dūt.
cū merxamine districti iudicis penas p̄fū que egesse
re recipiunt. S; et quā pauperē sp̄m frēm calumpniāt iur
tūtib; ei⁹ detrahendo. ut p̄fū uituperationē ipse diui
tias q̄s desiderat augeat. id ē glām laudis humāne ma
q̄qd bone actionis habere iudebat amittit et afruc
tu iuritū i fine manebit uacuus. **H**ec usq; p̄tin
get titulus parabolay salemonis. q̄ supra positus ē.
ex q̄ nouū locutionis gen⁹ phar̄ assūplisse. ut ea q̄ dice
ret n̄ q̄si ad aliu q̄ doceret loq̄ndo. s; uelut solus secū
ratiocinando iudeat fari. Quā iudit̄ parabolay p̄m
ūsiculus ē fili⁹ sapiē letificat patrē. at v̄ stult⁹ ē mesti
cia mat̄ sue. ultim⁹ uersus iste ad q̄ usq; explanando
puenim⁹. hic ad p̄pē loq̄ndi modū reuertit. ut spe
cialit̄ ad cū quē instruit ūbū faciat qd̄ na incipit.
Uclma aurē tuā et exaudi uerbi sapientiū appone aut
cor tuū addoctrinā meā. Pulchrū intū ponit noue
lectionis. ut aurē parit̄ ad audiendū coradponere ad
intelligendū q̄ sapient̄ loquit̄ cū q̄ erudit ūbeat.

Ove pulchra erit tibi cū seruaueris eā inuentre tuo.
Sredundabit in labiis tuis. Aspera sepe uidet̄ incipien
tib⁹ suavis doctrina sapie. s; cū mea iuritū intimo
corde p̄cepit. cū opib⁹ seruare. cū hāc q̄. labiis ppina
re fr̄ib⁹ didicerit. pulchriq̄ hāc ceteris dogmatib⁹
ēē dephendit. **E**cce de scripsi eā t̄ triplici incogita
tionib⁹ scientia. ut ostenderē firmitatē et eloq̄a ueri
tatis. t̄ plieit̄ auditori doctrinā describit̄ suā q̄a cogita
re eloq̄ et opib⁹ hāc exarare p̄cipit. et qd̄ descriptione t̄
plieit̄ totus iste libellus siq̄ bene considerat tot⁹ refulget.

Ne facias uiolentū paupi q̄a paupē. neq; conteras
negentiū i porta. q̄a dñs iudicabit causā ei⁹. Potest

27.

de quilibet paupere & egeno accipi de quod dictum est. Tibi
enim derelictus es paup. pupillo tu eris adiutor illerum
qua sequitur. **E**t confringet eos quod confixerit anima eius
meli de illo intelligitur qui cum diuersis est paup factus est
pro nobis non solum pauperari ut nos dicaretur sed ut nos
redimeret crucifixi dignatus est. Phibet ergo sapientia su
os auditores domino incarnatione predicante uiolenti mortem
inserire. quod nimis certus restat interit eis quod in aue
tores utique manus mittere non timuerunt. **N**oli enim amicus
hoem iracundo neque ambules cum iuoro furioso ne forte
discas semitas eius & sumas scandalum animam tuam. Nec licet
et de omnibus iracundis tamen furioso possit generaliter accipi. ta
men nihil phibet specialiter accipi de illis. quod contumaciam
re & discipulos eius uesperanta mente furebatur. a quo amici
cacia & comitatu phibentur quocumque in eum credentes curia
sue salutis agebantur. ne ex uicinia prauorum & ipsi per
irent quod uide scariothi casu fieri posset probatum est. Bene
raliter autem dicendum quod sic perfecti uiri praelatos primos
non debet fugere quod illos sepe ad rectitudinem trahunt
& ipsi ad pruerbiatatem nunquam trahuntur. ita infirmi quodque
societatem debet declinare prauorum ne mala quod frequen
ter aspiciuntur corrigere nualet delectentur imitari. **N**o
li enim cum his quod defigunt manus suas & quod uacantes offerunt
se pro debitis. Si enim non habet unde restituatur quod cause est
ut tollat opimentum de cubili tuo. Noli enim cum his quod cum
essent liberi ac sibi metu uacantes defiguntur ieiunia salu
tis malorum. respondentes se ratione pro eo animalibus domino
redituros. Si enim ille pro quo spondisti non habet bona opera quod te liberum ac securum reddat tuus sponsionis quod
est utile est ut ipse in die iudicii panima eius iudiceris.
Amittasque habitum iusticie quod induit est uidebaris ac ini
das ab ornamento uirtutum existere probes quod quod dominus
testis pollicitur ei in plere ne quin ueras. Hoc autem dictum est
non quod curia regendarum animarum cum est regulariter i postea fue
rit suscipere non debeat. sed ne passim nullo uidente doc
toris tibi ac presulis officium temerari usurpes. **N**e

transgrediaris terminos fidei quos catholici ab initio
 statuere doctores. **V**idisti hominem uelocem inope
 suo coram regibus stabit nec erit ante ignobiles. Quemque
 uelocem uideris inope suo id est in ope bono quod ei erit face
 re strenuum atque sollicitum. scito huc inde nouissimi er
 aminis coram aplis quod cum christo mundum uideatur se de
 buit esse statutum quia uidelicet iussa seruauerit neque
 in parte ignobilium doctorem quoniam ciuere fecit errorem
 hoc est ad sinistrum iudicis esse ponendum. **Q**uando se
 deris ut comedas cum principi diligenter attende quod posita
 sit ante faciem tuam. et statue cultum inquitur tuo. si tam
 habes impotestate animam tuam per allegoriam ciuitatis di
 cuntur. quando sedderis ad legendum cum magistro ut pane uer
 bi reficiaris diligenter intellige quod scripta sunt. et discreti
 one sacre lectionis intua locutione seruia. sitam talis
 es tantumque eruditus quod impotestate habeas animam tuam.
 nec quod in doctrina tua sentias praeuise doctrine. sicut
 tur namque eloquentia posunt. quia uox inquitur est.
 cultum per discretionem quam cibos cum reficiunt cultivo secun
 dum et param. Et sedes ut comedat cultum inquitur suo
 statuit. quando usque diuina meditatus eloqua. discreta ex ore
 illius de proximitate. nec alia septem uilingua quam celestis oraci
 li dicta reuolutur. Hoc dicit enim est facere quod in potestate ha
 bet animam suam. id est immobilem inter errores fallentium sapi
 entes animi statum seruare didicit. Unde et recte subiungit.
De desideres de cibis enim inquit est panis mendacior
 quod est apte dicere. He desideres enim auscultare sermo
 nibus. quod dulcedine mendationis dogmatum auditores
 suos de cipere posuerunt. **N**oli laborare ut diteris. Bi
 uitias scientie significant quod ultimum mensuram capacitatis
 nostre querere prohibemus. **S**ed prudentie tue pone mo
 dum. Illum uidelicet de quod super dictum est. ne transgrediaris ter
 minos antiquos quos posuerunt patres. hoc est terminos datos
 a patribus uitatis. fidei. **N**e erigas oculos tuos ad opes
 quod habere non possis. sunt qui faciunt sibi penitus quod si
 aquile et uolabunt in celum. He erigas mente tuam ad

96.

scrutanda diuinitatis archana q̄ penet̄re n̄ pos
sis. Hec enī celestib⁹ solū autib⁹ patet. **N**e comedas
cū hōie inuidio ⁊ ne desideres cibos ei⁹ q̄ cū sit insimi
litudine arioli ⁊ coniectoris estimat qđ ignorat. Hę de
scripturis cū heretico loquaris qui inuidet humāne
salutis mallens decipere q̄ corrigi. quō sic ariolus ⁊
lectio somniorū estimat qđ ignorat. ita hereticus
que n̄ intelligit inscripturis p̄t liber int̄pretari
p̄sumit. **C**omedey b̄bē dicit t̄ ⁊ mens ei⁹ n̄ est tecū.
Secur⁹ inquit disce ⁊ age q̄ doceo. cū ipse uſ q̄ docet
fidē certā n̄ habeat. sciens se de corcle puro finuisse
q̄ docet. **C**ibos quos comedas euomes. ⁊ pdes pul
chros sermones tuos. Sensus pueros quos ab hereti
cis didiceras necesse ē ut t̄ p̄penitentiā corrigendos
deseras. t̄ post mortē p̄ his penas luere coqarīs. pdas
q̄ sermones confessionis q̄ b̄ eis p̄dicantib⁹ humilit̄
fauendū ēē putaueras. **I**n aurib⁹ insipientiū ne
loquaris. q̄a despiciēt doctrinā eloq̄i tui. Huic sumi
le ē illud euāli. Holite dare sc̄m canib⁹. neg; mitti
tis margaritas urās ante portos ⁊ ceta. Sic q̄ sup̄ ad
monuit ne hereticoꝝ doctrinis auscultares. ita n̄c
hortat ne amore vane gl̄e seductus in mundis hōib⁹
passim archana ueritatis ingeras. **N**e attingas ter
minos paruulorū. ⁊ agrū pupillārū ne intricas. appin
quis enī illoꝝ fortis ē. q̄ ipse iudicabit tra te cau
ſā eou. P̄ inquirū paruulorū ⁊ pupillorū dn̄m appellat.
q̄a cū esset i carne pauperū magis q̄ diuitiū con
fors fieri dignat̄ ē. Alioq̄n idē dn̄s est omniū. dñes
i om̄s q̄ inuocat̄ illū. Possit aut̄ ⁊ gruent̄ pupillorū
ac paruulorū noīe illi designari. de qb̄ dn̄s ait. Uide
te ne ḡtemnatis unū de pusillis istis q̄ i me credunt̄.
Uico enī uobis q̄a anglī eou incelis ſemp uidet facie
patris mei q̄ incelis est. Quou agros ⁊ t̄minos q̄ attige
rit. hoc ē q̄ ouersationē eou bonā inq̄etando leserit.
iudiciū dn̄i n̄ euadet. **N**on emulet̄ cor tuū pec
catores. s; uitimore dn̄i esto tota die. q̄a habebis ſp̄m in

nouissimo. ypsolatio tua n̄ auferet. Si tota die. i. to
 ro tēpe q̄ inseli hui' luce s̄istis q̄ peccator exēpla
 uitare q̄ dñm timere satageris. habebis spē beatit
 retributionis i nouissimo. hoc ē cū ad hui' uite finē
 p̄ueneris. ipso attestante q̄ ait. Esto fidelis usq; ad
 mortē. ydabo tibi coronā uite. **D**oli ēē in conui
 ad uescendū s̄ferunt. Carnes ad uescendū s̄ferre est
 in locutione derogationis uicissim p̄ximor uicia di
 cere. **I**e quorū pena mors subdit. **Q**ui uacantes potib⁹
 ydantes s̄ymbola consumant. uestiet panis dormitatio.
 S̄ymbolū grecū nomē ē. ynterptat̄ collatio. Et aut̄ colla
 tio sermonū sic in consilii solet. ē y pecuniam s̄ue aliam
 rerū ut presens loc⁹ docet. Potib⁹ q̄ uacat. q̄ de obyphrio
 alienē uitz se mebriat̄. S̄ymbolum v̄ dare ē sic uīq̄sq;
 solet p̄ parte sua cibos ad uescendū ita iſfabulatione de
 tractionis uerba s̄ferre. **S**; uacantes potib⁹ ydantes s̄ym
 bola consumant. q̄a scriptū ē om̄is detractor eradicabit̄.
 Vlestiet aut̄ panis dormitatio q̄a despctū ymopē acūc
 tis bonis opib⁹. mors sua inueniet. quē hic ad alienē ui
 te exq̄renda crimina detractionis s̄ue languor occupa
 uit. **G**audeat pat̄ tuus y mat̄ tua. rexultet q̄ genuit te
 gaudeat d̄s pat̄ de tua iusticia. gaudeat y eccl̄a mat̄. s;
 y sacerdos qui te p̄ baptismi grām regenerauit. q̄q; te
 erudiuit aparuulo. de tuis bonis gratulet̄ opib⁹.
Cui ue cui pat̄ ue. querit disputando qb⁹ hominū
 scelerib⁹ maxima adño pena seruet̄. respondet ip̄e
 raciocinando q̄a his absq; om̄i dubietare q̄ p̄ ebriosi
 tate deuoluunt̄ ad luxuria. cui inqt ue cui pat̄ ue.
 ve etnū interitū nominat. de q̄ dñs ue inqt homini
 illi p̄quē scandalū uenit. Pat̄re aut̄ ei cui ue iminent
 rhomine dicit aquo exempla praui opis foris q̄sq;
 ut peccaret accept̄. t̄ certe diabolū q̄ int̄ in corde uir
 pestifere suggestionis infudit̄. de q̄ uideis dictū est.
 vos ex patre diabolo estis. q̄ desideria pat̄s uiri face
 se multis. **C**ui r̄ire cui souee. **R**ire q̄a concordiam

pacis seruare neq̄ qm̄ ebrietas sensus in potem reddi
dit. s̄ouē q̄a passim i uolutabro uitioꝝ omniū cadere
n̄ trepidat q̄ int̄ bona mala que discernere q̄si mente
capt̄ ignorat. illā q̄ sepiſſome s̄ouēa ebris incidit de
qua p̄fatuꝝ ē. s̄ouēa enī p̄funda ē meretrx. & p̄tress
angustus aliena. **C**ui fine ciuila vulnera cui ſuffuſio
oculorꝫ vulnera ſine cauſa q̄a multi uino ult̄ modū i
plet̄. vulnera p̄tumq̄e in membris accepert. q̄ nulla
ferri cauſa p̄culer̄t. ſuffuſio oculorꝫ q̄a i moderate ſuſ
tus haust̄. & caligine plurimiſ uifus corporalis. & cecita
te ſensuſ genuti interioris. **N**onne hiſ q̄ morant̄ in
uino. & ſtudēt calicibꝫ epotandis. Non uetat bibere ui
nu ad necessitatē ſi. moderari ult̄ temp. & utilitatē in
uino. & euacuandis alterutru certare calicibꝫ iuxta il
lud ysare. Ne q̄ potentes eſtiſ adbibendū uinū & uiri
fortes ad miſcendā ebrietatē. **O**culi tui uidebunt
extraneas. & cor tuū loquet̄ puerſa. Confuetū & pene
naturale ē uiciū. poſt ebrietates uenena diſfuſa in
corde muliebre ſej̄ ſcupiſcentia. comitante etiā pra
uitate aut turpitudine uerboꝫ. **E**t eris ſic dormi
ens i medio mari. & q̄ſi ſoptitus gubernatorꝫ amitto
clauio. In medio mari dormit q̄ in huiꝫ mundi temp
tationibꝫ poſitus puidere motus irruentū uicioꝫ.
q̄ſi iminentes undarū cumulos negligit. & q̄ſi ſoptit
gubernatorꝫ clauū amittat q̄ndo mens ad regendā
nauī corporis. ſtudiū ſollicitudinis pdit. **E**t dicas.
Uerberauer̄t me ſi. n̄ dolui. traxer̄t me ſi. ego n̄ ſensi. ſi n̄
do euigilabo. Et rursus uina repiam. Uor peuelli & dor
mientis ex p̄mit̄. Mens q̄ppe acura ſollicitudinis dor
muens uerberat. n̄ dolet. q̄a ſic iminentia mala n̄
p̄ſpicit. ſic n̄ q̄ ppetrauent agnoscit. Trahit̄ & nequaq̄
ſentit q̄a p̄illecebras uicioꝫ ducit̄ nec tam ad ſui
cuſtodiū fuſtcat̄. q̄ q̄dē euigilare optat ut rursus ui
na reperiat. q̄a q̄uis ſomno ſtuporis aſui cuſtodia p̄
mar. uigilare tam ad curas ſcl̄i mittit̄. ut ſemp uo
luptatibꝫ deebrict̄. & cū ad illud dormiat i q̄ ſolleſter

euigilare debuerat ad illud uigilare appetit ad
 qd laydabilit dormire potuisse. **N**e emuleris uros
 malos. H e desideres eos imitari quos uicis illis de qbs
 memorauit uideris implicari. s; poti sapie opera
 dare curato. **I**n doctrina replebunt cellaria uniuersi-
 ta. substantia p̄ciosa & pulcherrima. cellaria sunt corda
 iustorum que non nisi p̄ doctrinā sapie donarius uirtutū
 tū replete. **V**ir sapiens fortis est. & uir doctus &
 robustus & ualidus. Non oīs q̄ fortis & sapiēs ē omnis
 aut sapientia & fortis ē dicendus ē. q̄a si corpe inbe-
 ullis ē. si assit sapientia omnia fortis adūsarū. i. diaboli
 certamina uincit. **E**xcella stulto sapientia. importa ē
 n̄ apiet os suū. Non pot stultus ad sapientiam ptingere.
 Alta ē enī abeo qui i infimis iacet uicioꝝ. q̄ in p̄sentia
 se aliq̄ sapere putat. importa tam ciuitatis id ē in ex-
 tru uite hui inueniet nichil fuisse qd sapuit. **Q**ui
 cognat mala facere. stultus uocabūt. He putares stul-
 tum estimandū fuisse eū qm̄ ēbetem tardūq; ingenio
 uideres palā ostendit q̄a ille stultus sit uocandus. q̄
 in incognitione peccati suggestionib; sentit tam q;
 si acer ingenio uidet existere. n̄ aut ille q̄ si hebes in
 genio apparet di tam inpius que discere potuit obtin-
 perare dispositus. **S**i desperaueris lassus in die an-
 gustie. i minuet fortitudo tua. Nichil ererabilius
 desperatione. Quā q̄ habuerit. & ingenerabilib; hui
 uite laborib; & qd maxime nocet infidei certamine
 & stantia pdit. **E**rue eos q̄ ducunt ad mortē. & qui
 trahunt ad interitū liberare ne cesset. Pot mystice
 accipit. Erue eos q̄ ab hereticis decipiunt reclā fidem
 p̄dicando. libera bonorum operū exempla monstrando.
 eos q̄ male uiuentib; catholicis trahunt ad interitū.
S; & si quos in certamine p̄secutionis lapsos ut lapsu-
 ros aspergeris sollicita hos exhortatione ad uitā re-
 staurare satage. siq̄s fame pituros. siq̄s algore ui-
 deris. illos dato uictu ac uestitu recrea. **C**omedie
 fili mel. q̄a bonū ē. & fauū dulcissimū gutturi tuo.

sic et doctrina sapientie anime tue. Paret facilissime quae
 doctrinam sapientie mellis compararet et fauor. quia nimis sic
 illa cibis sic hec doctrinis ceteris dulcedine prestat.
 sed hoc inter utriusque significantiam distat. quia mel quod in
 promptu est ad comedendum morale littere suu supficiem in
 similitudinem fauoris aut in quo mel de cerea exprimitur alle
 gorica locutione significat. ubi subducto littere ue
 lam in se suauitas sensus spiritualis aliquanto cum labore
 et mora percipitur. **N**e insidieris et queras impietatem in
 domo iusti. neque iustes regem ei. Ne queras aliquam
 occasionem pro qua derogas homini iusto. lue enim saceride
 rit etiam amouet pedem suum ut caret uicio quod non
 erat in facto. in primis sic corruiunt ut ultra non resurgant.
 sic subsequenter addidit dicens. **S**epties enim cadet iustus
 et resurget ipsi autem corruiunt in malum. Non enim autem iustus
 appellatur qui cadere in peccare memoratur nisi quia de
 leuit cotidianisque peccatis sine quibus nec iustus est propria
 esse in hac vita potuit. quia nimis pignorantia pro ob
 liuione. pro cogitatione. pro sermoni. pro surreptione. pro
 necessitate. pro fragilitate carnis. singulis diebus ut in
 ulti vel uolentes frequentiter reatu incurrimus. Et tam
 resurget iustus quia iustus est. nec iusticia ei per iudicat lapsus
 fragilitatis humanae. Unde bene cum de iusti casu
 loqueretur non addidit in malum. quia et si malum est quod cadit iustus
 nec tam in malum quod inciderat herere possint. cieuis
 resurgendo peccat. ut ita de rebus. in primis autem inquit
 corruiunt in malum. quia uidet ipsi cum ceciderint. sed quod est gra
 uitus corruerint ut scriptura dicit. id est cum capitalia cri
 mina perpetrari. ita casui suo delectando assentius.
 ut ab hoc penitendo relevari despiciatur. **C**um ceciderit
 imbecilis tuus negauit deas. et inruina ei ne exultet cor
 tuum. ne forte uideat dominus et displiceat ei et auferat ab
 eo uiram suam. Super iusto insidias tendere uetus. nunc
 autem ut te perfectum reddat in omnibus etiam imbecilis cum pec
 cauerit aut aliquid aduersitatis currerit insultare
 prohibetur. ne forte si miserante domino aduentum salutem.

anime redierit ac tecum fidele amicicia habere ceperint. tunc erubescas quia illos aliquando despereris. quod si una grata adiutio seruauerat. si quoniam potes uenirem in idole. eosque ut resurgere debeat adiuua. si uotum conatus; tuum sequitur effectus. gaudibus de sanato quod male habentem dolueras. Sin alias. tunc tam benevolentie apud dominum fructu non carebis. ut certe ita dicendum. Ne gaudias de celsu inimici ne forte dominus superbia tua quod illi absque dubio displiceret hoc ordine deiciens humiliet. et te cadente in peccatum ille respiciens sanat. **T**ime domum filii regem. luxta quod ipse ait. Reddite quod quod sicut cesaris cesari. quod scilicet deo. Neque aliquid obstat manu regem patrem. filium intelligere designari. quod uno eodemque sunt diuinitatis honorum colendi. quod enim non honorificat filium non honorificat patrem quod misit illum. **E**t cum detractoribus neglexeris. illis uidelicet quod dicentes se deum patrem nossem. filium dei apparentem in carne noluerit recipere. **Q**uoniam repente consurgit perditio eorumque ruinam utrusque; quis nouit. **I**ntricque dicitur detrahentis vel quod illi fauendo omixtus est. derogantibus christi principi. et decepti ab eius populi lacerantibus fidem heresiarcharum auscultantibus illis auditore. Hec quoque sapientibus sunt obseruanda. quod docuit ne detractoribus. et misericordiaris. quia hoc specialiter uicio. pene totum genus intelligentiam humanum. Unde eodem uicio mederi uoles. beatus patrus augustinus hos insua mensa uisiculos fecit describi. **I**psius quod amat dictis absentibus carpere uitam. Hac mensa in dignam. nouerit esse suam. Hunc uersiculus manifestans antiqua editio dicit. Hec dico uobis sapientiam agnoscendi. quod sequenti sententiarum non in grue potest esse principium. **C**ognoscere personam in iudicio non est bonus. Super regem timere docuit. quod nec personam in iudicio cognoscere uerat. Unde colligitur quod principibus debitus obsecqi tempales subiectos oportet impendere. et numquam reuerentie tumoris respectu eorum anima ueritatis exorbitet. **L**abia deosculabunt. quia recta respondebit. osculum pacis et amoris est.

signū. Q[uod] grecia respondet labia de oscula b[ea]tū q[uod]a q[uod]cū
 q[uod] neglecta acceptione psonarū sola iusticie uba sejt.
 iste & si insipientib[us] grauis forte uidet[ur] / austeriſ mul-
 toſ tam cū quib[us] pacē habeat prudentes multos q[uod] ſua
 dicta cū amore amplectent̄ inueniet. ſepe etiā illos q[uod]
 adū ſarios rectis assertionib[us] ſuis tolerauerat querilis post
 modū ad meliora amicos recipiet / ſocios. **P**repara for[um]
 op[er]i tuū / diligent̄ exerce agrū tuū ut poſtea edifices
 domū tuā. **S**ed ē p[re]parato ope agrū diligent̄ exercere.
 nū euulfis iniquitatis ſentib[us] actionē nrām ad frugem
 retributio[n]is excolere. Et q[uod] ē poſt agri exerceitū adedi-
 ficui domi uenire. nū ſi q[uod] plerūq[ue] ex bonis opib[us] diſci-
 mū q[uod]ntū utrū mundicia & incogitatione ſtruam. Ille
 q[uod] p[ro]p[ter]e bene mentis domū edificat q[uod] p[ro]mū agrū corporis
 aſpinis uicioꝝ purgat. ne ſi desiderioꝝ ſentis incar-
 nis agro p[ro]ficiat. intus tota uirtutū fabrica fame bo-
 ni crescente deſtruat. **N**e ſi testis fruſtra rūtū primū
 tuū nec lactes queq[ue] in labiis tuis. ne dicas q[uod]m fecit
 m[en]ſa faciū ei. Et cū hec ad exercicū agri nrī id ē ad cul-
 tū bone actionis p[ro]tinet ino[n]centē uide p[ro]mū falſo
 testimonio nū ledere. per cantū cui libet fiducia am-
 plius peccandi adulando nū t[em]p[or]uere malū p[ro] malo nū
 reddere. ſic enī ſit ut cū p[ro]mo actus exterius bene
 p[ro]pofueris. poſtmodū ad interioris quoq[ue] hoīs ex colen-
 dā mundicia p[ro]tingas. & q[uod] ſi poſt exercicū agri. &
 menti habitaculū p[ro]u[er]bi cogitationib[us] ornare altiusq[ue];
 ſtruere incipias. **S**ed q[uod]a rep[re]bi facere diſsimulat̄.
 recte ſubdat. **P**er agrū hoīs pigri transiui / p[ro]uineā
 uiri ſtulti. & ecce totū repleuerat uirtus opuerant ſu-
 p[ro]ficiē ei ſpīne. P[er] agrū uineāq[ue] pigri ac ſtulti transi-
 re ē cui libet uitā negligentia infiſcere. q[uod] urtice ſpī-
 ne replet̄. q[uod]a in corde negligentia pruidentia trena-
 desideria / punctiones pullulat̄ uicioꝝ iuxta q[uod] ſcrip-
 tū ē. Omnis ociosus in desiderioſ ūt. Et maceria lapidū i
 uinea ſagro ſtulti deſtructa iacet. cū cepta uitū mu-
 nimina ſpībitate hominū maloꝝ decept[ur]. Et inmundor

Ispūm p̄suāsione callida negligēs q̄sq; pdit
 s. q̄ vōq; **Explicit Liber ii. Incipit tēi.**
 PARABOLĒ. SAL E O H I S. quas translule
 rūt uiri elechī regis iude. Hic nouo or
 dine loq̄ incipit. ut n̄ sic prius q̄si ad au
 dientē uerbū faciat s; secū ipse q̄d ratio
 ueritatis habeat disputando p̄tractat. Inqub tam
 legens q̄sq; l̄ audies q̄d appetere q̄d capere debet aptis
 sine dinoscat. quas q̄dē parabolās uiri elechī trans
 tulisse referunt. q̄a fortassis ad ei tempa usq; disp̄se
 habebant apluribꝫ p̄ ut erore sapientissimi regis se
 mel dictas exceperant. s; p̄ industria illi collat̄ ī unū
 ī m̄ hui libelli sūt corporis inserit. Horandū sane q̄a ī
 his parabolis multō sūt plura q̄ inceps p̄ allegoriā dic
 ta ex collatione uidet̄ reuq; figuris apte uident̄yr.

Gla dñi celare uerbū. q̄ gla regū inuestigare sermo
 ne. gla dñi ē incarnē apparentis humanitatis sue ma
 gis quā diuinitatis naturā mortaliū oculis ostendere.
 Se potius opum miraculis ac m̄ysticis locutionibꝫ quā
 aptis assertionibꝫ uerbū idē dī filiū fateri. Vnde multo
 sepius in euangelio se filiū hōis q̄ filiū dī appellare s̄fuerit.
 Et gla fideliū ei discipulorū ē diligent̄ ei inuestigare ser
 monē quo se dñi q̄ ubi patēt n̄ dicit m̄ystice desig
 nat. q̄le ē illud. ego p̄at unū sum. et cetera huiusmodi.
 Deniq; celans ubi etiūtate q̄ pretendēs carnis infirmi
 tate att. q̄m dicit hōies ēē filiū hōis. Cui regū erimus
 ei inuestigato sermone quē anteā sepius audierat re
 spondit lūes xp̄s filius dī uiii. Hec paruā hac inuesti
 gatione meruit glām; nā p̄tm̄ audiuīt. Beat̄ es symon
 bariona q̄ cetera. **C**elū surſū q̄ terra deorsū ī cor regū
 inscrutabile. Sič altitudo celi p̄funditas terre conici ab
 hōibꝫ n̄ pot. ita scientia p̄phiarū q̄ aplorū q̄ archana diu
 nitatis spū reuelante cognouerū n̄rē fragilitatis ca
 pacitatē transcendent̄. **A**ufer rubiginē de argento q̄
 egrediet̄ uas purissimū. Aufer latere superficiem de sa
 q̄d eloq̄o ī inuenies sensū purissimū sub uitiate lutere

reconditū. & sub carnaliū figuris ceremoniarū spiritalia latuisse mīsteria. **A**usser ipietate de uultu regis. & firmabit iusticia tronus ei. Ausser ipietate psequendi xpianos de animo sauli. ut alteris cuiuslibet emulatorum legis. & cū xp̄m pdicare ceptū firmabit iusticia cathedra doctrine eorū q̄ prius ad ruinā sua ipellebat ebrietas. q̄ dui iusticie di re pugnantes sua pponere certabat. Iterū ausser ipietate de uultu regis. & firmabit thronū ei. Q̄ enī p̄funt plis suolūt firmū ēē solūt suū. semp hilaritate & grā plenos uultus exhibeat. ne parrogantia rigidiores effici. miserationē incidat plebis. **N**e gloriōsus ap pareas corā rege. & in loco magnatorū ne steteris & cēta. Supius p̄sulē monuit. nē subditū. Hā sic illi dixit ut hylares uultus ostendat subiectis. ita hūc admet ne in aspectu maiorum arrogans appareat. s̄ i me diocri positus loco ut supius euocari mereat. Cui simile ē illud dñicū lū mutat' fueris adnuptias. n̄ discumbas ip̄mo loco & cēta. Possim autē i rege & p̄ncipe dn̄m significatū intelligere. incūl aspectu nos semp humiliare necesse ē. monente aplo petro q̄ ait. Humiliamini sub potenti manu di. itt uos erubet intēpe iustitiae. **Q**ue uidet oculi tui ne p̄feras iunglo eti. ne postea emendare non possis cū de honestatueris amicū tuū. Et in euiglo dñs. Si peccauerit inq̄t intē frāt tuū. uade & corripe cū intē te & ipsū solū & cēta. **O** sala aurea in lectis argenteis. q̄ loqtū bū intēpe suo. Lectis argenteis sacra scriptura eloqua rectissime & parant. lectis uidit q̄a regem prestat amab' audientiū. argenteis autē q̄a splendida fulget uirtutib' patrū. Vnde scriptū ē eloqua dn̄i eloqua casta. sūp̄ addit aurea. q̄s quis eadē diuina eloqa. & spiritualib' plena sensib' & mīsteriorū erponendo de monstrat. q̄ n̄ mirū sensus apte mala uocant. q̄a de arbore uite idē dī sapientia sūt exorti. apte aurea mala. q̄a noticiā

amoreq; ppetue claruatis mentib^z infundit. Ha
la q^z aurea inlectis argenteis. q^z loquit^r ubi ut^r tempore suo.
q^z qui ubi dei oportine nouit uixta audientiu capa
citatem pdicare. modo exempla aedicta patru pquo,
ad regem puent^r et n^r uixta littera replicat. modo sua
uiores in his sensu spitaliu fruct^r qb^r pia audientu
desideria pascat remoto littere uelamine pandit.

Ixauris aurea q^z margaritu fulges. q^z arguit sapien
te q^z audiuntur audient^r. Recte humiliis auditor inauri
parat auree. q^z dū libent^r increpanti ac docenti au
re accommodat. iā sese ad recipiendā claritatē sapie
celestis pparat. tā supne lucis uisioni adppiat. Recte
magister erudit^r margarite fulgenti assimilat. q^z dū
emendationē dū supnō scientiū desiderantib^r ac pie
q^z rentib^r animis ostendit. q^z si aureo ornatui maiore
insup gratioe q^z fulgorē gemme ardentes adnectit. **S**i c^r
frig^r niuis in die messis ita legat^r fidelis ei q^z misit eum
animā illi rejesere facit. Importunū uidet^r omnimo
dis. tempe messis ningere. Hā y infra legim^r qm^r nix
estate q^z pluiae imesse. sic indecens ē glā strati. Sed
tam inferuentissimis palestine regionib^r paru de
lectabile ē mentib^r si subito frig^r quom^r inuie solet
adueniat. qd incendia solis aliquintū refrigeret sudo
re laborantū tergit. ardentes tempet anhelitus. Sui
recte frigori legatus assimilat^r fidelis. q^z mente ei
q^z se misit. prudent^r agendo repausat. **M**ystice aut^r le
gat^r fidelis doctor est catholicus. q^z aut^r mutat cū dñs
est. Porro dies messis in die temp^r pdicationis. inter
furores psequentiu de q^z dictu ē. Messis qdem multa
opari aut^r pauci. frig^r niuis imesse aliquintula ē req̄es
pdicantū apsecutione repugnantū. unde recte
subdit^r. Si c^r frig^r niuis in die messis. ita legat^r fidelis
ei q^z misit eū. animā illi rejesere facit. q^z si optabi
le ē pdicatorib^r uerbi cū ab infidelitū rabie forte ali
qd refrigeri accipuit ne facultas docendi neget. ita
ipsi q^z ad pdicandū eos misit dño gratiū ee ḡstat.

cū suscep̄tā ab eo legationē etiā m̄t adūsa obſiſten-
tiū fidelitū xp̄lent. demq; ut lucas ait. Reuerſis
ap̄dicationis officio diſcipulis eructans sp̄u ſc̄o
patri gr̄as obrutlit dices. Conſiſtori tibi pat̄ dñe
celi & terre. **N**ubesq; uent̄ & pluiaq; n̄ ſequent̄. uir-
gofus & pmissa n̄ xp̄lens. Huic ſimile uidet̄ qđ ſupius
aīt. He lactes queq; labus tuis. s; ille uerſiculus ſpe-
cialit̄ hoc r̄tinet. H̄e pmiſtendo hominē ſuſcipias.
& ne cōplendo decipias. Iſte uerſiculus & hoc conti-
nere pot̄ qđ dīc ap̄ls. habentes ſpecie pietatis uir-
tutē ei negantes. **P**atiēntia l̄miet̄ princeps &
lingua mollis & fringet duriciā. Q̄muis dñm pec-
cando offendisti potes tam ei mereri clementiā.
ſi patient̄ ad uera ſā p̄peccans ut rogan̄ p̄culeris.
humiliq; ſatisfactione duriciā domaueris r̄tuma-
cie p̄oris. **M**el inueniſti comedē qđ ſuſſicit tibi
ne forte ſaciatus euomas illud. Vulcedinē inue-
niſti celeſte q̄ ſp̄ualū patrū officio q̄ ſi prudentiſſi-
marū aptū tibi labore ministrata ē. q̄ idē q̄ ne i ea
plus ſapere appetas. q̄ oportet ſapere. ne dū ſū ma-
ult̄ uires intelligere queas. etiā que bene intelle-
eras amittas. Pot̄ aut̄ in hoc uerſiculo typice dictū
intelligi qđ in ſeq̄nt̄ apte ſubicit̄. **S** ubi ha-
pedē tuū de domo primi tur. neq;ndo ſayciatus
oderrit te. Et ſi em̄ primi cui libet allocutionē
l̄ uiftationē melle dulciorē inueniſ. meli ē ut
rariuſ ueniendo facias eū ſemp tuū diligere ad
uentū. q̄ ut l̄ una uice tā diui cū illo maneas. l̄
tociens ad eū uenias. donet te uidet̄ fastidiat.
& ne reideat querat. **D**ens putridus & pes lassus
q̄ ſperat ſuꝝ infideles in die angustie. & amittat
pallū i die frigoris. Et hieremias ait. Qaledic
q̄ ſp̄em ſuā ponit i hoīe. & ponit carnē brachi-
ū ſuū. Q̄ recte denti putrido & pedi lasso parat̄
& ponere i dño dō ſp̄em ſuā nescit. uide nec uit̄

p̄cipere bonū nec ad mansionē pot̄ desiderare salutis
 p̄tingere. Et talis amittit palliū ī die frigoris quia
 si inservitāte utrē p̄sentis habitu religiosis uidet
 induit ubi tam̄ districtio iusti iudicij ingruerit.
 nudus om̄imodis ab ornatu iusticie parebit nec
 em̄ ē sortio dignus de q̄b̄ scriptū ē. Beat⁹ q̄ uigilat
 custodit uestimenta sua ne nudus ambulet cui
 deat turpitudinē ei. **A**cetū ī nitro. q̄ cantat car-
 mina corde pessimo. Itū antria pruincia ubi maxi-
 me nasci solet nom̄ accepit. nec multū a salis amo-
 naci specie distat. Hā sic salem in littore maris con-
 ficit feruor solis durando ī petrā aquas marinas.
 q̄s maior ius uentor l̄ ipsius maris feruor in littora
 ultiora p̄ceterit. ita ī nitria ubi estate pluviae plu-
 iores tellure infunduntur aderit ardor syderis tant⁹
 q̄ ipsas aquas pluviales plattitudinē harena rū
 concoquat ī petrā. sali q̄dē glaciei aspectu simillimā.
 s; nil gelidi rigorū nil salis saporis habentē. Itē tam̄
 iuxta naturā salis incautum durare aut ī nubilo
 so aere fluere aqua fieri solet. Hāc indigenē sumen-
 tes feruāt. q̄ ubi op̄ extiterit pmolumto utrum.
Vnde iudee peccanti dicit p̄phā. Silaueris te nitro
 multiplicaueris t̄ herba borith. maculata es in
 iqtate tua. dic dñs dñs. Crepitat aut̄ in aqua quom̄
 calx urua. q̄ ipsa q̄dē dispergit s; aq̄m lauationis ha-
 bile reddit. cui natūrā cui sit apta figure cernens sa-
 lemon att. Acetū ī nitro q̄ cantat carmina corde
 pessimo. Acetū q̄q; si mutat ī nitru p̄tin̄ ebullit. ita
 nimurū puerla mens q̄ndo p̄ increpationē corri-
 pit. aut p̄ pdicationis dulcedinē bona suadet de
 correptione sit deterior q̄ de ī murmurationis ini-
 q̄tate succendit unde debuit ab iniqtate p̄fici.
Si esurierit ī imicus tuus ciba illū. & si fierit aq̄
 da illi bibere. Et de corporalib⁹ alimentis q̄ de spiritualib⁹
 pot̄ intelligi. **P**runas enī congregabis sup caput
 ei & dñs reddet tibi. Non de incendis penarū dicitur.

Hęq; enī te doceret sapia ut bona iūmico pditione
et causa ministrare. s; prunas sup caput et ardore
caritatis in corde et significat. fit enī nūq; ut ini
mic' crebris uict' beneficis. odioru; rigore mollito. ca
lore i mente caritatis excipiat ac de inimico amic'
fieri q; eu; quē i uiste odiuit. readamare incipiat.

Vent aquilo dissipat pluvias. & facies tristis lin
quā detrahentē. Si hilari uultu audieris detrahen
te. tu illi das somnē detħendi. Si v̄ tristi uultu
hec audias ut dixit. qdā uir di dicit. Non libenter
dicere qd didicerti n̄ libenter audire. **O** elius ē sēde
re in angulo domatis. q; cū muliere litigiosa ido
mo 9 uiui. Domatis & excelsus & secret loc' est. Qd e
n̄ doma grece. latine dicit̄ teatū. Neiq; i actib;
aplor ubi petrus i supiora ad adorandū ascendit.
P - - superiorib; grece doma scriptū ē. Heli ē q; in
altitudine uirtutū manere. q̄mpia liberū aum
culis uxoreis & sc̄li hui secretū desideriis. q; cū car
nalis usu uoluptatis. cottidianis nefarie mulieris
stumelis affici. **A** qua frigida anime sitienti
& nuntius bon' deterra longinqua. Uicit psalmista
Sic ceruus desiderat ad fontes aquarū. tra desiderat
anima mea ad te d̄s. aqua q; frigida q; sitientis ar
dore restrinquit. & nunti' q; de longe uenies noua q̄li
bet & mōpinata gaudia portet assimilat. q; a q; dul
cedo diuine uisionis animā diu desiderante q; solat.
atq; ab estu presentiū tribulationū liberā reddit.
Et angli cottidie de tra longinqua. hoc ē de supna pa
tria descendentes i mundū. iustos l̄ temptationib; spe
celestiū roborat. l̄ uictis temptationū certaminib; ad
palmā ppetue retributiois inducit. **F**ons turbat
pede & uena corrupta. iust' cadens corā impio. fons
& uena utte ē os & lingua iusti. q; meditabit̄ sapiam
& loquet̄ iudiciū. Et si hūc adiabolo supari atq; in
casū redigi stigerit. merito fons turbat aduersa
rio & culcante & uena dicit̄ ē corrupta. f uenit enī

sepe ut q̄ maiore scientia p̄diti fulgebat. ad ultimū p̄hs
 uolentes sapere q̄ fragilitati humanae & cessū ē. ī insipi
 entie fouēa decideret. Unde sequent ad uingit. Si c̄
 q̄ mel comedit multū n̄ ē bonū ei. sic q̄ scrutator est
 maiestatis obp̄met gla. Vulcedo enī mellus si plus
 quā necesse ē sumit. unde delectat̄ os. inde uita co
 medentis necat. Vulcis qq; ē req̄stio maiestatis s; q̄
 plus hāc p̄scrutari appetit. quā humanitatis agnition
 p̄mittit. ipse hac ei gla p̄mit. q̄a ut mel fūptū. in
 moderate. p̄scrutant̄ sensū dū n̄ captū rumpit. Non
 hoc aut̄ solū q̄sq; sapiēs attendere debet. ne altiora se
 querat & ne fortiora se scrutat̄ sit. uerū q̄ ne ea que
 recte atq; utilit̄ scire potuit ī moderatis sermonib; sibi
 met min̄ utilia reddit. Vñ adhuc apte subnectit.
Si c̄ urbs patet absq; murov ambitu ita uir q̄ n̄ pot
 inloq̄ndo cohære fūm suū. Si enī murū silentu non
 habet patet inimici iaculis ciuitas mentis. q̄ cū semp
 uerba ex̄ semet ipsā eicit. se ap̄rā aduersario ostendit.
 q̄ tanto ille sine labore sup̄at quanto & ipsa q̄ uincit
 q̄ semet ipsā p̄ multiloquiū pugnat. **Q**uon̄ nix in
 elate & pluiae ī messe. sic indecens ē stulto gla. Et hic
 uersiculus ne indoctis honor docendi & mittat p̄monet.
 Hir nāq; inestate & pluiae sūt ī messe. p̄secutiones in
 fideliu int̄p̄e p̄dicationis euglice. que dū graui
 ores forte insistit. & calorē ī multis
 īpediuit dilectionis & fruges bone operationis
 fedat. Ilb; recte gla q̄ stulto & fert̄ esse similis asseuerat̄.
 q̄a si indocto cathedra docendi t̄buit. eque phoc ecclā
 ut infideliu p̄secutione ledat̄. qd̄ ēē uerissimū ar
 riante t̄pestatis calamitas p̄habit. **N**am sic avis ad
 alia transuolans. & passer quo libet uadens. sic male
 dictū frustra platū inquēpiā supueniet. Herba q̄dē
 recte aub̄ & parant̄ q̄a sonando paera transuolēt. ab
 ore uolō loquentis ad aures usq; audientis. S; distant
 ieo q̄a pot fieri ut avis q̄ libet uolās eo loco resideat. ubi
 nil ei certe necessitatis aut utilitatis suppetat. uerba

413

aut q̄ loq̄m̄. n̄ quolibet dispsa inuentū dissolvit atq; tua
nescit. s; in auctore suū cūcta reūtunt̄. q̄ t̄ bene plāta
iuuant loq̄nē. ut male edita grauit̄. Ita s; p̄ om̄i & ocioso
uerbo rationē in die iudicii reddere cogimur. q̄nto ma-
ges maledicta n̄ solū ea q̄ maliciosa n̄te in som̄ē iaculan-
t̄. uerū q̄ illa q̄ stulta negligentiū & fuet uidine passim
inq̄slibet p̄ferunt̄ n̄ altū s; ipsū maledictū obprimunt̄.
Hā zapl̄s dūc. Maledici regnū dī n̄ possidebt̄. Non autē
sine causā dīc. maledictū fruſtra plātu qd̄ ē & maledictū
n̄ fruſtra plātu s; iusta diuine diſtrictionis ira i inpios
emissū ut ē illud beati Petri in symone magū. pecunia
tua tecū sit imp̄ditione. & ea q̄ in ayoſtatas & hereticos
ecclāſtīca animaduſiōne p̄ferunt̄ anathemata. Neq; b̄
dñs eīdē ecclē dīc. Qcūq; ligaueris ſup̄ trā erūt ligata
& incelis. **N**erpondeis stulto uixta ſtūticiā ſuā
ne efficiariſ ei ſimilis. & responde ſtulto uixta ſtūticiā
cā ſuā. ne ſibi ſapiē ūt̄ uideat̄. Non hec inuiice ſibi met-
traria debet uideri. n̄ responde ſtulto uixta ſtūticiā
ei. & respondere ſtulto uixta ſtūticiā ei. Vtrūq; enī p̄
temporū & p̄ſonār diuſtate & cordat̄. dū & ſtultus con-
teptit q̄a n̄ recipit ſapiām. & ſtulta ſup̄bia alia decu-
tū ſtūticiā uixta qd̄ q̄ apl̄s ait. factus ſū inſipiēſ
uos me coegiſtis. **C**laudius pedib̄ & iniquitatē bibēſ
qui mittit ūba p̄nuntiū ſtultū. Por̄ forte eue-
nire ut ſapiē ſtultus quilibet ſtultū inlega-
tionem mittat. nesciēſ q̄ ſtultus ē. nec ipſe
ſapiē ſue glām p̄dat meo qd̄ ignoto bonū qd̄ audierat
credidit. s; q̄a hereticū ſciēſ mittit ad p̄dicandū popu-
lis. claudius eſt pedib̄ & iniquitatē bibens. qd̄ & operis
boni foris incessū amittit. & interiora ſui ſenſuſ hau-
ſtu ſtūticię inde ebriat̄. **S**i c̄ q̄ mittit lapidē in a-
ceruū mercuriū. ita q̄ tribuit inſipienti honore. Qui
inſipienti id ē heretico honore docendi & fert. n̄ mi-
n̄ deliq̄t q̄q dōs ac delubra gentiliū cultu uen erat̄ in
ani. **Q**uān̄ ſi ſpina nascat̄ in manu temulenti.
ſic parabola inore ſtultor̄. Spina nascit̄ in manu te-

mulenti. cū iōpib^e ei^q carnalib^r seruit illecebris
punctiones oruunt scelerū. Q^b recte parabola quā
stultus ppont assimilat. quia q̄ siuerba pruden-
tie stultus dicere nouit. in his tam uicioy puncti-
ones q^b ut se ipsū l^e primū laceret uitare nō nouit.
Sepe nāq; docto^r imprudēs in eo qd bona dicit aut
suā occulte ab hoīb^r aut uttuperationē querit alioy.

Sic canis q̄ reuertit ad uomitū suū. sic imprudēs
qui iterat stulticiā suā. Canis cū uomit pfecto
abū q̄ pectus dep̄mebat eicit. s; cū ad uomitū re-
uertit unde leuigat fuerat rursus onerat. Et qui
cōmissa planquint pfecto neq̄ciā de q̄ male saci-
ati fuerant. que mentis intima dep̄mebat confi-
tendo. piciunt quā post confessionē dū appetunt re-
sumunt. **V**idisti hominē sapientē sibi uideri.
magis illo spem habebit insipiens. Hoc exponens dñs
a^r. In iudicū ego in hūc mundū ueni.
ut q̄ nō uidet uideat q̄ uidet ceci fuit.

Dicit piger. leo i uia leena mittinerib^r. Sic ostiū
uertit incardine suo. ita piger i lectulo suo. Ulti-
cū uerbū exortationis audiunt causant dedubolo.
dicentes uelle quidē se uia iusticie incipere s; in-
pediri asatana ne hāc pficere possit. Sicq; huīmo
di excusationis semp̄ inlecto sui corporis sic ostiū sermonib^r
incardine uertunt. q̄ modo exire ad opandū modo
ad q̄descendū redire pponentes. insuis iacere prauita-
tib^r nūq; desistat. **S**apientior sibi piger uidet.
septē uiris loqntib; sententia. Septē uiros loqntes
sententias illos dicit. q̄ septiformis sp̄s grā pleni-
scē scripture nobis scientū ministrauerūt. quib^r
se sapientiore stultus arbitr^t. quia sepe nō nulli adeo
mentē ab negandis his q̄ dñs precipit despicientes a-
uertunt. ut ne her qdē oī l^e posse ab hoīe l^e debere i
pleri contendit. q̄ quasi sapientiores his qui diui-
na eloqua scripsent ea hoīem facere nō posse attu-
mat. que illi dictante sp̄u scō hominē facere iusserit.

79.

imo etiā que multos hoīes iuuante sp̄s cōdē grā p
fecisse monstrarūt. **S**ic q̄ apprehendit canē aurib⁹
sic transit impatiens. & commisceat rūx altius. Dicit
apl̄s. Holi ūbiſ ſtendere. Ad nichil enī utile ē. niſi
ad ſub ueritate audientiū. Q̄cūq; q̄ ſimpler ſenſu
ē & duob⁹ int̄ ſe uirgantib⁹ mordaci ſermone capta
fuerit auricula eius. Cito incipit & ipſe q̄ſi canis
latrare. & contentiones generare. ſi hoc ſapiens om
nimodo uetat. **V**erba ſuſurroniſ q̄ſi ſimplicia
& ipſa pueruit uſq; ad interiora uentriſ ſuſurro
nē incertorē latiſ & bilingue appellat. q̄ ſimulat
laudē uerboꝝ & querit audire unde uirgia ſe
minet. **N**e glorieris in crastinū ignoras qđ ſuſ
uentura pariat dies. He ſecurus ſiſ aliquid de
futuro. — tempe. q̄a & ſi hodie te dñō ſeruire
ſpiciſ. — qualis ēē in futuro poſſiſ. q̄m uitā ſim
re prſ ſuſ puidere n̄ ualeſ. **G**raue ē ſaxū
ſonero ſa barena. ſi; uia ſtulti utq; ē grauior.
graue quidē ſatis ē quēq; l' uno criminē aliquo
capitali q̄ſi pondere ſaxi deprimi. ut quafi
glareis barene in numeriſ peccatiſ leuiorib⁹ one
ſari. ſi; utroq; grauior uia ē ſtulti. q̄a nimirū her
q̄ certius q̄ ſint mala patet. eo acruis an unū
ut eſtigant & pungant. Ita ſi q̄ n̄ corporale ſi; ſp̄ta
le uiciū q̄ min⁹ dep̄hendit. eo amplius grauat.
Vnde n̄ absolute uia ſi; uia ſtulti dicit ſaxo & bare
na grauiore. n̄ sapientel q̄m acruis ſuos ac ſer
mones. ita mentis quoq; motus ſollert examina
re & caſtigare ſatagit. **I**ra n̄ habet miſcidiā nec
crumpēſ furor. & impetu concitati ferre q̄s poterit.
Hon de om̄i uia dicit. n̄ de mittiſimo ac modesto ui
ro ſcriptū ē. q̄a exiit a pharaone uat' numis. ſi; de uia
ſtulti cui in priori uerſiculo meminerat. que
ubi incanduerit mor uiscera pietatiſ amittit.
& furori tantū ſuo nouit frena relaxare. alio
q̄n de utili ac neceſſaria uia dictū ē. Melior est

ra risu q̄a p̄tristiciā uult corrigē animū delinqn̄
 tis. **M**eliorē manifestata correptio. q̄ amor abscon-
 ditus. amore absconditū amore dicit illicitū. ut est
 amor adulterin⁹ q̄ obſui turpitudinē merito asapien-
 tib⁹ ne reclarguat abscondit. cui uire manifesta cor-
 reptio p̄fertur. q̄a absq; contradictione meli⁹ ē quēpiā
 desiderio corrigendi palā corrūpere. q̄ studio peccan-
 di simul clanculo diligere. **M**eliora sūt uulnera
 diligentis q̄ fraudulenta odientis oscula. Meli⁹ est
 adnō q̄ nos ut filios pat̄ eruditre sive uulnera
 affliction⁹ ppeti. q̄ diaboli blandimentis decipi. Q̄
 ut nos celesti hereditate puet nr̄is fauere solet erra-
 tib⁹ q̄ si leue sit malū qd agim⁹ q̄ ult̄ modū peccator⁹
 mōr̄ seuiens t̄bulatio q̄ dñō dispensante toleram⁹.

Anima saturata calcabit fauū. & anima esuriens
 amarū p̄ dulce sumet. anima diuitū q̄ habet. sola
 tione suā. q̄b⁹ dicit adnō. ue uobis q̄ saturata estis
 q̄a esurientis sp̄nit auditiā celestis regni dulcedine.
 anima aut̄ eoz q̄ esuruit. sciuīt iusticiā etiā ad
 uersa scili p̄ dñō inno ipsā mortē ppeti dulce habet.
 sciēs se p̄ poculū amaritudinis ad gaudia ppetue sa-
 luttis ēē uenturū. **S**ic aus transmigrans de mōdo
 suo. sic uir q̄ reliqt locū suū. Sic aus que negligit
 oua siue pullos quos fouerat aliarū auū l'animan-
 tuū raptui dimittit. sic nimurū ille q̄ custodiā uir-
 tutū inqb⁹ p̄ficiebat deserit. earundē uirtutū quas
 habere uidebit i mundis spiritib⁹ ipse p̄ditor erisit.
 vñ alias dic. Si sp̄s potestate habentis ascenderit
 sup te. locū tuū ne dimiseris. Qd ē apte dicere. Si p̄n
 cepl mundi. i. diaboli tēptatio tibi forte institerit.
 caueto sollicit⁹ ne abona opatione cui infudabas desista.
Meliorē uicin⁹ iuxta. q̄ frat̄ p̄cul. Meliorē uicin⁹ ali
 quis q̄ tibi animū frātia societate. neclit. q̄ germa-
 nūs frat̄ q̄ uire fidei & pietatis. munia tecū habere
 negligit. qd dñs i parabola uulnerati alatromib⁹ ei⁹ q̄
 descendebat ab hierlm in iericho & samaritani q̄ curā

44.

agit illi manifeste probabit. **Q**ui benedicit primo
suo uoce grandi de nocte surgens & reliqua. Voce q̄ni
di primo benedicit q̄ eū fauore supstue laudis erol
lit. Et malis uidelicet ab ei cont̄ iusticiā fauendo. Et bona
plus uite laudando. scilicet hic maledicenti assimilat. qd̄
plurimū ledit eū cui laudando suue i mala actione & fi
dentiā tribuit seu inope recto simplicitate prii cor
dis minuti. ut uidelicet bonū qd̄ supne mercedis intutu
inchoat. transitorie laudis fauore sumet. **F**errū
ferro acutū. & homo facie exacuet amici sui. Satis bo
na ē collatio & filii sapientiū. q̄ inuicē cū se sibi con
fusendo instruunt. ferrū ferro acutū. **I**nfernū & p̄di
tio n̄ inplebit. similit̄ & oculi hominū insaciabiles. In
fernī tormenta n̄ replebunt terminū accipiendo. si
milit̄ & intentiones eorū q̄ humana sapientia insaciabiles
sunt in desiderio percandi. Q̄ & ideo sine fine peccan
di. si naturā haberet sine fine uiuendi. **D**iligenter
agnosce uultū p̄e. coris tui. tuosq; greges & sidera. n̄ enī
habebis iugū potestate s; corona tribuet in generatio
ne & generationē. Pastori dicit̄ ecclē. diligent adhibe
curā eis qd̄ te preesse & rigere. agnosce animos actū q;
singulorū. & si qd̄ meis uicii sordidantis inuenieris.
cicus castigare memento. Non enī tu semp̄ oues diu
nas pascendi potestate habebis. s; et̄na ē corona q̄ p
cipies si missū t̄ gradū tuo tempore bene ministra
ueris. **A**pta sūt prata & apparuerit herbe uirentes
& collecta sūt fena de montib;. apta sūt modo pascua
sacramentū celestū qd̄ diu fuerat typicis preclusa le
galib; apparuit nouis uiror euangelice ueritatis & grē.
collecta sūt ipabulū gregis dñici scripta patrū ue
terū ablata qd̄ de uides supbientib; falce diuine ami
maduersonis. & humiliib; ecclē pp̄lis adspiciale subsi
diū dāta uixit qd̄ dñs illis auferet inq̄t auobis reg
nā di & dabat genti facienti fructū ei. **A**gnos ad uest
mentū tuū q; hedī agri preciū. agnos in uerentes.
hedos penitentes nuncupat agnos q; uellere uestiū

dū bonis obedientiū discipulorū morib⁹ pastor ipse
 pficeris. exq; laudabilia facta cernēs q̄ ornatu uir-
 titū / in calore dilectionis ipse gloriōsior extiteris.
 Hec agrū / parabis. dū peccatores ad pententiā uo-
 cando. sublimiorē t̄ intra uiuentū locū acq̄ris. **S**uf-
 ficiat t̄ lac caprariū incibos tuos i necessaria domus
 tue. / ad uictū ancillis tuis. Tanta instantia pec̄ tibi
 missū pasce net lac estate nouū ne frigore defit s;
 t̄ semp tuisq; sufficiat. id ē tā sedulo doctrinē insta-
 ur etiā q̄ndam penitentes ad officiū docendi puehas.
 q̄ten p̄ illos q̄ p̄dem p̄feditate uicioꝝ ad sinistrā ui-
 dicis uidebant ēē ponendi m̄ racionabile / y fine dolo
 lac uerbi paruulis sensu ministret̄ fit aut̄ lac caprariū
 ad uictū ancillis. q̄ndo hi q̄ n̄dū amore pfecto s; ad
 huc timore seruili dñō seruit̄. p exemplū b̄ uerba
 eoz q̄ ppenitentiā salui facti st̄ uiui suis uerbi epu-
 lis reficiunt̄ atq; ad amore uirtutū ut pfectat incre-
 menta uiuant̄. Qdā aut̄ hoc qddictū ē apta sūt prata
 y apparuerit̄ herbe uirentes q̄ collecta sūt fena de mon-
 tib⁹ agni ad uestimentū tuū / hedī p̄ciū. ita / posuit̄
 apta sūt monumenta apparuerit̄ corpora rediuiua.
 sequestrati sūt peccatores ascis. fenu ad conburen-
 dū de locis excessis. sequestrati sūt agni ad dexterā
 hedī ad sinistrā agni ad uestimentū regis q̄a ipse dixit
 inhabuabo iēs. hedī p̄recio sc̄or̄ q̄s nocuerit̄ ignib⁹ ue-
 nundant̄. **F**ugit inpius nemine pseqn̄te. **I**l n̄ ē infide
 fortis etiā si nullus psecutor insistat n̄ numq̄ spōnte
 fidē deserit. q̄ndo t̄ latrocinis ut p̄iuris. t̄ fornicati-
 onib⁹ t̄ uenesuīis aliusq; huī modi scelerib⁹ se infideli si
 milē reddit̄. **I**ust⁹ aut̄ q̄si leo / fidens absq; t̄tore erit.
 In occursu bestiarū idcirco leo n̄ trepidat. q̄a q̄ preua-
 lere se omnib⁹ n̄ignorat. vñ iusti uiri securitas leoni
 recte op̄arat. q̄a cont̄ se cū quos libet insurgere conspicit
 ad mentis sue / fidentiā redit. q̄a cūctos aduersan-
 tes superat. q̄a illū solū diligit quē inuit̄ nullom̄ amit̄
 tit. **V**tri mali n̄ cogitant iudiciū. q̄ aut̄ regr̄t dñm

animadūtunt omia. Omnia animadūtunt electi hoc
ē q̄ futurū ēē discrimen uniuersalis iudiciorū. & q̄bvs
operib⁹ req̄es ⁊ quib⁹ pena retribuat̄ et̄na. **Q**uideti
pt̄ iustos in iusta mala in interitu suo corruet. & sim
plices possidebit̄ bona ei⁹. Q̄ p̄ doctrinā hereticorū decipit
amicitores iusticie ut auertitate deuident ipse q̄dē pma
lis suis penā q̄ merec̄t incurrit̄. bona aut̄ siqua gerebat
ut utilia scribendo ut itinerant̄ uiuendo. aliis in adiu
tu cedunt̄. eis nimirū q̄ hec legentes siue audientes
exempla sibi salutis et̄ia ab eo quē p̄re nōt assumunt̄.

Sn exultatione iustorum multa glā. q̄a uidet̄ n̄ de p̄sen
tib⁹ diuitiis s; de et̄nis infuso bonis exultant̄. nec de
reb⁹ mundi q̄ uidet̄ s; de creatore mundi cui⁹ uisione
sperat̄ letent̄ dicente psalmigrapho. letamini in dñō ⁊
exultate iusti vel certe in exultatione iustorum multa
sit glā. q̄a quoties electos in hac uita p̄uehentib⁹ ecclē
xp̄peris exultare tingerit̄. multa dñō glā ex plurimorū
fide ac p̄us opib⁹ dat̄. **R**egnabit̄ in p̄us ruine homi
nū. Siē multi glām dō dare accipiunt̄ cū iustos ip̄fec
tu uirtutū conspicuūt̄. ita quociēs reb̄ regnū tenet̄
multos siue p̄fidie complices exhibet̄. Q̄d̄ ⁊ de paganiſ
⁊ de hereticis ⁊ de malis catholicis recte pot̄ accipi. **B**e
at̄ homo q̄ semp̄ ē pauidus. q̄ mentis ē dure corruet̄ i
malū. Sequentis ira iudicii tanto tē districtior por
tabit̄. q̄nto n̄c int̄ culpas minime timerit̄. Unde alibi
scriptū ē. In die bonorū ne ī memor sis malorū. ⁊ idie
malorū ne ī memor sis bonorū. Sic q̄ utraq; iungenda st̄
ut unū semp̄ ex altero fulciat̄. **L**eo rugiēs ⁊ ursus
esuriens. p̄nceps in p̄us sup̄ pp̄lin pauperē. Et de p̄nci
pib⁹ paganis ⁊ de hereticis pot̄ intelligi. q̄ pp̄li pauperis
i sc̄ē ecclē ut patientiā l̄sapūm ferina sepe tēptatio
ne tēptant̄. **H**ominē q̄ calūpniat̄ anime sanguinē
si usq; ad lacū fugerit nemo sustinet̄. Q̄ operat̄ terrā
saturabit̄ panib⁹. q̄ aut̄ sectat̄ oculū replebit̄ egestate.
Siue terrā agri siue terrā corpuseculi q̄ exerget saturabit̄.

ille frumento iste mirtitib⁹ q̄ utraq; spernit replebit⁹
 egestate. **V**irq; festinat dicari q; alius inuidet. ignorat
 qd̄ egestas supueniat ei. Profecto enī q̄ augere opes ambit⁹
 peccarū negligit mōe aurū captus cū escam terrenarū
 rerū audiū inspicit q̄ strangulet⁹ peccati laqueo n̄ ag
 noscit. cū q; qlibet p̄sentis mundi bona desiderat q; qd̄
 de futuro dāpnī patiat⁹ ignorat. **C**ū surrexerit in pū
 abscondent⁹ hōtes. cū illi perierit multiplicabunt⁹ iusti.
 Cōsider hōtes quos q; iustos appellat. q̄i uidelicet iustū statutūq;
 adnō humāne iudiciorū ordine seruerit. Vnde in libro iob de
 pententi q̄libet puerō dicit. Respiciet hōtes. idicet pec
 ciū. Qd̄ ē apte dicere. Respiciet eos q̄ natām humāne crea
 tionis recte custoduit. q; se peccando iumentis assimilato
 ē cognoscet. Paret q̄ sensus q̄a feruente ipso p̄secutione
 abscondent⁹ sepe fideles. ut n̄ ausi b̄ n̄ pmissi ad publicū
 procedere ducente dñō. Si uos p̄secuti fuerit de ciuitate
 ista fugite in alia. Vbi aut̄ pditū auctorib⁹ p̄secutio ces
 sauert̄ angustior post fidelium pressuras glā clarescit. S;
 infidelium plurimi uisa dāpnatione infidelitatē fidei
 grām suscipiet. ipsa id qd̄ scriptū ē. Pestilente flagel
 lato. sapientiore erit parvulus. **H**omo q̄ blandis fictisq;
 sermonib⁹ loquit̄ amico suo. rete expandit gressib⁹ ei. Ibi
 fictis sermonib⁹ p̄ximū laudat illi qd̄ parat insidias.
 qb; piculū inculti opis aut ubi securior fact' incidat. S;
 uideam̄ utrū retia fraudulenti cū cui gressib⁹ expan
 dunt̄. an poti⁹ illū aquo expandunt̄ inuoluāt. Sequitur.
Peccantē virū iniquū inuoluet laqueus. q; iustū lau
 dabit atq; gaudebit. Non q̄ iusto laqueus peccantū
 etiā si corporalit̄ p̄mat nocet. ipsos aut̄ repbos insidie
 q̄s p̄ximis parat. i ppetuū dāpnāt gaudentib⁹ iustis ac
 rectū. ditoris iudiciū laudantib⁹. ul̄ de sua creptione
 t̄ de pditio p̄auoz. Illeq; clausulā p̄oris uersicu
 li antiq̄ editio manifeste posuit. Retia circumdat
 suis pedib⁹. Crambiguo enī grecō qd̄ ē aut̄ utrūq; int̄
 p̄tari pot̄. Hā q̄ sedit souē p̄ximo suo icidet iēam ipse

510.
ut alibi dictū ē. **V**ir sapiēs si cū stulto contendet. siue
trascat siue rideat n̄ inueniet req̄em. Doctor sapiēs si cū in
fidelī et contumaci contendet. siue tormenta reprob̄or. seu gaudia
narret bonoꝝ fruſtra erga insensatū laborat. siue lamenta pe-
nitentie suadeat. seu bone operationis q̄ sit p̄mia dicat n̄ au-
diat̄ astuto. Hic q̄ apli rudeſ dicebat. Lamentauim̄ uobis
ȳn planristis. ceterum̄ uobis ȳn saltastis. **T**otū sp̄m suū
perfert stultus. In patientia ip̄ellente agit̄. ut totū sp̄s perfat̄.
quē idcirco ceterus perturbatio eicit. q̄a nulla interius disci-
plina sapiē circū cludit̄. **S**apiens aut̄ differt et reseruat
in posterū. Iefus enī impresens se ulcisci n̄ desiderat. q̄ etiā
toleras pati optat. s; tam̄ vindicari om̄ia extremo iudicio
n̄ ignorat. Hic locū antiq̄ translatio sic habet. Totā vrā suā
perfert ip̄ius sapiēs aut̄ dispensat p̄ partes q̄a nimurū stu-
lus adiutoriū sui v̄e perturbatione succedit̄. sapiēs aut̄
paularit̄ eī maturitate filii ac moderationis extenuat̄
et expellit. **P**aup̄ et creditor obuiauerit fibi. utruisq; il-
luminator est dñs. Paup̄ ē humiliſ uerbi di auditor. cre-
dor aut̄ q̄ eī ubi eiusdē pecunia p̄dicando mutuit. Il-
luminator fibi cū munia eandēq; pietatis grām quenam̄ q̄
utruisq; illuminator ē dñs. q̄a neq; ille sine diuine mu-
nere pietatis p̄dicare neq; iste potuit credere. Veridica-
nāq; manet ueritatis sententia q̄ dicit̄ q̄a sine me nichil
potestis facere. **R**ex q̄ iudicat pauperes in ueritate in
eternū thronū eī fundabit̄. Et psalmista de xp̄o rege. Se-
des tua d̄s in selin sc̄i. uirga equitatis uirga regni tui.

Virga atq; correptio tribuit sapiam. puer aut̄ q̄ di-
mitit̄ uoluntati siue refundit matrē suā. De hac uirga
ap̄ls ad corinthios. An uultis ī uirga ueniā ad uos an-
iſp̄u mansuetudinis. Puer nāq; quē frequentissime
corripiendū et erudiendū ad monet pp̄ls di ē. q̄si n̄
assiduis montis et increpatiōib̄ sacerdotū fuerit
castigatus. confusiōē generat ecclē. detrahentib̄ his q̄
foris fūt religioni fidei xp̄iane. Unde recte sub iungit̄.
Cum pp̄ha defecerit dissipabit̄ pp̄ls. q̄ custodit̄
legē beatus ē. q̄a nimurū cū cessauerit sacerdotalis.

eruditio soluet rituio disciplina diuinę legis. q̄ p̄p̄ls
 ad beatitudinis p̄mia p̄tingere debuerat. **V** idisti
 hominē uelocē ad loquendū. stulticia magis speran-
 da ē q̄ illi⁹ correptio. Graue qđē uiciū stuticie. s; n̄ le-
 uis est uerbostratis. Hā sepe p̄tingit ut hebes aliquis
 ipsarū quoq; nesci⁹ litterarū ceteris uerba salutisfe-
 monis magis sua q̄ nouit ul̄ quē nosse autumat. iac-
 tant p̄ferre. q̄ dicta sapientiū audire contendit. **Q** vi
 delicate apuericia nutrit seruū suū. postea illū
 sentiet ritumacē. **Q** delicate apuericia nutrit corpus
 suū qđ animo debuerat sub iugare. si ubi ad annos
 adolescentie p̄uenierit. lasciuū hoc & indomabile
 sentiet. Hūc uersū alia translatio pulchre habet.
Q deliciat apuericia seruus erit. nouissime aut̄ con-
 tristabit in se. Contristabit nāg; sero malorū peni-
 tens in se. q̄ se meminit noluisse inteneria ad huc
 etate asinus uoluptariib⁹ ad regulā ritinere pruden-
 tiū. **S**ur uacundus p̄uocat rixas. q̄ q̄ ad indignandū
 facilis est. erit peliuior ad peccata. laniū omniū ui-
 cionū uacundia ē. q̄ clausa uirtutib⁹ intrinsec⁹ dabit
 q̄s apta s; ad om̄e faci⁹ armabit anim⁹. **Q** ui cū fu-
 ditorē suū sapientia n̄ solū apercatis abstineret;
 apercantū se rituberno docet cohibere. ne forte a
 districto uide mereat audire. Si uidebas furem
 currebas cū eo. & cū adulteris portionē tuā ponebas
 Non enī fur solūmodo s; & ille reus tenet qui conscius
 furti querente possessore pecunia q̄ p̄didit. n̄ uult
 indicare cū ualet. Verū neq; causet metu se p̄sone
 potentioris neq; afuris consortio separari. neq; p̄de-
 re posse qđ nouit apte subdit. **Q** ui timet hominē
 citio corrueat. q̄ sperat in — dño subleuabū. sū. q̄
 gruit illud euiglicū. Holite — timet eos q̄ occidūt
 corp⁹. animā aut̄ n̄ possūt occidere. **S**erba con-
 gregantis filii uomentis. Huc usq; parabole Salemoni⁹

518

q̄s transtuler̄t uiri ezechie regis uida. Hinc rursū uerba salemonis ab ipso latia dicta. & forsan ipse ab eo qđ
grece ecclastes dicit. q̄ nō interpretatio latinū nomine
illo ɔgregans appellatur. ecclā enī ɔgregatio uocatur.

Visio quā locut̄ ē uir cū quo ē d̄s. & q̄ deo secū morante
i fortatus ait. **V**isio inqt̄ q̄ locutus ē q̄a qđ uident ap̄
d̄m secretora ɔtemplando. patefert hominib̄ foras
loq̄ndo. **Q**uis enī dī sp̄u confortat̄. hec q̄ secunt̄ hu
mili corde ps̄at̄. **S**tultissimū sū uiros & sapientia
hominū n̄ ē metū. filii enī sc̄li hui⁹ prudentiores
filii lucis in generatione sua sūt̄. Et apls. Si q̄s inqt̄
uidet̄ sapiēs esse in hoc sc̄lo. stultus fiat ut sit sapiēs.
Et ipse de se susq; similib⁹ in q̄b⁹ ē d̄s. Hos aut̄ p̄dicant̄
xp̄m crucifixū iudeis qđē scandalū gentib⁹ aut̄ stul
ticā. **N**on didici sapiam. & n̄ noui sc̄or scientiam.
Hon didic̄t salemo ab hōe sapiam. s; adō gratis offeren
te p̄cepit. ut sc̄or scientia nosset. s; & apls q̄a it. nos
stulti p̄p̄t xp̄m. ip̄e iterū dic̄. Sapiam aut̄ loquim̄ in
ter p̄fectos sapientiā v̄n̄ hui⁹ sc̄li neq; p̄ncipū hui⁹
sc̄li qui differunt̄. **Q**uis ascendit in celū atq; des
cendit. Hec ē sc̄or scientia q̄ asapientib⁹ stulticia se
culi putat̄. q̄a uid̄l dī filius in assūpta carne post
mortē & resurrectionē sui ascendit in celū. ac m̄r̄ re
surrectionis tēpore del̄censur̄ ē de celo ad iudicando
uiuos & mortuos. **Q**uis hui⁹ sp̄m manib⁹ suis.
Om̄is sp̄c & human⁹ & anglicus & animaliū & p̄cellar⁹
ne deficiat dī potētia ranet̄. **Q**uis colligauit aq̄s
quasi iuuentu[n]to. Ille ipso & ps̄almista longregans
sic in utr̄ aquas maris. **Q**uis suscitauit om̄es
tm̄inos terre. Et n̄c om̄ia q̄ porbē uiuit & cresci
hōes animantia germina d̄ns ut sua queq; una sub
sistat excitat. & inde iudicii cunctū aquatiuor uen
tis celi gen̄ humanū amorte suscitabit̄. **Q**uo[n]d
nom̄ ei & qđ nomen filii ei si nosti. Ille dei pa
tris & filii nomine di c̄t̄ cui⁹ m̄steriu[m] sc̄laris.
sapientiā scire n̄ pot̄. **Q**uis unū ēē d̄m q̄ om̄ia fecerit

59

pea q̄ mirabilit̄ facta uidet intelligere pot̄. Si nosti
inquit subaudī tu q̄ de tua te iactans sapia n̄re fidei
mysteria stulticū nuncupare p̄sumis. **O** minus sermo
dñi ignit̄ clipeus ē sperantib̄ inse. Hec q̄ tota xp̄i ecclā
nouit q̄ illi maxime sentiūt q̄ dō secū morante terrene
anxorūtis corda electorū q̄ igne caritatis accendit
q̄ scientia ueritatis illustrat. q̄ uicioꝝ sordes si
quas meis inuenierit consumit. q̄ abhostū insidus
spantes inse cūctisq; defendit ad ueris. Uerū sollerti
intuendūt q̄ p̄petrat̄ greci sermonis qđ pep̄fione q̄ latini
t̄nslatio uno ūbo n̄ explicat. Vnde aliquando ignit̄ ali
q̄ndo igne examinatū transfert. ut ignit̄ eloqūtū tui
uehemter q̄ argentū igne examinatum qđ utrūq; in
grecō uno uerbo dicit̄ n̄ell ipsoce hōk. q̄ qđ h̄ic sale mo
nis sententie simillimū sonat. Eloqā dñi igne examina
ta id ē pep̄y roaie h̄co. P̄tector ē omniū sperantū inse.
pep̄y romē hōk. q̄ significat qđ tamq̄ igne inflatiū purga
tū sit. Sic enī quecumq; metallū igne inflata sordē in
se alienā atq; in utilē n̄ continet. totū q̄cqd in his resi
det uerū q̄ pfectū q̄ om̄i uicioꝝ sordē purgatiū ē. Ita
eloqūtū di et̄noꝝ inse bonoꝝ fidē testans. Hic illud ē dñi
iota unū aut in ap̄ex n̄ p̄teribit alege donec om̄ia fuit
verū enī om̄ia fuit q̄ extra omnē ambiguitatē sup̄flue
mantatis ignita. Non addas q̄cqd uerbis illi q̄ argua
ris inueniarisq; mendax. Non corrūpas eloqā sc̄amū
scripturarū qđ qđā heretici ne his uincerent fecisse
noscent. **N**uo rogari te nedeneget̄ n̄ ante q̄ moriar.
Vanitatē q̄ uerba mendacia longē fac ame. mendici
tate q̄ diuitias nedederis m̄. tribue tantū uictui
meo necessaria. yec̄ta. Hec adhuc uis cū q̄ ē d̄s sermonis
ei igne radiat̄ ad ipsū dñm & uersa uoce psal̄. obsecrans
ne vanitatē sc̄li uenq̄t uerba mendacia ueritati celeſ
tū p̄ponat scripturā. Hec rursū copia l̄ transeun
tiū rerū inopia moblioniē decidat et̄noꝝ **G**ene
ratio q̄ pat̄ suo maledicit̄ q̄ mat̄ sue q̄ non benedicit̄.

419.
2° ḡgatio

Cū superi^r sibi uitā adnō dari peteret. conūtes subito
intuitū ad remplandā prauorū neq̄ciā. q̄ntis hec sit i
uolunt̄ miseris q̄ longe aueritate distet insinuat. s̄t
inq̄ens generatio nefandorū que q̄ si bona quelibet agit
p̄det hec ieo qd honore parentibⁿ desert. Generatio
que sibi munda uidet. x. tam n̄ ē lora sordibⁿ suis.
De hac generatio - ne loquit̄ psalmista. Iūm dī dissipat
ossa sibi placen- tū. Generatio cui exceilsi sūt o
culi. q̄ palpebre cī malta subrecte. hui^r consortū
generationis uitabat psalmista cū dicebat. Unū n̄ ē
exaltatū cor meū. neq; elati st̄ oculi mei. ycerā.
neratio q̄ p̄dentibⁿ gladios habet. q̄ cōmandit mola
ribⁿ suis. De hac psalmista filii hominū dentes eorū
arma q̄ sagitte. q̄ lingue eorū macera acuta ut come
dat inopes de terra q̄ paupes ex hominibⁿ. Ad hoc in
guā armari p̄secutores ecclē ut innocentēs xp̄i q̄ humiles
trucidet. H̄d si diligent^r considerare uolueris inuenies
has generationes congregaciones ēē nequissimas. videor q̄ he
reticorū. Iudeorū q̄ generatio pat̄ suo maledixit illi uidi
q̄ att. filius mī p̄mogenit^r isrl̄. q̄ndo filiū cī incarne ue
nientē negauit. Et mat̄ sue n̄ benedixit synagogē uide
cū fidei pristine q̄ impatriibⁿ ac pp̄b̄is de xp̄o habuerat
dec̄xit. Houarianorū generatio munda sibi uidet dices
se penitentie op̄ n̄ habere. q̄ tam n̄ pot̄ munda ēē apec
catorū sordibⁿ que fontē penitentie percamibⁿ uenū ne
gando p̄cludit. Itē generatio arrianorū exceilsoſ habet
oculos q̄ palpebras sup dīn erectas. inq̄rēs qd fuerit an
tea q̄ q̄a n̄ fuit tēp^r q̄ndo n̄ fuit filiū ut q̄ ē sp̄s sc̄i po
testas eq̄glis ineq̄glis. Itē generatio q̄ p̄dentibⁿ gladios ha
bet illa ē prauorū q̄ suā p̄fidiā q̄ alius intimare satagit
q̄ sic corpora solēt gladius sternit. ita animas audientiū
ueneno p̄ne allocutionis morti p̄petue subrugare ten
dit. Sanguisuge due sūt filie dicentes. d̄fferaffer. San
guisuga ē diabolus q̄sunt peccandū. ac ad peccata suaden
dū incessāt accendit. Huic duie filie st̄. q̄a due specia
lit̄ humani generis illecebrē. hui^r antiqui hostis intam

ardore. luxuria uidelicet filargiria. Hā q[uod] luxurie q[uod]
 liberius freна laxant̄ eo nō rūs delectat̄. & sic q[uod] dā
 ait poetarū crescit amor nūni quantū ipsa pecunia
 crescit. **T**ria sūt mātūrabilita & quartū q[uod] nō dicit
 sufficit. infernus & os mālue & tra q[uod] nō saturat̄ aqua.
 ignis & nō dicit sufficit. Infernū nūq[uod] redundant̄ mereix
 similit̄ vicina ei. corp̄ nō saturat̄ deliciis. & auarus
 nūq[uod] dicit sufficit. Q[uod] dā int̄pretant̄ diabolū. q[uod] insa
 triabilis sit de seductione humana. Is mālue & trā
 q[uod] nō saturat̄ aqua ut sup̄. ignēq[uod] dicit incendiu gēhen
 ne q[uod] nūq[uod] desinat. s; eos q[uod] peccis finē p[ro]ponere nolū
 erit. infinito ardore s[er]burat. **O**culū q[uod] subsannat pat̄m
 & despiciit partū mat̄is sue effodiāt corui detorrentib[us]
 comedāt illū filiū aquile. Pueri dū diuina iudicia
 reprehendūt subsannat pat̄em. & q[uod]libet heretici dū
 p[re]dicationē sc̄ē ecclē deridendo repūnūt partū mat̄is
 despiciunt̄. q[uod] de ipsa exēt̄ q[uod] cont̄ ipsā locunt̄. Ex nobis
 inquit exierūt s; nō erāt ex nobis. Quon intentionē dū p[re]
 dicatores catholici descripturā fluentis p[re]cedentes in
 crepando reuincunt̄. q[uod] si oculū nefandū corui de tonen
 tub̄ effodunt̄. & filii aquile comedunt̄. Sorui etenī uocant̄
 doctores sc̄i. q[uod] phumilitatis grām peccati inse[n]igre
 dinē confitent̄. filii aquile q[uod] p[ro] grām sūt renati. q[uod] in
 habitu assūpt̄ humānatis ad celestia transuolauit̄.
 vñ & alibi filiū sponsi appellant̄. **T**ria sūt mā diffici
 lia & quartū penit̄ ignorō. uia aquile in celo. uia colu
 bri sup̄ petrā. uia nauis ī medio mari. & uia uiri ina
 dolescentia sua. **C**ntū ad historiā na ē ut scriptū ē.
 S; q[uod] p[ro] parabolā loqt̄ uia agle in celo difficile inueniū.
 hoc ē subtilitas inimici q[uod] circa celestiu uirov̄ corda uo
 litat̄ magno cū labore dephendit̄. Similit̄ & uia colubri
 sup̄ petrā. id ē astutia hostis uenenati. insidiari nō de
 fint̄ eis quos in petra fidei fundatos ēt̄ conspicit̄. Hec
 nō q[uod] uia nauis ī medio mari hoc ē uia unq[ua]tatis que p[ro]
 amaras sc̄i huius undas ī mundorū spūi flatib[us] aquatas
 tanta subtilitate discurrat̄. ut ul[u]t uix l[et] nullatenus

ei possit ut deprehendi. Hā qd aq̄la malignū hostē
 significet testat pphā qāt̄ velociores fuerū psecuto
 res nři aquilis celi. id ē hoīs q̄ nos psecuti sūt tā seū
 fuerū. ut ipſis demonib⁹ crudeliores eē uiderent. Ut
 coluber sepe diabolū insinuet q̄ in pmi hōis trans
 gressionē pbatū ē q̄ sic ur sapientē ait. q̄ q̄ si afacie co
 lubri fuge peccātū. Hauis q̄q; q̄a qd leuitatē eorū signi
 ficet q̄ curū ferunt om̄i uento doctrine demonstrat
 āt̄. Et chaldeos ī nauib⁹ suis glantes. hoc ē imun
 dos sp̄s de fragilitate atq; instabilitate mentis hu
 mane sese extollentes q; de illi ruina quasi uictores
 letantel. Sic q̄ illa tam callida sūt ut imueniri neq;
 ant sic adolescens q̄ uā ueritatis desert diffici li
 cogitatū ē quo se p om̄is horas in qd cogitat mente
 uerors uaga mente declinet. **T** alis ē q̄ mulier ad
 ultera q̄ comedit q̄ tergit os suū q̄ dic n̄ su opata
 malū. Adultere quoq; mens ī similitudinē eorū q̄
 memorauit superī instabilis semp q̄ uaga ē. Que
 ubi admissū turpitudinis sue celare potuerit. ne
 gat se aliqd patrassē facinoris. **Q** uatuor sūt mi
 nima terre q̄ ipsa sūt sapientiora sapientiora sapi
 entib⁹. Om̄ores uident̄ intra sepe iusti q̄ repb;. i. hu
 miliores q̄ huic mundo abiectiores. s; tam̄ sapienti
 orēs sūt sapientib⁹ mundi. in eo qd et̄na q̄ celestia bo
 na sapuūt. ac p̄ his appetendis q̄ illi n̄ norunt adiūti
 q̄q; sc̄li fortit̄ pati desiderat. **F** ormice. Popl̄s infir
 mus q̄ pparat ī messe cibū sibi. Et eece ppls ut forti
 tudinē mentis custodiat infirmū se temporalit̄ ad
 uersariis seuentib⁹ ostendit dñio peuglin dicente.
 Ego aut̄ dico uobis n̄ resistere malo. s; si q̄s te p̄cūs
 serit in dextrā maxilla tuā prebe illi q̄ alterā q̄ in
 hac uita preparat sibi fructus bonorū opum q̄b⁹ utā
 mereat̄ pennē. **L** epus culus pleps inu alida q̄ col
 locat ī petra cubile suū. Et hic plebē ecclē designat
 q̄ in ualida dict̄. l̄ q̄a ut sup̄ dixim̄ suas iniurias
 ulcisci n̄ querit. l̄ q̄a suis uirib⁹ nichil fidere s; in

auxilio redemptoris sui salutē sperare didicū.
 Et hoc ē illā cubile impetū collo care: cui p̄ fidio ad
 uersarios uter incurſus dicente psalmista. Esto m̄
 in lapide fortissimū & indomū munitā ut salues
 me. q̄a petra mea & munitio mea tu es. Plepuscu
 lo antiqua translatio chyrogalli posuit. Et aut̄
 animal n̄ mai' erito habēs similitudinē muris &
 ursi. cui' impalestine regionib' magna ē abundantia
 semp incuernis petrarū & terre tueis habitare
 ḡsueuerit. Horandūq; qd̄ in psalmo ubi nos canim⁹
 petra refugii erinacis. in quib'dā codicib' lepus
 culis. in qb'dā chyrogalli inuenit. S; & in hac sae
 monis sententia qdā exemplaria p̄ lepusculo he
 rinacū habet. Nā & in libro hebreorū nominū inue
 nim⁹ idē uerbū hebreū safan in hieremia & chyrogall
 lū & leporē & hericū ascō Ieronimo in interpretatu R̄ e
 gem locusta n̄ habet & egredit̄ pturmas. Locustā qdā
 gentiū plebē in interpretant̄ Que qndā sine rege id ē sine
 xp̄o sine pphā sine doctore existēt. n̄c in unitate fidei
 congregata ad sp̄ttalē pugnā cont̄ diabolū. p̄perat. Pot̄
 aut̄ in locusta anachoretarū concors unitas accipi. que
 cū hōie p̄ceptore nullo in latibulis suis regat̄. infatiga
 bili tam instantia insuis q̄q; locis xp̄o militare & ma
 le pullulantia carnaliū uoluptratiū germina consue
 uit abstinere. Stelio q̄ manib' nitit̄ & morat̄ in edib'
 regis. Stelio q̄ manib' nitit̄ q̄a nimirū alas q̄b' ferat̄
 n̄ habet & morat̄ in edib' regis illorū significat humi
 litatē q̄ cū sū iuxta natūrā tardī ingenio. sollertia
 tam industrie sue. ut addiuiuariū noticiā scriptu
 rū. tād iurutū grām q̄b' ingressū regni celestis me
 ream̄ adtingit̄. plerūq; etenim aueſ quas ad uolan
 dū penna subleuat in ueprib' residet̄. & stelio q̄ ad uo
 latū pennas n̄ habet nitēs manib' regis edificiū tenet̄.
 q̄a nimirū sepe ingeniosi q̄ dū p̄ negligentiā torpet̄ in
 prauis actib' remanet̄ & simplices quos ingenii penna
 n̄ adiuuat. ad obtinenda et̄ni regni menia iuritus

Trua sūt q̄ bene gradiuūt q̄, q̄-
 tū qd̄ incedat felicit̄. leo fortissim⁹ bestiarū ad null⁹
 pauet occursū gallus succinct⁹ lumbos q̄ aries. nec ē
 rex q̄ resistat ei. ipse hoc loco leo ponit de quo scriptū.
 ē. Vicit leo de tribu iuda. Q̄ fortissim⁹ bestiarū dicit̄
 q̄a in illo hoc qd̄ infirmū ē dei fort̄ hominib⁹ ē. q̄a ad
 null⁹ pauet occursū. Vicit enī. Vent⁹ enī p̄nceps mundi
 hui⁹ q̄ imē n̄ habet quicq̄ gallus succinct⁹ lumbos. i.
 p̄dicatores sc̄i. int̄ hui⁹ noctis tenebras uerū mane nun-
 tianteſ. Q̄ succundi lumbos sūt. q̄a membris ſuis luxuri-
 fluita reſtrinquit. Et aries. nec ē rex q̄ resistat ei. Quē alii
 hoc loco arietē accipim⁹ n̄ p̄mū intra exclam ordinē ſa-
 cerdotū. de qd̄ scriptū ē. Aſſerte dñō filios arietū. Hui⁹
 p̄ exempla ſua gradientē p̄ plin q̄ ſi ſubſequit̄ ouuu gre-
 ge trahit̄. q̄bus ſpiritualit̄ recteq; uiuentib⁹ nullus rex
 ſufficit omnino reſiſtere. q̄a q̄libet pſecut⁹ obuiet in-
 tentione eorū n̄ ualeat p̄pedire. Et q̄a poſt hec q̄ antichri-
 tus apparebit hoc q̄rtū ſubdit dices. E t q̄ ſtultus appa-
 ruit poſtq̄ elatus ē inſublime. Si enī intellexiſſet in-
 poſuifſet ori manū. Ipsiſ quippe inſublime eleuab̄t. cū
 ſe deū ēē mentiet̄. ſ; eleuat̄ inſublime ſtult⁹ apparebit
 q̄a in ipsa elatione ſua p̄aduentū ueri iudicis deficiit.
 Qd̄ ſi intellexiſſet ori ipoſuifſet manū idē ſuppliſciū ſu-
 ū cū ſupbire ex orſuſ ē p̄uidiſſet. bene aliq̄ndo condit̄
 in tanq̄e iactatione ſupbire n̄ fuſſet elat̄. Neq; neq; quā
 moueat qd̄ ſupriſus dictū ē quartū qd̄ incedat felicit̄. Ira
 q̄ppe incedere bene diuit̄. q̄ q̄rtū felicit̄. Non enī omē qd̄
 felicit̄ bene. neq; in hac uita omē qd̄ bene ſeſt̄. Hā leo
 gallus aries bene incedit̄ ſ; n̄ hic felicit̄ q̄a pſecutio-
 nū bella patiunt̄. Q̄rtū ſ; felicit̄ q̄ n̄ bene incedit̄. q̄a
 in fallacia ſua antichrist⁹ gradit̄. ſ; uixta breue temp⁹
 utr̄ p̄ ſentis ipſa illa fallacia pſpat̄. Q̄ ui aut̄ fortū
 premit ubera ad deliciendū lac exprimit buſyrū. q̄ qui
 uehemēnt enulget elicit ſangnē. Ubera fortū p̄mim⁹
 cū uerba ſacri eloqi ſubuli intellectu penſam⁹. Ua
 preſſione dū lac querim⁹ buſyrū inuenim⁹. q̄a dum

nimirum tenui intellectu q̄rū ubertate m̄nē pinguedi
 m̄l unguim̄. Qd nec nimis nec semp̄ agendū ē ne dū lac
 q̄rū ab uberib̄ sanguis seq̄t̄ q̄a dū uerba sacri eloq̄i plus
 q̄ debet discutunt̄ incarnalē intellectū cadūt̄ sanguis
 nē enī elicit q̄ uehem̄ emulget̄. q̄a carnale efficit̄ hoc
 qd ex numia sys discussione sentit̄. **E**t q̄ p̄uocat uas
 p̄ducit discordias. Qd p̄cedent parabola iuxta litterā
 significaret ap̄tr̄. q̄a qui molesto sermone pximū allo
 cut̄ gratū accipit responsū. quasi de uberib̄ inq̄b̄ lac
 querebat butyru ex primit̄. atq; in ep̄to uerbo nā discor
 dia que frat̄no ex corde p̄uocat q̄si ult̄ modū emulgens
 ubera sanguinē placite reperiit. **V**e r̄ga Laoyez regis.
 usio qua erudituit eū mat̄ sua. Samuel int̄pretatur
 inq̄ ds. q; ipse ē de q̄ sup̄ codē nomine in latinū uerso
 dicit̄. Yisio q̄ locut̄ est uir cū q̄ ē ds. Mat̄ aut̄ que hāc
 uisionē eū docuit n̄ alia meli q̄ diuina grā intelligit̄.
 q̄ illū in corde inuisibilit̄ erudituit intellectu sapien
 tie q̄ foris hominib̄ ministraret q̄muis q̄ ipsa carnalis
 mat̄ salemoris hec eū parvulū docuisse recte possit
 intelligi. q̄ qd̄ ipse q̄a sapient̄ dicta agnouerit. operi pa
 rabolarū suarū inserere uoluerit. Et ideo recte postq̄
 dictū ē uittulo uerba Samuel regis additū ē continuo
 usio q̄ erudituit eū mat̄ sua. q̄a cū uregnū unc̄ sp̄m
 sapie p̄cepit. uidit in eodē sp̄m q̄ prudent̄ se mat̄ bona
 docuerit. **Q**uid dilecte mi. Quid dilecte uiteri mei. Sub
 audis qd̄ tibi dicā fili. q̄ de utero meo nat̄ electus es in
 uregnū. **Q**uid dilecte uotay meoy. Id ē q̄ elect̄ es in hoc
 qd̄ tota deuotione desiderabā. **N**edederis mulierib̄
 substantiā tuā. Patet luctare sensus. si q̄ uirtutū
 nr̄arū substantias corruptorib̄ uiciorū contaminare p̄
 hibem̄. **E**t diuitias tuas ad delendos reges. Diuitias tuas
 dat ad delendos reges q̄ terrens delicus hominū corda
 corrūpit. ne celestia bona regnāt̄ inq̄b̄ p̄petuo possent
 regnare cū dño. Ualent̄ enī reges pdiuitias quando q̄libet
 summi regis corpori adunari p̄fidē. nichilomin̄ p̄illece
 bras sceli merent̄ eradicari de terra uiuentiu. **N**oli

regib' olamuel noli regib' dare uinū. Et hec seq̄ntia patet iuxta litterā allegorice aut̄ p̄cepit ne uino in quo ē luxuria inebriet mentes fidelium qui sūt membra regis eterni. **Q**ua nullū secretū ē ubi regnat ebrietas. H̄il de secretis cognat̄ ubi regnat uoluptas carnalis s; ea tantū que sūt uisibilia scrutant̄. **N**e forte bibat & obliuiscant̄ iudiciorū & mutet causam filiorū pauperis. He de c̄renis de ebriati illecebris obliuiscant̄ pauperū x̄ q̄ ipse paup̄ factus ē p̄ nobis. **D**ate sicerā merentib' & uinū h̄is q̄ amaro sūt animo. Bibat ut obliuiscant̄ egestatis suis & doloris n̄ recordent̄ amplius. Sicerā & uinū hoc loco semperitnā diuinę sapie consolationē dicē. q̄ illis ē exhibenda cordib' q̄ in infimis consolari refugunt. & q̄e qd̄ occurrit in p̄senti amaro suscipiūt animo. solis q̄ue nondum uidet̄ gaudus celestib' tota mente inherentes iuxta eū q̄ dixit. Nequitt̄ solari anima mea. memor sui di q̄ deleterat̄ sū. h̄t̄. Date sicerā merentib' & uinū h̄is q̄ amaro sī animo. & ceterā. H̄is q̄ p̄penitudine actuū p̄stinor̄ merore atq; tristitia deprimit̄. sp̄italis scientie iocunditate uelut uinū qd̄ lecificat cor hoīs affluenter in fundite eosq; salutaris uerbi criptula renovate. ne forte iugitate meroris ac letali desperatione dimeris. abundamori tristitia absorbeant̄ q̄ c̄modi st̄. **A**peri os tuū mitto! & carissimū omnū filiorū q̄ p̄transerit. p̄causa pauperū q̄ p̄se loq̄ in iudicio n̄ ualeat ipse loq̄ memento & eos defensare curato. q̄ patrię celestis intuitu hui' uite uiā oī transire satagūt̄. dlt̄. Os apire p̄cepit mitto p̄plo genitū fidei uerbū p̄dicare. qui diuina eloq̄ia prius p̄so nare nesciebat & n̄ tantū uides s; & cūctis porbem nationib' curā salutis impendere. **A**peri os tuū. de cerne qd̄ iustū ē. & iudica inopē & paupem. Si ē inuersu superiori p̄causa & erexitione pauperis os apire p̄cepit iusto. ita ipsū paupē ubi errauerit iuste castigare ac iudicare ad monet uita qd̄ moyses ait. Et paup̄is in iudicio n̄ misereberis. qd̄ utrūq; dñm facere pp̄ha insinuat dicens. S; iudicabit iusticia paupes. & arquet

meq̄tare p̄ mansuetis tr̄e. Huc usq; uerba lamuel hic
sapientissim⁹ regū salemōn laudes sc̄e ecclē uerſib⁹ pau-
cifī; plenissima ueruare decantat. Constat nāq; idē car-
men uerſib⁹ uirgini & duob⁹ uirgla ordine uidet hebreas
ac numerū litterarū ita ut singuli uerſus a singulis lit-
teris incipiāt. Cui⁹ ordine pfectissimo alfabeti typice in-
nuit. q̄ plenissime hic tanim⁹ cuiusq; fidelis ul̄ tot⁹ sc̄e
ecclē que ex omnib⁹ electis animab⁹ una pficiū catholica

Muertutes ac premia describant v̄r.
M̄ri e re eo. forte eo. qvis in ve xiet. P̄cul
& de ultimis finib⁹ p̄cū eivs. M̄lior fortis
ecclā catholica uocat̄. mulier uidet q̄a sp̄rta
les dō filios eraqua ⁊ sp̄u s̄cō gignere ⁊ suevit
fortis q̄a cūcta sc̄li ad uersa simul & p̄spera p̄datoris
sui fide r̄epnit. q̄ ipse incarne apparen⁹ infirmā qđē
inuentis; inuentione sua hoc ē p̄ia uisitatione forte
reddidit. Vn̄ post ei⁹ redēptionē ad celos rediēs sup̄nis
cuib⁹ gaudēs uebat. Congratulamini m̄. q̄a inueni
ouē meā q̄ pierat. Quidens q̄ salomon gen⁹ humanū in
numeris implicatū errorib⁹ qđq; ad ei⁹ saluationē nul-
lus pat̄archa nullus pp̄lia. nullus omnino elector⁹ pre-
t̄ solū mediatorē di⁹ & hominū sufficeret att. M̄liorē
fortē q̄s inueniet. P̄cul & de ultimis finib⁹ p̄cū eivs.
Ac si apte futurā dn̄i grām admirando p̄testat̄ quis
tante uirtutis q̄stalis ē menti. q̄ de tot incredulis
ac scelestis mundi nationib⁹ unā sibi elector⁹ ecclā am-
rogret. q̄ sua grā forte atq; insup̄abilē adūsantib⁹
cūctis efficiat̄. Non hic certe n̄i simili⁹ n̄ n̄o ē tēpe-
uentur⁹; infine sc̄lor⁹ ē de celo ds homo descens⁹.
q̄ nos sua passione ac morte redundat. Hoc ē enī qđ att.
P̄cul & de ultimis finib⁹ p̄cū ei⁹. P̄cul uidet statu te-
poris q̄ adieb⁹ salemōnis usq; ad partū uirginis inter-
erat. Ille ultimis aut̄ finib⁹ q̄a asūmo celo egressio ei⁹. q̄a
n̄ aliud p̄nra redēptione q̄ se ipsū obtulit. Unde apl̄s.
¶ dilexit inq̄t nos & tradidit se met ipsū p̄ nobis obla-
tionē & hostiā dō inodore suauitatis. Imuis ⁊ ita recte

possit intelligi. p̄tū sc̄e eccl̄e p̄cul positiū fuisse. q̄ in
 carnatio uerbi dei queratio ut̄ hoīes. passio ac resur-
 rectio longe ante ēt nature 9ditione discreta. q̄uo ui-
 dt ille & quando uoluit & de qua uoluit matre nat̄ est.
 & sine peccō uixit ī mundo & qua uoluit morte de ces-
 sit amundo. Temp̄ quoq; resurrectionis & ascensionis sue
 habuit ī potestate & cetera huīmodi. ī quib; ē tā p̄cul a
 nobis q̄ celū distat a terra. q̄a uo ecclā q̄ redemit dñs
 n̄ solū uerbū salutis suscipere. s; & constant̄ p̄ illo certa-
 re & hoc ip̄m p̄ mundū p̄ dicare donauit merito subum-
 gr̄. **C**onfidit inea cor uiri sui. & spolius n̄ indigebit.
 uirū sc̄e eccl̄e dñm ac redēptorē eius q̄ & precium ei-
 fieri dignat ē dicit. Hn̄ & ap̄ls credentib; aut. Iespon-
 di enī uos uni uiro uirginē castā exhibere xpo. Qd̄ q̄
 dict̄ confidit inea cor uiri sui. ab humana nimirū &
 suetudine tractū ē. Si c̄ enī usq̄ forte fideleq; tu et cas-
 tā habet uirgē. fidit inea certissime q̄a nil m̄ia suam
 uoluntatē agere. nulla adulterina satr̄ cogitatione pos-
 sit ad tam unari. cūcta p̄ suo amore etiā ad uersa libent̄
 toleret & q̄scūq; ualeat ad suā amiciciā quertere desi-
 deret. sic nimirū sic dñs ac redēptor n̄ ī ecclā confi-
 dit. Hout enī sp̄m gr̄e q̄ uē dedit. nouit uirtutē cartia-
 tis q̄ ei p̄ cordis infudit. ideoq; n̄ dubitat eā n̄ solū a
 suę fidei integritate neq̄quā posse corrūpi s; & p̄seueran-
 ter insisteret ut plures adeuisdē fidei & greget unitatē.
 Hoc ē enī qd̄ seq̄t & spolius n̄ indigebit. Spoliat enī dia-
 bolū ecclā. cū p̄ p̄dicatores suos eos q̄s ip̄se deceperat adue-
 ritatis t̄ reuocat. Et bene dicit̄ spolius n̄ indigebit. quia
 nūq̄ cessabit ecclā liberatas adiabolica fraude animas
 x̄ fidei restituere. donec completo mundi cursu suoy
 quoq; p̄ finita cōpleteā sumā membrorum. Uerū q̄a q̄cquid
 boni sc̄a ecclā t̄ anima qq; fidelis agit hoc desup accipit
 recte subdit̄. **R**eddet ei bonū & n̄ malū. om̄ib; dieb;
 ut̄ suę. Reddet q̄ p̄ anima x̄ bonū. cū p̄ceptis ab eo ui-
 te munerib; recte uiuendo respondet. cū ei q̄ ipsa sc̄a
 t̄ faceat̄ ab illo ad uitā ad posuit. & alius uitā māre satagit.

Bene autem cum durisset reddet ei bonum: p[ro]tinus addidit q[uod] n[on] ma
lum: q[uod]a sicut p[ro]fecto q[uod] acceptis ad domino bonis mala rependunt.
ut fidei mysteria que p[ro]cepere heretica fecerunt sedando
t[em]p[or]e q[uod] p[ro]fessione seruat[ur] prauis opibus plasphemant
do. ut mores bonos q[uod] cum fide recta deseruiuntur.
p[ro] colloqua mala corrumpendo. Sed nec illi bona que acceperunt
de domino reddunt q[uod] n[on] in his que bene inchoant usque ad finem
ut p[re]sentis persistere curant. Unde merito cum dixisset red-
det ei bonum q[uod] n[on] malum ut perseverantia boni necessaria
demonstraret adiunxit. Omnes diebus utitur sive cui simile
est illud euangelicum. Seruam illi inscrutate q[uod] iusticia coram ipso
omnibus diebus misericordia. Quibus sane opibus quibus iusticie inscrutatis
fructibus potissimum sit insistendum ei q[uod] bonum q[uod] accepit de domino
gratias rependere satagit. subsequenti insinuat cum dicit.
Q[ua]estio[n]e vestitur lanam q[uod] linnu[m] q[uod] opata est consilio manuum suarum.

Huius p[ri]ncipium uersiculi fortis mulier hoc est scia ex clara eti[us]
iurta littera accipere q[uod] obseruare ostinevit. iuxta illud
propheticum. si uideris nudum opum eius q[uod] carnem tuam nede
spereres. Optat autem n[on] superuacua q[uod] cetero labore sive eo utique
q[uod] filio. ut ab ipso suo viro domino uidelicet christo iudicio mereatur
audire. H[ab]et enim q[uod] opu[m]is me. q[uod] q[uod] diu fecisti uni de
his minimis m[od]is fecisti. Optat autem q[uod] filio manuum suarum
hoc est earum p[ro]sonarum p[er] quas elemosina pauperibus tribuit.
In quoq[ue] ope de uoto illo saluberrimo utitur q[uod] filio. ut
cum dispergit dat pauperibus n[on] ipsa abh[ab]et laudet ad
tempore sive iusticia ei maneat inscitum scelus cornu ei exal-
tit in gloria. Possunt autem mystice uulnera que ouim e[st] habitum
omnia pietatis q[uod] simplicitatis opera que primis inpen-
dimus accipi. Potest in linea q[uod] extera uires oritur sive longo
ac multiplici exercitio amittit humor naturum atque
ad gram nuci candoris p[ro]uenit castigatio nostre carnis
intimari. Cui dum ingenuitate uiciorum sordes pertinentia
excoquimus dignam p[ro]fecto ea q[uod] christum induamus efficimus. uix
ita illud apli. Quidque christi baptizati estis. christum induistis
Querit enim mulier fortis lanam q[uod] linnu[m] q[uod] opata consilio
manuum suarum cum ex clara scientia sollicite p[ro]ponit q[uod] se pietatis

68.

fructib' exerceat. qm̄ acarna lib' emundet ille
bris. q̄ hoc utrūq; osilio prudentissime. hoc ē supne
solūmodo retributioñis fact̄ intutu. cui' retributioñis
sequēs q̄; uersiculus aptius memint dū subdit.
Facta ē q̄ si nauis institoris. de longe portans
panē suū. Institutore negotiatorē dicit. q̄ p̄ eo sic vocat̄
ab antiquis. qd̄ pac̄rendis multiplicandisq; mercib'
sedulus insistat facta ē ḡ fortis mulier quasi nauis
institoris q̄a sic nauis institoris onusta mercimonis
q̄ i' sua pat̄a magis habundat porro petit p̄egrina p̄
mare ut illic uendit̄is que adulterat cariora domū
reportet. sic nimirū sc̄i eccl̄a. sic anima q̄q; p̄fecta
uirtutū diuitiis gaudet onustari. qb' maiora diui-
ne q̄rē dona merget. Optimum ē nāq; omercuū cū bo-
na que ualem̄ opantes p̄mo hāc adnō recipiam̄. ut
ad maiora semp̄agenda p̄ficiam̄. dehīc q̄ uttā reci-
piam̄ ēt nā. facta ē q̄ anima sc̄i q̄ si nauis institoris
q̄ transit desideria fluct̄ sc̄li p̄sentis. sola q; se i' celis
accipere ēt̄na gaudia meditat̄. q̄ phis habundant̄
adipiscendis quicqd ualeat instant̄ agere q̄eqd ad uer-
su occurrerit fortū supare ntendenter. Nequa recte
subdit̄ q̄a de longe portat panē suū q̄a i' cūctis q̄
tempalit̄ bona agit. ēt̄nā solūmodo retributioñē
expectat. solā uiui panis saturitatē desiderat. ei'
nimirū q̄ suis auditorib' pie potent̄q; p̄mittit. Ille
nīte ad me om̄s q̄ laboratis q̄ onerati estis. q̄ ego re-
ficiā uos. At cont̄ ingrīmo panē suū recipit q̄ n̄
hūc de longe transmaria portat. q̄ in eo qd̄ iuste
uiuere uidet̄. humani tantū fauoris p̄mia ex-
petit. neq; ull̄o uite p̄manentis intutu ea q̄ i' iūni
labunt̄ q̄ supare q̄ calcare satagit. Nequalib' ip̄e
tribilit̄ intonat. Amendico uobis. receperit merce
dē suā. **E**t de nocte surrexit deditq; predā do-
mesticis suis q̄ eibaria ancillis suis. Sic tot̄ liben-
tis sc̄li cursus p̄ennis dier ac noctis alternatione ua-

riaꝝ & dies qđē ad opandū noradq; descendū naturalit
 9dā ē. sic totū p̄sentis ecclē tēp̄ gemino qđā q̄c̄tis &
 opis staru discernit. Q̄ si enī nocte quiesc̄t cū aliq̄ fide
 lūi ei' m̄tm̄lla ad temp̄ sollicitudine externa fibi met
 sex; ipsos sp̄ntalit̄ incipiūt curare l' letctionib̄ sacrif̄ tori ^{uidt}
 tionib̄ ac lacrūnis talis hūmodi studiū secretius
 exercendo. Surgit aut̄ de nocte cū meisde suis fidelib̄
 ad agendā etiū primay curā se accingit. Qd̄ frat̄ne ad
 ministrationis op̄duob̄ modis exercere s̄fueuit. q̄a &
 eos q̄ foris errabūt ad fidei grām ita uocat. & illos q̄ fidei
 sacramentis iā sūt inbūti ut bonis opib̄ ampli' infistant
 excitare n̄ desinat. Unde benedict̄. Uedit q; predā do
 mesticis suis. & cibaria ancillū suis. Ilat nāq; p̄dā
 domesticis suis. cū eos quos antiq̄ hosti docendo eri
 pert potuit societati illoq̄ infide p̄cessere reconcili
 at. Ilat & ancillū suis cibaria. cū humiles quatosq; & de
 bito timore sua iussa seruantes ne sub pio labore
 lascesc̄t sup̄ne mercedis memoratione reficit.

Considerauit agrū & emit eū. de fructu manuū su
 arū plantauit vineā. Agrū dīc possessionē sup̄ne heri
 ditatis de qua benedicens filiū patriarcha loquit̄. Ec
 ce odor filii mei sic odor agri pleni cui benedixit dñs.
 q̄a tota mentis intentione tuet que sit plenitudo
 benedictionis in patria regni celestis. Considerauit
 q̄ ecclā agrū & emit eū. q̄a studiose didicit q̄ sint gau
 dia uit̄ pennis & eorū p̄ceptione q̄cqd̄ potuit labora
 re ntendit. Q̄ etiā de fructu manuū suā plantauit
 vineā q̄a de fructu feris fideliū suoy factis suue uer
 bis scripturā scām̄ didicit p̄quās mentes audientiū
 in fide & dilectione de ebriaret sui redēptoris. Hec ab
 re ē si vinee noīe ipām ecclām q̄ p̄ mulierē fortē
 ē designatā sentiam̄ ēē figuratā & eos ēē ppagines
 vinee q̄ s̄ filii mulieris. Mulier aut̄ uineā planta
 ut cū ecclā p̄mittit laetus porbē missis p̄dicatio
 rib̄ fidei semina disp̄git. Considerauit nāq; agrū
 eū orbē uniuersū uincit sp̄netis horrētū cultori

64.

spirituali oper habere propterit. Et miter quod est cum missis ubique doctoribus talentum uerbi audientibus ralitur. ut eos credentes felicissimo xristi mancipatum subderet. Plantauit autem in eode agro uinea cum in nouis credentium propteris ex clam plena*cugilice* ueritatis institutione firmavit. In quode uinea de fructu manuu suaru plantauit quod non solum ubo instituebat apli apostolus; successores propteros quos erudiebat. uerum quod testimonium bone operationi miraculo*rum* qquod signa uerbis doctrine uingebat. Sed usque hodie immo usque infine scilicet mulier fortis considerat agrum quod emiter est. ac de fructu manuu suaru plantabit uinea. quod scia ecclesia sollicita semp propterit quos ad fidem quertere possit. quod scium docibile*rum* in tenerit. hos cora uerbi pecuma inservi*rum* xristi ematur. quod in eis uinea plantare ut potest eos uinea xristi facere satagit. Et quod quis alterum docere desiderat. primo ipse se quod amalis abstinere quod bonis se debet actibus exercere. recte subditur. **A**ccinctum fortitudine lumbos suos. quod roborauit brachium suum. decinctum quod ecclesia lumbos suos fortitudine. cum supnay desideriis intenta carnali*bus* illecebris succubere desperit. Roborauit autem brachium suum. cum se ad agenda iustitiae operae preparauit. Et bene primo lumbos suos fortitudine accingere ac post modum brachium roborare dicum. quod nimiri*m* actio boni opis acceptabilis docee minime ualeat. si non luxuria luxurie quod propus acarne simili. quod mente restringat. Unde propterha quod escite inquit agere puerse. discite bene facere. Et dominus ipse. cum lumbi uiri precincti. quod lucerne ardentes in manibus uiris. Lumbi uidi precincti ne luxurie subdamini lucerne omn ardentes ut bonis fulgeatis opibus. **G**ustauit quod bona est negotiatio eis. non extinguet innocta lucerna eis. Quod autem negotiatio eis. agri uici*m*. significat illi*m*. de quod super autem considerauit agrum quod est. mit illi*m* Gustauit quod scia ecclesia gustauit anima que*rum* profeta. ex intimo mentis desiderio. cognovit quod bona est negotiatio eis.

tatio ei⁹ id ē atq; i⁹ marcescibilis. q̄ reliquias illecebris
 tempalib⁹ eēna mercem⁹ ingelis. sustinuit aut̄ id ē apte
 didicit q̄a bonū ē p̄ instanciā p̄dicandi q̄scūq; ualet
 ad viā ueritatis reducere. atq; inde nullis t̄bula
 tionū tenebris nec ipsa morte pot̄ lucerna deuotionis
 ei⁹ extingui. S̄oꝝ namq; lucerna nocte extinguit̄. q̄uis
 inde uidet ardere quiſ ſic dñs ait adtempus credidit
 q̄ i⁹tēpore temptationis recedūt. S; & illorū nocte me
 dia extinguet̄ lucerna q̄ ueniente iudice oleū ca
 rritatis i⁹ uafis p̄ cordiorū ſuorū n̄ habuisse p̄bant̄. dū
 p̄dito falsarū rumore uitium. uera tenebroſorū
 luunt tormenta faciunt. Qd̄ ſi nocte hoc loco p̄ḡe
 uolum⁹ accipere uixta illud qd̄ ſup̄ dicit̄ et de nocte
 ſurrexit id ē ad op̄andū ſe poſt q̄etē p̄parauit. apte
 dicit qd̄ lucerna ſcē ecclē n̄ extinguat i⁹ nocte. q̄a &
 cū anegotio q̄efit actionis uacat liberiū luce ſupne
 temptationis. ſuīq; ap̄ publicis ceflat opib⁹ curat ſe arden
 ti ul̄ auditui ſcē lectionis t̄ laudib⁹ mancipare di
 uinis. uixta exēplū uidl̄ mulieris industrie. q̄a n̄
 ſolū interdū neceſſariuſ ſolet iſtare laborib⁹. ſ; & noc
 tu ſepiuſ accenſo lumine lucerne parile rei famili
 ariſ curā gerit. **O** anū ſuā miſit ad fortia. & digi
 ti ei⁹ adprehendent̄ ſuſu ſortia dicit pſecta i⁹ xp̄i ca
 ritate opera. quib⁹ ſe gaudet ecclā certa ſupne reti
 butionis expectatione ſubdidit. uerbi grā audisti
 q̄a dictū ē diliges p̄ximū tuū & odio habebis i⁹ imi
 cū tuū. ego aut̄ dico uobis. Il̄ diligite i⁹ imicos uos
 benefacte hiſ q̄ odier̄ uos & certa. Et de uirginitate
 ſeruanda q̄ poſt capere capiat. & de contēnendis diui
 niſ ſi uis inq̄t pſectus cē uade & uende que habet & da
 paupib⁹ & certa. Hā ppls ſynagogue cui dictū ē. ſi uolue
 ritas & audierit. bona utiq; comedetus. tanto infirmi
 or erat inope iuſticie. q̄nto min⁹ p̄petua remuneratio
 ne erect⁹ eſt. At ecclā q̄ audit adnō penitentiā agit
 ad p̄pinquabit enī regnū celorū. merito p̄hui p̄cep
 tione dura q̄q; longanimiū ſuffert. Iñ rursū de eius

fortitudine dicit Regnū celoz uim patit̄. & uiolenti
 rapiuit̄ illud. Et digni inq̄t ei⁹ adphēderē fusum.
 Solet semine tenentes fusū indētra colū tenere insi-
 nistra. Incolo enī lana iuoluta ē. que filo du-
 cenda & tenenda transeat infusū. Sepe aut̄ inscrip-
 tur is dexterā uitā pfectā leua p̄sentia di bona signi-
 ficat. opulentia uidelicet pacē temporū. lospitatiē
 corpori. scientia scripturar̄. & celestū pceptionē sacra-
 mentorū. Hec & huīmodi bona cū dño largiente pe-
 pim⁹. q̄si lanā colo iuolutā inleua gestam⁹. At cū ea p
 amore celestū salubrit̄ exerceere incipim⁹. Iā lanam
 agni imaculati de colo infusū de leua indēterā tra-
 cim⁹. q̄a de donis nr̄i redēptoris de exemplis opū ei⁹
 stola nobis gl̄e celestis ac uestē caritatis nuptiale ē fa-
 cim⁹. H̄igit̄ namq; q̄b adphēdere fusū dicit̄. ipsā in-
 tentiōne discretionis qua q̄sq; opat̄ insinuat̄. ea ni-
 mirū ratione q̄a nulla corporis nr̄i membra plurib; s̄t
 districta articulis. ac flexib; apta q̄ digiti. Q̄cūq; q̄ ue-
 racit̄ dicere cū aplo pot̄ nr̄a queratio incelis ē. unde
 etiā saluatorē expectam⁹ dñm nr̄m ih̄m xp̄m. hui⁹ p
 fecit digiti dextri adphēderē fusū. q̄a discretione
 sedula p̄t̄nis bonis laborare didicit̄. Et bene dicit̄
 adprehēderē ut uiuacius mendet̄ quanto studio
 q̄nta festinatione inhi⁹ uitē incerto p̄ certis ap̄ dñm p̄-
 mis agere debeam⁹. Q̄d aut̄ mulier fortis idē ecclā sc̄i
 l'anima queq; pfecta p̄ fusū intellectualē sit opata
 subseq̄nt̄ aperiū. **O** anū suā aperuit inopi. & palmas
 suas tecendit ad paupem. Q̄d y de opib; elemosinari
 q̄ generalit̄ fuit inpauperes accipi pot̄. si mēl̄ de uer-
 bo dñi qd indu-mentū salutis q̄ fert animab; intelli-
 git̄. de quo ber⁹ lob gl̄at̄ dicēs. Iusticia induit̄ fū &
 uestui me sic uestimento. & diademate iudicio me
 o. dputit aut̄ ecclā manū inopi cū mysteria fidei igno-
 ranti⁹ p̄ oparios ueritatis reuelabit̄. Palmas eren-
 dit ad paupem cū longe lateq; p̄dicatores ad inbu-
 endas etiē salutis indigenas nationes disp̄si. **N**on

timebit domui sue a frigorib⁹ mis. om̄s enī domestici
 cⁱ uestiti duplicitib⁹. frigora muis corda st̄ repborū.
 p̄ fidie sue corpore rigentia. Neq^b ait dñs. Et quia
 habundabit iniqtas. refrigescet caritas multo,
 que illa utiq; nūc pessime deprimit q̄ ob p̄me supbie
 meritū de celo corruēt in profundā tenebray nichilo
 min^s se uelut anglī lucis adhuc stultis ostentare
 p̄sumit. habitūq; meritorū suorū candori nūeo simi
 lē frādiū suarū nescius p̄fert. qd qdē dñi & anglorū
 cī ē p̄um i habitu nūeo claritatē sue designare ur
 tutis. Non timebit aut̄ ecclā domui sue a frigorib⁹
 memorate muis. q̄a dñō pollicente credit qd portē
 inferi n̄ preualebut aduersus eā. Om̄s enī domestici
 ei uestiti duplicitib⁹ & sapia uid̄l adrefellendas
 hereticas falsorū fratrū doctrinas. & patientia ad tolē
 randas aptas hostiū pugnas. ut certe uestiti sūt du
 plicitib⁹ q̄a p̄missionē habent uite que nē ē & future
 nē in pegrinatione tempali diuino auxilio ne defi
 cit ad uitā. tē in patrie p̄petis habitatione diuine
 grā iussionis ut felices semp uiuāt alleuati. Itē do
 mestici ei induti sūt ueste duplii unū op̄is & alte
 rā mentis fidei habentes factorūq; uelamina. & si
 era mentis uid̄l sui redēptoris inbuti & i formati
 exēplis. Sic enī sit illud apli. H̄cūq; i xp̄o baptizati
 estis xp̄m induistis. Possunt aut̄ frigora muis tor
 menta et̄na intelligi. que igne & frigore mixta ē
 legim^s cū dicit. Ibi erit fletus & stridor dentiū. flet
 tum q̄ppe oculis ignis & fum^s. stridore v̄ dentib⁹
 solet frigus gignere. Vn̄ beat^s lob de penis repborū
 loguel^s et̄nis. Ad calorē inq̄t igniū transibut ab
 aquis nūiū. S; ab his ecclā domui sue non timebit.
 q̄a q̄cūq; peccū addomū illi n̄ ptinebat nec ueste
 ip̄i sp̄itali erit induti. tam & si mysteriis ei ad te
 p̄uidebant instituti. Beniq; legim^s in eu glō electū
 de domo nūiū illi hominē q̄ uestib⁹ opū iun
 dis hāc intrare p̄ supserat. & intēbras ext̄iores

51.

ubi esset fletus & stridor dentium esse plectum. **H**ec
utique in frigore penitus religat. quod indumentum pietatis
habere neglexerat. **S**tragulata ueste fecit sibi
byssus & purpura indumentum ei. Stragulata uestis
que uariante textura solet firmissima & fici. fortia
in ecclâ opa & duâ uirtutum ei ornamenta significat.
De quibus pp̄ha iisumi regis uiri illi laude cecint.
dicitur regina ad extremitates tuas in uestitu de aurato cir-
cū amicta uarietate. Byssus quoque & purpura est in du-
mentum ei & uersationis; purpura in effusione p̄ciosi
si sanguinis byssus namque candidi coloris est. Purpureo
autem color et sanguine animantis quod purpura uocatur
ficitur & sanguinis est specie habet. Unde dictum est pul-
chre apud eum quia scilicet ecclâ electorum florib[us] uernans
in pace habens lilia in bello rosas. Itē quia byssus de terra
ueres oritur sed per exercitationes longas ac multifarias
amissio uirore nativo addecore candide uestis per-
duetur. purpura autem regalis est habitus byssus induit
ecclâ cū castigata corpora sua electi & seruitur sub-
iectum. purpura autem cū eandem continentiam non ob fauor
re uulgi sed pacq[ue]renda beatitudine regni perennis
exercetur. Sed hic uirtutum habitus in presenti quod de nesci-
entib[us] uidetur incepibilis. sed in futuro quodlibet fuerit
manifeste parebit. Vnde pulchre in apoca byssi sua
iobes scion se uocet audisse refert dicentiū. haude
am & exultem quia uenerit nuptie agni. & uxori ei
parauit se quod datur est ei ut cooptiat se byssinū
splendens candidū. Byssinū enim iustificationes
scion sicut. **N**obilis importis uir eius quando sederit
cū senatorib[us] terre. Huius scilicet ecclâ cuique fidelis aīe
domini est. qui uidebat ignobilis cū ante tribunal presidis
staret iudicandus & cū p[ro]pria flagella spuma &
ipsa crucis morte suscipiet. sed nobilis apparebit
cū uenit iudicatur orbem inequitate & omnis anglia
cū eo. tunc sederit in sede maiestatis sue & congre-
gabuntur ante eum omnes gentes & separabit eos ab

municeq; cetera. Hobilis inq; i portis vir ei qd uetus i
 portis sedere ad iudicandum solebat. ut uementes
 ad ciuitatem alii unde paratu ratiuo responsu iudi-
 cantis acciperet. nec rusticos & pastores insolita
 urbis edifica stupefaceret. nec rursum pacem urbis in-
 trinsecam freques litigantum & troueria fedaret. Ho-
 bilis qd erit dñs i portis sue ciuitatis qd qd etiam ne
 contempnendus putat amulcis ubi scili finis affue-
 rit. ubi gressu patrie celestis apuerit electis iam cuic
 his parebit sublimis. Sedebit autem cu senatoriis terre
 qb; dixit. Ammendo uobis qd uos qd secuti estis me in
 regeneratione cu sedebitis & uos sup sedes xii. iudicantes xu-
 tibus isti. **S**indonem fecit & uenidit. & cingulū
 tradidit chanaeo. In linteo sindonis subtilis inter
 io designat sce p̄dicationis. in qua molle quiescat
 qd mēs in illa fidelium spe superna resouerit. H̄n & petro
 animalia in linteo demonstrant qd peccatorum anime misere-
 ricordit aggrege in blanda fidei qd etiment. Haec qd
 sindonem eccl̄a fecit & uenidit. quia fidē qd credendo
 truxerat loquendo dedit. & ab infidelib; uitā recte con-
 versationis accepit. Que & chanaeo cingulū tradidit.
 qd pugore demonstrate iusticie flura opa gentilita-
 tis astrinxit. ut hoc qd p̄cipit uiuendo teneat sū lu-
 bi urī p̄cincti. Bene etenī nōne chanaan qd & gentilium
 pp̄lm p̄creavit & interpretat. somutat conūsa ad fidē
 gentilitas designat. qd felicissima mutatione auicinū
 ad uirtutes adiabolo transmigravit ad xp̄m. Unde
 & i el̄ laude xl̄ iii. psalm̄ scribit. cui titulus ē in
 fine phis qd omittant filii chore canticū p̄delicto.
 filii autem chore filii caluarie interpretant. qd filii dñice
 crucis dicunt. Nichi autem absit glorari nisi in cruce dñi
 nr̄i ihu xp̄i. Qm̄ autem mutationē sequentia psalmi eiusdem
 docet. ubi dilectę ipse idē dñs eccl̄e dicit. Audi filia
 & uide & inclina aure tuā & obliuiscere pp̄lm tuū
 & domū patris tui. somutari nāq; illā desiderat

q̄ ut filiā habere ualeat domū pat̄ p̄oris idē hosti^s
 antiq̄ uibet obliuisci. **F**ortitudo & decor indū
 tū ei^r & ridebit in die nouissimo. fortitudo ad tole
 randā p̄ uerson̄ ip̄bitatē. decor ad exercendā uirtu
 tū grām. decor quia op̄t iusticiā fortitudo aut̄ q̄a
 p̄secutionē pat̄. pp̄t iusticiā & ideo ridebit idē no
 uissimo. gaudebit retributio ne regni celestis. que
 dolebat ī certamine uite p̄sentis. Os etenī scripture
 ē p̄gaudio risū ponere. sic & dñs ait. Beati q̄ n̄c fletis.
 q̄i ridebitis. Et beat̄ lob. Os aut̄ ueritati replebit
 risū. Similē sane huic sententiā p̄phā de dñō ac sal
 uatore hui^r fortissime mulieris posuit dices. Ihs
 regnauit decorē induit. induit dñs fortitudinē.
Cū enī p̄dicaret eūḡm regni alii placebat aliis dis
 placebat. alii bene loquebant̄ alii dethebāt. lacera
 bat. mordebat. miciabant̄. d̄d eos q̄ quib̄ placebat de
 corē induit. ad eos q̄b̄ displicebat fortitudinē. lmi
 tare q̄ & tu dñm tuū ut possis ēē uestis illi^r. esto
 cū decore adeos q̄b̄ placēt bona op̄a tua. esto fortis
 aduersus detractores. **O** ssuū apuit sapie & lex cle
 mentie in lingua ei^r. d̄d hoc tantū loquēs of apuit
 ut sapiam doceret. iuxta illud apli. Om̄is sermo ma
 lus ex ore uro n̄ p̄cedat. s; siq̄s bon^r ad edificationē
 fidei ut det grām audientib^r. Uel certe of cordis apu
 it. addiscendā ab ipsa sapia inter ueritatē. q̄ alios
 foras doceret. Vtq; aut̄ sensui q̄a utrūq; facit ecclā
 remitt apte qđ sequit̄. Et lex clementie in lingua
 ei^r. illa uidēt ut n̄ statī more legis moysaice peccan
 tes puniret. s; misericordiū ad pententię remedii
 uocaret. Sū exemplū clemētiae ab ipsa dī sapia
 dñō & saluatore n̄o manifeste p̄cepit. cū oblata ei
 peccatrice muliere. siq̄s inqt sine peccō ē p̄mis in
 illā lapidē mittat. & sic ea acrimine qđ patrariat
 sub reditione ampli^r n̄ peccandi miserat̄. absoluunt.
Considerauit semitas dom^r sue. & panē ociosa n̄ come-

dit. Semitas dom⁹ sue considerat. quia cunctas scientie sue
 cogitationes subtilit⁹ inuestigat. Panē ociosa nō come-
 dit qd hoc desacro eloq^o intelligendo pcepert. ante
 etiū iudicis oculos exhibendo opib⁹ ostendit. h̄e dom⁹ for-
 tis mulieris habitatio ē patrie celestis. semite dom⁹ illi⁹
 pcepta iusticie qb⁹ adētne ut te mansionē puenit. q̄ s⁹
 pfecto semitas anima bene considerat. cū diligentē qb⁹ bus
 actib⁹ adsupna puenire debeat inspicit. q̄ agenda di-
 dicit sedula exertere nō desinit. Panē ociosa nō come-
 dit cū sacrificiū dnici corporis p̄cipies studet unita
 in actu qd mysterio celebrat. multū sollicita ne indig-
 ne panē dnī comedendo q̄ calice bibendo. iudicū sibi
 manducet q̄ bibat. s; ut patiendo p̄p̄o. lacrimas fun-
 dendo. bonis opib⁹ insistendo. passionē cremplo illi⁹
 qntū ualct sequat. Pōt q̄ simplicitē accipi qd panē
 ociosa nō comedat mulier fortis. iuxta illud apli. q̄
 nō opat. nec manducet. Et ipse de se. Qm̄ ad ea que m̄ op̄
 erat q̄ hisq̄ mecū fuit ministrauerit manū iste. Unde
 merito luxuriantes iudicias arguēs ad iungit. Simul
 autē q̄ ociosē discitū creuire domos. nō solū ociosē s; q̄
 uerbose q̄ curiose. **S**urrexerit filii cī q̄ beatissimā
 p̄dicauerit. Qd futurū p̄certo nouerat. more p̄phetico
 quasi iū factū refert. Surgēt cū filii ecclē uidl om̄s dec-
 ti. in nouissimo carnis imortalitate donati. q̄ tēma
 trē fui que eos ex aqua & spū scō genuit beatissimā
 p̄dicat. q̄ nō ab infidelib⁹ q̄ si misera rēp̄nit. Et reue-
 ra sic apls art. q̄ si in hac uita spantes tantū sumus
 max̄o. miserabiliores sum̄ omnib⁹ hōib⁹. q̄ a v̄ puta alia
 imp̄senti militam̄ merito cū apparuerit qd erim̄. ma-
 tre nrām que ex omib⁹ iustis collecta una xp̄i colum-
 ba sponsa q̄ amica uocat̄ beatissimā p̄dicabim̄. **S**ur-
 get uir cī q̄ laudabit eā. dices in iudicio. Venite be-
 nedicti patris mei possidete paratu uobis regnū
 a constitutione mundi. Esuriri enī q̄ dedistis m̄
 manducare & cetera. q̄dē ipse p̄mitte dormien-
 tuū resurrexit a mortuis. s; idie iudicū manifesti

om̄ib⁹ quos sua laude dignos iudicauit q̄nta sit ei-
 de resurrectionis gl̄a demonstrabit. Por̄t hic qd dicit
 surrexerit filii ei q̄ beatissimā p̄dicauunt hoc etiā
 ī tempe 9 uenient accipi. cū q̄libet fidelium transcen-
 sis sc̄li erūnis ad celestia regna p̄ducant. Sedere nāq;
 ad humilationē aliquiēs surgere ad glam p̄tinet.
 Vnde dicit̄ oī sedentes incinere penitere. i. humiliari.
 Et pp̄ha. d facie man⁹ tue solus sedebā. q̄a cōminati-
 one replesti me. s; & psalmista. In uianū ē uobis ante
 lucē surgere. surgite postq; sedertis q̄ manducatis pa-
 né doloris. Qd ē apte dicere. Id in p̄senti queritis gau-
 dere. qd electis ī futuro reseruat. Non enī potestis ī
 hac uita id ē ante lucē supnē retributioñis glam uere
 felicitatis habere. qn̄ potius postq; hic humiliati fue-
 ritis ad tempus illic uos ī ppetuū ueracit̄ exaltandoſ
 sp̄ate. uos qb⁹ amarū ē om̄e qd sc̄li amatorib⁹ iocundū
 uider̄. & dulce. Surgit̄ q̄ filie eccl̄e q̄ beatissimā p̄dicat̄
 ē. cū celestib⁹ bonis sublimati quanta sit illi pat̄e be-
 atitudo cui participes ēē meruerit̄ aspiciunt. & hāc be-
 ata laudatione idiuina uisione celebrat̄. Laudat eā
 uir ipsius cū bona q̄ ipsa donauit remuniat. Iib⁹ autē
 uerbis eā laudet consequit̄ ostendit̄ cū dicit̄. **M**ulta
 filie congregauerit̄ diuitias. tu supp̄gressa es uniuersas.
 Multas filias eccl̄as dicit hereticor̄ & malorum turbas
 catholicor̄. q̄ filie dicunt̄ l̄ x l̄ eccl̄e. q̄a & ipse sūt dñis
 renate sacramentis. & ad optionē filior̄ q̄ n̄ custodiere
 p̄cepert̄. Vnde & ioh̄s ait. Uenobis erier̄. s; n̄ erāt ex no-
 bis. q̄ congregauerit̄ diuitias uidit̄ bonor̄ opum. oratio-
 nes. renūma. elemosinas. afflictionē & castimoniā car-
 nis. continentia lingue. meditationē scripturarū. & cetera
 hui⁹ modi q̄ uere sūt diuitiae s̄p̄s ubi pura mentis sin-
 ceritate gerunt̄. Ubi aut̄ sine fine q̄ p̄dilectionē opant̄
 fuit̄ nichel agentib⁹ p̄sūt̄. s; vīle filie frustra con-
 gregauerit̄ diuitias. de qb⁹ dñs ait. **M**ulti dicit̄ m̄ in il-
 la die. Uñe dñe. nonne ī noīe tuo p̄phetaūm̄ & in
 tuo noīe demonia eictim̄. & ituo noīe iūtūl multa

fecim⁹. q̄ tē iſut̄ebor illis q̄a nūq̄ noui uos. S; om̄s
 isti⁹modi filias ecclā catholica ſup gredit⁹. que fide
 caſta & ope pfecta redēptoris ſu⁹ uestigia ſectar⁹.
F allax grā & uana ē pulchritudo. mulier timens dñm
 na pulchritudo caſtitatis ul̄ opationis bone. q̄ humi
 lib⁹ ostendit anima q̄ timore caret diuino. at illa con
 uat. Ipſe ē enī pncipiū cūctay custosq; uirtutū ſcrip
 tura dicente. Timor dñm pncipiū ſapie. & trerū.
 Q̄ timet dñm. nichil negligit. Hic ē enī qđ beat⁹
 lob & ipſputate uirtutib⁹ ī coparabilit̄ floruit. & in
 aduersitatib⁹ infupabilis hōſti pmanſit. q̄a ueraci
 fluct⁹ dñm timui. & pondus ei ferre n̄ potui. fallax
 ē q̄ ſimulat⁹ grā. uan⁹ decor opis ſtubor⁹. ecclā aut̄
 tes uirtutū lampades uemente ad iudiciū ſuo ſpon
 ſo offeret. iure ab eo laudata ianuā cū eo regni ex
 leſtis intrabit. Q̄ liter aut̄ eā laudet. t̄minali uer
 ſu docet. **D** ate ei de fructu manuū ſuarū. & lau
 det eā importis opera ei. Hec ſūt enī ūba uiri illius
 de quo dictū ē. Uir ei & laudabit eā. id ē dñm & ſalua
 toris nři. q̄a anglis iſine pcepturus ē ut ecclām post
 hu⁹ uite certamen. post triturationē afflictionū
 terrestriū ad celeſtis regni gaudia iſroducāt. ac ui
 te imortalis ſibi ſociā. & gregat̄ iuxta illud euanglicū.
 Triticū aut̄ & gregate i horreū meū. **O** ate inquit
 ei de fructu manuū ſuay. q̄a fructū ſps ferre cu
 rauit. caritatē. gaudiū. pacē. benignitatē. bonitatē
 modestiā. continentiā. fidē. patientiā. phoc illi de
 bitā rependite mercedē. Et claudet eā i portis hoc
 ē i iudicio ſue in ingressu patē celeſtis n̄ hominū
 fauores ſup uacui ſ; opa ipſa q̄ fecit examinante
 p̄bante acre munerante illo cui hec donante grā
 pſecit. d̄q̄ ut laudari meream̄ i futuro concedat

ipse ppici² nos eū dignis imp̄fenti uita meream̄ collaudare seruitus a^{nt} oī ē x. Incepit p̄fatio s
Ierommi p̄bri. Libri ecclasiasten.
 e oī n̄t. oīe. ANTE. Hoc ferōje. Quid quenniū cū adhuc rome ēēm q̄ ecclasiasten s̄cē Blesille legerē ut cā ad contēptū isti seclū puocarē. q̄ om̄e qd̄ ī mundo ēēt putaret p̄ nichilo ēē qd̄ rogat̄ fū abea ut ī more con mentarioli obscura queq; dissenserē ut absq; me posset intelligere q̄ legebat Itaq; quo ip̄cinctu n̄r̄ op̄is subita morte subtracta ē. q̄ n̄ meruim̄ op̄avia. q̄ eu stochiū talē uite n̄r̄ habere n̄sortē. tantoq; uulnerē tē p̄cessus obmutui. n̄c in bethleem posit̄ angustion uidi ciuitate q̄ illi memorie q̄ uobis reddo qd̄ debet hoc breuit̄ admones. qd̄ nulli auctoritate fecit̄ fū s̄ de hebreo transferet̄ magis me lxx. int̄pretū consuetudini coaptavi. in his dū taxat que n̄ multū ab herbacis discrepabat. int̄dū q̄ aq̄le q̄ simachi q̄ theodotionis recordat̄ fū. ut nec nouitate numia lectoris studiū de terret̄. nec rursū cont̄ n̄scientiā meā. forte ueritatis omisso opinionū ruulos n̄sectarer.

Incepit expositio Ierommi in Librū Ecclasiasten.
 Et RBA. ecclasiastes. fūr. fūlsten.
 dñiv. Regis. Hieros. Trib' nominib' uocatiū fuisse salemone scripture manifestissime docet pacificū idē salemone. q̄ id idā hoc ē dilectū dñi. et qd̄ n̄c dicit̄ celest̄. idē ecclasiasten. Ecclasiastes autē greco sermone appellat̄ q̄ cētū idē exclaim congreget. quē nos muncupare possim̄ concionatore qd̄ loquat̄ ad pp̄lin. et sermo eī n̄ specia lit̄ ad unū s̄. ad uniuslos gnālit̄ dirigat̄. Porro pacific̄ et dilectus dñi abeo qd̄ in regno eī pax fuerit q̄ eū dñs dilererit appellat̄ ē. Hā et psalm̄. xlī. iii. et lxī. p̄m̄ dilecti et pacifici titulo p̄notant̄ q̄ et tā si apphetia xp̄i et ecclē n̄tmentes felicitatē et uires salemonis excedunt. tam̄ sedm historiā sup̄ salemo-

71

ne scripti sunt. Is itaq; iuxta numerū uocabulorum
tria uolumina edidit. puerbia. ecclasten. cantica
canticoꝝ. In puerbus parvulū docēs & q̄si de offici
is presentias erudiēs. unde & ad filiū ei⁹ crebro
sermo repetit. in ecclesiaste v̄ uirū mature etatis
instituens ne q̄cquā ī mundi reb⁹ putet eē ppetu
ū. s; caduca & breua uniuersa que cernimus. ad
extremū iā ſummatū uirū & calcato ſclō pparatu
incantico canticoꝝ ſponsi adiungit amplexib⁹.
Hisi pri⁹ reliquerim⁹ uicia & pompe ſclī renuntian
tes expeditos nos ad aduentū xp̄i parauerimus.
n̄ possum⁹ dicere osculet⁹ me osculo oris ſui. Hanc
pcul ab hoc ordine doctrinarū philosophi ſecta
toreſ ſuos erudiuit. ut p̄mū ethica doceat deinde
phifia interpretant⁹. & quē in hiſ pſeciffe pſpere
rit ad theoloſia usq; pducāt. Hec n̄ & hoc diligen
ti⁹ ad teneſendū qđ p̄ ures libros auctořiſ diuersiſ
ē tituliſ. In puerbus enī notant⁹ uerba ſalemo
niſ fili dđ regis iſrl. in ecclesiaste v̄ uerba eccl
eſtates fili dđ regis bierlm̄. Supſluiū quippe ē hic
iſrl. qđ male ingreciſ & latiniſ codicib⁹ inueni.
In cantico canticoꝝ nec fili dđ nec rer iſrl ſine hie
rlm pſcribit⁹. s; tantū canticū canticoꝝ ſalemo
niſ. Sič enī puerbia & rudiſ institutio ad xii trib⁹
& ad totū p̄tinet iſrl. & quom⁹ q̄tempt⁹ mundi n̄
niſi metropolitiſ ſuenuit hoc ē habuatorib⁹ bierlm̄.
ita canticū canticoꝝ ad eos p̄e facit q̄ tantū ſup
na desiderat ad incipientes & pſcientes. & patna
dignitas & regni p̄prii metropolis uendicat aucto
ritas. ad pſectos v̄ ubi n̄ timore erudit⁹ discipulus
ſhamore. p̄priū nom̄ ſufficit & equalis magiſt̄ est &
neſcit eē ſe rege. Hec interim iuxta litterā ceterū
ſedm intelligentiā ſp̄itale pacific⁹ & dilectus dī pa
tris & ecclastestis nr̄ e xp̄s. q̄ medio pariete deſtruc
to & inimiciſas in carne euacuāſ fecit utrumq;
uū dices. pacē meā do uobis pacē relinquo uobis.

11.
Beq̄ pat̄ addiscipulos suos. Hic ē in q̄t fili⁹ meus dilect⁹
tus in quo m̄ bene complacui hūc audire q̄ ē caput ois
ecclē. nequaq̄ ad synagogā rideoꝝ s; ad gentiū multi
tuđinē loquēs & hierlm̄ uiuis lapidib⁹ exstrūre. n̄
ill⁹ de q̄ ipse ait. hierlm̄ hierlm̄ que occidis. pp̄has. et
ce relinquet uobis domus uia deserta. s; illius p̄ qua
uirare uetat q̄a sit ciuitas magni regis. Hic ē fili⁹ dō
ad quē ceci in euīglō clamabat miserere nři fili dō. &
omnis turba q̄sona uoce resonabat os anna filio dō. Je
nq; n̄ adeū fit uerbū dei sic ad hieremā & ceteros p̄
phetas. s; q̄a duies ē & rex potē ipse ē siqdē uerbū &
sapientiā ceteraq; uirtutis uertia loq̄t ad ecclē uirorū
& uerba insinuat aplis. Sic deniq; cantat i psalmo.
In omnē terrā eruit son̄ eoy & infines orbis terre uer
ba eoy. Hale q̄ quida opinant̄ nos ex hoc libro aduo
luptatē & luxuriā p̄uocari. cū econtrario omnia que
i mundo cernim⁹ uana doceant̄. nec debere ea nos
studiose appetere que dū tenent̄ intereat.

VAQUITAS. VAGITATR. dixit ecclesiastes. uani
tas uanitatū & omnia uanitas. Si cūcta que
fecit dō ualde bona. quom⁹ omnia uanitas.
& non solū uanitas uerū etiā uanitas uanitatū.
vt sic incanticis canticoꝝ int̄ oīa carmina excelleſ
carmen ostendit. ita i uanitate uanitatū uanitatū
magnitudo monstrat. Tale qđ & i psalmo scriptū
ē verūtam uniuersa uanitas. omnis homo uiuēs.
Si uiuēs homo uanitas ē. q̄ mortuus ua
nitas uanitatū. Legim⁹ in exodo glificatiū uultū moysi. int̄
tū ut filii isrl̄ eu aspicere n̄ possēt. q̄m glām paulus
apl̄ ad parationē eu glīcē q̄le dicit ēē n̄ glām. Possu
m⁹ ḡ & nos in hūc modū celum terrā maria. & omnia q̄
inhoc circulo xtinēt. bona qđē p̄se dicere s; ad dñm
parata ēē p̄ nichilo. & qm̄ igniculū lucerne uidens
stent ēēm ei lumine. & postea orto sole n̄ cernerē
qđ lucebat. stellarū q̄; lumina lucere uidere solis
abscondita aspiciēs elementa & rerū multiplice

uarietate. ad me qđē operū magnitudinē recognitā
 omnia p̄ transire q̄ mundū sine fine senescere. solūq;
 dñm id semp̄ ēē qđ fuerit. compellor dicere n̄ semel sed
 bis uanitas uanitatū oīā uanitas. In hebreo pruinitate
 uanitatū abat abalim scriptū ē. qđ exceptas. lxx. ut
 pretib̄ om̄is similit̄ transtulerit. c̄t̄ mos̄at. mulop.
 siue at̄ mon̄. qđ nos possim⁹ uapozē sumi q̄ aurē tenu
 em que etio resolutū appellare. Caducū itaq; q̄ nichil
 uniuersitatis ex hoc uerbo ostendit. Enī uident̄ te
 poralia sūt q̄ aut̄ n̄ uident̄ et̄na st̄. siue q̄a uanitati
 creatura subiecta ē. q̄ ingemiscit q̄ parturit q̄ pre
 stolat̄ reuelationē filioꝝ der. & n̄c ex parte cognosci
 m⁹ & ex parte prophetam⁹ Tamdu om̄ia uana sūt. do
 nec ueniat qđ perfectū ē. **Q**uid sup̄ ē hōi mon̄i labore
 suo qđ laborat sub sole. Post generalē sententiā qđ ua
 na sūt oīā ab hominib⁹ incipit qđ frustra ī mundi isti
 labore de fudēt. congregantes diuitias. erudentes
 liberos. ambigentes ad honoreꝝ. edificia instruentes. q̄
 i media oīa subita morte subtracti audiuit. Insipiēs.
 hac nocte auferet̄ anima tua ate. que aut̄ parasti
 cuī erit. Marime cū de om̄i labore nichil ferat̄.
 s; nudi intrā redeat unde sup̄ti sūt. **G**eneratio
 uadit & generatio uenit. & terra in sclo stat. Alius mo
 rientib⁹ nascunt̄ alii. & quos uideras n̄ uidēs incipis
 uidere que n̄ erat. Qđ hac uanius uanitate q̄ terrā ma
 nere que hominū causa facta ē. & ipsū terre dñm ī
 puluerē repente dissolui. Aliit. Prima recedit genera
 tio uideor. & succedit ḡatio de gentib⁹ gregata.
 terra aut̄ tādiu stat q̄ diu synagoga recedente ecclā
 oīs introeat. Lū enī p̄dicatū fuert̄ euālīn intoto or
 be tē erit finis. imminentē v̄xumatione celū & tra
 p̄transibūt. Et signant̄ n̄ att terra insclos n̄ stat s;
 insclo. Porro laudam⁹ dñm n̄ in uno sclo. s; insclos sclo,
Orit̄ sol & occidit & ad locū suū ducti. & oriet̄
 ipse sibi. Sol ipse q̄ in lucē mortalib⁹ dat⁹ ē. interū
 mundi ortu suo cotidie indicat. occasu. q̄ postq;

ardentē rotā oceanō tinxerit. pī cognitas nobis vias
 ad locū unde erierat regrediet expletoq; noctis cir-
 culo rursū de thalamo suo festin' erum pī. Peo quod
 uulgnā editionē seqñtes possum' ad locū suū ducit
 in hebreo habet. so eph. qd' aq̄la interpretat̄ ei sic re.
 idē aspirat simachus. q; theodocion recurrit qā udt
 sol reuertat̄ ad locū suū. q; ibi unde pī egressus fue-
 rat asp̄ret; hoc aut̄ totū idcirco mutatio ne temp̄o
 fit q; ortu occasuq; syderū. ut sciām̄ humāna etā
 tē labi. q; interire dū nesciat. dūt. Sol iusticie i cui
 aliſ ē sanctas. timentib; dīm̄ ortē. q; pseudo pp̄his oc-
 cedit i meridie. sū aut̄ ortus fuerit. in locū sitū nos-
 trahit. Quo uidelicet ad patrē. Ad hoc enī uenit ut
 nos de terris ad cēdū leuet q; dicat. sū exaltat̄ fuerit
 filius hominis. om̄ia trahit ad se. Hec mirū filiū tra-
 here ad se credentes. cū q; pat̄ ipse filiū trahat. He-
 mo enī ait uenit ad me. nisi pat̄ q; misit me addu-
 cat eū. Iste q; sol quē aliſ occidere aliſ nasci dirim'
 & Iacob quondā pat̄arche de terra sua egredienti oc-
 cedit. rursūq; cū de syria terrā r̄pmissionis intra-
 ret ortus ē ci. Loth qq; quando egr̄llus ē de sodomis
 & uenit ad ciuitatē ad quā ut festinaret ei fuerat
 imperatiū ascendit i montē q; sol exiuit sup̄ segor.

Vadit ad austrū q; girat ad aq̄lonē. girās girando
 uadit sp̄s q; incirculos suos reuertit sp̄s. Hic possu-
 m̄ estimare hiemis tempe sole meridiānā plagā cur-
 rere q; pestat̄ septētrioni ēē uicinū. q; n̄ p̄equi
 noctiū autumni habere p̄ncipiū. s; p̄mū spiran-
 te fauonio q̄ndo tempe ueris i signo arietis eq̄noc-
 tiū ponit. Qd' aut̄ ait girās girando uadit sp̄s. q; in
 circulos suos reuertit. siue ipm̄ sole sp̄m̄ nomina
 uit qd' animal sit q; sp̄iret q; uigeat. q; annuos or-
 bes suos cursu expleat. ut poeta. Interea magnū
 sol circū uoluit annū. Et alibi atq; inse sua sua post
 uestigia uoluit annus. siue qd' lunę lucemē glo-
 buꝝ q; astra micantia sp̄s alit. totūq; infusa p̄

mens agitat mole. & magnū se corpore miscet. Non
 de anno solis cursu s; de cotidianis semitisi loquit.
 Oblique enī & fracta linea pastrū p̄git ad boreā. & ita
 reuertit ad orientē dicit. Qndo sol pastrū currit
 uicimq; terre. & c. qndo paiglonē sublimis attollat.
 forsitan q̄ hi s; q̄ h̄emis & t̄bulationū frigore co
 artant ab aglone enī exandescut mala sup̄ tram. ui
 cinior sol iste iusticie ē. His v̄ q̄ in boree parte habitat
 & calore p̄uant estuio incedit pcul. & p̄suos circulos
 unde pfectus ē reuertit. Sū enī traxerit om̄ia ad se
 & uniuersos suis radis illuminauerit. sit restitutio
 p̄ncipalis & ē ds om̄ia in om̄ib;. Symachus h̄uc locū
 ita interpretatus ē. Quidit ad meridiē & circuibit ad
 boreā. pambulā uadit uent & pque circuerat re
 uertit uent. **O**m̄s torrentes uadit ī mare & mare
 n̄ iplet. ad locū de q̄ torrentes exēnt illuc ipse reuert
 unt ut abeant & iterū fluāt. Putat qdā aquas dul
 ces q̄ ī mare influit ut ardente defup̄ sole q̄sumi. l;
 fallissimi maris ēē pabulo. Ecce ecclastes m̄r̄ & ipsa
 aquarū & ditor dicit eas p̄ occultas uenas ad capita
 fontiū regredi. & de matrice abyssō iſua semp̄ ebul
 lire p̄ncipia. H̄elī aut̄ hebrei sub torrentiū & maris
 nomine p̄ metaforā de hōib; significan arbitram̄. qd̄
 m̄trā de qua sumpti sūt redeat. & torrentes uocen
 t n̄ flumina. qd̄ cito int̄cidat. nec tam iplet terra
 multitudine mortuorum. Porro si ad altiora ascendi
 m̄ rede turbide aque ī mare unde substuerūt reu
 runt. & nisi fallor absq; additam̄to nusq; torrens
 in bonā partē legit. Hā torrente voluptatis tue po
 tabis eos cū additamento dicit̄ voluptatis. & econ
 trano saluator ad torrentē tradit̄ cedron. & helyas
 p̄secutionis tempore ad torrentē chorū latitāt.
 qui & ipse siccāt. Non ad implet aut̄ mare insatiabi
 le. quom̄ & impuerbiis filiis sanguisuge. **O**m̄s ser
 mones graues uir loquit̄. Non satiabit̄ oculus uidendo.
 & n̄ implebit̄ auris auditu. Non solū de phisicis s; &

de ethicis q; scire difficile ē. nec sermo ualeat explicare causas naturalisq; rerū. nec oculus ut rei poscit dignitas intueri. nec auris instituente doctrine ad sumā scientiā puenire. Si enī nō p̄speculū uidem⁹ & inenigmata. q; ex parte p̄p̄heram? . . . conseqn̄t nec sermo pot̄ explicare qd̄ nescit. nec oculus iquo cecauit aspicere. nec auris de quo dubitat ipleri. Si mul q; hoc notandū qd̄ om̄ia uerba sūt grauia & magno labore diseant. contra eos q; putat ociosis sibi & uota facientib; uenire ad noticiā scripturā. **Q**uid ē qd̄ suū ipsū qd̄ erit. Et qd̄ ē qd̄ factū ē. ipsū qd̄ fuit. & n̄ est omne recens subsole. **U**idēt m̄ de his que sup̄ memorauit generatione & genātione mole terrarū ortu solis & occasiū. cursu fluminū magnitudine oceanū. om̄ib; quecūq; cogitatione aut uisu aut aurib; discim⁹ n̄ ē munūt loqu⁹. qd̄ nichil sit in natura rerū qd̄ ante n̄ fuerit. ab initio enī mundi & hoīes nati sūt & mortui sūt. & terra sup̄ aquas liberata & sticta. & sol ortu occubuit. q; ne plura p̄ curā & auib; uolare & p̄scib; natare & terrestrib; animantib; ambulare & serpentib; repere. ab ipso reū artifice ḡcessū ē. **H**uc qd̄ simile sententie & comicis att. **N**ichil ē dictū qd̄ n̄ sit prius dictū. **U**nde p̄cepto meus donat cū istū uerisiculū exponeret. p̄reāt inq̄t q; ante nos m̄a dixerit. **I**qd̄ si in sermonib; nichil nouū dici pot̄. q̄nto magis in adiunctione mundi. q; ab initio sic p̄fecta ē. ut regesceret d̄s die septima. Legi i quodā libro. Si om̄e qd̄ sub sole factū ē fuit in preteritis sc̄lis ante q̄ fieret. & homo iā sole q̄d̄to factus ē. fuit q̄ homo ante q̄ sub sole fieret. s; excludit qd̄ hac ratione & iumenta & culices & minuta queq; & magna animalia ante dicerent fuisse q̄ celū. nisi forte illud respondeat qd̄ & ex sequentib; ostendit n̄ de ceteris animalib; s; de hoīe eccl̄iaſtico ēē sermonē. Aut enī. **N**on ē om̄e recens sub sole qd̄ loquāt & dicat. ecce hoc nouū ē. animalia aut n̄ loq̄ s; tantū hominē stat. **I**qd̄ si loq̄t̄ anima-

¹
ab opib; suis

ha nouū ēē. & solui sententiā nichil nouū ēē sub
 sole. Cū ne uerbū de quo dicat. Vide hoc nouū. etiā
 fuit insclis que fuerit ante nos. Ap̄tius hoc symachus
 translatis. Putas ne ē q̄ possit dicere. unde hoc nouū
 ē. iā factū est insclō qd̄ sunt ante nos. Cū superioribus
 aut̄ congruit qd̄ nichil nouū i mundo fiat. nec sit ali
 quis q̄ possit existere & dicere ecce hoc nouū est. Si qd̄
 om̄e qd̄ se putauerit nouū ostendere iā m̄priorib̄ sc̄lis
 fuit. ne putem̄ signa atq; pdigia & multa que arbi
 trio dei noria i mundo fuit. m̄priorib̄ sc̄lis ēē iā fac
 ta & locū inuenire epicurū q̄ assertit p̄ i numerabiles
 periodos eadē & usdem in locis & p̄ eos dē fieri. alioq̄ in
 uidas crebro pdidit & xps passus ē sepe p̄ nobis. & ceterā
 que facta sūt & futura sūt meas dē similit̄ periodos re
 uoluent. S; dicendū qd̄ ex p̄scientia & p̄ destinatione di
 rā & facta sūt que futura sūt. I° enī electi sūt i xp̄o ante
 institutionē mundi m̄priorib̄ sc̄lis iā fuerit. n̄ est me
 moria p̄mis equidē nouissimis que futū sūt. n̄ erit eis
 memoria apud q̄ futuri sūt i nouissimo. I° modo pre
 terita ap̄ nos abscondit obliuio. sic ut ea que t̄ nūc fi
 uit uel futura sūt. hi qui nasci habet scire n̄ poter
 eū. & cūcta silentio preteribūt & quasi n̄ fuerint
 abscondent & complebit illa sententia uantitas uani
 tatu & oīa uantitas. Hā & seraphim ppteræ faciem & pedes
 di uelat q̄ p̄ma & extrema coopta sūt. uox lxx.
 interpres qui dixerit. n̄ ē memoria p̄mis & qd̄ nouis
 simis q̄ futuri sūt. n̄ erit memoria cū his qui
 futuri sūt i nouissimo. ille de eu glō sensus est qd̄
 in isto sc̄lo q̄ p̄mi sūt sūt om̄iū nouissimi. & q̄a d̄s ut
 benign & clemēs quoq; minor & om̄iū recordat qui
 ppter uicū suū nouissimi ēē meruerit. n̄ tantū dabit
 glam. qntū his q̄ se humiliantes nouissimi ēē uoluerit.
 Sic itaq; & in consequētib̄ n̄ ē memoria sapienti cū
 sc̄lto in eternū. ego exclastes fui rex sup isti i heretim.
 Huc usq; p̄fatio generalit̄ de om̄ib̄ disputantib̄. hic
 ad semet ipsū reddit. & quis fuerit q̄modo exp̄m̄to

12.

uniuersa cognovit docet. dunt hebrei huc libru sale
monis et penitentia agentis. qd insapia diuitisq; confi-
sus p mulieres offenderit dm. **E**t dedi cor meum ad in-
grendum q; considerandum insapia de omnib; que fuit sub sole.
Hac occupatione malam dedit ds filius hominum ut occupa-
rent mea. Verbum ari. x. aquila. lxx. & theodocion. itepicit
ac hoc. similit transstulerit. qd indistentione latin inter-
pres eo qd inuarias sollicitudines mens hominis distema-
leniet. symachus. ac dixi. id occupatione transtulit.
Qd id sepi in hoc uolumine nominat siue occupatione
siue distentione siue qd aliud direrim. ad superiorē sen-
tū cuncta referunt. Ille dicit qd ex castis pmo omnium mente
suā ad sapientiam regredā & ult' licetū se extendēs uolunt
causal racionesq; cognoscere qre parvuli corriperent a
demone. cur pnausfragia & iustus & in p part' absorbe-
rent. utrū hec & his similia casu euenerent an iudicio di.
& si casu ubi prudenter. si iudicio ubi iusticia dei. Hec
inquit nosse desiderias intelleri superfluā curā & sollicitu-
dinē p diuersa cruciantē adō hōib; datā. ut scire cupiat
qd scire illicitū ē. Non enī in ep̄la ad romanos scribit
pp̄t qd tradidit illos. **D**s in passione ignominie.
& iterū pp̄t qd tradidit eos ds in repbū sensū ut faci-
at que nō oportet. ac deinde pp̄t qd tradidit eos ds in
desideriū cordis sui i in mundicia & ad thessaloniken-
ses. pp̄terea mittit eis ds operationes erroris. & prius cau-
se ostendunt quare. ul' passionib; ignominie. ul' sensui
repbo. **I** cordis sui desideriū recedant. aut qd fecerit
ut opa ratione erroris occupet. ita & imp̄sentiarū id
circo qd distentione malam dedit hominib; ut disten-
dant mea qd p̄spōte sua & pp̄ria uoluntate hec
nulla fecerit. **V**idi uniuersa opa que facta sūt sub
sole. & ecce omnia vanitas & p̄suptio sp̄s. Necesse est
pellim ut cerebris qd uolum de uerbis hebraicis dis-
seram. Hec enī possum scire sensū nisi puerba eū dis-
cam. Rovb. aquila. & theodocion. No. xi. iv. symachus.
bock. transtulerit. lxx. aut interpretē n̄ hebraicū

1.
Pulchre aut
causa pmissa
adō data dist-
entio est.

sermonē exp̄ressere. s; sydērū dicentes. ^{et prodere fin.}
 Siveq; ~~noxiis~~ siue bochv. apassione uocabulū ē. sed
~~reponi~~ iperix. meli uoluntatē quā p̄sūptionē sonat.
 Vicit autē qđ agat unus quisq; qđ uelt & sibi rectū ēē
 uideat. atq; in diuisa libero hōies ferant arbitrio & uana
 sit unita sub sole. dū in uicē nobis in bono & malo
 finib; displicem? Vicebat m̄ hebreus quo scripturas sc̄as
 instituente plegi. qđ sup̄ scriptū rouch uerbū in hoc
 loco magis afflictionē & maliciā qđ passionē & uolun-
 tate significaret. & n̄ amalo qđ ē contrariū bono. s; ab
 eo qđ in euigo scribit. sufficit diei malicia sua. qđ greci
 significanter ^{ceterobranc} kā Kohieay. uocat. Et est sensus. lonside
 rati uniuersa qđ ī mundo frūt & nichil aliud deprehen-
 di qđ uantitatē & malicias idē miseras sp̄s qb; agumaduer-
 sis cogitationib; affligat ac puersus n̄ possit adornari
 & ī minutio n̄ possit numerari. Q̄ puersus ē n̄ ante cor-
 rigat n̄ poterit adornari. Recta ornatū recipiūt. cur-
 ua correctionē. Puerus n̄ dictū n̄ qđ deprauat' a recto ē.
 Hoc contra hereticos qđ quas dā naturas introducunt
 qđ n̄ recipiūt sanitatem. Et qđ ī minutio hoc ē qđ de est
 n̄ pot̄ numerari. ppter et tantū p̄mogenita iſtū nu-
 merata sūt. femine & serui & paruuli & uulgus
 ex egypto nequaq; plenitudo s; ī minutio exercitus
 absq; numero pretermitti sūt. Pot̄ & hic ēē sensus.
 Tanta malicia ī mundi hūr̄ capacitatem uersat ut ad
 integrū boni statū mundus redire uix ualeat. nec
 possit facile recipere ordinē & p̄fectionē suā in quib;
 p̄mū qđ datus ē. Alt̄ omnib; p̄penitentiā in integrū
 restitutis diabolus in suo p̄manebit errore. Cuncta
 enī qđ sub sole facta sūt illi arbitrio & sp̄u malig-
 nitatis euersa sūt. dum ad ei⁹ instinctū peccatis pec-
 cato cumulant. Ilemq; tantū ē numer⁹ seductor &
 eoy qđ de grege dñi ab eo rapti sūt. ut subputatione
 n̄ queat comprehendendi. **L**ocutus fū ego cū corde
 meo dices. Ecce ego magnificatus fū. & adieci sa-
 piām sup̄ om̄s qđ fuerūt ante me in hiestin & cor-

14.

meū uidit multā sapīam & scientiā. **S**apientior
fuit salemone n̄ abrahe & moysi. & ceteris sc̄is. s; his
q̄ fuerit ante eū inhierlin: Legim⁹ & in regnoꝝ libris
multe sapie fuisse salemone q̄ hoc adō donū p̄ ceteris
postulasse. Undi q̄ cordis oculus multā sapientiā
Scientiā ḡtuet. Adtende q̄a n̄ att multā sapīam & scien-
tiā & scientiā sū locut⁹. s; multā sapīam & scientiā uidit
cor meū. Non enī possum⁹ eloq̄ om̄ia que sentim⁹. **E**t
dedi cor meū ut nosse sapīam & scientiā. errores & stu-
ticiā cognoui q̄a & hoc ē passio uenti siue p̄suptio sp̄s.
Contrariis contraria intelligunt. & sapīa p̄ma est stulti-
cia caruisse. Stulticia aut̄ carere n̄ pot̄. n̄ q̄ intellexerit
et̄. Unde q̄ plurima i reb⁹ noria sūt creata. ut dū uita
m̄ ea ad sapīam erudiam⁹. Qualis q̄ studiū fuit scire
salemente sapīam & scientiā & erigione errores & stu-
ticiā in appetendis aliis & aliis declinandis uera ei sapīa
pharetr̄. S; in hoc quoq; ut incetus dicit pauiisse se uen-
tos. & n̄ ualuisse p̄fectā comprehendere ueritatē. Ne p̄
suptione sp̄s siue passionē uenti q̄a sepi⁹ in hoc libro di-
cit. sup̄ disseruisse sufficiat. Q̄a i multitudine sapientiē
multitudo furoris. & q̄ adponit scientiā adponit do-
lorē. q̄to magis q̄ sapīam fuerit ḡsecutus. tanto plu-
indignabit̄ subiacere uiciis. & p̄cul ēē auriculib⁹ qua
regit̄. q̄a potentes potēnt tormenta patiunt̄. & cui
plus creditur plus exigit̄ ab eo. p̄ptea adponit do-
lō q̄ ad ponit scientiā. & contristat̄ merore. Sed in
dīm dolet q̄ sup̄ delicti suis afficit̄. Unde q̄ apl̄s att.
Et quis ē q̄ letificat me nisi q̄ contristat̄ erime. Hisi for-
te & hoc intelligendū q̄d sapiēs uir dolat̄ tā in ab-
dito & p̄fundō latēre sapīam. nec ita p̄bere s̄e men-
tib⁹ ut lumen uisui. s; p̄ tormenta quedā & incole-
randū labore iugū meditatione & studio p̄uenire.
Duri ḡ n̄c in corde meo. ueni n̄c tēptabo te in leticia.
& uidebo i bono & ecce q̄ hoc uanitas. Postquā i
multitudine sapie & adiunctione scientie dolorē
laborē ēē dephendi. nichil aliud n̄ cassū & fine

fine certam transtuli me ad leticiam ut luxu fluere
 gregari opes diuitis habundare. et picturas uolupta-
 tes capere. ante q̄ morerentur; et in hoc uanitatem meam
 ipse p̄spexit dū preterta uoluptas p̄sente n̄ uiuat et ex-
 hausta n̄ satiet. Non solū aut̄ corporales leticia s; etiā
 sp̄tialis ē tentatio possident. ut inducē corripiente
 me stimulo et anglo satane q̄ me colaficeret ne eleuer.
 Unde et alibi idē salemō diuinas inq̄t et paupertate
 ne dederis michi. Statiq; subdit. Ne faciat s̄iam men-
 das et dicā q̄s me h̄spicit. Siq̄dē et diabolus p̄ bonorum ha-
 bundantia recidit. Et in aplo scriptū ē ne insupbiā elati
 in iudiciū incidat diaboli. idē in tale iudiciū
 inq̄dē etiā diabolus concidit. S; et hoc possum dicere
 ppter ea n̄c leticiā sp̄tiale sic et cetera uanitatem pro-
 muntiari. qd̄ p̄ speculū eā uideam et in enigmate.
 cū aut̄ facie ad faciem fuerit reuelata. tē eā neq̄quā
 uanitatem s; ueritatē vocari. **V**isū duri amentia.
 et uocundatati qd̄ hoc facit. **U**bi nos amentia legim
 in hebreo habet **coroiā** qd̄ aquila **ttāancī** id est
 terrorē. symachus **eop̄uborū**. hoc ē tumultū m̄prie-
 tam fuit. lxx. s; et theodocion sic in plurib; locis tra-
 in hoc quoq; concordat et transtulerit. Ne p̄t̄ opax.
 q̄ nos uerbū de ubo experientes circulationē possum
 dicere. P̄m q̄ hi q̄ circuferunt om̄i uento doctrine
 instabiles sunt. et induersa fluctuat. sic q̄ illo risu
 cachinnat quē dñs in anglō fletu dicit ēē mutandū
 errore sceli raptant et tibine n̄ intelligentes ruinam
 peccatorum suorum neq; ppterita uita plangentes s; putan-
 tes brevia bona esse ppetua et in his exultantes q̄
 magis digna sūt planetū. Pot̄ hoc et de hereticis ac
 cipi. q̄ falsis dogmatib; acq̄escentes leta sibi p̄speraq;
 reputūt. **C**onsiderauit tuā meā et cor meū dedux
 ut me insapiam et ut obtinerē stulticiū donet ui-
 derē qd̄ ēē boni filii hominū qd̄ faceret subsole
 numerū dierū utte sue. Et carnē meā ab om̄ib; cu-
 ris ēē uolui liberā. quasi uiuo sic uoluntate uolui

uitā trahere. delicate sōpire. s; cogitatio mea yrae
 naturalis quā etiā percatōrībꝫ auctor inseruit.
 retraxerūt me & deduxerūt ad sapientiam req̄rendā. stūl
 ticiā calcandā. ut uidere qđ nā illud ēēt boni qđ ho
 mines i utte sue possēt agere curriculo. elegantē autē
 uoluntatē ebrietati sp̄arauit. Si qđs inebrietatē uerte
 rit anime uigore neq̄quā poterit sapiūt mutare. &
 ut inq̄būsdam codicibꝫ habet obtinere leticiā sp̄uale.
 Is nec poterit ad scientiā rei isti p̄uenire. qđ in hac vi
 ta appetendū sit qđ uitandū. **O** agnificaui opera
 mea edificaui domos plantauit uineas & cetera usq;
 ad eū locū ubi art sapientis oculi incapite ei & stūl
 tus intenebris ambulat. Ante qđ de singulis dissērā
 uidet̄ m̄ utile breui cūcta sermone & prehendere.
 & quasi in unū corp̄ sensū redigere. ut possit faci
 lius intelligi que dicunt̄. Omnia que putant̄ in
 sclo bona quasi rex & potes habuit edificaui m̄ in
 excelsō palacia. uitibꝫ colles montesq; conseruit & ne
 qđ de esset adulterū hortos pomeriaq; plantauit. di
 uersas arbores instituēs quas collecte i piscinas ag
 defūp irrigaret. uirorūq; humore ppeti nutrissent.
 seruoy quoq; siue empty siue uernaculoy m fuit
 i numerabilis multitudo. & quadrupedū greges
 multi boum scilicet & ouru tantā copiā habuit. qn
 tā nullus ante me rex habuit i herlin. S; & thesau
 ri argenti & auri i numerabiles & debant. quos m̄ di
 uersoy regū munera & gentiū tōuta & tulert. Unde &
 accidit ut numis opibꝫ ad maiores delicias puocarer.
 / musicay artū chorū i tymbia. lira. uoce & cinerēt. ut
 q; sexus i 2 uiuis ministaret. S; qnto ista crescebat
 tanto sapia deerat. Hā iniquācūq; uoluptatē me cupi
 do traxisset infrenis ferebar & precep̄. putabāq; hūc
 ēē fructū laborū meoy si ipse in libidine luxuriāq; con
 sumerer. Tandē ī me reūsus & quasi de graui somno e
 uigilias asperi ad manū meas. & opa mea plena uanitatis
 plena sordiū. plena sp̄u erroris intuit̄ sū. nichil enī

qd̄ ī mundo putabat bonū. bonū potui repire. Repri-
 tas q̄ que ēēt sapie bona. & q̄ stulticie mala. con-
 sequit̄ inlaude illi hominis erupi. q̄ post uicia se
 refrenas uitutū possit ēēt secedator. Magna q̄ ipse dis-
 stantia ē ut̄ sapiam & stulticiā. & q̄ntū dies distat
 anocē. tantū uirtutes auicis separant̄. Vide m̄
 q̄ sapiam sequit̄ oculos icelū semp̄ erigere. & insub-
 lume os habere subrectū eaq; que sup̄ suū uerticē s̄t̄
 templari. q̄ s̄t̄ stulticie & uicis dedit̄ sit uersari in
 tenebris & inrerū ignoranta uoluntari. Magnificauit
 opa mea edificauit michi domos plantauit michi ui-
 neas. Magnificat opa sua q̄ iuxta ymaginē aditoris sui
 in supna sustollit̄. & edificat domos ut ueniat pat̄ &
 filī & habitet̄ incis̄ & plantat uineas ad q̄s iſt̄ liget aſi-
 nā suā. **F**eci m̄ hortos & pomeria & plantauit i illis
 lignū om̄e pomiferū. In domo diuitis n̄ solū aurea ua-
 sa fuit̄ argentea. s; & lignea & fictilia fuit̄. Igit̄ & orti
 pyp̄t inberilloreſ qſq; & infirmos. nā q̄ infirmus ē olerib;
 uescet̄. Plantant̄ arbores n̄ om̄is fructiferae ut in latini
 codicib; habem̄. s; om̄is fruct̄ hoc ē diuersay frugū
 atq; pomorum. qā diuersis sūt ḡȳ i ecclā. Et alius ē ocularis
 aliis manū. aliis pes. que uerecundiora nrā sūt his
 maiorē honore circumdamus. Int̄ quas fructiferae arbores
 estimo tenere p̄matū lignū ut qd̄ ē sapientia. Hisi enī
 i medio illa plantet̄. ligna cetera succabunt̄. **F**eci
 m̄ piscinas aquarū ad irrigandū ex eis saltū germi-
 nante lignū. ligna saltuū ligna filiarū que n̄ fugi-
 fructifera que poma n̄ afferūt̄. n̄ imbre celesti non
 supnas utunt̄ aquas. s; his que i piscinas de riuiulis col-
 ligunt̄. Hā & egyp̄t humilis & lacēs quasi ortus olerū
 terrenis & de ethiopia uenientib; aq̄s irrigat̄. Terra ȳ
 reppulsionis que montuosa ē & erecta temporaneā
 & serotinā pluviā expectat evelo. **M**er-
 catuſ ſū ſeruos & ancillas & uernacu- li fuerit
 m̄. & qd̄ē possessio armenti & ourū mul- ta fuit̄
 m̄ sup̄ om̄is q̄ fuerit ante me iherlin. Si uolumus

NA.
ecclasten ut sup' dñm' q̄ n̄c ad x̄ referre psonā
possim' seruos ei dicere q̄ habeāt sp̄m timoris in
seruitute & sp̄italia magis desiderat q̄ tencant
ancillas v̄ eas animas appellare q̄ adhuc corpori t̄
req; sūt dedit: uernaculos q̄; illos q̄ sūt qdē de ec
clā & seruos & ancillas de qb̄ dixim' ante cedunt
nec dū tam libertati donati sūt nec nobilitati a
dño. Sūt aut̄ yali infamília ecclastes in starboū v
ouiuī pp̄t opa & simplicitate. q̄ absq; racione & scientia
scripturaz laborat qdē in ecclā s̄; nec dū ad id pue
nere ut hoīes ēē mereant v̄ redent ad imaginē & dito
ris. Diligent' nota qd̄ inseruis & ancillis & uernacu
lis multitudo n̄ addit. in bub' v̄ ouib' dicit & pos
sessio armenti & ouiuī multa fuit m̄. Plura q̄ ppe in rion
ecclā armenta q̄ hoīes. plures ouies q̄ serui & ancille
atq; uernaculi. Illud ū qd̄ infine dicit sup om̄s qui
fuerūt ante me in hierlm̄. n̄ ad grandē glam p̄tanet sa
lemonis uno patre suo rege se dñtiorē fuisse. q̄a fab
saule nec dū regnabat in hierlm̄. & aiebuscis qui ip
si urbi insederant tenebat. Altius itaq; tractandū que
sit hierlm̄. & quon̄ ecclastes ante om̄s q̄ se p̄cesserat in
ierlm̄ dñtior fuert. **C**ongregauī m̄ argentū & aurū
& substancialis regū & p̄uinciarū feci m̄ cantores & canta
trices & delicias filiorū hominū ministros uini & mi
nistras. argentū & aurū semp scriptura diuina sup ser
mone ponit & sensu. Unde & in seragimo septimo psal
mo columba que interpretat insp̄. manifestiores & ui
sui expositas alas de argenteatas habet. occultiore v̄ in
trinsecus sensu mauri pallore apt. Regū aut̄ substan
tias & p̄uinciarū & regionū in credentia gregauit
ecclā. illorū regū de quibus psalmista cant. Astiterunt
reges terre & p̄ncipes r̄uenient munū illarūq; regio
nū inquis. oculos leuari p̄cepit salvator q̄a iam
cande- át ad metendū. Possit regū substancialis
& phi- lophoy dici dogmata & scientia seclaris
quas ecclasticus vir diligent intelligens adphendet

sapientes in astutia eoz. & pdet sapientia sapientum
 & prudentia prudentium reprobatur. Cantores quoq; &
 cantatrices illi t' ille sunt. q' psallunt corde & mente
 psallunt. Cantor quasi uir & robustus & spualis de al-
 tioribus canit. cantrix v' ad hunc circa materiam uolu-
 tam. q' greci idem uocant nec pot' uocem suam insublime
 tollent. Ubiq; q' inscripturis femina legit. & ser-
 us fragilior. ad materie intelligentia transseram?
 Vn & plurao n' uult masculos iunificare s; feminae
 que materie sunt uicine. & econtrario nullus scon-
 nifi p' raro feminas genuisse narrat. solusq; salphat
 q' impeccabilis mortui est omnis filios genuit. Iacob
 int' duodeci patriarchas unus filius patet & obip-
 sa pueritiae. Uelut quoq; filioz hominum. sup' sapientiam
 intelligentie que ad instar paradyssi habet pomam
 uaria & multiplices uoluptates. & de ipsa p'cipi-
 t' delectare idno & dabit tibi peticiones cordis
 tui. Et in alio loco. Torrente uoluptatis tue pota-
 bis eos. P' uini fusorib' uini fusatrices dicunt addis-
 tinctione q' ppe n'c masculini feminino genere uo-
 lui declinare. qd latinus sermo n'recepit. Aliud mul-
 to q' in p'mptu' e' aquila interpretat' non eni' hoies uiro'
 uid' & feminas s; masculorum species nominauit. Ly-
 cion & cylia uocans. qd hebraice dicit s' dd' & toddoth
 Ieniq; symachus licet uerbu' n' potuerit exprimere
 de uerbo ab hac opinione n' longe e' dices. mensu-
 ra species. & adpositiones. Siue q' uiceos siue ci-
 phos siue crateras que i' ministeriu' ordinant'
 auro gemisq; distinctos salemone habuisse cre-
 dendum e. & qd ex uno cilia id e' cratera aliis cy-
 luis minorib' scil' uasculis hauriret & p'ministrarem
 manu' potantiu' uinu' turba susciperet. Quia q'
 ecclasten interpretam' in xpo. & sapia cratera mix-
 to uerbu' p'receintes ad se uocat. corpus
 dñi n' cratera magnu' debemus accipere. n' quo
 meista diuinitas ut in celestib' s; pp' nos huma-

nitate media tēperata ē & p̄ ap̄lōs m̄mōe acilicu
 cip̄hos paruulos & crateras inoto orbe credenti
 effusa ē sapia. **E**t magnificat̄ sū & adieci sup̄ om̄
 nes q̄ ante me fuer̄t in ierlm̄. Cqdē sapia mea stetit
 m̄. Magnificat̄ ecclasten minime uidet̄ dñō ueni-
 re n̄ forte ei illud aptem̄ p̄ficiet̄ sapia & etate ygrā.
 App̄t̄ qd̄ d̄s exaltauit illū. Qd̄ aut̄ ait q̄ fuer̄t ante me
 in ierlm̄ de his dicit q̄ ante aduentū suū congregan-
 onē sc̄oy & ecclām gubernaret̄. Si sp̄italit̄ intelligi-
 m̄ scripturas dīt̄or ē ap̄s om̄ib̄. sitant̄ carnalit̄ meli
 intelligit̄ synagogā q̄ ecclā. Tuit̄ q̄ uelam̄ qd̄ fuit
 posic̄tu sup̄ uult̄ moysi. & pleno lumine facie eius
 uideri fecit. Porro stetisse sapiam ille sensus ē. qd̄ etiā
 i carne posit̄ sibi p̄mansit sapia. **L**o p̄fectū habet in
 sapia n̄ ei stat sapia. q̄ aut̄ n̄ recipit p̄fectū nec p̄mo
 menta succrescit s̄. semp̄ implentudine ē. iste dice-
 re pot̄ & stetit m̄ sapia. **E**t om̄ia que postulauer̄t
 oculi mei n̄ tuhi ab eis. nec p̄hibui cor meū ab om̄i
 leticia. q̄a cor meū letariū est i om̄i labore meo & hec
 fuit portio mea ex om̄i labore meo. Oculus anime &
 mentis intuit̄ temptationē desiderat̄ sp̄itale. quā
 peccator ignorās p̄hibet auera iocunditate corsuū
 Huic q̄ se ecclastes totū dedit. & leues t̄bulationes in
 sclo. etnā glā sp̄ensauit. Hec enī portio n̄a ē. p̄muūq;
 p̄petuū. si huc p̄iuritib̄ laborem̄. **E**t resperi ego ad
 om̄ia op̄a mea. que fecer̄t manū mey. & in labore quo la-
 borauer̄. Q̄ cū diligentia & cautione uniuersa agit hic
 pot̄ dicere. ecce om̄ia uanitas & uoluntas sp̄s. quom̄ i
 ceteris uilia cūcta reputat que sub sole sūt. & puolun-
 tate parui pendit uarietate diuīsa. & n̄ ē habundantia
 sub sole. Xps i sole posuit tabernaculū suū. Itaq; q̄ nec
 dū ad solis claritatē ordinē istantiāq; p̄uent̄. in hoc
 xps nec habitare pot̄ nec habundare. **E**t resperi ego
 ut uiderē sapiam & errores & stulticiā. q̄a q̄s ē homi-
 nū q̄ possit ne post regē yfactore suū. q̄a insuperib̄
 usq; ad eū locū inq̄ scripture att̄ sapientis oculi mei

pte ei² uno cūcta sermone quod henderā uolens sensum
 breuiter indicare & ob id rurſū ſcdm anagogē editionē
 aquile protrinxerā non uita id quod ceperā ex ponere de beo
 & multū enī a lxx. interpretatione in hoc loco diuſus eſt
 ſenſus. Uicet enī ſe post delicias & uoluntates quas dā
 natas reuertitſe ad ſapiām prerendā inquod plus erroris ſtu
 ticeque repererit. quod uere certeque prudentie cognouit enī
 non poſſe hominē tanque liquod & puro ſenſu ſcire ſapiām crea
 toris & regis ſui. quod ſit ille quod iudicere. Itaq;ue & illa que no
 rum opinari non poter debemus quod tenere. & estimare
 magis quod ſcire quod uerū ē. **E**t uidi ego quod ē habun
 damia ſup ſtulticiā ſic habundantia lucis ſup tenebras.
 licet inquod ipsa hominū ſapiām mixta errore prouideri
 ne tanque pure meritis animas illabi poſſe quod ē in rege & iudice
 nro tanque magna ī eo quod ē diſſia in tan illa & ſtulticū ē cogno
 ui. quod ſtū distare dies a nocte lumen atenebris. **S**api
 entis oculi incapite ei² & ſtult² intenebris ambulat. & cog
 noui quod euēnt unus euēniet om̄ibus. If quod ad profectū uirū
 prouenierit & meruerit ut caput ipſius xpists fit. oculos ſuos
 ſemp habebit ad xpmpm. & eos in ſublime eleuans numque de
 inferioribus cogitat. Cū hec ſe ita habeat & ut ſapientē &
 ſtultū tantū ſit. quod aliqu diei aliqu tenebris ſparet. ille ocu
 los ad celū leuet. iſte in tanā dephmat. Repente in cogitatio
 iſta ſubrepit quare ſapiēs & ſtultus ſuniunt in
 tertiu. Cur eedē plague id eſt euēnt eadē moris pareſ utrūque
 angustie premunt. **E**t dixi ego in corde meo ſi ut euēnt
 ſtulti ita yea euēniet. & utquod ſapiēs factus fur. Eclocutus
 ſur in corde meo quon & quon ē uanitas. Non enī erit me
 moria ſapientis cū ſtulto in eternū. eo quod ea diebus qui ſup
 ueniet uniuersa obliuione coopteret. & quomodo moriet ſapiēs
 cū ſtulto. dixi ſapiēs & ſtult² in iustitia impius equali forte
 morientur. & omnia in hoc ſclō mala euēntu ſimili ſuſtinebit.
 quod in quod prodeē quod ſecutur ſapiām & plus ceteris laboraur. Kur
 ſur cogitatis & diligencie mecum mente protractatur ſententia mea
 uana ē dephendi. Non enī ſapiēs & infiſpiēſ ſimiliter habe
 būt ī futurō memorū quando ſumatio euenerit uni-

19.

uersitatis & nequā pari exitu tenebuntur qā hic adre
frigeria ille p̄git ad p̄enā aptū in hoc loco sensū hebrai
cū lxx. m̄t̄pretes transtulerūt̄ licet uerboꝝ ordinē n̄
secuti s̄t̄. Et ut qd̄ sapiēs factus fū ego. Tūc habundant̄
locut̄ fū i corde meo. quō insipieſ ex habundantia loq̄t̄.
quō hoc q̄; uanitas qā n̄ ē memoria sapientis cū stulto
inēt̄nū. & ceterā qd̄ uol̄ p̄orē op̄inationē suā stulta ē. &
vincēs insipientē se locutū ē. testaſ sit & errasse qā an
te sic senserū. **E**t diuinū uitā qā sup̄ me op̄ qd̄ factū ē
sub sole. qā om̄ia uanitas & pos sellio uenti. Si
mundus i maligno postū ē & in tabernaculo isto
apl̄s ingemiscēs dicit. miser ego homo q̄s me libeabit
de corpe mortis huiꝝ recte odio habet om̄e qd̄ subsole
factū ē. Ad cōparationē q̄ p̄e paradyſi fū & illū ut̄ bea
titudinis inq̄ sp̄italibꝝ pomis & uiuitū deliciis fruc
bam̄ n̄c quasi in ergastulo & carcere sum̄ & in ualle la
crimarū insudore uult̄ nr̄i comedentes panē. **E**t diu
ni ego om̄e labore meū quē ego laboraū sub sole. qā
dimittit illū hōi q̄ futurus ē post me. Et q̄s sit utrū
sapiēs sit an stultus. Et dñabit̄ in om̄i labore meo quē la
boraū. & inq̄ sapiēs factus fū sub sole. s; & hoc uanitas.
Uideat̄ qd̄ de diuitiis & opibꝝ retractare sc̄m euglin
qd̄ repentina morte subtracti q̄li moriam̄ herede nesci
m̄. utrū stultus an sapiēs sit q̄ nr̄o sit labore fructus.
qd̄ salemoni q̄q; accidit. Non enī simile sui habuit
filiū roboam. ex q̄ intelligim̄ nec filiū qd̄ patris be
reditate dignū esse si stultus sit. S; m̄ alt̄ contem
plati de labore uidet̄ dicere sp̄uali. qd̄ diebꝝ ac noc
tibꝝ uir sapiēs inscripturis laboret. & sponat libros &
memoriā sui posteris derelinqt̄. & nichilomin̄ ima
nis stultus ueniat q̄ frequent̄ sc̄m pueritatem cor
dis sui seminat̄ unde heresef recipiat̄ & alienos labo
res calūpniat̄. Si enī de corporalibꝝ diuitiis n̄c er
clāsticis sermo ē. qd̄ necesse fuit delabore & opido di
cere. Et dñabit̄ i om̄i labore meo inq̄ laboraū. & in quo
sapiēs factus fū sub sole. Que enī sapia ē terrenas di-

uitias gregare. **E**t conuersus sum ego ut renuntia
 re cordi meo. in omni labore meo quia laboravi sub sole.
 Quia non est homo cum labore et sapientia et scientia et uirtute.
 hoc uanitas et nequa multa. Quid enim sit homo in omni la
 bore suo et in uoluntate cordis sui. quia ipse laborat sub
 sole. quia omnes dies eius dolorum et iracundie curaruntque. Sed quod
 in nocte non dormit cor eius. sed et hoc uanitas. Supra de in
 certo loquitur herede quod utrum stultus an sapient laborum alte
 ri futurum sit dominus ignoratur. ne eadem quod repetit sed in
 illo diversus est. quod etiam si filio sippinquo finito alicui
 in sua substantia laboresque dimittat nichil omnem tam
 in eundem circulum res recurrit. ut alii labore alterius perfici
 at. et sudor mortui delicie sit uiuetis. Se uero quodque con
 sideret et uidebit quantos libros et ponat. quomodo sepe labore
 stilum uertat. iterum que digna legi sit scriptura. homo qui
 non laborauit det partem suam. Quid enim ut ante iuxta dixi ad
 opes terrenas pertinet sapientia et scientia et uirtus in quibus se labore
 rasse testatus est. cum sapientia et scientia atque uitatis sit cal
 care terrena. **N**on enim homini bonum non quod comedit et bibit
 et ostendit animae sue bonum in labore suo. fuit quidem hoc
 uidi ego quia demandauim di eum. Quid enim comedit et quod pastet
 sine illo qui homo coram se dedit sapientiam et scientiam et
 leticiam. et peccanti dedit sollicitudinem ut augeat et
 preget que eduntur. sed hoc uanitas et presumptio spiritus.
Postquam iniuisa tractauimus nichil in iusti esse desperi
 quam alterius labore alterius perfici. tamen michi uisu est hoc
 mirebile esse iustissimum. et quod si donum domini. ut suo quod labore fru
 eretur bibens et comedens et per tempore parcer opibus gregatus.
 Si quod di munera est tale iusto viro dare mente ut ea que
 curius uigiliusque quesivit ipse consumat. sic econtra iure
 dei est periculare ut diebus ac noctibus opes preget. et nequa
 quam eius ut est his relinquit quod in conspectu di iusti sunt. sed et
 hoc inquit diligenter inspicies et uidelicet omnia morte finiri
 uanissimum iudicari. Hoc tamen secundum litteram ne uide
 rem penitus simpliciter paterire sensum. et dum spiritales diui
 tias sequuntur historie et expnere paupertatem. quod enim boni est

aut quale di mun' ut suis opib' inhiarr. & q̄si fugientē
 p̄cipere uolumatē l' alienū labore iypas delicias
 uertere. & hoc putare donā di ēē si alienis miseriis &
 laborib' p̄fruam. Bonū ē itaq; ueros cibos & uera su-
 mere portionē. qd de agni carne & sanguine indiuinis
 uoluminib' inuenim? Q's enī l' comedere l' cū opus ē
 parare pot' absq; dō. q̄ p̄cepit sc̄m canib' n̄ ēē mitren-
 dū. & docet q̄modo sūt int̄p̄e conseruis danda cibaria
 & iuxta aliū sensū inuentū mel tantū comedere
 q̄ntū sufficit. Pulchre att̄ hōi bono dat d̄s sapia
 & scientia & leticiū. H̄si enī bon' fuerit & mores suo
 p̄p̄o arbitrio ante correxerit. sapiam & scientiam & le-
 ticiā n̄ meret. scđm illud qđ alibi dictū seminare uo-
 bis in iusticia uindemia infructū uitę illuminate
 uobis lumen scientie. Seminanda quippe est ante ius-
 ticia & uitę fruct' ē admittend. & postea lumen scientie
 poterit apparere. It ḡ bono corā se dedit d̄s sapiam &
 cetera sic peccatorē suo arbitrio derelinquēs fecit q̄ gre-
 gare diuitias & hic inde puerosq; dogmatū consuere
 ceruicalia que cū uir sc̄s & placens dō uiderit. intelli-
 git q̄a uana sūt & sp̄s p̄fūptione p̄posita. Et mirandū
 qđ duxerit peccatori dedit sollicitudinē & cetera. Ad il-
 lu enī sensū deḡ sepe tractauit hoc referendū ē. ppter-
 ea datā ei ēē sollicitudinē & distentionē q̄a peccator
 fuit & n̄ ēē causā distentionis indō. s; i ulo qui spon-
 te sua ante peccauerit. Om̄ib' temp' ē. & temp' om̄i
 rei sub celo. Incertū & fluctuantē statū & ditionis
 humane insupiorib' docuit. n̄c uult illud ostende-
 re om̄ia sibi ī mundo ēē traria & nichil stare p̄pe-
 tuū eoy dū taxat que sub celo st̄. & int̄ tēp'. q̄a cetera
 substantiales sp̄iales nec celo nec tēpe continent.
Temp' pariendi & tēp' moriendi. & tēp' plantan-
 di & temp' uellendi qđ plantatū ē. Nulli dubiu qđ
 ortus & interit hominū dō not' Et. & ad ipsū ēē
 parere qđ y plantare. mori qđ plantatū ē euellere.
 s; q̄a mysaia legim' atimore tuo dñe concepimus &

parturim & peperim. Hoc dicendum est quod profecto nro part
 iste quod de timore natu est cu dñm amare cepit morit. Profecta
 quippe dilectio foras mittit timorem. Hebrei omne hoc de
 tristia etate temporum scriptum est usq; ad illu locu in quo art
 tempus belli quod tempus pacis super isti intelligunt. Et quia non ne
 cessere est pro singulis uersus ponere quod interpretentur sentiat
 perstringam breuitatem latiorerum sup hoc dissertationem lectoris in
 genio derelinquo. Tempus fuit generandi et plantandi isra
 hele tempus moriendi et ducendi in captiuitatem. tempus
 occidendi eos in egypto et tempus liberandi de egypto et
 tempus destruendi templu nabuchodonosor. et tempus
 edificandi sub dario. tempus plangendi euersionem urbis
 et tempus ridendi atque saltandi sub zorobabel esra et neemias.
 tempus dispagendi iherusalem. tempus in unitate congregandi tempus qui
 cingulum et balteum circuicari a deo propheti iudeorum. tempus du
 cendi eos in babyloniam captiuitatem et ibi putrefactare trans
 eufraten. lege pichoma leremie tempus regredi illos et ser
 uandi. tempus perdendi et piciendi. tempus scindendi iherusalem et
 tempus itum et suendi. tempus tacendi prophetarum in captiuitate
 romana. et tempus loquendi eos tecum quandoque in hosti
 li terra di solatione quod alioquin non carebat. tempus dilectionis
 qua eos sub patribus ante dilexit. et tempus odii quod ex inimicis
 et manu. tempus plurius non in agentibus penitentium. tempus pacis
 in futuro quando in fine plenitudine gentium omnis iherusalem
 saluus erit. **T**empus occidendi et tempus sanandi. Occiden
 di tempus et sanandi ei quod ait. ego occidam et ego iuuiscabo.
 Sanat ad penitentiam prouocans. occidit iuxta illum sensum in
 matutino in sciebam omnes peccatores terrae. **T**empus
 destruendi et tempus edificandi. Non possum edificare bo
 na non per destruendam mala sic leremie uerbū a deo datum est
 ut ante eradiceret atque post plantaret. **T**empus plangen
 di et tempus ridendi. Nec flendi tempus est. in futuro riden
 di. Beati enim flentes. quoniam ipsi ridebunt. **T**empus plangen
 di et tempus saltandi. Idcirco corripunt meus glori quibus dñs
 ait. Lamentarium uobis et non planxitis. cantauimus nobis
 et non saltastis. Plangendum est in penitentia ut postea

saltare ualeam illa saltatione q̄ dā saltauit ante archū
 testamenti & saulū filie displices magis placuit dō. **T**em
 p̄ spargendi lapides & temp̄ colligendi lapides. Uxor q̄
 m̄ uir dixerit rem ridiculā in hoc loco dixerit de destruc
 tione inq̄ens & edificatione domoy salomon sermo ē. qd̄ n̄c
 hōes destruāt n̄c edificēt alii q̄gregēt lapides ad edificia
 construenda. ali q̄ exstructa sūt destruāt. sed in illud ora
 tu. Illestruēt edificat mita quadrata rotundis. Estuāt & ui
 te disconuenit ordine toro. Hoc uerū recte anpperā dixerit
 lectoris arbitrio relinq̄. Hos p̄oris explanationis sequam̄ or
 dinē. temp̄ spargendō & congregandō lapidū ē dicen
 tes iuxta illud qd̄ ineuglo scriptū ē. Potēs ē dō de lapidib̄
 istis suscitare filios abrahē. Qd̄ temp̄ fuerit gentilis p̄pli du
 pergendi & temp̄ iuris in etiam agregandi. legi iquodā
 libro iuxta septuaginta tam̄ interpretes q̄ dixerit temp̄ mit
 tendi lapides & temp̄ colligendi. seu ueritatē antiqui legis eu
 glī grā temptat. Lex q̄ppe rigida in benigna n̄ parcēt peccan
 tē interficit. eu glī grā misereat ad penitentiā puocat. &
 hoc ē temp̄ mittendū lapidū siue congregandō qd̄ lapides
 mittant in lege & agregent ineuglo. Hoc utrū uere nec ne dic
 tu sit suo imputet auctori. **T**emp̄ amplexandi & temp̄
 longe fieri ab amplexib̄ iuxta simplicē intelligentiā ma
 nifestus ē sensus. aplō in eadē uerba aggruente. Holite inq̄t
 fraudare ad inuidē n̄si forte ex consensu ad temp̄ ut ua
 cets in oratione liberā addandā opam iuris in mente. Ille
 qd̄ temp̄ fuerit amplexandi q̄ndo iubebat illa sententia
 crescite & multiplicamini & replete terrā. & temp̄ p̄cul
 plexandi fieri q̄ndo successit temp̄ i angusto. sup̄ ē ut q̄
 habēt uxores sic sit q̄si n̄ habeat. Si aut̄ uoluerim̄ altiora
 siderare. uidetur sapīam amplexari & amatores suos. Hono
 ra ea q̄ppe att & amplexabit te. intra ulnas suas & gremiū
 strictiori eos tenere cplerū. Porro n̄ pot̄ humanū animū sem
 p̄ insublime tendi. & dediuinis & altiorib̄ cogitare nec ui
 git ē in contemplatione rerū celestū. si interdū necessitati
 b̄ corporis indulgere. Ppt̄ea temp̄ ē amplexandi sapīam &
 ea stricti & timendi. & temp̄ relaxandi mentē ab intutu

q̄pleruq; sapie. ut cure corporis & his qb̄ utta nr̄a absq; pec
 cito indiger seruam. **T**emp' acqrendi & temp' pdendi. Tem
 p' custodiendi & temp' piciendi. Sub diuersis sermonib̄ idē
 nc̄ q̄ sup̄ yinfra sensus est meo q̄s ait temp' destruendi tem
 p' edificandi. ac deinde temp' scindendi & temp' suendi.
 qm̄ synagoga distinguunt ut edificet excta & alege fit scissio
 ut euogl̄o & suant̄. Qd̄ eugl̄ist̄ singuli ppetrari de lege zpphis.
 aduent̄ dñici testimonia consuenter. Ita temp' fuit que
 rendi iſrl̄ temp' pdendi & piciendi illū ut certe temp' q̄ ren
 di pp̄lm ergentib̄. & temp' pdendi pp̄lm uideor. Temp' custo
 diendi credentes ergentib̄. & temp' abiciendi incredulos
 existit. **T**emp' loquendi & temp' tacendi. Pythagoricos reor
 quoz disciplina ē tacere p̄ q̄nueniu & postea eruditos
 log. hic originē sui traxisse decreti. Illecam̄ itaq; & nos p̄us
 n̄ loq. ut postea adloquendū ora referem̄. Sileam̄ certo tem
 pore. ad p̄ceptoris eloq̄a pendeam̄. Richil nob̄ uideat rectū
 ē n̄ q̄ discim̄. ut post multū silentiū de discipulis effici
 am̄ magistri. Hc v̄ p̄sclor̄ cottidie ipenū labendo uicio do
 cen̄ i eccl̄is qd̄ nescim̄. si cōpositione uerboꝝ l̄ instinctu
 diaboli q̄ fautor̄ ē errorū plausus p̄pli excitauerim̄. cont̄ con
 scientiā nr̄ā scire nos arbitram̄ deq̄ aliis potum̄ p̄suade
 re. Om̄es artes absq; doctore n̄discim̄. sola hec tā uilis & faci
 lis ē ut n̄ indigeat p̄ceptare. **T**emp' amandi & temp' occiden
 di. Temp' amandi post dñm liberos tuor̄ p̄pinquos. & temp'
 occidendi eos i martyrio. cū p̄cipi cōfessione rigidos i pietas
 obpugnat iimica. Ut certe temp' amandi legē & ea q̄ alege
 fuerant in p̄ata circūcisionē hostias sabbatiū neomenias.
 & temp' odieri cas̄ eugl̄ii grā succedente. Hec n̄ hoc dici
 pot̄ quo nc̄ p̄spectulū uidem̄ inenigmare. tēp̄ ē p̄sentia
 diligendi & infuturū temp' adueniet q̄ndo cernentes
 facie ad facie. i meliꝝ p̄ficientes incipiēt odisse & despice
 re qd̄ amam̄. **T**emp' belli & tēp̄ pacis. Qm̄diu i presenti
 sclo sum̄ temp' ē belli. cū migrauerim̄ asclo temp' pacis
 adueniet. In pace enī loc̄ ē dei. & ciuitas nr̄ā h̄ierim̄
 de pace sortita ē uocabulū. Nemo q̄ se nc̄ putet ēē se
 curū. intempe belli accingendū ē & arma tractanda.

ut uictores quādā regescam in pace. **Q**ue habundantia est
 facienti iqb' ipse laborat. Hidi occupationē qui dedit dī filii
 hominū ut occuparent in ea. Uniusa fecit bona intempe
 suo. Sqdē sc̄m dedit in corda eoy. ut n̄ inueniat homo qd̄ faci
 at ab initio usq; ad finē. Homine fugit qd̄ ap̄lerisq; in hoc loco
 dictū sit qd̄ p̄p̄ea dī in p̄sēti sc̄lo etiā puerorū dogmatū ma
 gistris decesserit occupationē ne mēs hominis ociosa torpes
 eret. & hoc ēē bonū qd̄ fecit dī intempe suo. & nichil omnī
 negre eos naturā & rerū scientiā p̄phendere. Nichi v̄ abhe
 breo q̄ me ins̄p̄tūrū erudiuit ita expositū ē. cū om̄ia suo
 labant̄ tempe & sic temp̄ destruendi tēdificandi. flen
 di atq; ridendi. tacendi & loquendi. & cetera que dicta fūg
 de tempe. qd̄ fruſtra conam & tendim & breuis uite labo
 res putam ēē p̄petuos nec rēnam s̄cēm eūgl̄m maliciā dici
 nichilq; incrastinū cogitem. Qd̄ enī habere plus possum
 in hoc sc̄lo ampli' laborando. inq; id tantū hominib' adda
 tū ē. ut ali' alia sectando haberet inq; b' erudire & exerce
 re se possit. Il's enī om̄e qd̄ fecit bonū ē. s; bonū intēpore
 suo. Bonū ē uigilare atq; dormire nec tam semp uigila
 re & dormire bonū ē. q̄a uicissim uixit dispositionē di bo
 nū ē unū qd̄q; cū op̄ ē. Uedit q̄; mundū ad inhabitandū
 hōib' ut fruant̄ uarietatib' tempū. & n̄ q̄iat de causis rerū
 naturaliū qm̄ creata s̄t om̄ia quare hoc t̄ illud ab initio
 mundi usq; ad oſumationē fecerit crescere. manere mu
 tari. **C**ognoui quo n̄ ē bonū n̄ letari & facere bonū in
 uita sua. Sqdē om̄is homo q̄ comedit & bibit. hoc qd̄ foſ
 tendit bonū inom̄i labore suo erdonō dī ē. P̄p̄ea colo
 n̄ hospes mundi homo dat̄ ē. ut breui fruat̄ tēpore
 & spe plurioris etatis absens. cūcta q̄ possedit q̄si ad alia
 pfectur̄ aspiciat. & qd̄ pot̄ bene faciat iuita sua. nec
 fruſtra se ad igregandas op̄es cogitationib' torqueat.
 neq; se putet plus de suo labore lucrari posse quā ei
 bu & potū. Et siqd̄ de opib' suis in bonis opib' expende
 rit. hoc solū donū dī est. ex quib' n̄ ut qdā estimant
 ad luxuriā & delicias & ad desperationē sedm illud yslare
 manducem & bibam̄ etas enī moriem̄ in star anima

huius puerem. sed in aplim habentes uictum & uestitum hi
 etenim retenti simus. & quod sup habere possumus in paupibus
 nutriendis & egentium largitione ostendere debemus. Porro quia
 caro domini uerum est cibae & sanguis eius uerum est potus. iuxta hoc solus ha
 bemus in presenti sclo bonum. siue carnem ei & cruore poter
 emus in solu mysterio sed & in scripturarum lectione. Uerum enim ci
 bae & potus qui ex uero dicitur sumuntur. scientia scripturarum est. Hec
 poteret aliquis illud abalaam prophetatum nescire labor in iacob
 neque dolor in israhel huic esse contrarium quod in munere ibi deo dicitur.
 si quis comedat & bibat & ostendit bonum in omni labore suo.
 Oultra tribulationes iustorum & de his apostolus queritur in labore
 idolo fuisse sudasse se dices. Sed cum de his nos dominus liberauerit
 nescire labor in iacob neque dolor in israhel. & quoniam legimus beatitudi
 flentes quanto ipsi ridebant & risus noster iob prophetantis uerba
 sectabantur. uerum autem os implebit gaudio. sic nec frumentum labore
 nostro in bonis opibus propter quem coangustiam & per minorem ut postea labo
 rare cessemus. **C**ognoui quia omnia quae fecerit dominus ipsa erit in eternu
 mū super illa non potest addi & ab illis non potest auferri. & dominus fe
 cit ut timeat a facie eius. Nichil est in mundo quod nouum sit. so
 lis cursus & lumen uices & terrene arboresque sicutas ut uiuor
 cum ipso mundo nata sunt atque uerita & idcirco dominus certa ra
 cione ciuita moderatus est & iussit humanis usibus eleminta
 seruire. ut homines hec uidentes intelligant esse prudentiam. & tu
 meatis a facie domini dum exieritis equitate cursu ordine atque con
 stantia intelligunt creatorum. Inuisibilium enim a creatura mun
 di peccata facta sunt intellecta respiciuntur. semperque est
 virtus & diuinitas. Quid si uoluerimus pore sensu finito quod si aca
 pite legere & dominus fecit ut timeat a facie eius hic est sensus. Neus
 fecit hec omnia ut timeat homines ab eo. quod semel dominus dispo
 suit malum declinare. Pulchre autem temptauit dices. ut
 timeat a facie eius. Uult quippe dominus super facientes mala. Quid est
 quod fuit ipsius quod est. & quod futura sunt iam fuerint & dominus queret
 cum quod persecutio patitur. Propterea tempora futura tempora
 ipsa & fuerint & sunt. & erunt universa que cernimus. Sol quod
 nec ortus & ante quod nos essemus in mundo fuit. & postquam fuerimus
 mortui orturus est. Sole autem nominatum ut ex hoc intel

ligam' cetera esse eide quod fuerit. quod uidentur perditione mortis pire
 non posse. quia rursus rediuita sacerdotescut. & nichil impetuū
 interit sed renascit. & quod si cui quodā senore reuulsit. Hoc est
 enim quod ait & deus queret eum quod persecutionē patitur. quod grece meti
 dicit quod patitur quod expulsum est quod est cessavit. Si autem istud de
 cunctis que imundo sit dicitur. de hoīe nulla dubitatio est quin
 mortuus renascat. Si cui autem placet quod si apparet legere principio
 quod deus queret eum quod persecutionē patitur. utrum hoc testimonio ipse
 persecutionē gentiliū ad solandū eum quod in martyrio pseuerat. & quod
 omnis uirita apostoli quod pie uiuere uoluit in hoc scelō psecutionē
 patiuntur habet solationē quod deus queret psecutionē patientē
 sic refret sanguinē infecti. & uenit querere quod pierat & erro
 neā ouē ad gregē suis humeris reportauit. **E**t adhuc uidi
 sub sole locum iudicii ibi inpietas & locū iusticie ibi iniqtas.
 Uixi quod in corde meo. luctu & in pīu iudicabit deus. Quia tempus omni
 uoluntati super omne factū ibi manifestus est sensus sed nubilo int̄
 pretationis obuoluit. Sub sole inquit isto ueritatē quod iudicium
 requisiti & uidi quod in iudicium ipsa subsellia in ueritatē ualere
 sed minera. Sive aliter. arbitratū fū aliquid iusticie in pīsenti scelō
 geri. & ut in pīu pī suo scelere puniri & econtra reperi quam pu
 tabū. Uidi enim quod iustū mala multa hic ppeti. & in pīu regna
 re psecere. Postea & cuī corde meo colloquens & reputans. in
 telleri nō pī partes dīm & pī singulos iudicare. sed infuturū tem
 pī reseruare iudicium ut omnis partē iudicent & secundū uolun
 tate opa sua hic recipiat. Hoc est quod ait. & tempus omni uolunta
 ti & sup omne factū ibi id est iniudicio quando dominus ceperit
 iudicare. tunc futura est ueritas. nec iniusticia dominus in mundo.
 Tale quod & in lapīa que syrach inscribitur legimus. He dixeris quod est
 hoc aut quod est istud. Omnia enim tempore suo reqrent. **D**omi
 nus in corde meo de loqua filiorum hominū qua separat illos deus
 & ut ostenderet quod ipsi uimenter sunt sibi. Quia euenter hōis &
 euenter pecoris euenter unū eis sic mors illi & sp̄s unū omnib⁹ & am
 plus hōi aperire nichil est quod omnia uantitas omnia uadūt in
 locū unū. Omnia facta sunt de humo. & omnia reuertentur ad hū
 munū. **E**t quis sit sp̄m filiorum hominū si ascendat ipse sursum
 & sp̄m pecoris si descendat ipse deorsum interra. H̄ est mirandum

in p̄fenti uita int̄ iustū q̄ mptū nullā ēē distantia. nec ali-
 qd uulnera uirtutis s; incerto euentu om̄ia uoluntare. cū
 q̄ int̄ pecudes q̄ hominē sedm corporis uultatē nichil refer-
 re uideat. sit eadē nascendi 9dtio. sors una moriendi. similit̄
 peedam ad lucē. eque dissolutam impuluerē. Si aut̄ uidet̄
 hec ēē distantia qd sp̄s hoīs ascendat in celū q̄ sp̄s pecoris des-
 cendat intrā qd isto certo auctore cognouim̄ q̄ pot̄ nosse utrū
 uerū ansalfū sit qd sperat̄. Hoc aut̄ dicit̄ n̄ quo animā p̄met
 pure cū corpore ul̄ un̄ bestiū q̄ hōi p̄paret̄ locus. s; qd ante aduen-
 tu xp̄i om̄ia ad inferos parit̄ ducerent̄. Et iacob ad inferos se
 descensurū diceſ pros. / impios in inferno querit̄ recentari. Et
 euigil chrismatē int̄ postio apud inferos abrahā cū lazaro. q̄
 diuitē insuppliciū ēē testat̄. Et reuera ante q̄ flāmeā illā rotā
 igneā rompheā. q̄ paradysi forē xp̄s cū latrone reseraret̄. clau-
 si erat celestia. q̄ sp̄s pecoris hōiſq; equalis uultas coartabat.
 q̄ licet uidere dissolui aliud. aliud reseruari. tam̄ si multū
 interat pure cū corpore ul̄ inferni tenebris detineri. Recur-
 ram ad singula q̄ comantico genere dicendi iuxta ordinē su-
 u breuit̄ differam̄. Iux q̄ in corde meo de eloq̄ filior̄ homi-
 nū utelegerit eos d̄s. Hoc solū inq̄t int̄ hoīes q̄ iumenta d̄s
 ēē uolunt̄. q̄a nos loq̄m̄ illa st̄ muta. nos uoluptatē sermonē
 p̄ferim̄ illa torp̄t silentio. q̄ cū tantū in sermone differam̄
 abestus. tam̄ ostendit̄ nobis qd iuxta corporis fragilitatē
 pecora sum̄. Sic iunctū mortū ita morit̄ homo. q̄ in om̄ib̄
 flat̄ ē q̄ aer iste quo alii. Hoc enī aut̄ q̄ sp̄s un̄ om̄ib̄ q̄ am-
 pli hoīe q̄ pecore nichil ē. Qd ne putarem̄ dici q̄ de anima in-
 tulit. Om̄ia facta sūt de terra. q̄ reuertent̄ interā. Ille terra
 aut̄ nichil aliud quā corp̄ factū ē. q̄ signant̄ de corpore dicit̄
 terra es q̄ int̄ reuertteris. Qd aut̄ uidet̄ ēē blasphemii
 q̄ cognoscit̄ sp̄m filior̄ hoīs si ascendat ipse sursum q̄ sp̄m ui-
 menti si descendat ipse de oīs int̄. n̄ int̄ pecudes q̄ animē
 dignitatē nichil int̄ ēē rtendit̄. s; adiciendo q̄s rei difficul-
 tate uolunt̄ demonstrare. Non enī q̄s inscripturis sc̄is n̄
 p̄ impossibili s; p̄difficili semp̄ accipit̄. ut ibi generationē
 ei q̄s enarrabit̄. Et in psalmo. Inne quis ascendī intaberna-
 culū tuū q̄ i monte sc̄m tuū q̄. et cā que secunt̄. Et ieremia

hoīem sc̄m

liceat in hebreo alit sit. Et homo ē, q̄ si cognoscet eū. Int̄ hoīes
 ḡ & bestias hec sola ē differentia qd̄ sp̄s hoīis ascendit ince-
 lū & sp̄s uimenti descendit intrā. & cū carne dissoluti
 si tam hui' rei aliq̄s ecclastic̄ & disciplinis celestib̄ erudit̄
 & rei q̄si dubie cert̄ assertor sit. Hec int̄im uixta litterā
 qntū aut̄ ad sp̄ale intelligentiā p̄tinet quō hoīes & uomen-
 ta saluos faciet dñs. et in malo loco uimentū inq̄t sū ego
 apud te. & in omnib̄ p̄phis hoīes & pecora inhierim salua-
 ta dicunt & impleri terrā repmissionis pecorib̄ & armenti
 q̄s fecit utrū sc̄s q̄ hoīis appellatione dign̄ ē ascendat icelū
 utrū peccator q̄ uintū uocat̄ descendat intrā fieri pot̄
 pincerto utte hui' & lubrico statu' ut & iust̄ & cidaat & pec-
 cator exurgat. Et n̄ m̄quā euident ut racionabilior & eru-
 ditus inscripturis id est homo n̄ circūspecte & ut scientia
 sua dignū ē uiuat & deducat̄ ad inferos & simplicior q̄s
 q; atq; rusticior q̄ uimentū hoīis & paratione dicat̄ meli'
 uiuat & martyrio coronat̄ & paradysi sit colon. **E**t tuidi
 q̄a n̄ ē bonū nisi qd̄ letabit̄ homo inope suo q̄a hec ē pars ei'.
 Q̄s enī adducet eū ut uideat id qd̄ futurū ē post ipsū. Peo
 qd̄ posuum̄ ut uideat id qd̄ futurū ē post ipsū aptius inter-
 pretatus ē symachus dices. ut uideat ea q̄ futura sūt post
 hec. Nichil q̄ ē bonū multa ista n̄ qd̄ letat̄ homo i' ope suo
 faciēs elemosinā. & futuros sibi thesauros in regno celorum p̄
 parans. Hac solā habem̄ portionē quā nec fur nec latro ualē-
 nec tyrrann̄ auferre. & que nos post mortē seq̄t̄. Hec enī pos-
 sum̄ cū hec uita fuerit dissoluta n̄ris rursū laborib̄ p̄frui.
 aut̄ scire que i' mundo futura sit. Postea alit̄ supiore errore
 turbat̄ qd̄ putare int̄ hoīes & bestias nichil int̄ ēē in hac sen-
 tentiā prauē opinionis deduct̄ sū ut nichil aliud boni dice-
 re n̄ p̄sentē capere uoluntati. Heq; enī cū semel nos dissoluimus
 set int̄ posse his p̄frui assereret. aq̄b̄ recederem̄ ingrati. Alii
 de hoc qd̄ att̄ q̄s enī adducet eū ut uideat̄ que futura sūt post
 laborib̄ p̄frui. quia hoc solū de substantia posset auferre.
 cū enī mors uenerit nescire quali sit herede mortuarius u-
 trū dign̄ an indign̄ suis opib̄ p̄fruat̄. **E**t querens sū ego

q̄ uidi uniuersas calūpmas q̄ fuit sub sole. q̄ ecce lacrime eon
 q̄ calūpmā sustinentes q̄ n̄ ē q̄ eos solerēt. q̄ immamib' calūpmi
 antū eos fortitudo q̄ n̄ ē eis solator. Post hāc cogitationē
 mente mēa oculosq; uierti ut iudicēs calūpmatōes y calūp
 mā sustinentes q̄ ecce hi q̄ apotentiorib' obymunt. lacrimisq;
 solū habere incalmitatib' licet. rei inuidiā prestantes consol
 atore n̄ queāt repire. Et q̄ maior miseria sit q̄ insolabilis do
 lor. calūpmatōes uidet insuis iniqtitatib' fortiores. Et hec ē
 causa q̄ n̄ ualeat solari. Plenū hūc locū in. h̄x scđo psalmo
 dī yleremias in suo uolumine erexit. Et laudaui ego mor
 tuos. q̄ iū mortui sūt sup uiuentes. Iteq; ipsi uiuunt usq;
 n̄. q̄ melior sup hos duos q̄ nec dū nat' ē. q̄ n̄dū uidit opus
 malū qd' factū ē sub sole. Ad cōparationē miseriārum q̄ in hoc
 celo mortales premunt. feliciores iudicauit mortuos q̄ uiuentes.
 sedim illud iob de inferis disputantis. Ibi requeuerit lassi corpe
 cū his q̄ incti fuerāt iā securi n̄ audientes uocē exactoris. Ne
 hor aut̄ ē his duob' uiuente uidet q̄ defuncto. q̄ nec dū nat' est.
 Alii enī adhuc mala patir. aliis quasi de naufragio nudus
 eiāsit. Porro q̄ nec dū nat' ē. in eo felicior ē qd' n̄dū mala mū
 di exptus ē. hoc aut̄ dicit n̄quo q̄ nec dū nat' ē antestit quā
 nascit. q̄ in eo felicior sit q̄a nec dū corpe p̄grauat' ē. s; q̄
 meli sit omnino n̄ē nec sensu habere substantię q̄ infeli
 cit ut ēt ut uiuere. quoniam yde uida dñs loquit̄ futura eius
 tormenta significās. Meli erat n̄ nasci hōi illi qd' meli ei fue
 rit omnino n̄ esse. quā et̄ nos crucif̄ ppeti. Alii v̄ hūc locū ita
 intelligit meliores ēt coq̄ mortui sūt his q̄ uiuunt. licet ante
 fuerāt peccatores. uiuentes enī adhuc sūt in p̄lio y quasi clau
 so corporis ergastulo recentant̄. q̄ y morte obierit iā ēt se
 curos q̄ peccasse desisse. sic q̄ lobes q̄ maior n̄ fuit int̄ nato
 mulierū minor ē eo q̄ minimū ē in regno celorum. q̄ corporis
 onere liberat̄ nescit cū aplō dicere. Miser ego homo. quis
 me liberabit de corpe mortis hui? Meliorē aut̄ his duo
 v̄b̄ ēt q̄ nec dū nat' ē nec uidit mala quib' hōres imundo depri
 munt. animas n̄as ante quā ad corpora ista descendat uer
 sari apud supos somniant heretici. q̄ tādū beatas ēt q̄diu
 celesti hierām y choro teneant angelico. Et uidi ego uniuersū

labore & simul omnē uirtutē opis. qā emulatio uiro asodali
 ei. qdē hoc uanitas & p̄suptio sp̄s. Conāti me rufus ad alia
 & uidi omnē fortitudinē fort & glām laborantū & depre-
 bendi bonū altius ēē altius malū. dū inuidus aliena feli-
 citate torquet & patet insidiū glōsus. Id enī uani⁹ q̄ instar
 sp̄s. & sic nichili quā hoīes n̄ suas flere miseras ab xp̄da lu-
 gere peccata s; meliorib⁹ inuidere. **S**tult⁹ cōplexus ē man⁹
 suas & comedit carnes suas. Hic ē qui & imp̄uerb⁹s piger
 describit⁹ contmēs manib⁹ pec⁹tū. Cui tamq̄ cīt⁹ cursor ue-
 nit inopia & pp̄t nimia famē. h̄yp̄bolice aut̄ dictū comedit
 carnes suas. **Q**ui meli⁹ putat ēē unū pugillū habere farris &
 ociosū torpenteq; uiuere. quā laborantē utrūq; implere. Totū
 aut̄ qd̄ dissertit hoc ē ut ostendat & eū q̄ laborat & aliqd̄ habet
 i mundo patere inuidie & rursū eū quere uult q̄c̄ inopia
 obp̄mi & ēē utrūq; miserabile. dū alijs pp̄t opes p̄icitat̄ ali⁹
 pp̄t inopia egestate & ficit. Ut certe si q̄s alienē felicitati inui-
 det & quasi sp̄s furore raptat & inuidū insinū suū recept̄
 mutriat̄ itq; cā inspectore. ille comedit animā & carnes suas.
 Quanto enī eū cui inuidet feliciorē uiderit. tanto ipse ampli⁹
 tabescit & depert. & paulatī zelo & luixe distillat. ditter.
 Manus crebro popib⁹ accipiunt̄ sic ibi Verbū dn̄i qd̄ factū ē
 i manu aggei siue in illi t̄ hui⁹ pp̄be manu. qd̄ talia opa-
 gesserit ut dign⁹ existeret i cui⁹ ope fieret sermo dn̄i. Huic
 gruit & illud dō q̄ docet man⁹ meas ad prelū. Stult⁹ q̄ am-
 pli⁹ exis̄t̄ ē man⁹ suas id ē & traxit & extindere noluit. unde n̄
 comedit labores manuū suarū q̄s nec habet. s; carnes sua⁹
 uiuēs uixta sapiam carnis. carnis opib⁹ uescitans. **M**elius
 ē plenus pugillus cū rege. quā plenitudo manuū laboris &
 p̄suptiōnīs sp̄s. Melius ē modicū habere iustū. q̄ diuitias
 peccatorū multas. Et ipūbius. Meliorē paria acceptio cum
 iusticia. q̄ multa genimina cū iniqtate. Eleganti iusticia
 rege habet iniqtas labore. Et q̄ singularis numius inbonis
 semp accipit̄ duplex i malū. p̄pt̄ea unū pugillus habet req̄
 em & due man⁹ labore s̄t̄ plene. **E**t conūsus suū ego &
 uidi uanitatē sub sole. est unus m̄ne scds eq̄dē filius
 & frat̄ n̄e ei. & n̄e fr̄is om̄i labori ei. Eq̄dē oculus eius

nō faciat diuitis. q̄ cur ego labore & fraudabo animā
 meā abonitate. S; & hoc uanitas & dissentio pessima ē.
 Coniūsus fū ego ad alios & uidi eos plus quā necesse ē labo-
 rare. congregare p̄fas & nefas opes q̄ n̄ uti congregatis. ba-
 bere om̄ia incubare diuitis. seruare alteri. & suo labori
 n̄ p̄frui. maxime cū nec filiū nec fratre habeat p̄pinquū.
 iū uideat p̄ius labor necessarius reseruat? Hic hil itaq; ēē
 uamus deprehendi quā cū hominē q̄ diuitias congregat. cui
 has relinquat ignorans. Qd̄ q̄ dē possūm scdm supiorē in
 t̄pretationē & de his intelligere q̄ libros scribūt & eos fas-
 tidiosis lectorib⁹ derelinqūnt. Qd̄ dā hūc locū abeo qd̄ ait
 ē un⁹ & n̄ est scds sup saluatore iūpretant̄ qd̄ solus q; abs
 q; illo comite ad saluandū mundū descendit. q̄ quāq;
 multi filiū dī sit & fratres ei ad optione dicant̄. tamen
 nullus dignus exstiterit q̄ inhoc ei ope ringeret. Si uis
 laboris n̄ est finis portantis nr̄ia uicia atq; percata & p
 nobis dolentis. & oculus ei non satiabit̄ diuitis semp nr̄am
 cupientis salutē. & quanto plus peccare quē uiderit.
 tanto magis ad penitentiā p̄scōcantis **M**eliores sunt
 duo quā unus quib⁹ ē merces bona in labore suo. q̄a si ceci-
 dent un⁹ querit participē suū. Et uis unico si ceciderit.
 & n̄ ē scds q̄ erigat eū. E quidē si dormiāt duo etiā calor
 erit illis. & unus qm̄ calefiet. Et si p̄ualuerit un⁹ sup eū
 duo stabūt aduersus eū. & funiculus triplex n̄ facile rum-
 pet. Post solitudinis miseriaſ inq̄b⁹ corrept̄ ē ille q̄ opi-
 b⁹ & rendis absq; certo herede se cruciat. n̄c ad solidita-
 tē sermo & fertur & dicit̄ qd̄ boni habeat amicos & ruber-
 nū & commune solatiū q̄a & altius ruina altius auxilio
 subleuet. & curas domesticas ipsius q̄q; noctis requie
 meli erigat ille q̄ fidū amicū habeat. quā qui solis op̄i
 b⁹ incubat requisitis. Qd̄ & si robustior quis inimic⁹ cont̄
 surrexerit. inbecillitatē alteri amici solacio sustentari.
 & quanto duo uno differat si amore iuncti sū tanto
 etiā triū & rubernū plus ualere. & enī uera caritas
 & nullo luore violata quanto auget̄ nūmō tanto
 crescat & robore. Et hec interi simplicit̄ dicta sint

rectum qā insupiori loco sup xpo quorū dā intelligē
tiā posuim. q̄ reliqua eoz ordine discernenda sunt.

Melius ē duo partē cē quā unū. Meli⁹ est enī habitan⁹
tē inse habere xp̄m. quā solū patere insidius adūsantis.
Heretis quippe otibermi statū mūsa societatis utilitate mons-
trat. si enī ceciderit un⁹ erigit xp̄s participē suū. Ue q̄ppe ei
q̄ corruerit. q̄ xp̄m n̄ habet inse erigentē. Qd si eti⁹ dormierit
unus hocē si morte fuerit dissolit⁹ q̄ xp̄m sedm habuerit.
calefact⁹ q̄ uiuiscat cicius reuiuiscit. Et si adūsus hominē
robustior in expugnando diabolus astiterit. stabit homo
stabat xp̄e phōe suo. p̄ sodali suo. n̄ quo solius xp̄i aduersis
diabolū uirtus infirma sit. s; qd liberū hōi relinquit ar-
bitriū. q̄ annitentib⁹ nobis ipse in prelando fortior fiat. Qd
si q̄ pat̄ fili⁹ q̄ sp̄s sc̄s aduenierint. n̄ etio rumpet ista so-
dalitas. Qd aut̄ catō n̄ rumpet. tam aliquid rumpet. Et in
uida enī aplō fuit triplex iste funiculus. s; q̄ post buccel
qd supius att eq̄dē sidormiat duo q̄ calor ē illis q̄ unus
quomodo calefiet de heb̄yseo sumemus exemplū. qd ipse
traxerit se cū puer q̄ dormierit q̄ calefecerit corpus eū
lū er. q̄ ita uiuiscauerit resurgentē. Hisi q̄ ap̄e nobiscū
dormierit in morte redeuerit. calore etiē utte accipere
n̄ ualem. **M**elior ē puer paup̄ q̄ sapient̄. quā rex sener q̄
stultus q̄ nescit pudere im posterū. Quo de domo uincit
egrediet in regem. q̄a q̄ in regno ei⁹ natus ē puer. Uidi uni-
uersos uiuentes q̄ ambulat sub sole cū adolescentē sedo. q̄
surget pillo. Non ē om̄is finis om̄i pplō. q̄ uiuens qui
fuerit ante illos. l̄qdē nouissime n̄ letabunt̄ in eo. S; hoc
uantas q̄ p̄suptio sp̄s. Symachus hūc locū ita trastulit.
Melior ē paup̄ cū sapientia rege sene q̄ insipientē. qui nes-
ciuit p̄ cauere uicissitudinē. Alt̄ enī de carcere exiit ad re-
gendū. alt̄ q̄ cū cēt rer natus paupertate oppressus ē. Uidi
om̄is uiuentes q̄ graduunt sub sole cū adolescentē sedo. q̄
surrexit p̄eo. In finit om̄is pls qui fuit ante utrūq; q̄
posteri non letabunt̄ in eo. S; hoc aura p̄astio ueni. He-
breus meus cui⁹ sepe facio mentionē cū ecclasten meū

legeret. hec barachiam quē ul' maxime admirant̄ sup pre
 senti loco tradidisse testatus ē. Melior ē int̄ior homo qui
 post quartū decimū pubertatis annū immobis erorū exte
 more hōie q̄ de matris alio natus ē qui nescit recedere amio
 q̄ de domo unctoy de utero uict̄ mat̄no ad hoc exiuit ut
 regnaret iniucius q̄q̄ in potestate sua paup̄ effectus est. ma
 la om̄ia ppetrando. Hidi eos q̄ in p̄ori hōie iuxerit q̄ cū scđo
 hōie postea uersati sūt. eū uid̄ q̄ p̄pore decessō regenerat̄
 ē intellex̄ omnesq; in hōie p̄pore peccasse ante qua scđo nas
 ceme duo hōies fieret. Q̄ ad meliora uersi q̄ hi post lute
 rā philosophor̄ sinistro tramite derelicto. adderetur apicē
 stenderet. q̄ scđm id ē nouissimū hōiem secuti sūt. Non le
 tabunt̄ meo. id ē in p̄pore. Hos duos hōies q̄ apl̄a testat̄. q̄
 leuiticū n̄ tacet. Homo si uoluerit illud h̄ illud. Vir sc̄s gre
 gorii ponti ep̄s origenis adiutor in metafrasi ecclastis ita
 h̄c locū intellexit. Ego v̄ p̄fero adolescentulū paupem q̄
 sapientē seni regi & scūlo. cui numq̄ uenit i mente qd̄ pos
 sibile sit quēpiā de his q̄s uirerat ad regnū exire de carce
 re. q̄ se met de iniqua deinceps potestate abstrahere. Euent
 enī int̄dū uichi q̄ sub adolescentulo sapiente fuerit absq;
 memoria sit eoz q̄ sub seni regē ante uersati sūt. Q̄ enī post
 ea nati sūt q̄a mala p̄c̄ta nescierit nec adolescentulū lau
 dare possūt. q̄ postea surrexit opinione abducta p̄uersa.
 & impetu sp̄s adūsantis. Laodiceū interpres res magnas
 breui sermone exp̄m̄re stendens more sibi solito etiā hic
 locutus ē. He mutatione inq̄ens bonoy in mala n̄ ecclasi
 tel sermo ē insipientē hominē conat̄ ē exp̄m̄re q̄ futura
 si cogitās p̄s̄entib; & caducis tamq̄ magnis atq; ppetuis
 delectat̄. & p̄diūsa que solet̄ hominib; accidere multa sua
 atq; mutari. q̄si generalē infert de morte sententiā qd̄ i
 numerabilis multitudo intereat & paulat̄ i sumatur
 & transeat. uno quoq; in suo loco aliū relinquente. rur
 sū successorē alio successore moriente. Origens & uictorin
 n̄ multū int̄ se diuerſa senserit. Post generalē illā senten
 ciā q̄ om̄ib; patet qd̄ melior sit adolescentulus paup̄ &
 sapiens quā rex senex & insipies. q̄d̄ frequent̄ euenniat

ut ille p̄ sapiām suā etiā de carcere regis egrediēs inpet.
 & p̄ dñatore puerō & rex insipies p̄ dat inpiū qđ tenebat
 sūp̄ xp̄o. qđ diabolo hūc locū interpretati sūt qđ puerū pau
 perē & sapientē xp̄m uelit intelligi pauperē iuxta illud
 magnū t̄ ē uocari te puerū meū paupem v̄ qđ paup fact
 ē cum diues ēēt. & sapientē qđ pficiebat etate sapientia
 & grā apud dñm & hoīes. Iste natus ē in regno senis. Ydecir
 eo dicit. Si ēēt de mundo regnū hoc meū ministri utiq;
 mei de certarēt p̄ me ut n̄ traderer iudeis. n̄c aut̄ n̄ ē de hoc
 mundo regnū meū. In illius itaq; senis stuti regno qđ ostē
 dit ei om̄ia regna mundi & glām ei⁹ natus ē optim⁹ puer,
 de domo iunculatōz de q̄bus ieremias inlamentacionib⁹
 loq̄ē dices ut humiliaret sub pedib⁹ ei⁹ om̄is iunctos terre
 p̄cessit ad regnū. & abit in regionē longinquā & cont̄ eis
 qđ se regnare uolebat & post aliquā tempis rex reuersus
 est. Presago itaq; sp̄u uidit ecclastēs omnes uiuentes qui
 possūt adolescentis participes ēē dicentis ego sū uita ue
 teri stuto rege dimisso xp̄m seq̄. Simulq; erisit duo
 p̄p̄ significant p̄ qđ ante aduentū dñi fuerat. & postea
 or̄ qđ anti xp̄m p̄apo suscep̄turus ē. qđ p̄ qđ n̄ pentitus possit
 ē. & infine iudei qđ anti xp̄m p̄apo suscep̄turi sūt non
 letent in xp̄o. **C**ustodi pedem tuū cū uadis indomū dī.
 & agppinqua ut audias. Bonū enī insipientū sācficiū
 nos offendere euntē ad ecclām. Bonū enī ingredi domū
 i ecclā di audire sermonē nūq; addi disset & adppinqua
 ut audias. Veniq; moyses solus accedebat ad audiēndā dñi.
 ceci accedere nū ualebat. Qd stuti nescientes remediuū ēē
 peccati eslamāt oblationē munūm. dō satis facere se pos
 se. & ignorāt hoc quoq; malū ēē atq; peccatū n̄ obedien
 fuerū. Huic & gruit illud qđ alibi dicit. Obedientiā sūp̄
 sācficiū. & misericordiā uolo & n̄ sācficiū. **N**oli festinare
 more tuo. & cor tuū n̄ festinet ad p̄ferendū sermonē

in cōspectu dī. qā d's in celo & tu sup̄ trā. phoc sū ūba
 tua pauca. Qā ueniet somnū i multitudine sollici-
 tudinis. & uer insipientis i multiplicatione sermonū.
 pleriq; arbitrant̄ hoc in p̄senti loco p̄cipi ne cori dō faci-
 le aliquid p̄mittam. & sine consideratione uiriū uoueam
 ea q̄ explere n̄ possum. adeē q̄ p̄p̄e p̄sentē dī & licet ille
 in celo & nos ēē uideam̄ int̄a tam̄ audire que loquim̄.
 & insipientiū nr̄ā argui ex multiplicatione sermonū.
 illi u melius intelligentes hoc p̄cipi affirmat̄ ne aut lo-
 quentes aut cogitantes dedō alit̄ quā oportet opinem̄ s;
 imbecillitatē nr̄ā. & q̄a q̄ntū celū diſlat aterra tantū
 nr̄ā opinatio natura illius separat̄. & id circa debere uer-
 ba nr̄ā ēē moderata. Sic enī qui i multis cogitationib̄ est
 ea frequent̄ somnūat de qb̄ cogitat̄ ita q̄ plura uoluerit
 de diuinitate dissenseret incidat̄ in sc̄lūcia. H̄el certe si
 uerba nr̄ā pauca ideo ēē debere qd̄ etiā ea q̄ nosse nos ar-
 bitram̄ p̄speculū uidem̄ & menigmate. & ueluti som-
 nū p̄phendim̄ qd̄ tenere nos estimam̄. Cūq; plura ut nob̄
 uisū fuerit dixerim̄ finē disputationis nr̄ē intelligim̄
 ēē sc̄lūcia. & i multiloq; nos n̄ effugere peccatū. Cū
 uotū feceris dō ne moreris reddere illud. q̄i n̄ ē uolup-
 tas insipientib̄. Cūq; uoties redde. H̄eli ē n̄ uouere
 & n̄ reddere. Simpler intelligentiū int̄pretatione n̄ in-
 diget. H̄eli ē n̄ p̄mittere quā p̄missa n̄ facere. quia dis-
 pliceat̄ dō & int̄ insipientes cōputent̄ q̄ uota n̄ expleant̄.
 Qd̄ aut̄ att̄ n̄ est uoluntas in insipientib̄. sub audiāt̄ dei-
 ux̄ illud ap̄li. Et utiq; n̄fuit uoluntas. ut n̄c uenire
 aduos. Qd̄ si uolum̄ & curiosius aliqd̄ dicere p̄cipit̄ xp̄ia
 no ut fidē opere q̄ pleat̄ & n̄ sit similis uideor̄ q̄ sp̄onden-
 tes atq; dicentes om̄ia quecūq; p̄cepit dī ſaciem̄ adora-
 uer̄ ydola & post uerberatos ſeruos & lapidib̄ oppreſſos
 nouissime ip̄ſū quoq; pat̄ſ familie filiū trucidat̄. H̄eli
 est anticipē diu deliberare ſententia. quā i uerbiſ facile
 iope v̄ difficult̄. Seruus q̄ ſett uoluntatē dī ſui & n̄ faci-
 et eā uapulabit̄ multis. **N**on des os tuū ut peccare fa-
 cut carnē tuā & ne dixeris i h̄spectu angli q̄a ignorantia ē

ne irascatur d^s sup uoce tua & dissipet opa manuu^m tuam.
 Hebreus ita sensit qd n^o potes facere ne permittas. Non
 enī inuentū dicta transeūt. s; ap̄sentī anglo q̄ uniu-
 iq; adheret comes statī pferunt addm. q; tu q̄ putas
 ignorare dñm qd pollicitus es; puocas eū adiracundū
 ut om̄a opa tua dissipent. s; ineo qd ait ut peccare fa-
 cit carnem tuā n̄ diligentē euentalans ita intellexit
 q̄ si dirissēt. Non des os tuū ut pecces. Hobis v̄ alē sen-
 sis uidet qd arguant̄ hi q̄ de ui carnis querunt & li-
 unt se necessitate corporis & pulsos facere q̄ nolāt. sed m̄
 illud apli. Non enī qd uolo hoc ago. s; qd nolo & cēta. Holli-
 taq; ait uanas excusationes querere & dare carni mea
 ad peccandū & dicere. Non ego pecco s; qd habitat i car-
 ne mea pecc̄m. Beniq; meo loco ubi ait & ne dixeris o-
 rā anglo q̄ ignorantia ē. agla interpretis uerbū hebrai
 cū synagogam pignorantia. akycior. translulit idē
 n̄ spontaneū. Si enī inq̄t hoc dixeris dñm. puocas quasi
 auctōrē mali atq; peccati. ut iat̄ siḡ boni uideris ha-
 bere auferat de manib; tuis. ul̄ certe scđm aliā senten-
 tia tradat te in rebus sensū ut facias ea q̄ n̄ queniug.

O via i multitudine somniorū & uanitatis & ubi plu-
 rima. Neū time. Et hē locū ita hebrei edisserit. nec
 superiora facias de qb; iā dictū ē. nec facile somnus cre-
 das. Cū enī diuersa uideris & pnocturnā q̄etē uariis
 anima fuerit eragata terrorib; siue incitata pmissis.
 tu ea n̄ tempnē q̄ somnu sūt & solū dñm time. q̄
 enī somnus credidēt. uanitatib; se & in eptis tradit.
 Alii. q̄a dñm atq; p̄cepi non des os tuū ut peccare fa-
 cias carnē tuā & querelas uarias excusationes. hoc nūc
 infero q̄ insomno uite istius & ymaginea umbra mi-
 beq; q̄ uiuim̄ multa possūt euenerē. q̄ nobis ueri si-
 milia uideant̄ & n̄ra excusare peccata. Ppc̄a admo-
 meas & scias cūctis opib; tuis ad eē pſente liberoq;
 arbitrio te iuditū n̄ cogi s; uelle qd facias. S; i
 calypnia paupis rapinam iudicū & iusticie uideris

in regione ne mireris sup^r negocio q̄i excelsus sup^r ex celo
 sū. & excelsior ē sup^r eos. & amplius terre ē rex i. agro culto.
 Xpi tunica recta desup^r nec acrucifigentib^r scindī potuit.
 q̄ eū aq̄ demonia salvatore eiecerat apostolū inditū uestimē
 tis apre p̄cepit. Itaq; & nos nūtam ecclastes nr̄i uestimenta
 nō scindere nec p̄uoluntate nr̄a opinationū pannos h̄ic
 inde suere. s; unū disputatione seruare tertū. & eundē
 sensū & ordinē seq̄. Sup̄ dixerat ne dixeris i. spectu an-
 gli q̄uo ignorantia ē ne irascat̄ ds sup^r uoce tua & reliq.
 & adūsum eos fuerat locutus q̄ negarūt p̄udentia
 res humanas regi. q̄ā q̄ aduersus hoc p̄ceptū sub oratione
 lat̄ questio & q̄re iusti calūpnū sustineat. quare ini-
 qua intoto orbe fiāt iudicia. & n̄ est ultor ds. n̄c infert
 & solvit qd̄ opponi pot̄at dicēs. Si iudicis calūpnū paup̄is
 q̄ beat̄ in euanglo p̄dicat̄ & resurgeri n̄ iusticia ne mireris
 & nouū aliqd̄ ē n̄ iudeat̄. excelsus q̄ ipse sup^r excelsos hec
 respicit ds. q̄ anglos suos sup^r iudices & reges t̄re p̄posuit q̄
 possūt utiq; p̄hibere iniusticiū & magis iūtra valere
 q̄ queuis hominū potestates. s; q̄ seruet insime iudicium &
 in sūmatione mundi. q̄ndo matura seges fuerit & messo
 res uenerit uissur̄ ē ut separat̄ tūcū loliū tradat̄ incen-
 dio. Ideo n̄c expectatā differt sententiā quādiu ager mū-
 di isti plenus excolat̄. Qd̄ aut̄ ager interpretat̄ mundus.
 dñs i parabola li. 1amor & tritici exposuit. **Q**ui diligit
 argentū n̄ iplebit argento. & q̄ diligit diuitias n̄ fruet̄
 eis. s; & hoc uanitas. In multitudine enī bonorum multi
 sit q̄ comedunt ea. & q̄ ē fortitudo ut habeat illa n̄ ut ui-
 deat oculis suis. Ubicūq; argentū ponim^r sedm greci ser-
 monis ambiguitatē potest & pecunia transfern. apypion
 q̄ ipse utrūq; siḡat. Porro tullius pecuniosos p̄mit̄ eos
 dictos refert. q̄ plura habuisset peculia id ē pecora. Ita enī
 ei antiqui appellabāt paulatū aut̄ p̄abusionē nom̄ ad
 aliud deuolutū ē. diuaris q̄ describit̄ qd̄ nūq̄ opib^r exple-
 at̄. & q̄ntū plus habuerit tanto plus cupiat flacci q̄q; su-
 p̄ hoc cordat̄. i sententiā q̄ att. semp̄ auar̄ eget. Et nobis
 historici assert̄ qd̄ auaricia neq; copia neq; iopia mi-

norat. Hic hil ḡ inq̄t ecclastes p̄fuit diuicie possidenti
 n̄ hoc solū ut uideat qd̄ possidet. H̄to enī maior fuerit
 substantia tanto plures ministros habebit. q̄ opes deuo
 ret, gregatas. ille aut̄ uideat tantū qd̄ habet. & plus
 quā unius hōis cibū capere n̄ possit. **D**ulcis somnus
 opanti sive paululū sive multū comedert. & saturi
 tas diuitis n̄ sint eū dormire. Adhuc de diuite & aua
 ro semp̄ ē. & opant̄ opanti & absq; sollicitudine dormi
 enti sive parū sive multū comedent. qd̄ ille labore o
 pis & sudore qualēuis cibū digerat & dulci somno p̄
 fruat. diues s̄ distent̄ dypib̄ & cogitationib̄ i diūsa la
 cerat dormire n̄ ualeat redundante crapula. & cibo in
 stomachi angustiis estuante. Porro q̄a somn̄ & comu
 nis de hac uita exitus appellat. melior ert reges ei q̄
 opat̄ insenti & secundū uires suas i bonis opib̄ ueriat̄
 quā eon diuitle de qb̄ sc̄bit. Ue uobis diutes q̄a recepis
 tis solationē uām. **E**st languor pessim̄ quē uidi
 sub sole diuitali custodiri i malū ei adnō. & pient̄ di
 uitie ille indistentione pessime & genuit filiū & n̄ ē
 i manib̄ ei q̄q. Sic egressus ē de utero matris suę nu
 dus reūtat̄ ut uenit & nichil tollet laboris sui ut ua
 dat i manib̄ ei. S; & hoc languor pessim̄ q̄a sic uenit
 sic uadit. Qd̄ q̄ habebit amplius q̄a laborauit iuentū
 & omib̄ dieb̄ suis intenebris. Comedet i indignatio
 ne plurima. & infirmitate & miracundia. Cū supiori
 runge qd̄ sequit̄. ecclastes diuīte de scribente qui ne
 ei possit suis diuitis p̄frui & cerebro p̄pt̄ eas indiscri
 men ueniat. nechere di qd̄ igregauit relinqt̄. S; & ipē
 fili⁹ su⁹ sic uenerit nudi ita nudi reūtant intram.
 & nichil eos suos comittet labor⁹. Hōne enī languor
 ē pessim̄ p̄diuitis cogitatione torqueri. & picturas opes
 q̄i nec nobis cū possum̄ auferre morientes. i tūstia in
 gemitu. i indignatione. i lītib̄ casso labore & grere. Et hec
 secundū simplicem sensū. ceterū ut alti eleuem̄ de phi
 losophis m̄ uid et b̄ de hereticis dicere. q̄ igregat diu
 itas dogmatū i malū suū. & nec rept̄es militatē

possit aliq; seq;. n̄ sectatorib; suis fructū relinquere
 ppetuū s; & ipsi & discipuli reuertentū m̄trā. & pdūt dñi
 tias ab eo q̄ dixit. Pdā sapientiā sapientiū & prudentiū pru
 dentiū reprehabo. Ue q̄pē sic egressi sūt de utō mat̄ sue
 de pueris uidē ecclā cīq; rīaria de qua scriptū ē. quē aut̄
 surſū ē hierlm̄ libera est que ē mat̄ omnū nr̄m. sic nudi
 uadēt inuentū & i nichilū laborantes q̄ defecerūt scrutan
 tes scrutinio. & ferunt̄ om̄i uento doct̄ne nec habet s;
 intenebris sita comedūt sacram̄ta & semp̄ infirmitate sem
 p̄ i iracundū sit. thesaurizantes sibi nr̄a in die ire. nec ha
 bentes ppiciū dñm. E cce qd̄ uidi ego bonū qd̄ ē optimū co
 medere & bibere & cernere iocunditatē i om̄i labore suo
 quē laborauit sub sole. numerū dierū uite sue qd̄ dedit
 ei d̄s diuitias & substantiā & cessit ei uit uesceret̄ ex eis
 & tolleret partē suā & letareūt de labore suo hoc donū di
 ē. Non enī multū recordat̄ dierū uite sue qd̄ d̄s occupat̄
 in leticia cor ei ad parationē ei q̄ opib; suis incurarū
 tenebris uescit̄ & cū grandi tedio uite pitura & portat̄
 meliore dicit, eū q̄ p̄sentib; fruct̄. Hic enī ul̄ parua uo
 luptas ē infriuendo. ibi v̄ sollicitudinis tamū m̄ mag
 nitudo. & reddit̄ causas q̄re d̄i donū sit frui posse diui
 tis. quō n̄ multū recordabit̄ dierū uite sue. duocat̄
 q̄pē eū d̄s illeticia cordis sui n̄ erit int̄sticu. n̄ cogitati
 one uexabit̄. abductus leticia & uoluptate p̄senti. s;
 meli ē iuxta aplm̄ sp̄itale escā & sp̄itale potū addonū
 d̄i intelligi. & uidere bontatē i om̄i labore suo. Qā in
 genti labore & studio ueni possum̄ templari bona. &
 hec ē pars nr̄a ut i nr̄o studio & labore letem̄. Qd̄ liber bo
 nū sit tam̄ donec xp̄s manifestet̄ uita ma nec dū
 plene bonū ē. q̄ ideo n̄ multū recordabit̄ d̄s dierū
 uite sue. Rotandū q̄; qd̄ hic. k̄pi ē ita cm̄o ī meliori
 parte accepit̄. p̄occupatione sp̄italis uere q̄; letacie. E
 st malū qd̄ uidi sub sole & frequēt̄ apud hōtes. uiro cui
 d̄s dedit diuitias & substantiā & glām & nichil de est
 anime ei ex omnib; que desiderauit & n̄ dedit ei potes
 tati d̄s ut manducaret̄ ex eo. s; uir alien̄ comedit illud.

Hec uanitas & languor pessimi. Si genuerit uir centū
 liberos & annis multis uixerit & plures fuerit dies an
 nos ei. & anima ei nō repletat bonus nec sepulchru sue
 rit ei. Iuxi meli ab eo ēē abortiuū. huianitate q̄ppe ue
 nit & intenebris uadit & intenebris nom̄ ei abscondet.
 Eqdē sole nū uidit nō gnouit. Req̄es huic magis qm illi.
 & si uixerit mille annos duplices & bonitatē nū uidit.
 Nonne ad locū unū om̄ū p̄perat. Ille scribit anarū dui
 tē & hoc malū frequēs esse in om̄ib⁹ assert. qd nichil eoz
 que i mundo reputant bona ei desit & nichil omnibus
 stultissima parciat se cruciet alius de uoranda fer
 uās. nec n̄ q̄ illud h̄ypbolice adicit qd q̄ si centū liberos
 pereant. q̄ n̄ ut adam p̄pe mille s; duob⁹ milib⁹ annis
 uixerit & anima ei cupiditate & auaricia tabescat.
 multo deterioris q̄ditionis sit abortiuo. q̄ statī ut nat
 uidet interit. Ille enī nec mala uidit nec bona. iste
 s̄ cū bona possederit semp̄ t̄sticis & cogitatione torq̄t.
 magis q; req̄em habeat abortiuus q̄ auar̄ ille longeuus.
 & tam ambo equales m̄to rapiant. dū y hic & ille
 morte simili subtrahunt. Pot̄ hoc & de usq̄ accipi.
 qd dederit ei ds legē & ppbetas & testamentū & rep
 missionē & saluatorē dicente. an se ret̄ a nobis regnū
 si & dabit genti facienti fruct̄ ei. Hec oīa ad alienū
 p̄egrinū de gentib⁹ translata sūt ppb̄n. & uide agn̄
 li bona & n̄ fruant. multo q; nos q̄ditionis ēē melioris
 q̄ q̄si abortiuu & nouelli putabam̄ abeis. q̄ sibi inanti
 quittare ad plaudelat de patrib⁹ glantes atq; dicente.
 Pat̄ nr̄ ē abraham. & tam ad unum locū y nos & illos
 p̄perare id ē ad iudiciū dī. Id aut̄ ī medio ait eqdē se
 pulchrū n̄ fuerit ei siue hoc siq̄cat q̄ adiues ille de sua
 morte n̄ cogitet & cū om̄ia possideat & inerstructio
 ne sepulchri auar̄ sit. siue qd sepe pp̄t ipsas diuitias
 occisus insidias insepultus abiciat. siue qd meli puto
 nichil boni facti honoris egerit. q̄ sibi queat ap̄ postōs
 memorā & parare. s; uitā silentio transire uelut pecu
 des. cū habuerit materiā p̄ quā pot̄ apparere. ① m̄s

labor hoīis more ei. qđ dē anima n̄ ipse bñ. Id enī ē am
 plus sapiēs stulto quā paupem se scire ut uadat uia
 uitā. Omē qđ laborat homines i hoc mundo. ore 9 sumi
 t. & ad cūmū dentib⁹ uenit tradit⁹ digerendū. Cūq; pau
 lū gula delectauerit tādū uidet⁹ tribuere uolu
 tate. quā diu gutture ḡtinet⁹. cū v̄ in aliū transierit
 desinit m̄t cibos ēē distantia. & post hec om̄ia n̄ replet⁹
 anima comedentis. siue qđ rursū desideret qđ comedat
 & tā sapiēs quā stultus absq; cibo nequeat uiuere &
 paup nichil aliud querat nisi quon̄ possit organū sui cor
 pusculi sustentare nec interire media. siue qđ nullam
 utilitatē anima ex refectione corpusculi capiat cib⁹ q; tā
 sapienti quā stulto 9 manis sit & illuc uadat paup ubi
 opes ēē p̄ spererit. Meli⁹ ē aut̄ hoc intelligi de exclaſte
 uirō q̄ inscripturis celestib⁹ erudit⁹ omnē labore habet
 more suo. & anima ei⁹ n̄ implet⁹ dū semp̄ cupit discere
 & meo plus habet sapiēs quā insipiens. quia cū paupem
 ēē se sentiat paupem aut̄ illū q̄ in euālō beat⁹ dicit⁹ p̄pe
 rat adei 9 prehendenda que uite sunt. & ambulat
 artā & angustā uia q̄ dicit ad uitā & paup ē amabilis
 opib⁹ & scit ubi xp̄s q̄ uita ē 9 moret. **M**eli⁹ ē aspect⁹
 oculorū sup̄ ambulante i anima s; & hoc uanitas & p̄
 suptio sp̄s. Illicide hoc m̄t̄ pretat⁹ est symmachus dicēs.
 Meli⁹ ē p̄uidere quā ambulare ut libet. idē meli⁹ ē uixta
 sensū cūcta agere q̄ animē ē oculus quā uolumatē cor
 dis seq̄. Hoc ē enī ambulare i anima sic & elechiel au
 tam̄ ambulat i uoluntate cordis sui. Uel certe sup̄bū &
 sibi placentē arguit. & meliore dicit ēē eū q̄ cūcta pre
 uideat q̄ illū cui nichil placet n̄ qđ ip̄e fecerit q̄ nichil
 ē detius & om̄i uento inanis. Rursū & hic p̄suptio
 sp̄s. Presumptionē sp̄s aqla & theodocion pastione uenti
 m̄t̄ pretati sunt. symmachus v̄ afflictionē sp̄s. Porro
 sciendū qđ ap̄ hebreos 7 sp̄s & uent̄ similit̄ appellent̄ idē
 kycha. **Q**id ē qđ futurū ē. lā uocatū ē nom̄ ei⁹ 9 cogni
 tū q̄ ē homo. 9 n̄ pot̄t iudicari cū fortiore se apte de
 saluatoris p̄dicat̄ aduentu. qđ q̄a futurū ē ante quā

incorpore cerneret iā uocatū ē inscripturis nōm ei. cogni
 tū pphis sc̄is dī q̄a homo sit & uirta hoc qd̄ homo ē. non
 possit se ferre cū patre & meuglo dicat. Patē q̄ me misit
 maior me ē. Unde q̄ m̄sequentib̄ p̄cipit ne ult̄ quā no
 bis de eo sc̄ptū ē regram̄ ne uelit homo plus scire quā
 sc̄ptura testata ē. Cū enī de statu n̄o ignorem̄ & uita
 n̄a q̄si umbra p̄transcat & futura incerta sit. n̄ nobis
 expedit ut maiora q̄ possim̄ inq̄ram̄. Nonnulli illud in
 hoc loco significari p̄mitat qd̄ omnū q̄ futuri sūt & hominū
 corpe circumdandi iā dī dī uocabulū nouerit nec possit
 homo respondere q̄tra artifice suū q̄re ita l̄ta fact̄
 sit. Qnto enī ampli quesierim̄ tanto magis ostendi ca
 ritatē nrām & uerba supflua & n̄ er̄p̄scientia dī libe
 rū tolli arbitriū. s; causas ante p̄cedere quare unū
 qd̄q; sic factū sit. **Q**uia sūt illa multa multiplican
 tia uanitatē. Qd̄ ē ampli homini iuta numerū diey
 utte suę uanitatis ei. & faciet eos q̄si umbrā q̄a q̄s an
 nuntiabit hōi q̄d̄ sit post illū sub sole. Cū inq̄t ignoret
 homo de statu suo & q̄cūq; uidet scire & cernere n̄ ut
 se rei uitas habet s; p̄ speculū & umbrā & ymaginē ui
 deat nec futura cognoscat. & i multiloq̄o n̄ effugiat pec
 catū. silentiū ponat ori suo & credat eū uenisse qui
 scriptus ē. quom̄ & q̄nt ē q̄lis uenerit n̄req̄rē. **B**onū
 ē nōm ei sup oleū bonū. & dies mortis sup diē natu
 tatis ei. Considera inq̄t homo dies tuos breues & q̄a ci
 to ēē soluta carne cessabis. fac t̄ famā longiore ut qm̄
 ungentū nares odore delectat sic ad tuū uocabulū
 cūcta posteritas delectet. Qd̄ p̄spicue int̄pretat̄ est
 symachus dices. Meli ē nōm bonū q̄ungentū bene
 olens. Siqdē mos ē hebreo ungentū bonū oleū nuncu
 pare. Qd̄ aut̄ att & dies mortis sup diē natuutatis ei. ut
 hoc ostendit meli ē exire de sc̄lo & carcere t̄bulationis
 atq; incerto utte statu qm̄ ingredientē mundū hec
 om̄ia sustinere. ut certe qd̄ in morte q̄les simus notū
 sit. in exordio v̄ nascendi q̄les futuri sim̄ ignoret. aut
 qd̄ natuutatē alliget corpore libertatē anime mors

resolutus **M** elius ē ure addomū luct²? qm ure addomū
 uiuit. in quo finis ē omnis hoīs & q̄ uiuit dabit ad cor suū.
 Ut̄l̄ est ad exeq̄as funeris q̄ addomū ure uiuit q̄a ibi
 ditionis & fragilitatis humāne exp̄semi cadauere. mo
 nem. inconuiuiū aut̄ leticia etiā siqd̄ timoris habere
 uidebam amittim². Houissimū uersū apt̄ interpretat²
 ē symachus dices. Et q̄ uiuit respicet ad mentē. Exq̄b^v
 adp̄bat inquā eo qd̄ sup̄ cibū & potū iuisus ē adp̄bare n̄
 eū uoluptate reb̄ p̄ferre cūctis. Pleriq; estimat male se
 ad parationē auaricie & nimie parentatis licet breue sit
 plus ēē. si uel ad monitū q̄s suis opib^v p̄fruat. Hūq; enim
 tūcīa luctus festinatib² uiuit p̄tulisset. si bibere &
 uesci alicui^v pitasset ēē monitū. Melior ē ira qm risus.
 q̄a ī merore uultus emendabit̄ cor. risus dissoluit uidentē.
 ira corript̄ & emendat̄. h̄ascim^v & nobis siqd̄ peccare
 rūm. h̄ascim^v & aliis. p̄tūcīa q̄ppe uult̄ melior fiet ani
 m̄ ut int̄pretat̄ ē symachus. & idcirco ue n̄c ridentib^v
 quō ipsi lugebit̄. **C** or sapientiū in domo luct² & cor in
 sapientiū ī domo leticie. Beati inqt̄ saluator̄ lugentes.
 quō ipsi solabunt̄. lugebat & samuel regē saul omib^v
 dieb^v uite sue. & paulus sup̄ hos q̄ post peccata uaria
 noluerit agere penitentiā lugere se dicit. Cor q̄ sapien
 tis uadat addomū talis uiri qui se corripiat delinqn̄tē.
 adducat ad lacrimas q̄ p̄uocet flere peccata & n̄ eat
 addomū leticie ubi doctor ad uator decipit ubi n̄,
 uersionē audientiū s; plausus querit & laudē. Talis
 p̄ceptor plangit̄. diues ī sermone diues in uerbis. q̄a
 saturat̄ ē pp̄tea recipit & solationē suā. U eniq; huic
 expositioni & sequentes uersiculi & cordat̄ att̄ enim.
M eli^v ē audire correptionē sapientis sup̄ uirū ardi
 entē carmen stultor̄. q̄a sic uox spinarū sub olla
 sic risus. Meli^v ē a sapiente corripi. q̄ adulatione de
 cipi blandienti. Cui simile ē illud. Meliora sunt
 uulnera amici. q̄ uoluntaria oscula inimici. Sic
 uox spinarū ardentiū sub olla streptū reddit in
 suauē. sic & palpantis magistrī uerba n̄ p̄derunt̄

uel ad curas sc̄li q̄ spine interpretant̄ auditores suos co
 hortantis ut futuro eos incendio p̄parant̄. Symachus
 p̄eo qd̄ nos possum⁹ q̄a sic uox spinarū sub olla sic risus
 stulti h̄c sensu interpretans quē sup̄ disserim⁹ att. P̄uo
 c̄ enī in p̄itor⁹ uinculis q̄ sp̄ia colligat̄. hoc ē ad uocē
 talium p̄ceptorū magis axiditor inectit̄ dū uinculis
 peccator⁹ suor⁹ unq̄uisq; stringit̄. **C**alūpnia con
 tubat sapientē ac pdit̄ cor fortitudinis ei. H̄c sapien
 tē ip̄fectu postū accipe scdm illud. argue sapientē
 diliget te. Sapiens q̄ p̄pe p̄fect⁹ nulla argutione indiget,
 nulla calūpnia turbat̄. Utam̄ hoc uersiculo signo
 iustū virū ac sapientē uidem̄ calūpnia sustinere q̄
 turbari de iniqtate iudicii nec dū statū subuenire p̄
 sentē. P̄eo v̄ qd̄ septuaginta & agla & theodotion in
 t̄pretati sūt ex̄tra & auctō. idē fortitudinis siue in
 goris ei. symachus & pdet̄ cor: mathana demū iuxta
 uerbū hebraicū interpretationē ei copulas & facies illū
 sensu q̄ alibi sc̄ptus ē. Ex̄cerat munera & sapientū
 oculos. **M**eli ē nouissimū sermonis q̄ p̄ncipiū ei. Meli
 oes sūt i dicendo ep̄ylogi qm exordiū. In his enī dicen
 tis sollicitudo finit̄ in illo in cipit. Ut certe sic. Q̄ inci
 pit audire sermonē & ad p̄ceptorē uadit̄ i p̄ncipio ē. q̄ v̄
 extrema audit̄ sūmat̄ est atq; p̄fect⁹. S; & hoc m̄ intel
 ligi pot̄. Iū in isto sc̄lo sum⁹ om̄ne qd̄ sc̄im⁹ p̄ncipiū est.
 cum aut̄ uenit qd̄ p̄fectū ē inouissimis & sūmati
 erim⁹ nouissima patēbit̄. Hebreus ita h̄c locū cū se
 q̄nti uisculo disseruit. Meli ē fine te considerare negotiū
 q̄ p̄ncipiū & sapientē eē q̄ insipientis furore raptari.
 Uicim⁹ q̄ ex hac sententia nullā i hominib⁹ eē patien
 entia cū meli sit tacere q̄ loq;. & q̄a cū finita fuerit ora
 tio int̄ semet ipsū recognat̄ auditor qd̄ dictū ē. Cū au
 té cepim⁹ loq;. nec dū qd̄ utilitatis accipit̄. **M**eliorē
 pacies sup̄ excelsū sp̄m. q̄a sup̄ius irā & cesserat dicens
 melior est irā q̄ risus. ne putarem⁹ irā q̄ ē ip̄assione
 laudari. nē p̄ceptit̄ irā pente eē soluendā. Ibi enī p̄
 correptione i peccatis & eruditione minoris irā posuit.

hic uero patientia frenauit. Patientia autem non solam inan
 gustis sed in letoribus necessaria est. ne plus quam decet ex altem.
 Videat in ci que non ex elevatus appellatur spiritu meus pro paupi spiritu
 esse et trahi que in beatitudine ponitur. **N**e festines in spiritu tuo
 ut rascaris quia ira insinu stultorum regescit. Nonque cedat
 uasci sed quod cum furest que recens fuerit ira dilata faciliter sedet
 & possit auferri. que quia semper ira iuncta superbie est deside
 rans ultione meliore semper patientem dicit esse que enim qui
 elevatus est spiritu. Et non significum insipientie dedit quia quoniam
 aliquis poterit exercit timet & sapiens si uacundus sit insipientis
 arguat. Ira quippe insinu stultorum regescit. **N**e dixeris quod
 factum est quia dies poteris meliores erat quod isti. Non enim sapient
 interrogasti de hoc. He uer scilicet presenti preferas quia unius ut
 usque est idcirco dicitur. Virtutes bonos dies uiuent faciunt. ui
 cia malos. Hec dicas quod meliores dies sub moysi & sub christo quod
 modo sunt. Haec & illo tempore plures fuerint increduli & dies
 eorum mali facti sunt. que non credentes repuerunt de quibus salvator
 ait. Beati qui non uiderint & crediderint alii. Sibi debes uiuere
 ut semper plentes dies meliores sunt quod perterriti. ne cum pau
 latim decrescere ceperis dicatur tamen surrebatis bene. quod uos impe
 diuit uitati non obediens. Et itum incipientes spiritu. ne carne
 consumamini. alii. Hec dicas meliora tempora olim quod non
 moy si quod christi legis fuisse quod gerit. Si eni hoc uolueris querere in
 prudenter facias. non uideris quoniam distet euangelium auctor testa
 mento. **B**onum est sapientia cui hereditate & amplius uidentibus sole.
 quia quoniam umbra sapientie sic umbra argenti. & quod plures sunt
 scientie sapientia uiuificabit habentem se. Alii aioris est gle sapientis
 cum diuitiis quod tantum sapientis. Alii enim sapientie intelligentia. ali
 opes. & quod sapientis est quod non diuines potest quidem docere quod bonum est
 sed interdum non potest prestare quod petit. idcirco ait quia ut umbra
 sapientie sic umbra pecuniae. id est quoniam pretergit sapientia sic inter
 dum pretergit & pecuniae. Et ne uideretur sapientie detractione
 dum tam fortuitu bonis subiectum. non enim inquit in sapientia est potes
 tate habere diuitias quod in iustitia sepe possidet. propterea mai
 or est sapientia demonstrare dices & amplius scientia sapientie

habet sapientiam
cum conuer-
satione bona

uuificabit habentem se. In eo inquit maior est sapientia diuitius.
quod absq; ullis diuitiis uiuificat eum quod se habuerit. Quidam vero
locum ita interpretantur. Hereditatem inquit priuersatione
bona posuit. per quam heredes sumus dei coheredes Christi. Vult ergo
ecclesiastes docere quantum differat hi qui sole merentur uidere ratione
ab his quod absq; sapientia uter tantum ratione studiis modicis
modartur. Quidam quidem etiam Daniel ostendit dicens. Intelligen-
tes sermones meos fulgebit ut luminaria celorum siue ut theo-
dotion interpretatur et quasi splendor firmamenti. quod non feceris
sermones meos quasi stelle celorum. Umbra autem argenti siue
perume illa secundum anagogem debemus accipere de qua talenta
imparabolis euangelii colliguntur. ut cum fuerimus sub umbra sa-
pie et sub umbra talis argenti propter dieum sol illuminat nos neque lu-
na per noctem. sed et hoc dici potest quia umbra est uita nostra super terram
spiritus uultus noster Christus dominus cui dominus in umbra ei uuum in
gentibus. Omnis nostra in hac uita protectione instar umbre est. siue
sapientie siue super dicti argenti donec aspiret dies et amore
ante umbrem. Symmachus more suo et in hoc loco manifestus
interpretatus est dicens. Quoniam preget sapientia similitus preget pecu-
nia. Segnus autem uersiculosus per spiritum ad studium scientie cohe-
rat. **V**idi opera domini quoniam potest ornare quem deus per ueritatem.
Et in hoc loco ita symmachus translulit. Hisce opera domini quia
nemo potest corrigere quod ille in minutis id est sufficit tamen de scriptis
scilicet siue eripsum contemplatione elementorum scire et in-
telligere que facta sunt. itam causas rationesque per quae re-
grediuntur quodque sic factum sit ut aliter fieri debuisse quod factum est.
Vbi gratias. Si quis uellet regredi cur moysi ita loquitur. quod fecit mu-
tum et surdum uidentem et cecum. Nonne ego dominus deus? Et dicat
cur cecus et surdus et mutus ita creati sunt. et cetera huius simili-
litudinum in hoc loco testimonium de septimo decimo
psalmo inquit addens dicit. Cum scio scilicet eris et cum per uerite-
tis et dicendum semper dominus esse cum eo quod scilicet est. et per unitatem eius quod
sua uoluntate fuerit ante pueris. uix ita illud quod quod in
leuitico scriptum est. Si ambulauerit ad me puerus et ego am-
bulabo ad eos infuore meo per puerum. Quid quidem illud
poterit exponere quod induxauerit deus corporis pharaonis.

Quod enī una atque eadē solis opatio liquefacit cera & sic
 cat luctū & pro substantia sua & liquescit cera & siccatur
 luctū. sic una in egypto signorum opatio molliebat cor cre-
 dentiū & incredulos indurabat. quod uixit duriciā suā
 in penitentia corda thesaurizat̄ sibi irā indie ure ex
 his mirabilibus que cū uideret fieri non credebat. In die
 bonitatis esto in bono. & indie malo uide. Conqde istud
 post eū quod. Scio me audisse mettla abeo quod protibus
 habere scientiā sc̄pturarū. ita hōs ūsculos edissertos.
 In ipsenti sclo es & boni quod opis potes facere labora-
 ut postea ipse securus indie malo hoc ē indie uidicu-
 tor queri alios uideas. Si con enī prosens sc̄lm fecit dominus in
 quod nobis fructū bonorum opū possimus preparare. ita & fu-
 siadere cū dicet & audientes. si mod uideat̄ alius ē sensus
 quē & symachus transtulit dicens. Indie bono esto in bo-
 no. dominus & malū intuere. Si quode hoc simile huic fecit dominus.
 ut non inueniret homo quode cū quereret. Cont bona in
 quod & mala prout tibi eueniunt sustine ne putes ut bonorum
 tantū ut malorum in mundo ē natām cū ex trariis mū-
 dus ipse subsistat calidis & frigidis siccis & humentibus
 duris & mollibus tenebrosis & lucidis malis & bonis. Hoc
 aute fecit dominus ut habeat locū sapie & intelligendo bona
 & inuitando mala liberū hōi relinquat̄ arbitriū. ne se
 dicit insensibile & stolidū. addo ē genitū. si cū ideo
 fecisse diuisa ut homo de sua conditione non posset. Simulq;
 hoc testimonium sequit̄ superioribus copulabit̄ in quode art.
 quod poterit ad ornare quod prouerterit dominus. Our merita uidi indiebus
 uantitatis mee. Est iustitia proiens iniusticia sua & ē inpi-
 longeuus in iniusticia sua. Huic quod simile saluator art
 meuglo. Quod inuenit animā suā prodet eā & quod prodiderit
 animā suā propter me inueniet eā. Machaber prolege dominus at
 & iusticia uisi sit prece & martyres quod sanguine fudere
 proximo. & contrario quode illo tempe suillā carnē come-
 derit & post aduentū dominus sacrificauerit y dolis uisi fit

in hoc sclo uiuere. & ppter suā maliciā pseuerare longui. S; dī in occulto ē patientie & tubularē nō scōs ut recipiat mala iniūta sua & peccatores nō uisitare pscelerē & q̄ si iuctimā reseruare. ut & illis possit etnā bona restituere & his mala inferre ppetua. Hebrei iustos peuntes iusticia sua filios aaron suspicant. qd̄ dū putat se iuste agere alienū ignē obtulerit. & ip̄ū longeū iū malicia sua manasse dicūt q̄ post captiuitatē restitut⁹ in regnū longo deinceps tempe uir erit. **N**oli ēē iustus multū & ne queras ampli⁹ ne ob stupescas. Si quē rigidū & trucē ad om̄ia fratrū peccata & spereris ut nec in sermone peccanti nec ppter naturale int̄dū piagia moranti ueniā det h̄c sc̄to plus iustū ēē q̄ iustū ē. Cū enī salvator p̄cipiat dī cēs nolite iudicare ut nō iudicemini & nullus absq; peccō nec unī qd̄ dī diei fuerit uita ei in humana iustia ē fragilitati & ditionis hominū nō ignoscēs. Holi q̄ ēē iustus multū q̄a pond̄ grande & pondus parvū ab hominatio corā dīo. Unde & ap̄ philosophos uirtutes imedi tullio posse sunt. & om̄e qd̄ nimis ē siue surſū siue deorsū reputat inuicio. Qd̄ aut̄ att & noli querere ampli⁹ ne turberis siue ne ob stupescas. mentē nrām sc̄t pfectā cōprehendere nō posse sapiām. & mensurā fragilitatis nr̄e iubet nos scire debere. Veniq; et paulus ei q̄ plus q̄ homo scire pot̄at req̄ rebat dicens. Qd̄ adhuc querit. uoluntati ei q̄s resistit. Respon dit. Ohomo tu quis es. q̄ respondeas dō & ceta. Si enī causas questionis ille q̄ introq̄ans introducit̄ audiiset ab ap̄lo stupore forsan tēp̄uisset & grām sensisset initile q̄a ē & domū uixla eundē ap̄lm qd̄ nō p̄sit ei cui datū ē. Holi ēē iust sup̄ saule int̄ pretant̄. q̄ agaq̄ misertus ē quē dīs in parat occidi. S; & ille dē euq̄lo seruus cui ignorauat dīs & ip̄le seruo noluit ignoscere huic uero sculo pot̄ coaptari qd̄ fu erit iustus multū. **N**e ip̄ie agas multū & noli ēē stat̄. ne moriaris intempe nō tuo. Cū dīs loqt̄ nolo mor-

te morientis tantum reuictat & uiuat semel peccasse
 sufficiat debemus nos erigere post ruinam. Si enim uixit
 eos quod de physicis dispergitur nouit hyrundo pullos de
 sua illuminare chelidonia & diptamnū capree ap-
 petunt uulnare. cur nos ignoramus medicinā penitē-
 tē. propositā et percamib? Qd autem ait ne moriaris
 in tempe nō tuo scim chore & dathan & abyron ppter
 seditionē adūsū moysen & aaron repentina terre
 brati deuoratos. & in memorationē aliorū ante diē
 iudicii etiā in hac uita plurimos iudicatos. Qd q
 dicit tale est noli peccatis adicere peccata. nec puocet
 dm & hic est inferre supplicium. Bonū est retine tecū
 istud eqdē ad hoc nedimittas manū tuā. quō qui
 timet dm egrediet omnia. Bonū est iustis beneface-
 re. s; & peccatorib? bene facere nō iniustū est. Bonū est
 domesticos fidei sustentare. s; & omni petenti tenuere
 pceptū est. Timēs qjpe dm & imitator & dutoris sui
 q; pluit sup iustos & iniustos absq; respectu personarū
 omib? bene facere festinat. Altū. qā uita her misera-
 bilis diuīsi cotidie uariat euentib? tā madūsū q
 ad ipsa iusti animū pparet. & poscat misericordiā. ut qd
 cunq; euenter libera mente sustentet. Enī timet
 dm nec pspis eleuat. nec obpmit adūsis. Sapia con-
 fortabit sapientē sup decem potestate habentes.
 q; sit inciuitate. qā homo nō est iustū intra q; faciat
 bonū & nō peccet. Pptea sapia confortat iustū & om-
 niū pncipū ciuitatis sup eo excidet auxiliū. qā q
 uis aliq; iustū sit tam dū in hac carne est. Statutū
 subiectus ē uicus atq; peccatis & maiore pñdicio indi-
 get eow q; potestate habet & in urbe sustinat anglū. q
 ad pfectū numerū puenere denariū & auxiliū
 t humano genū. S; siq; sideret omnia auxilia ma-
 iē auxiliū sapie id ē dm nr̄i ihu x. Postq; enī dixerit
 anglū cur auum babylonē & nō ē curata felinqmū
 ei & abeat unq; q; intrā suā. tō magistē ipse medicorū
 descendit. & resplos nos sanguine peccatorū madentes

99.

cruore q̄ omnē substantiā nrām expenderam⁹ in
medicos tactu simbrie sue sanauit. Sanauit autē
incūnare hoc ē i mundo isto & fortuit sapien-
tē siue ut lxx. instulerit ad iuuuit. Om̄i enī q̄ habet
dabit & adiecit ei. Q̄a autē indiquit homo positus
impeccis & infirus inlimo p̄fundit maiore auxilio
idcirco uenit sapia dicit. Sup̄ dixerat & domesti-
cis & alienis bene ēē faciendū potat q̄ alijs respon-
dere. si om̄ib⁹ bene facere uoluerō. n̄ habeo unde fa-
ciā. nec iust⁹ pot̄ tantas habere diutias q̄ solēt ma-
gis peccatorib⁹ habundare p̄petea n̄c ait. Q̄s n̄ potes
si filio ad iuuare. solacio foui. plus enī potest in an-
gustia. stitute p̄stare sapia plus q̄ quilibet max-
ime potestates. y hoc ipsū cū prudētia facit.
Grandis q̄ippe libra iusticie ē. considerare cui y q̄ntū
zq̄ diu. y quale uelit siue possit ut si filio t̄buere.

Eqdē in om̄is sermones q̄s loquent̄ nedederis cor tuū
q̄a n̄ audies seruū tuū maledicent̄ t̄. & enī frequent̄
scit cor tuū q̄a & tu maledixisti aliū. fac q̄ precepta
sunt & sapia & auxilio. fortatus ut ad mala t̄ ad bona
ppara cor tuū & n̄ cures qd̄ dēte loqnt̄ inimici q̄lis o-
pinio sit. Q̄m prudentis uiri ē murmurantē famu-
lū n̄audire nec curiosa aurē apponere qd̄ de sē loquar
absente. Si enī hoc fecerit semper intubulatione erit. & ad
mutilationē serui iracundia. mouebit̄. sic & sapi-
entis hōis ē sapiam p̄uentricē seq̄. & uanos n̄ considerare
rumores. Sic & alio exemplo docet penit̄ n̄ curandū
iusto hōi qd̄ hōies loqnt̄ dices. Q̄m nouit scientia tu
a qd̄ tu de multis locutus es & sepe aliis detrahisti. sic
aliis debes ignoscere detrahentib⁹. Et simul docet n̄
facile iudicandū. & habenti trabē inoculo de festu-
ca alteri n̄ loquendū. **O** mīa her tēptauit insapiens
& diri sapies efficiar. & ipsa longi facta ē amē magis
quā erat. & alta p̄funditas q̄s inueniet eā. Uicit se
ut regnoz q̄; testant̄ libri. ut̄ om̄is hōies quesisse sa-
piens & temptasse ad finē illi p̄uenire s; quanto

plus q̄ fierit tanto min⁹ repulſe. & i media demersū
 caligine tenebris ignorantie circumdatiſ. aliaſ aut̄
 q̄ erudit̄ fuerit inſcripturis quanto plus ſcire ceperit
 tanto in hiſ cottidie orit̄ maior̄ obſcuritas. Alit̄ item
 platio ſapie in hac utta uidet̄ in ſpeculo & in enigma
 te. Cū q̄ cogita uero in futuro facie ad faciē eī hori
 ciā reuelandā tē liqdo recognoſcā longe me nō ab
 eī noticia deſidere. **C**ircum uero ego & cor meū ut ſci
 re & diſſerere & querere ſapiam & rationē ut cog
 noſcerē in pietatē ſtulti & imprudentiū errore & in
 uenio ego amariorē morte mulierē q̄ ē laqueus &
 ſagena cor eī & uincula man⁹ ei⁹ Bonus coram dō eru
 etur abea & peccator̄ capiēt in ea. Peo qd̄. lxx. posuerit
 in curuſ ego & cor meū ut cognoscerē. Symachus int̄
 p̄tatus ē dicens. Piranhui uniuersa mea ſenſu meo ſci
 re & diſſerere & inuestigare. q̄a q̄ ſup̄ ecclāſtes dire
 rat om̄ia ſe in ſapīa p̄teptasse & quanto plus eā reiſi
 erit tanto illā longius refugiffe. nō att q̄. Aliud i ſua
 reiſiſſe ſapīa qd̄ i reb̄ humānis malū uniuſa ante ce
 dat mala. & q̄ res in pietate. ſtuticia. errore. uerordia
 teneat p̄ncipatiū. & dicit ſe omniū malor̄ capiū mu
 lierē repulſe. q̄a & pilla mors in orbē terrar̄ introiuit
 & p̄ciosas animas uiuor̄ capi. Om̄is q̄ppe adulteran
 tes quaſi elyban̄ corda eor̄ qui facit adolescentiū euo
 lare corda & cū i mentē miferi amatoris incident tra
 hit eū in precepſ nec ante pedes ſuoiſ respicere patit̄.
 Si q̄li laqueus & ſagena cor adolescentiſ innectit. In cui
 la ſit enī man⁹ Et. Qd̄ hebreia lingua dicit̄ ASYRIA
 ſuadere enī pot̄ uim facere nō pot̄. nec ad ſe trahere
 nolentes. lus⁹ q̄ fuerit & bonus corā dō eruet̄ abea. pec
 cator̄ & captor̄ deducet̄ ad mortē. Non putem⁹ temere
 hāc ſalemonē degenerē mulierū p̄tulisse ſententia
 q̄ ex p̄tus loquit̄. Ideo q̄ppe offendit̄ dñm q̄a capt̄ ē amu
 lierib⁹ & hec ſeom litterā. ceterā uirtutā intelligentiā
 ſp̄ualē aut̄ om̄e q̄nalit̄ pecc̄m mulierē nominam⁹
 & iniquitatē q̄ ſub ſpecie mulieriſ ſedet. In lacharia

sup plumbi talentū aut diabolū tropikos mulierem accipim⁹ ppter eseminaros viros. aut certe ydo latrū & ut ppuris accedam⁹ hereticorū et clām que insipientē sensū ad se uocat id panes fūrtiuos & agm fūrtiuā. hoc est falsū sacramētū & pollutū baptisnū indit⁹ accipiat. Ecce hoc inueni dicit ecclāstes unā ad unā ut inuenire numerū. numerū quē adhuc quesiuīt anima mea & n̄ inueni. Homi nē unū de mille inueni. & mulierē de omnib⁹ n̄ inueni. Solūm hoc inueni q̄d ds fecit hominē rectū & ipsi quesiert cogitationes multas. Hoc inq̄t repi unū sa diligentē euentilās qđ paulatī peccando & ad unū delictū aliud apponendo grande nobis sumam̄ peccatorū fartinā. ese bon⁹ qđ om̄s uoce solōna. Aos i o ovc̄ translulerūt scđm hebrei sermonis ambiguitatē & numerū possūm̄ & sumā & rationē & cogitationē dicere. S; & hoc att. Reḡs uirtus anima mea stricta mulier inueniat & cum uir paucos de uiris bonos inueniri. ita ut ex mille unū uir potuerit inueniri mulierē bona omnino inuenire n̄ potui. Om̄es enī me n̄ ad uititē s; ad luxuriā deduxerit. Et qđ ad postū ē cor hōis diligentē ad maliciā. adolescētia pene om̄s offendit dñm. In hac ruina genū humani faciliter ad casū mulierē. Ue qđ & poeta gentilis. Ia rū animal & mutabilis semp̄ femina. Et apl̄s att. Semper discentes & nūqđ ad scientiā ueritatis puenentes. Et ne uidet̄ minē hominū dāpnare natūrā & dñm auctōrē facere mali dū taliū qđitorē que maliū uitare n̄ possit. arguite p̄cauens patēt aut bōnos nos abō creatos s; qđ liberofūm̄ arbitrio derelicti uicio n̄rō ad p̄ciora labim̄ dū maiora querim̄ & ultra uires n̄rās cogitam̄ alit̄. Cottidie mecum unicuique rei rationē ponens nullū inuenire potui cogitātū. qđ n̄ cogitatione puersa extrinserit turbaret̄. in mille autē uiris inueni uirū hominē qđ uixit yma ginenē creatoris ē qđit̄. & i mille n̄qđ libet s; i mille

viris quorū minū mulier implere nō potuit. In mille q̄
 ad pīnquauest̄ ad mulierē. & pītēa purissimi pīan
 serūt. Hec aut̄ tropice sūt accipienda. In multis q̄ ipse
 studiosis & cotidiana meditatione sudantib⁹ uix in
 uenit cogitatus purus & uiri dignus uocabulo. Possu
 mus & cogitatus pīuris accipere mulieres pīpīb; & di
 cere. qđ difficile cogitatio alicui pura inueniri queat
 opī v̄ q̄ p̄ corp⁹ admīnistrēt̄ aliq̄ semp errore & muta
 sint. Peo aut̄ qđ sup̄ hebreū sermonē int̄pretantes dix
 in unā ad unā ut inueniat minūs facie racio aut co
 gitatio. aptius int̄pretatus ē symachus unū ad unū
 inueniri rationē. Qđ enī nos solem⁹ absolute & neutrali
 t̄ appellare id ē hoc q̄stū. istud nolui inuenire. hebrei
 feminino genere pīnuntiāt̄. sic & ipsalmo. Unā petri a
 dñō hāc requirāt̄. qđ ē unū. **Q**uis aut̄ ē sapiēs & quis
 nouit solutionē uerbi. Sapīa hōis illuminabit uil
 tū eī & fortis facie suā & mutabit. Sup̄ docuerat dif
 ficile hominē rep̄ire bonū & uenientē. tra eliserat ques
 tionē addō bonos hōies & ditos s; sponte sua ad peccā delap
 sos. n̄c qđ boni hōi deded̄it̄ d̄s q̄si gl̄abundus enarrat̄
 sapīam sc̄it atq̄ rationē pīudentiam occultā dī nosse
 mysteria. marchana ei⁹ sensu cordis intrare. Oblique
 aut̄ de se loq̄t̄ qđ nō nōm̄ alia fuerit sapiēs ut ipse. & nūl
 lū sic sc̄iret pīlematū solutiones. & sapīa eī acūcto lauda
 ta sit pplo. que n̄ solū intrinsec⁹ latuerit s; insūficie cor
 poris & speculo uultus elixerit. ultra q̄ om̄s homines pīru
 dentia mentis infacie sua pīnxerit. lxx. p eo qđ nos posui
 m̄ q̄s aut̄ sapiēs. transtulerit̄ q̄ nouit sapientes. Et p eo
 qđ nos dixim⁹ & fortis facie suā & mutabit posuerit̄ impra
 dentes uultu suo odirent̄. Et reuera cū multi sīt q̄ sapi
 entia remittunt̄. difficile inuenit̄ q̄ discernere queat
 uiri sapiente ab his q̄ uident̄ ēē sapientes. Et cū sīt
 plurimi q̄sc̄ptūrāt̄ occultā dict̄ posse se soluere. rarus ē
 querā inueniat solutionē. Qđ aut̄ sequit̄ sapīa homini⁹
 illuminabit uultū eī & in pīb⁹ facie sua odiet̄. ita possu
 m̄ explanare ut pauli ubi ponam⁹ nos aut̄ om̄s reuelata

facie glām dñi & tēplantes & psalmiste canentes
 signatū ē sup nos lūm uultus tui dñe. sapūam aut̄ hic
 hominis n̄ alia dicit absq; sapia dñi. q̄ cū sapientia dñ
 sit. iuxta possilitatē capacitatēs hōis eī ēē incipit
 q̄ se habere meruerit. Om̄is hereticō & falsū dogma defen-
 dens impudēs uult eī. Heniq; marcion & valentius me-
 liores s̄e dicunt nature ēē q̄ que idita sit & hoc posset ali-
 qua ex parte fieri si spem s̄e hui⁹ rei habere & tenderet
 & n̄ iam possidere naturā. **E**go os regis custodio. & lo-
 quelā uiram̄ti dñi. He festines a facie eī abire & ne stes
 mūbo malo quo om̄ia q̄ uoluerit faciet. Sic diverit rer
 potestatē habēs & q̄s dicit ei qd̄ facis. Uide qd̄ p̄cepe
 re iuxta ap̄lin regib⁹ & potestatib⁹ obsequendū mari-
 me. lxx. int̄pr̄tib⁹ in patiuo modo dicentib⁹ os regis
 custodi. S; ego puto de illo rege n̄c dici de q̄ dñi ait.
 dñe iniuritā tua letabit̄ rex. Et in alio loco ut pa-
 tri⁹ & fili⁹ unū regnū significet sc̄ptura & memorat.
 Ihs iudicū tuū regi da & iusticiā tuā filio regis.
 Non enī iudicat pater quemq; s; om̄e iudicū dedit fi-
 liō. q̄ rex fili⁹ dñi p̄ts regis ē filius. hui⁹ itaq; custodi
 enda p̄cepta fūt̄. hui⁹ uoluntas patranda. Et hoc ē qd̄
 in obye libro sc̄bri. mysteriū regis abscondere bonū
 ē & precipue monet ne tractem⁹ q̄re dñs unū qd̄ q;
 p̄cepit. s; qd̄ cūq; uidet̄ cē mandatū hoc p̄ia mēs
 hōis in plere festinet & sic in lege dñi erit uoluntas
 eī. Qa v. lxx. alit̄ transtulerit dicentes & de uirānto &
 de uerbo dñi ne festines a facie dñi ambulare. sciendum
 uirāntū dñi in diuinis uoluminib⁹ ēē sc̄ptū. Hoc itaq;
 uirāntū de dñi ūbo sacru & archanū īdebet q̄b̄cūq; nar-
 rare & p̄ferre īmediū. & cītā de eo facere sententiā. Het,
 ut moyses festines uidere facie dñi. s; tamdiu sustine do-
 nec ipse p̄transcat & tantū eī posteriora sp̄icias. Het n̄ &
 illud qd̄ seq̄t̄ ne stes mūbo malo & cēta sup eo intelli-
 gamus q̄ inheresē errore p̄uentis ē ul sup illo q̄cū
 ecclē fidē habent tam̄ peccis uincit ut sit infidelis.
 He p̄seueres in detractione ul̄ int̄p̄ilogo luxu. au-

ricia libidine. qd si pseueraueris rex in cōmō atq; pec
 cati diabolus opabatur in te pditionē & faciet qd
 cūq; uoluerit. **Q**ui custodit mandatū n cognoscit
 ubū malū & tempus iudiciū cognoscit cor sapientis. Ho
 tandū qd cognoscit ubū positiū ē. p eo qd est iūpatet aut
 n erit in eo. Siqdē & de salvatore sc̄ptū ē. q cū n cog
 nouisset pecc̄m. d̄s p̄ nob̄ pecc̄m fecit. P̄ ubo qd s̄yma
 chus rē iūp̄t̄ratus ē dicēs. Quid custodit mandatū n
 expiet rem malā. P̄ceptit autē regis iuptū & seruandū
 & scire qd & q̄re & q̄ tempe rubeat. **Q**ua om̄i nego
 cō ē temp̄ & iudiciū. afflictio q̄p̄ hōis multa sup
 eū qd nescit qd futurū ē. Sic enim erit q̄s annuntia
 bit ei licet diū se ueniat & n possit iustus scire qd
 ei futurū sit nec singularū rerū causas raciones qd
 cognoscere. nemo ē enīm & sc̄t̄s futuroꝝ. tam sc̄it adō
 cūcta iniūltatē hominū fieri & n absq; ei uolun
 tate dispomi. Et enī magna afflictio generis huma
 ni qd ut poeta att nescia mēs hōis qd de futuris aliud
 sperat aliud euent' de altero autē loco expectat hos
 tē & altius iaculo uulnāt. P eo autē qd Lxx. iūpre
 tes & theodotion dixerit qd scientia hōis multa sup
 eū in hebreo habet maliciam nscientiā. S; qd res qd
 dāleth littere hebraice excepto paruo apice similes
 sunt p̄riath legerit dāth id est p̄ malicia scientiā.
 Hoc melius sc̄it qd eiusdē lingue habuerit noticiā.
 Illud qd qd infine horū uersuum sc̄ptū ē qd nescit
 qd factū sit & qd futurū sit post eū qd annuntia
 bit ei de ubi ad ubū nō ex hebreo sermone transtu
 lymus. ut eē sensū alterū nouerim. qd sc̄t̄ nec ea
 qd p̄retierit scire possim̄ nec ea qd futura sit ita ut
 sunt futura cognoscere. **N**on ēst homo potestate
 habēs insp̄iū qd ut p̄hibeat sp̄m. qd n ē potens in die
 mortis & n ē emissio in bello & n̄saluabit ip̄t̄al ha
 bentē se. Non ē potestate anima nō ne auferat
 anobis & egrediente ad in p̄iu dī sp̄u nichil p̄dest
 om̄a ueludere. qd uitā retinere fugientē. Cūq; uitā?

inimicū utrū nře & hostis aduenit. inducias accipe
 n̄ possimus nec regis quādā inselō & om̄ia nrā ipie
 tate uastantis obuias morti ferre man⁹ s; incinerē
 trāq; solum. Non ē q̄ lugendū si futū scire n̄ possu
 m⁹. & sepe ab inīq̄s poteriorib⁹ obymam⁹ cū morte
 om̄ia finiant̄ & supb⁹ & potes q̄ cūcta populat̄ ē non
 ualeat animā suā retinere cū capt⁹. dicit. Sp̄s q̄ uniu
 si dispensat n̄ pot̄ aquā hominū phiberi & leges ac
 cipe spirandi. Beq; & sup̄ dictū ē ḡyrls gyrandō uadit
 sp̄s. Indie mortis n̄ sum⁹ potentes indie enī uite faci
 le uitat̄ inimicus. Similit̄ q̄ inbello ē q̄ n̄ habet pacē
 di que supat omnē sensū n̄ habebit emissionē de qua
 ad sponsam dict̄. Emissiones tuę paradysus malorum
 punicorum cū po. f. Et q̄a ipietas n̄ saluabit habentē
 se. pietas eregione saluabit. Pot̄ ipietas diabolus ap
 pellari & pietas dñs nr̄ ihs xp̄s. **O**mnia hec uidi &
 dedi cor inōmē op̄ qđ factū ē sub sole & dñat̄ ē ho
 mo hōis ut affligeret eū. Et tē uidi i pios sepultos que
 nerūt & de loco suo egressi sūt & laudati sūt i ciuita
 te q̄a sic fecerūt. S; & hoc uanitas. Q̄a enī n̄ radic
 tio facientib⁹ malū. ito ideo repletū ē cor filiorū ho
 minis in eis ut faciat̄ mala. Uedi inq̄t cor meū ut
 om̄ie qđ sub sole gerūt intuerer & hoc ut maxime
 qđ homo acceptit in homine potestate. ut q̄sciūq; uult
 affligat atq; idēp̄net. Cū itaq; mente meam ad hec
 intuenda dirigerem de inquis. cū tali opinione mor
 tuis & sic sepultos ut sc̄i estimarent intra q̄a & cū ui
 uerēt putabant̄ digni ēē ecclā & templo dī. in sup
 ambulantes tumdi laudabant̄ i malis suis. lauda
 t̄ enī peccatorū indesideriū anime sue. & q̄ iniqua ge
 rit benedict̄. Hoc aut̄ app̄cea evenit. q̄a nemo pec
 cantib⁹ audet radix dicere. **N**ec statī scelus ulciscit̄
 dñs. s; differt penā cū expectat penitentiā. Peccatorēs
 aut̄ q̄a n̄ statī arguit atq; correpti sūt putantes neq̄
 q̄ futurū ēē fut̄ iudiciū. infelere p̄seuerat. Possum
 hoc testimonio uti adūsū episcopos. q̄ accepert i ecclā

potestate. & scandalizat magis eos q̄ si docere & ad me
 liora debuerat incitare. Hi freqūt post mortē laudam
 in ecclā. & beati in his q̄ n̄ probabilit̄ fecerat publice sine
 successorib⁹ sine applic⁹ p̄dicant. Et hoc itaq; uanū est
 q̄a enī n̄ ut egerit sic audiūt nec statī corrīpiunt in
 peccō suo. Nemo q̄ ipse audet accusare maiore. p̄t̄ea
 quasi sc̄i & beati & m̄ceptis dñi ambulantes. augēt
 peccata peccis. Ifficilis ē accusatio inesp̄m. & si enī pec
 cauerit n̄ credit. & si quietus fuerit n̄ punit. **Q**uia pec
 cator facit malū centies & elongat ei ex hoc cognosco
 ego qd̄ ert bonū timentib⁹ dñi qui timet a facie ei. Ex
 quo qd̄ peccat i plurimū hoc q̄ ipse significat centies dat
 ds locū penitentie & n̄ eū statī punit inscelere s; erpec
 tat ut rūtant a sua iniqtate. Ego intelligo q̄a benignus
 & misericors sup̄ eos futur⁹ s; it q̄ habet timorē eis &
 ad uerbū illi⁹ tremiscait. Symachus h̄c locū ita trans
 tulit. Peccatis enī malus mortuus ē. longeuitate & cessa
 ei. Porro ego scio q̄a ert bene timitib⁹ dñi. q̄ timuerit a
 facie ei. **B**onū v̄ n̄ erit unq; neq; longo superit tēpe.
 q̄a n̄ timuit facie dñi. Et q̄a manifestū ē qd̄ iste trans
 tulerit hoc dicendū qd̄ uerbū hebraicū oīāch qd̄ lxx.
 ex tē translulerit & nos centies possum⁹. aqla & syma
 chis & theodotion mortuus ē interpretati sūt ut sit
 q̄ peccat & fecit malū mortuus ē. In eo aut̄ qd̄ peccauit
 mortuus ē. Si aut̄ iurta lxx. inter̄pres p̄ eo qd̄ ē mor
 tuus ē. legim⁹ ex tē. iurta quos dā hic ert sensus. Pec
 cator n̄ tācē p̄ mū peccat q̄ndo uidet facere peccatū.
 s; iā ante peccauit. alienati sūt enī peccatores anul
 ua errauerit auentre. & querit hoc qd̄ seq̄t locuti sūt
 falsa. Qm̄ possit exponi simpler enī intelligentia ha
 bere. seq̄tā n̄ uidet parvulos peccatores statī ut de
 uulua electi sūt mendaciū loq;. **V**t bonū n̄ sit ipio
 ut n̄ plonget dies q̄ si umbrā. q̄ n̄ timet a facie dñi. **I**n
 peccatur mala his q̄ n̄ habet timorē dñi & optat ne diu dif
 ferant̄ pena. s; statī morte subtracti cruciat recipiāt
 q̄ si merent̄. Simile qd̄ y apl̄s loquit̄. Utinā p̄cidant̄

q[uo]d uos turbat. Et alibi Alexander erarius multa ma
 la ostendit in reddit illi d[omi]n[u]s sed in ope ei[us]. Q[uo]d q[uo]d in
 deinceps disticta sit regrendu[m] est. Hec iuxta sensus he
 braici uitat. Si quis s[an]cte lxx. in preteres sequitur q[uo]d quasi ab
 alio sensu incipientes diversit. Et ego cognosco quod a[er]a erit
 bonu[m] timentib[us] d[omi]n[u]s ut timeat a facie ei[us] & bonu[m] n[on] erit ipso & n[on] plongabit dies in umbra quod n[on] est timet
 a facie di hoc poterit dicere. si est q[uo]d de illa de q[uo]d pauci
 lo ante tractauit. ego tam manifestissime recognos
 co quod a[er]a erit bene his q[uo]d timet a facie ei[us]. Q[uo]d enim di
 sup facientes mala & impio n[on] erit bene. Non enim timeat
 a facie di & n[on] plongabit dies in umbra. hoc est dies ut
 siue quasi umbra uiuentib[us] sit. In quo hi qui multo
 uiuunt tempe[st] plongent dies suos. sed q[uo]d grandes eos fa
 ciunt bonorum opum magnitudine. Unde yacob quasi pec
 catorum se astrensi ait. Parui & mali dies mei. Et ipsa
 mo astrensi. Vies inquit mei sic umbra inclinati sunt. &
 ego sic fenu[m] arui. n[on] q[uo]d longa uita q[uo]d fierit in presenti. in
 quo omne q[uo]d uiuimus breue & umbra est & ymaginatio. ymagi
 ne enim pambulat homo. sed q[uo]d deficit timeat ne lon
 gitudo vite ipsius ubi uera est uita breuerit. **E**t tua
 uitas que sit sup terra quod a[er]a sit iusti ad quod pueniunt
 quasi facta ipso. & sit in p[ro]prio ad quos pueniunt qua
 si facta iustor[um]. Vixi quod & hoc uanitas est. Intra
 uanitates que in mundo uario ferunt euenter. q[uo]d hoc
 deprehendi q[uo]d iustis ea frequenter euenerunt q[uo]d in p[ro]prio eue
 nire debuerat. & in p[ro]prio tamen felicitate in hoc mundo deguisse
 ut eos putas esse iustissimos. Habuit exemplum eugeniu[m]
 diutus purpuratus & paup[er]is lazari. Septuagesimus q[uo]d
 sed p[ro]p[ter] Psalmus de hac re dicitur cur iustis interdu[m] ma
 la & in p[ro]prio euenerunt bona. Pro autem q[uo]d nos possumus est
 uanitas q[uo]d fit sup terra symachus absolute translu
 cit dices. Est difficile cognitum q[uo]d fit sup terra. Hebrei
 iustos q[uo]d euenerunt mala & ipios q[uo]d accedunt ope iustorum
 filios aaron interpretant & manassens. q[uo]d illi sacrifican
 tes pierunt & iste post tanta mala & captiuitatem in

periū restitut⁹ sit. **E**t claudau ego leticiū qā n̄
 ē bonū homini sub sole n̄ comedere & bibere & letari
 & ipſū egrediet̄ cū eo de labore suo dieb⁹ utq; ſue q̄ſ de
 dit ei d̄ſ ſubſole. Hoc plen⁹ ſupra int̄pretati ſumus
 & n̄c ſtricti dicem⁹. Licet breuē & cito finiendā prefer-
 re eū uescendi & bibendi uoluntatē angustiū ſcl̄i. & h̄is
 q̄ inique fieri uident̄ in mūdo qd̄ ſolum hoc bonū de
 ſuo labore habere uideat ſiul̄ modico fruāt̄ refriger-
 io. Uerū hec int̄pretatio ieruantes eſurientes ſtien-
 tes atq; lugentes quos beatos in euqlo dñs uocat ſiſic
 acciptur ut ſc̄ptū ē miseros ad phabitt. Et cibū itaq; &
 potū ſpiritualit̄ accipiam⁹ & ſup eis leticiū q̄ in labore
 utte n̄re uix poſſum⁹ inuenire. Qd̄ aut̄ hec ita ſenti-
 enda ſit ut dirim⁹ de monſtrat ſeq̄ns uſiculis inq̄
 ait. Dedi cor meū ut uiderē ſapiām & occupationē qd̄
 ſcil̄ hoīes occupent̄ ſup terrā & dieb⁹ ac noctib⁹ in ſc̄p-
 turarū meditatione uerſent̄ ut plerūq; pmiuelli-
 gatione ueri ab oculis ſomnus effugiat. **Q**ua ppter de
 di cor meū ut cognoscere ſapiām & uideſe occupa-
 tionē q̄ facta ē ſup trā. qā & in die & in nocte ſommū
 in oculis ſuis n̄ ē uideſ. Et uidi om̄ia opa di qā n̄ po-
 terit homo inuenire opus qd̄ factū ē ſub sole iquo
 laborauit homo ut quereret & n̄ inueniret. Siqđe &
 si dixerit ſapiē ſe cognoscere n̄ pot̄ inuenire. **Q**ui
 querit cauſas rationesq; rerū q̄re hoc l̄ illud factū
 ſit & q̄re mund⁹ uariū gubernet̄ euentib⁹ cur alius
 cecus & debilis aliis uideſ nascat̄ & ſanct⁹. hic paup-
 rit̄ habeat iſte diuinaſ. iſte ſit nobilis ille inglo-
 riſ. nichil aliud pſicit n̄ in ſua queſtione t̄ queri-
 & diſputationē p̄ tormento habere. n̄ tam inue-
 nire qd̄ q̄rit. & cū ſe dixerit cognouisse t̄c ignoran-
 tionis habere pncipiū & in p fundo errore uera-
 ri. Sub oſtendit tam ēt cauſas rerū omnū & iuſ-
 ticiā q̄re unū qd̄ q; ſic fiat. I; in occulto eas latere
 & n̄ posſe ab hominib⁹ p̄phendr. **O**m̄e hoc dedi
 in corde meo ut conſiderare uniuersa qā iuſti-

"q"

et sapientis et opa eorum in manu domini exinde caritate
exinde odiu. Non est cognoscens homo omnia in facie eorum.
Etiam hoc locum symachus manifestius interpretatus est
dicere. Omnia hec statui in corde meo ut uentilare uni
uersari et iusti et sapientes et opa eorum in manu dei fugi-
que super neque amicicias neque inimicicias scit homo. sed
omnia coram eis incerta ppter ea quod omnibus euenuit simili-
tudine iusto et iniusto. Porro hinc sensus est quod in hoc dedi-
cor meum et scire uolui quod deus diligenter quis odisset quod in
ueni iustorum quidem opera dei esse et tam utrum ament ad
annon nec scire eos non posse et ambiguum fluctuare utrum
adprobatione sustineat quod sustinet an ad iudicium inferum.
Igitur sciet quod in uultu eorum sunt omnia. id est ante cedit eos
cum de hac uita recesserit noticia isti rei quia tempore est iudici-
um. Hoc certamen et quecumque aduersa sustinet utrum parmo-
re dei sustineat ut lumen. ampliori ut plurimi peccato-
res nec habent incertum. In omnibus euenter unus iusto
et ipso bono et mundo et pollutio. et sacrificanti et non sacri-
ficianti. sic bonus ut peccator. sic uirans sic uiramentum.
Time ea quod pro se nec bona nec mala sit. sed asapientibus
soli media nuncupantur. quia exinde et iustis euenuit et
iniustis. Simplices quoque turbat cur tua euenia
et ppter ea non putant esse diuinum iudicium cum omnium regis
in futuro discerni sit. et hic confusa sit omnia. Quod autem
aut euenter unus est iusto et impio. siue angustiarum siue
mortis significat euenter. et idcirco non caritatib[us] dei eos
in se nosse nec odiu. Sacrificans quoque et non sacrificans
et certa quod contrario enumerata sit spiritualiter accipi-
enda secundum illud sacrificium domini spiritus tribulat. Hoc est
pessimum in nomine quod factum est sub sole quia euenter unus
omnibus. sed et cor filiorum hominum repletum est malitia. et
errore in corde eorum inulta sua. et post hec admor-
tuos. quia quod semper inimicet in omnibus uiuentibus. Et hoc
aptius more suo interpretatur symachus dicens. Sed
cor filiorum hominum repletum est malitia et pacitatem
uixit cor eorum in uita sua nouissima autem eorum

uenuit ad mortuos. Q[uod] si enī pot[est] metu[m] uiuē. Eundē
 aut[em] sensu sc̄ptura repeatat de quo paulo ante tractauimus.
 qd cū om̄ia eq̄lit̄ eueniāt uiuētis & nulla sit i bonis
 sustinendis ul[icet] malis diseretio ul[icet] certe equali morte
 de hoc sc̄lo subtrahim̄ nichilomin⁹ errorib⁹ & peccata
 te & malicia repleam⁹. & post hec om̄ia subito rapiam⁹
 i interitū. nec ult̄ possum⁹ cū uiuentib⁹ habere con
 sortū. Vel certe sic. Quō i munes angustie & iustos &
 iuiatos p̄munt idcirco ad peccata homines p̄uocan
 t & tam post om̄is conant̄ quib⁹ frustra nisi sūr dū
 ignorat̄ ad inferna descendit. **E**t h[ab]identia quō
 canis uiuēs melior ē leone mortuo q[uod] uiuentes sc̄riūt
 qd moriant̄ & mortui nesciūt qe qd n̄ ē ampli⁹ mer
 ces. Inobliuione enī uenit memoria eorū. s; & dilectio
 eorū & odiū eorū. Iesus ipsoū iā pitt & pars eis n̄ est
 adhuc insc̄lo. in om̄i qd fecit sub sole. Q[uod]a supra dixe
 rat cor filiorū hominū impleri malicia & peccitate
 & post hec om̄ia morte finiri nūc eadē complet̄ & re
 perit donec uiuūt homines posse eos iustos fieri. post
 mortē v nullā boni op̄is occasiōne dari. Peccatorū enī
 uiuēs pot[est] melior ē iusto mortuo. si uoluerit ei trās
 ire uirtutes. l[et] certe ab eo qd se malicie potentia & p
 ecitate uictibat. dū mortuus fuert̄ melior pot[est]
 quis paup̄ ē uilissim⁹. H[ab]re. Q[uod]a uiuentes meru mea
 tis possūt bona op̄a ppetrare. Mortui v nil ualent
 ad id adicere. qd semel secū tulere de uita & obli
 uione uiolita sit om̄ia iuxta qd in psalmo sc̄ptū
 ē. Oblivioni datus fū tāquā mortuus acorde. s; &
 dilectio eorū & odiū & emulatio & om̄e qd in sc̄lo ha
 bere potuerit mortis finit̄ aduentū. nec iuste qe qd iā
 possūt agere. nec peccare n̄ uirtutes adicere. nec in
 cia. licet qdā huic expositioni tradicāt. asserentes
 etiā post interitū & crescere n̄ posse & de crescere &
 i eo qd n̄ ē art & pars n̄ erit eis adhuc insc̄lo. in om̄e
 qd factū ē sub sole. ita intelligit ut dicāt eos in hoc
 sc̄lo. & sub hoc sole qm nos cernim⁹ nullā habere

in unionē habere sub alio sclo de q̄ saluator att.
Ego n̄ sū de hoc mundo & sub sole iusticie & n̄ excludi
di opinatiōnē q̄ contendit postq̄ ex hoc sclo migraue
rim offendere posse creaturas rationabiles & p̄ mere
ri. Alii refrebat hebreus uersiculū istū in quo dicit.
Meilleor ē canis uiuēs sup leonē mortuū ita apud eos
exponi. utiliorē ē q̄ uis in doctū & euī q̄ ad huc uiuāt
ydoceat. ap̄ceptore p̄fecto q̄ tā mortuus sit. ubi causa
ut canē intelligat unū q̄m libet de plurib̄ p̄ceptore.
& leonē moysen aut aliū q̄m libet p̄pharū. S; q̄a nobis
hec expositio n̄ placet ad maiora tendam. & chanane
am illā cui dictū ē fides tua te saluā fecit canē uir
ta euālīn ē dicam leonē ū mortuū circūcisiōnis
plim. sic balaam p̄pha dicit. Ecce p̄pls ut catulus le
onis surget & ut leo eructās. Canis ū uiuēs nos su
mus ex nationib. leo aut̄ mortuus uideor p̄pls adno
derelictus. & melior ē ap̄ dñm iste canis uiuēs q̄ ille
leo mortuus. Hos enī uiuentes cognoscim̄ patrē & fi
liū & sp̄m sc̄m. illi ū mortui nichil sciunt neq; expec
tāt aliquā repmissionē atq; mercedē s; cōpleta ē eorū
memoria neq; ipsi meminēt que scire debuerat neq;
illorū ū dñs recordat. Illeclio quoq; qua aliq̄ndo dñm
diligebat p̄t. & odiū de quo audacit̄ loquebant̄ mne
odiētes te dñe odii. & sup inimicos tuos tabescēt̄
Nec n̄ & zelus eorū uixta quē fineſ zelat̄ ē & matha
thie intremuerit̄ poplites. P̄spicuū aut̄ qđ & pars eorū
n̄ est i sclo. Non enim possūt̄ dicere pars mea dñs. a
de & comedē i leticia panē tuū & bibe in corde bono
uim tuū. quō q̄ placuerit̄ op̄a tua. In omni tempeſtū
uestimenta tua candida. & oleū de capite tuo n̄ de
lucres inlaqueo. similit̄ capiunt̄ filii hominū int̄
pe pessimo. cū ceciderit sup̄ eos subito interitus.
ante q̄ de singulis disputem̄ breuit̄ istringenda
sunt omia. ut appareat q̄ simili ſenſu cūcta dicant̄
e. Qia insuperi capitulo fuerat plocut̄ qđ postq̄

mortui fuerūt hōies acorde iuuentū excidāt & nec
 dilectionē q̄s meos habeat nec odiū scđm illud poete
 nullū cū uictis certam & ethere cassis. & q̄a sub sole
 ult̄ nichil pot. nē q̄si errorē humanū & suetudinē
 qua se ad fruenda hui' sc̄li bona inuicē hortant̄ indu
 cit. & p̄sōpeia facit more rethorū & poetarū dices. Homo.
 q̄a & post mortē nichil ē. & mors ipsa nichil ē audi. s̄ filii
 meū & dū iuuis in hac uita breui fruere voluptate. u
 tere dapib. uino curas ob p̄me & intellige quō adō t̄ do
 nata sit. candidis uestib. ornatis incede. unguentis
 spiret capit tuū. q̄cūq; t̄ placuerit feminariū eius
 gaude. & pleru. & uanā hāc & breuē uanā uana & breui
 voluptate pecurie. Nichil enī extra hec habebis ampli
 quo fruari. qd̄cūq; te delectari potest felicit̄ cape ne peat.
 Hęq; enī fruola debet formidare cōmenta. qd̄ singlōrū
 operiū ut bonorū & malorū apud inferos t̄ reddenda sit
 racio. Non ē enī aliq; immorte sapia. nullus potest dissoluti
 onē uite hui' euadere. Et hec inq; aliq; loquat̄ cynicus.
 & aristippus & tyreneici. & ceteri pecudes philosophorum e
 go aut̄ mercū diligent̄ p̄tractans inuenio n̄ ut qdā male
 estimat̄ om̄ia fortunū geri & uariā mireb. humanis for
 tunā ludere. s; cūcta iudicio dī fieri. Hęq; enī uelox pe
 dib. debet suū cursū putare si currat. nec fortis insuō &
 fidat robore. nec sapiēs diuitias & opes estimet pruden
 tia & gregari. nec eloquens & doct̄ p̄eloquentia & doctrinā
 ap̄ p̄p̄m speret se inuenire posse grām. s; om̄ia adō fieri dis
 ponente. & n̄ ille cūcta suo arbitrio rexerit. & edificauit
 domū. inuanū laborare q̄edificat̄ eā. Hisi ille custodierit
 ciuitatē. inuanū uigilat̄ q̄ custodiūt̄ eā. Non ē itaq; ut il
 li putat̄. unus euenter & incertus uite hui' statut̄. q̄a qn
 do n̄ estimat̄ repentina morte subducti ad iudiciū ueni
 et. & quom hamo capiunt̄ pisces & retib. & aues paerē
 liberi laqueo dū nesciūt alligant̄. sic hōies p̄merito suo
 adēta supplicia deducunt̄ cum repente mors uenerit
 iudiciū in eos q̄ putabat̄ incerto statu om̄ia uolui.
 Hec mixta sensu quo breuit̄ uoluum' unūsa & phendere.

nic q̄si n̄ exalterius s̄; et sua p̄sona loq̄t. q̄m̄ int̄pretan
da sit singula. Ille adeq; comedere i leticia panē tuū q; bi
be incade bono uinū q̄a placuerit dō ōpa tua. Q̄a dicicis
ti qd̄ morte om̄ia sumant. q̄ i inferno n̄ sit penitentia.
met aliq; adiuratus recursus dū in isto sc̄lo es festina
tende. age penitentiā dū habes temp̄ labora. libenter enī
d̄s suscipit penitentiā. Alt̄ q; simplicit̄ intellectū p
dest uirita illud. Siue manducatis siue bibitis siue qd̄ fa
ctis om̄ia inōte dñi facite. Et in alio loco. sū consilio ui
nū bibe. Non enī habet uerā leticiā q; eoz bonū q; creatu
ris sup̄ modū abutit. Oeli aut̄ ē sic sentire. Cui cōplacu
erit ōpa corā dō neq; quā poterit indigere uero pane. &
vino qd̄ calcatū ē de uinea forech. Vato nobis itaq; p̄cep
to qd̄ dicit desiderasti sap̄iam serua mandata q; dñs mi
nistribit eā t̄. Seruem̄ mandata q; panē q; uinū sp̄italia
muenire possum? Q̄ aut̄ mandata n̄ seruat q; impanis q;
uini habundantia glat̄ dicit ei p̄ysalā. He dicas q; cog
noleo eā. neq; cognoristi neq; scis. n̄ ap̄ncipio apui tibi
aures. scio enī q̄a contēnes. Item. Porro qd̄ in t̄cō inter
ptab̄ dicit ueni comedere in leticia panē tuū. eī ecclastēs
uox ē. q; in euq; loq̄t. q̄ stat ueniat ad me q; bibat. Et in
puerib⁹. Uenite comedite panes meis q; bibite uinū me
ū. In om̄i tēpe sit uestimenta tua candida q; oleū de capi
te tuo n̄ desit. Habeto inq̄t corpus mundū q; esto m
sericors. Oeli ita. Non sit temp̄ inq̄ candida uestimenta n̄
habeat. Causa nequando pollutis uestib⁹ induans. P̄p̄ls
tē induere lucē q; n̄ maledictionē. que sup̄ iuda
sc̄pta ē. Induat̄ maledictione sic uestimento. Indu
ere uisebra misericordie. benignitatis. humilitatis. man
suetudinis patientie. Et cū despolarat̄ fueris uerem
hominē cū opib⁹ er̄ induere nouū q̄ renouat̄ de die
dū naturā hāc ēt̄ olei ut ylum alat q; fessos soluat
laborē. Et oleū sp̄itale oleū exultationis de quo
sc̄bit̄. P̄p̄ea unxit te d̄s d̄s tuus. oleo exultationis

p participib' tuis. Hoc oleo mult' nr' hilarand' e'. hoc
 ieru nantis unguendū caput. qd' peccatores habere
 n possūt qb' dicit. Non ē malagma i ponere neq; oleū
 neq; alligaturas. Habet enī oleū ntrarū. qd' uir iustus
 detestatur dices. Oleū peccatoris n impinguer caput
 meū. Hoc oleū heretici habet. q; eo cupuit deceptor
 capita pfundere. **V** ide utā cū muliere quā dileristi
 omib' dieb' uanitatis tue q; dati sūt t sub sole. Omib'
 dieb' uanitatis tue hec ē pars tua iniuta q; il labore q;
 tu laboras sub sole. Sapiam sequere q; scientia sc̄ptu
 rarū q; hāc t in coniugiu copula. Ue qua q; m̄pūbiis di
 cū anima illā q; serualbit te amplexare eā q; circūdabit te.
 Dies autē uanitatis dies hui' sc̄li nequa significat de q;
 ap̄ls tācet. Id autē ait uide utā cū muliere q; dileristi
 ambigue dictū ē siue uide q; contēplare utā. q; ipse
 q; uxoris tua tecū. Non enī potis sine tali uxore solus
 uideret utā. siue utrūq; sidera q; uide utā q; muli
 erē. dieb' uanitatis tue. Et pulchre p̄cipit ut in dieb'
 uanitatis nr̄e uerā utā cū sapia uxore queram. Hec
 enī pars m̄ia est q; hi labores fructus. si in hac uita
 umbratili uerā utā inuenire ualeamus. **O** m̄ia que
 inuenti manus tua ut facias iniuste tua fac' q;
 n ē opus q; cogitatio q; scientia q; sapia i inferno q;
 tu uadis. fac qd̄cūq; n̄c potes q; labora. q; cū ad infer
 na descendens locus n̄ erit penitentie. Huic qd̄ simi
 le q; asaluatorē p̄cipit. Sapientia cū dies ē. ueniet nox
 quando nemo pot opari. Id autē ait i inferno q; tu
 uadis nota. ut Samuēlē quoq; uere i inferno fuisse
 q; ante aduentū x̄ quis sc̄os om̄s in inferno lege deten
 tos. Porro qd̄ sic post resurrectionē dñi nequaq; te
 neant in inferno. notandum restat ap̄ls dices. Heli
 ē dissoluti q; ē cū xp̄o. Q; autē cū xp̄o ē. utiq; n̄ tene
 bit i inferno. **C**onuerti me q; uidi sub sole quo
 n̄ ē uelocii cursus. nec fortius plū n̄ sapientiū
 panis nec prudentiū diuitie. n̄ scientiū gr̄a. quo
 temp⁹ q; euenter occurrit omib' his. Q; uinctus est

copedib' ferreis & quib' plumbi nexib' p' grauat'. in
iqtas sedet sup talentū plumbeū. q' & in psalmo loq'
tur q'si omis grāe quāte sūt sup me' n' ē apt' ad
uersū illū dē q' dicit'. Cūrsū q' summaui fidē serua
ui. Q' aut leuis ē & anima illius n' grauat'. nichil omi
nus & ipse absq; ad utore dō ad calce n' pot' inuenire.
s; & cū preliū fuerit adūsus m̄traria potestates de q'
sc̄ptū est sc̄ificare bellū. h̄ic sit robustus p̄p̄ris virib'
uncere n' ualebit p̄fectus quoq; infiliū hominū &
sapiēs uiuentē panē atq; celestē habere n' poterit. n' p
sapīam cohortant̄. Venite comedite panes meos. Et
quō sūt diuitie de q'b' apl's ait diuities fieri i opib' bo
m̄s. Et alibi. Huic facti estis i om̄i sermone & in om̄i
scientia. Sc̄iendū prudentē uirū has diuitias n' posse
gregare n' eas ađo accepert cui ipse diuitie sūt. de q'b'
alibi sc̄ptū ē. Redēptio uiri anime p̄p̄rie diuitie brā
qq; n' scientia comitata fuerit & concessā ađo. quāuis
erudit' uir ei n' pot' inuenire. Qd' & paulus sciens plus
m̄q; omib' laborau. n' aut ego s; grā que necū ē. Et te
rū brā ei īme n' fuit uacua. Et ad extremū nescit ab
homine. qndo tempus ad ueniat in q' uarius euenter
finis om̄i subsequat̄. Hec sc̄dm anaqoqen cētū
ut simplicius disseramus epistola ad romānd̄ huic lo
co i grāt. q' n' uolentis neq; currentis s; miserentis
di sit. Qd' aut ait n' ē sapientib' panis multorū corrū
die p̄bat̄ ex emplo. q' cū sapientissimi sūt necessariū
indiget. Et n' ē scientib' grā. uideas enī in ecclā in
p̄tissimos quosq; florere & q' matrimonī frontis
audaciā & uolubilitatē lingue s̄cetū sūt dum
n' recognitāt q'd loqnt̄ prudentes se & eruditos ar
bitrantur maxime si fauorē uulgi habuerit q' ma
gis dictis leuorisb' mouet̄. & econtrario eruditū
uirū latere in obscurō p̄secutiones pati. & n' solū
i pplo grām n' habere. s; inopia & egestate tabescere.
Hec aut̄ sunt q' incerto statū ferunt̄ om̄ia &
n' est in p̄senti retributio meritorū s; in futuro.

Et quidem nesciat homo tempus suum. quia si pisces qui retinenter
 in captione pessima sic uolucres que colligantur
 laqueo similiter corruerunt filii hominum in tempore
 malo cum ceciderit super eos extemplo. Nam supra
 diximus quod dum nesciat hoeres ita eis angustie ueni-
 at aut interruatur. Porro secundum allegoriam sciendum reges
 cum celorum simile esse sagene misere in mare et contra
 riuos sagena habere hereticos per quam pisces capiantur.
 Ad interrum sagena eorum est sermo affabilis. blandus elo-
 quens. simulata aut coacta ieiunia. uestis humi-
 lis. uirtutum imitatio. quod si ceperint et de superioribus
 dispartire et insublime lenare os suum et di altitudi-
 nes querere laqueum ponunt in excelsum. Quoniam ergo pisces
 et uolucres capiuntur asagena et abistius modi laque-
 us. sic cum multiplicata fuerit iniqitas et refluxerit ca-
 ritas multorum et signa facta fuerint atque portentum. ita
 ut seducantur si impossibile est etiam electi. sciendum est ecclae
 siasticos quos uiros qui filii hominis appellantur et sunt
 modice fideli credo posse corruevere. Hotandum est quod pro-
 tu librum ubicumque dicitur filii hominum. in hebreo
 habet filii hominis hoc est filii adam. et omnis pene scriptio
 tura hoc idiomate plena est. uniusque genus homi-
 num ad amorem filios vocans. Sed et hanc uidi sapientiam
 sub sole. et magna est apud me ciuitas parua. et ui-
 ri mea pauci. et uenit mea rex magnus et cir-
 cundedit eam et edificauit aduersus eam machinam
 magnam et inuenit mea uirum pauprem et sapien-
 tem. et saluabit hic ciuitatem insapientia sua. et ho-
 mo non recordat est hoensis paupers illius alius omnia in
 certa dicens quod uistum ab inuusto amplius nichil
 habere. ego sapientiam in hoc maximam conprobavi quod
 crebro clementer ut parua sit ciuitas et habitatores
 in ea pauci. et innumerabilium hostium cingitur exercitu.
 et obsidione et fame prolixi uictus necatur. et repente
 contumeliam suscipientem inueni uirum humilem et
 pauperem qui habet sapientiam cunctis diuitiis magnis po-

i. statu.

tentibꝫ & supbꝫ in piculis positis. & ab obsidione
pauentibꝫ cogitat inq̄rit. & inuenit qm de malis
eruat ciuitatem. Et ingrata hominū obliuio post
q̄ fuerit liberati. & solita captiuitas & redditua
patrie libertas nemo meminit sapientis illi² paui-
peris nemo refert grām p̄ salute s; om̄s honorat
diuites q̄ in piculo nichil iuenerit potuerit. Alter.
hebreus ita hūc locū interpretatus ē. Ciuitas par-
ua homo ē q̄āp philosophos minor mundus uo-
ct̄. & uiri mea pauci membra de qb̄ homo ipse
xterit. cū aut̄ uenerit adūsū eū rex magnus diabo-
lus & quesierit locū p̄ quē possit irrum pere. inue-
nit mei humilis & sapiens & q̄eta cogitatio inter-
oris hōis & seruat urbē que obessa ab hostibꝫ cinge-
bat. Cūq; homo de piculo siue psecutionis siue an-
gustiarū siue curcunq; adūsē rei. atq; peccati fuerit
erutus. homo ille exterioꝫ q̄ inimic̄ ē aliꝫ paupis
hōis sapientis n̄ recordat interioris hōis nec subdit
se s̄ilus ei s; rursū sua fructū libertate. Alt̄. Parua
ciuitas & uiri mea pauci ad operationē totius mū-
di ecclā est. aduersus q̄ sepe consurgit rex magnus
diabolus. n̄ quo magnus sit s; q̄ magnū ē se uic-
tet & circūdat eā obsidione siue psecutionis siue
alio angustiarū genere. & inuenit iea uirū paupē.
& sapiente dñm nr̄m ih̄m xp̄m. q̄ p nobis paup fac-
tus est. & ē inse sapia & ille uir paup liberat ur-
bē insapia sua. Quoties uidim̄ sedente leonē in in-
sidia cū diuitibꝫ hoc ē cū senatoribꝫ & p̄ncipibꝫ
huiꝫ sc̄li & aduersū ecclā moliente quom paupe-
ris isti sapia corruisset. Cūq; paup hic uicerit &
urbi paucis fuerit restituta uix aliquis ei memi-
nit. uix illi mandata considerat s; totos se luxurię
& uoluptatibꝫ incidentes querit diuitias que inces-
sitate n̄ liberat. **E**t dixi ego melior sapia sup̄ for-
titudine & sapia paupis que despacta ē & uerba
ei q̄ n̄ sūt audita. Qmquā nullus meminerit

sapientis illi paupis cū leta sint om̄ia si uniusi po-
 tentiā q̄ diuitias admirent̄ ego tam̄ scđm om̄is
 sup̄ interpretationes magis honoris = contēptā sapi-
 entiā & uerba que nullus audire dignat̄ erba si
 pientiū inqete audiunt̄ plus quā clamor po-
 testatē habentis instutis Quēcunq; in ecclā uideris
 clamatorē & cū quodā lenocinio aut uētustate uer-
 boy exercitare plausus risū exercitare. audientes inaf-
 fectus leticie concitare. scito signū ēē insipientiā
 cū q̄ loqt̄ q̄ eoy gaudiūt̄ Herba q̄ppe sapientiū inqete
 & in moderate audiunt̄ silentio. qui v̄ insipientis est
 quāuis sit potens & clamore siue siue uocis siue p̄pli
 habent ad clamantis int̄ insipientes loqt̄. **M** eliorē
 sapia sup̄ uasa belli & peccans un̄ pdit bonitatem
 multā. H̄c q̄ sapiam prefert fortitudini & dicit plus
 cū ualere in preliu quā arma pugnantū. Qd̄ si unius
 insipientis fuerit inse. quis parvus ērebō tam̄ p̄lli & nichil
 stulticiā opes magnas diuitias q̄ subuerit. Q̄a v̄ in
 hebreo pot̄ legi & q̄ percat unū pdet bonitatē mul-
 tā etiā sic sentiendū ē qd̄ p̄pt̄ unū peccātū multe
 iusticie repto peat̄ & iniucem seruitutis uiciū se-
 quam̄. & q̄ unā habuerit habere om̄is q̄ in uno pec-
 cauit̄ cū om̄ib̄ uicis subiacere. **M** usce morientes
 polluant oleū & positionis preciosā ē sup̄ sapiam &
 glam stulticia parua. Exemplū superioris sensis de-
 dit inq̄ art̄ p̄ unū stultū multa bona posse subuer-
 ti qd̄ sic malus mixtus bonis contaminet plurimos.
 qm̄ musee sic moriant̄ ut mungento pdat̄ & odore
 illi & colore. Et q̄a sūt̄ q̄ calliditate gaudet̄ mixta
 sapia & habet̄ maliciā sc̄li hui⁹ prudentia. precepit̄
 ut sapientiā simplicē regim̄ unitaq; sit cū uno
 centia columbarū. & prudentes sumus ad bonū. sim-
 plices aut̄ admalū. It̄ ē sensus. Conuenit iusto parū
 habere simplicitatis & p̄pt̄ nimia patientiā dū ulti-
 onē reseruat̄ deo stultū uiderr̄ qui stat̄ se uindi-
 cant̄ sub uelamento prudentie exercere maliciā.

Alt. Musce que iuxta ysaiā p̄ncipant̄ parti sua
minus egyp̄ti p̄dit̄ olei suavitatē. in uno qq; cre-
dentiū re linquentes īm̄yndicie sūe odo-
rē atq; uestigia. ab his muscis etiā p̄nceps appellat̄
ē demoniorū be elcebub q̄ interpretat̄ aut ido-
lū muscarū. aut vir muscarum. aut habens mus-
cas. **C**or sapientis in dextera ei⁹ q̄ cor stulti insinu-
tr̄ ei⁹. & in uia cū stultus ambulat cor ei⁹ minu-
tū & dicit om̄is insipies ē. & ineuglo precipit ut nes-
ciat sinistra qđ faciat dextera sapientis. Et qđcō p̄-
cutim̄ in maxilla derrā n̄ uibem̄ sinistrā genā p̄-
cutienti p̄bere s; alterā. Iust̄ enī sinistrā inse non
habet s; totū meo dertrū ē. q̄ cū ad uideandū
saluator uenerit agni stabūt ad dextris. edī v̄ asinist̄
Et ippha sc̄bit̄. Uxras uias nouit dñs. que aut̄ p̄-
uerse sūt asinistro sūt. Qđ ḡ sapiens ē semp de futu-
ro sc̄lo cogitat. qđ dicit ad dextrā. qđ v̄ insipies dep̄sen-
ti qđ positiū ē insinista. Que qđē securus idē philosophus
& poeta ait. Uxraq; magnifici ductus sub membra ducit.
de iter elisu nobis ad leua malorum exerget penas & ad in-
pia tartara ducit firmianus quoq; n̄ impreclaro institu-
tionū suarū ope littere meminit. & de dertris ac sinistris
hoc ē de uirtutib; ac uiciis plenissime disputauit. Ne pu-
tem̄ huic sententiale illud ēē contrarū in quo dicit̄ ne
declines in dextera neq; in sinistra. Hic enī dextera pars p̄
bono accipit. ibi ū non tā dextera quā declinatio derit
accusat̄. ne plus sapiam q̄ sapere nos necesse ē. q̄a uir-
tutes ī medio sūt & om̄is nimetas in inicio ē. Sequens
aut̄ uersiculus in quo ait s; & in uia cū stultus ambulat
cor ei⁹ indiget & dicit om̄is insipientia ē sūe insipiens.
hic sensus ē. Stultus ut ip̄e peccat sperat om̄s peccare
similit̄. atq; ex suo ingeno uniuersos iudicat. Heniq; sym-
machus interpretatus ē ita. Sedet in uia stultus cū am-
bulat ip̄e insipiens suspicat de om̄ib; q̄ stulti sūt. Lxx.
q̄ aliu fecere sensū quo diceret om̄ia q; insipiens cogitat
ēē uanissima. **S**i sp̄s potestate habentis ascendenterit

sup te locū tuū nedimiseris. sanitas req̄escere faci
 et peccata magna. Principe mundi istius & rectore
 tenebrarū q̄ opante in filis dissidentie cui & apls
 meminat no scriptura significat. Qd si incor n̄m as-
 cenderit & animus male cogitationis vulnus accepe-
 rit. n̄ debem⁹ locū ultra tribuere s; pugnare contra
 cogitationē pessimā & liberare nos a peccato maximo.
 ne scilicet cogitationē ope compleam⁹ q̄a aliud ē cogita-
 tione aliud ope peccare. Ne quo grandi peccō & in psal-
 mo scribit. si mei n̄ fuerū dn̄ti tē immaculat⁹ ero & e
 mundabor ad felicitatem maximo. Symmachus ubi hebrai
 cū mārte qd om̄s ipsa hoc ē sanitatem & curationē simi-
 lit̄ transbulerit interpretatus ē ad sensū Et ait. Si sp̄s p̄n-
 cepis ueruit tibi de loco tuo n̄ recedas q̄a pudicicia &
 primis peccata magna. id ē sicut illauerit mentē tuā
 diabolus & te ad libidinem concitanuerit ne sequaris cogi-
 tationē pessimā & blandientē uoluptatē. s; sta fortis
 & frigidus & frigore caritatis uoluptatis flammā extin-
 que. Hebreus in hoc loco nescio tale qd suspicatus est.
 Si aliquā i mundo acceperis dignitatē & ordinat⁹ fueris
 maior in plis. noli relinquere priora opa tua & antiquū
 iuritū ne incipias obliuisci. laboresq; pristinū n̄ habe-
 re. q̄a peccatorum tuorum remediu ex conuersatione bona nas-
 cit. & n̄ extumenti & supflua dignitate. **E**t malū
 qd uidi sub sole. q̄li ignorantia egrediens a facie potentis
 dari stultū i sublimitatib⁹ magnis & diuites in humi-
 li sedentes. Uidi seruos inequis. & p̄ncipes ambulantes
 q̄si seruos sup terrā. Peo qd nos possum⁹ quasi ignoran-
 tia egrediens a facie potentis aquila & theodotion &
 lxx interpretati sunt quasi n̄ spontaneū id ē osa ky-
 yson. a facie p̄ncipis. cui sub noctis symmachus att.
 positū stultū insublimitate magna. diuites autē sedē-
 re humiles. & hāc q̄ iniqtatē se in celo p̄ sperisse come-
 morat. qd uideat inustū dī ēē iudicū & siue pigno-
 rantiā siue absq; ei fieri uoluntate ut l' in mundi potesta-
 tib⁹ in ecclē p̄ncipatu sepe hi q̄ diuites in sermone sunt

absq; sapū. diuites q; in opib; bonis ignobiles sedent.
q; imprudens qsq; in ecclā mēneat pncipatu. Hoc
aut̄ fieri auultu eris q; in sclo habeat potestatem
dū potentes quosq; q; doctos uiros premat nec eos
m̄plis apparere pmitat. illos v̄ quos facit ē in pru-
dentes in ecclā faciat ē maiores ut ceci aceris du-
cāt̄ in forū. In hūc sensū facit q; illud qd sequitur.
udi seruos sup̄ equos q; pncipes ambulantes quasi
seruos sup̄ terrā qd hi q serui sūt nūciorū atq; peccā-
tū humiles ut serui ab omib; conputent. subito
adiabolo dignitate inflati pūas publicas qf ultorō-
chos appellant magis terrent. q; nobilis qsq; ut pru-
dens paupertate oppressus gradiat̄ in nere officioq; seruorū
Hebreus potentem q; pncipe acuī facie ignoratio ui-
deat̄ egredi dñm ex posuit. qd putet̄ hoīes in hac negligi-
tate rerum. illū n̄ rūste q; n̄ qd equū ē iudicare. Porro
ali cū superiorib; estimat̄ ē ringendū ut ipse sit potes-
de quo ante hos uersus dicit̄. spirū si potestatē haben-
tas ascenderit sup̄ te locū ne dederis. Non simus itaq;
tristes si in hoc sclo humiles ē iudeam̄. scientes a facie
diaboli q; stultos sublevari q; diuites deici seruos in siq-
na habere dñorū q; pncipes seruorū ingredi uilitate. Ho-
tandū aut̄ qd q; hic equus in bonā partē accipit̄ q; ibi
q; exortatio tua salut. **Q**ui fodet foveā in ipsā incidet
q; qui dissipat sepem mōdebit eū serpens. Ex parte
simplex q; ex parte mōsticis intellectus ē siqdē q; ali-
bi ipse salemōn art. Q statuet laqueū capitur meo.
Et in psalmo. vii. lacum apert̄ q; effodit eū. q; incidit
i. f. q. f. Sepis aut̄ macerie q; conuulsio ecclāstica
dogmata sūt q; institutio ab apib; pphetiisq; fonda-
ta. Que q; dissoluerit q; uoluerit preterire. in eo ipso qd
negligit a serpente pcutit. Ue quo serpente q; manū
scptum ē. Si descendenter in infernū mandabo serpen-
ti q; mōdebit eū. **Q**ui subtrahit lapides dolebit incis-
i scindit ligna pīctabit̄ in eis volvunt̄ q; inysia
sc̄i lapides sup̄ terrā. Non enī firma mea statione con-

fistint s; pretereunt q; semp ad altiora nitentes hic
 abire festinat. Ubiis iuuis lapidib; q; in apocalypsi
 urbs salvatoris exstruit. q; ecclam his edificari apls
 non tacet. Si qd; q; heretica arte puerus de eccl; ad edifica-
 tionem istos lapides abstulerit unde q; signant aquila
 q; symmachus p eo qd; nos possum q; subtrahit lapides
 dolebit meis dixerit q; transfert lapides dilacerabit q;
 postea tormenta patiet. Qa uere absolute scriptura ait
 qui subtrahit lapides suue q; transfert lapides q; n adie-
 cit bonos suue malos pp; ea q; econtrario intelligendū
 qd; ecclasticus vir episcopus uidet q; pspiter si uirita man-
 datu leuitici de leprosa domo lapide abstulerit in
 puluere q; cinere conterendū dolebit meo ipso qd; de
 eccl; xp; lapide auferre cogat. dicit sedm aplm flere
 cu flentib; lugere cu lugentib; Et quis infirmat q; ego
 n infirmor. Quis scandalizat q; ego n uor. Ligna qq;
 scandens puerabit meis Heretici ligna infructuosa
 sūt. q; saltus absq; militare pomox Unde q; intēplo
 di pñb; plantari nemus q; uana folio. id ē uerbor
 tantū somniantū spernunt umbracula. Muis q;
 sit prudens q; doctus vir q; gladio sermonis sui hec lig
 na concidat puerabit meis nisi diligent adtenderit
 maxime si ei hoc qd; sequit acciderit. Si recusū fuerit
 ferrū q; facie ei turbauerit. id ē si disputatio eius in
 firmor fuerit inuenta nec acumen habuerit quo con
 traria queq; fecerit s; pncipale cordis eius hebetet inpar
 tē transibit aduersum. q; confirmabit eū fortitudo
 pueris. Hoc enī ē qd; lxx. interptes transtulerit q; for
 titudine fortabit. q; supflua robusti sapia. Incipiet
 mgt fortitudinē incipiet habere sapiam. qui e supflua
 ē q; n adiuuat possidente. **S**i recusū fuerit ferrū
 hoc n ut prius s; conturbatū erit uirtutib; corroborat
 bit. q; reliquū fortitudinis sapia ē. Sile inquit alijs
 uiderit p negligentia amississe scientiā scripturarū. q;
 acumen ingenii ei fuerit obtusus q; turbatus neqq;
 manserit qualis et i cepat euent ipse interdū. ut

cū modicū scientie q̄s habuerit elatus insypbiā disce-
re desistat legere. & paulatī ex eo qd ei nichil additur
subtrahat. & uacuū disciplinis pecū remaneat. ferrug;
qd acutū fuerat hebetē. Ociū enī qd desidia quasi que-
dā rubigo sapie ē. Si qd quis hoc passus fuerit n̄desperet
remediuū sanitatis s; uadat ad magistrū & cursū inshu-
at abeo & post labore & industria sudoreq; numerū
ualebit sapientia recipere qd amiserat. Et hoc ē qd in
hebreo signantis dicit. fætitudinib; corroborabitur id
labore & sudore & industria & cotidiana lectione
sapiam consequit. & fortitudo ipsius habebit hūc fi-
nem ut accipiat sapiam.

Si momordit serpens in
silentio. & n̄ ē ampli habenti lingua. Simplex hic sen-
sus est. Serpens & detractor equales sūt. Quomō enī ille
occulte mordens uenenu insert. sic iste clam detra-
hens virus peccati sui effundit in frēm. & nichil am-
pli a serpente. Cū enī lingua hōis ad benedicū &
ad edificationē primi sit creata. ille cā serpentis eq̄
lē facit dū uirtutib; ei in puerū abutit. Allī. Siquē
serpens diabolus occulte momordit & inullo conſcio
cū peccati ueneno inficerit sit acuerit qd percutiū ē &
n̄ egerit penitentia nec uulnus suū fratri & magis-
tro noluerit confiteri magister & frāt qd lingua hu-
bēt ad curandū facile ei pōdēsse n̄poterit. Si enī eru-
bescat egrotus uuln̄ medico confiteri. qd ignorat
medicina n̄ curat.

Verba oris sapientis grā. & labia
insipientis precipitabūt eum. Stulticia sisua cēt rusti-
cate contenta manus haberet mala. Hūc & contra
sapiam bellū gerit. & qcqd prudentie indocto uiro
uidert. Zelo stimulata n̄ recipit. Loquit̄ enī uir sapi-
ens uerba scientie uerba grē que utilitatē possunt pre-
bere audientib; & labia stulti n̄ ita suscipiunt qd dicun-
t ut dicta sit. I; econtrario uirū prudentē subylan-
tare conant. & sui simile facere. Et reuera precipitat
uir sapiens quando in aure loquit̄ imprudentis. &
uerba ei in fundo ut ita dicā gurgite peint. Unde be-

atus q̄ in auro loquit̄ loque audientē. **S**icut uerborū
 eī insipientia & nouissimū oris eī error pessimus. &
 stultus multiplicat ūba. **I**gnorat homo qd̄ sit qd̄ fac-
 tū est. & qd̄ futurū ē post eum. quis annuntiabit eī.
 Adhuc ei de stulto disputatio ē cū labia p̄cipit ant fa-
 ciente siue iuxta aliā interpretationē stultū ipsū cor-
 ruere faciūt. & intiuū sermonū eī & finis stulticia ē
 & error pessimus siue ut symmachus transtulit tumul-
 tus & quedā ūborū inconstancia dū manet insen-
 tia. s; putat ī multiplicatione sermonū effugere se pos-
 se peccatū. sū enī nec preteritorū meminerit nec fu-
 turā cognoscat. & ignorantia & tenebris uolunt̄ falsā
 sibi scientiā repūtient̄. meo doctū meo se putet
 ē sapientē si uerba multiplicet. Pot̄ hoc & de hereticis
 accip̄. q̄ prudētiū iuxta dicta n̄ capiūt. s; ad dispu-
 tationes contrarias se p̄parantes & intiuū & finē loqndi
 uanitate tumultuosa & impudenter ac errore conuol-
 uit. & cū nichil sciat locunt̄ plura q̄ norūt. **L**abor
 stultorū affliget eos. q̄ nesciūt ne inciuitatē. Cum supi-
 orib̄ iungē etiā hos uersiculos. dicit generalit̄ de om̄ib̄
 stultis qui ignorēt dīm. aut specialiter de hereticis dis-
 putat. **L**ege platonē aristotilis euolue uersutias. Zeno-
 de & carnedē diligentiū intuere & p̄babis uerū ēē qd̄ di-
 cit. Labor stultorū affliget eos. Ueritatē illi qdē om̄i stu-
 lūt̄ q̄ humanis sensib̄ arbitrari sūt se coprehendere
 posse sapiam ad ciuitatē minime puenit̄ de q̄ & alibi
 sc̄bit̄ fluminis impetus letificat ciuitatē dī. & in
 eu glo. Non pot̄ abscondi ciuitas sup̄ montē posita. Et
 in ysaya. Igo ciuitas firma. ciuitas que n̄ expugnat̄.
 Siquidē hac̄ ueritatis & sapie ciuitatē cū firma sit
 & robusta. omnes & sapientes sc̄li & heretici ī pugna-
 re conant̄. Et qd̄ de philosophis dirim̄ hoc idē de hereti-
 ci sentiendū ē qd̄ frustra laboret̄ & affligant̄ in studio
 scripturarū cū ambulet̄ in deserto & ciuitatē inuenire
 n̄ ualeat. Nequoz errore y psalmista cōmemorat dices.

Errauerit in deserto & in aquoso. cuius civitatis & habita
tionis non inuenierit. **V**e tibi terra cui rex adolescens. &
principes tui mane comedunt. Beata tu terra cui rex tu
us filius ingenuorum. & principes tui inter tempore comedunt.
& in fortitudine & non in confusione. Vide quidem regnare
inueni principatum & luxuriosos iudices depnare quod in
altero peccate sit infirma sapientia malum etiam natura etia
delicior eneruerit. & econtrario probare principem bonis mori
bus & liberaliter institutum & eos iudices predicare quod nequa
quam uoluptate negotiis ciuium preferant. si post multum
laborum & administrationem rei publice cibum capere quasi
necessitate cogant. Uerum michi sacratissimum quod latere uide
t in littera quia ueteri auctoritate desciscit. & cana pa
rentum precepta contempnit. quod neglecto mandato domini cupi
unt statuere traditiones hominum. de quibus & in ysaia dominus
ishaheli ymnatur eo quod noluerit aquam syloe que uadit cum
silentio. & uetem piscinam auerterit eligens sibi fluenta
samari & quirites damasci. Et dabo inquit uiuenies &
principes eorum illusionibus & dominabitur eis. Lege danieli &
in uictuso dies inuenies dominum. Lege apocalypsin lohis &
caput saluatoris candidum ut nubes & quasi lanaria alba
repitabant. prohibebat uiuenem esse se dicere. Uero quod terrena cui
rex est diabolus quod semper rerum nouarum cupidus. etiam in
absalon ad usum parentem rebellat. que iudices & prin
cipes eos habent quod amant huius scilicet uoluptates quod ante
dies mortis adueniat dicitur. manducemus bibamus cras
enim moriemur. Contumelie beata terra ecclesie cui rex christus est fili
us ingenuorum de abraham ysaac & iacob prophetarum quoque
& scilicet omnium stirpe descendens. quibus periculum non fuit dominus
tuus. Et ob id fuerit liberi ex quibus nata est uirgo liberior
scilicet maria nullum habens fructum nullum gerumen ex
latere sed torus fructus eius erupit in floribus. loquen
te illo incantico cantico. ego flos campi & liliu[m] con
uallium. Principes quoque ei sunt apli & omnes sancti qui re
gum habent filium ingenuorum filium libere non de ancilla

agar s; de sare libertate generatū. n̄ comedunt mane
 uelocit̄. n̄ enī imp̄enti querit sc̄lo uoluptatē s; tempe
 suo manducabt cū retributio[n]is temp̄ aduenient & man-
 ducabnt in fortitudine & n̄ inconfusione. Om̄e bonū p̄
 sentis sc̄li confusio ē. futuri p̄petua fortitudo. Tale qd̄
 q̄ iysia dicit̄ Et q̄ seruūt michi letabunt̄ uos aut̄
 pudebit. **I**n pigrieū humiliabit̄ contignatio. & in
 firmitate manuū stillabit domus. Domus nr̄a que
 cū statu hoīs erecta ē & habitatio quā habem̄ incelis
 si pigri sum̄ & ad bona opa tardiores humiliabimur.
 & omnis contignatio que debet culmen portare sub
 lme ad terrā corruens habitatore suū opprimit. cūq;
 auxiliū manuū uititūq; corruerit omnis de sup̄ tem-
 pestas & numboz ad nos turbo erumpit. Porro qd̄ in
 uno homine interpretari sumus meli pot̄ sup̄ ecclā acci-
 pi qd̄ p̄negligentiam p̄ncipū omnis ei corruat altitudo
 & ibi uicioz illeceb̄ sit tibi tegumen putabūt ēē vir-
 tutū. **I**nrisu faciūt p̄mē & uinū ut epulent̄ bibentes
 & argento obediūt omnia. Estimo ex superiorib̄ pendere
 qd̄ sequit̄ in pigria enī & in discordia magistrorū humili-
 ari ecclā & culmen ei concidere & tigna pplui sup̄
 ex possumus. n̄c q̄ de eisdē magistris loquit̄ & q̄a uisus
 fuerat accusare eos cur tacerent & n̄ uterent̄ officio ma-
 gistrorū & epi & pbri in ecclā constituti n̄ laboraret̄ in
 sermone & doctrina. qd̄ & titus cōmonet̄ ut faciat. & timo-
 theo p̄cipit̄ ne grām negligat quā p̄ impositionē manus
 accepit. sed meo se estimaret̄ presbiteros & epis ut sala-
 ria accipient & muti p̄ceptores honorē duplice quereret̄
 q̄laborantib̄ indoctrina & sermone debet̄. H̄c e contrario
 accusat eos q̄locunt̄ qd̄ē in ecclā & docēt̄ ppl̄os. s; ea docēt̄
 que ppl̄m audire
 muicio. & strepit̄
 q̄ndo in ecclā lasci-
 regnū celorū mul-
 tibi inrisu p̄mē facere & uinū miscere bibentū. Siue qd̄
 ipsi q̄do cent̄ diuicias & cibos & opes p̄delectabilia p̄missa
 f

conqrant siue qd' ecclē panē q' panis ē lugentū & non
ridentū. beati quippe lugentes quo ipse ridebūt in leti-
cia gaudioq; conficiāt. Qd aut̄ sequit̄ pecunie l' argento
obediēt om̄ia duplicit̄ accipiendam ut ipsos doctores post
quā adulatioē ditati sūt regnū m̄plis ex exercere. ul' cer-
te argentū p̄ sermone semp accipit̄ eloq̄ enī dñi eloquia
casta argentū igne p̄ batū ter repurgatū septuplū. Hoc as-
seuerat qd' eloquentie & orationi q' uerborū sit fronde co-
posita facile uulgi cedit ignobile q' habet apud se spon-
sū & ppter ea lugere & ieiunare phibent̄ inrisu faciūt
panem. aquo risu & ysaac nom̄ accepit. & in leticia bi-
bentiū uinū p̄parant. Om̄is itaq; uir sc̄s q' it̄ xps pre-
cepit magister ecclē inrisu & in leticia panē facit &
uini pocula ministrat in gaudio argentū qq; cui obe-
diunt̄ om̄ia. qnq; illa de euālo & duo v̄ unū patris fami-
lie sūt talenta. & decē m̄ne que seruus i negociatione
credunt̄. In mente tua regi nemaledixeris & diuti-
q' uolucres celi portab̄t uoce. & habet̄ penas adnunti-
abit uerbū. Et similes p̄ceptū edificat audientes. ne
ira & furore supati in maledictū & detractionē regū
& p̄incipū p̄umbam. q' cont̄ spem interdū euent̄ ut
his qb' maledixim̄ nuntiet̄ & incurram̄ p̄iculū p̄mo.
deratione lingue. Qd aut̄ att aues celi auferent uoce
& habens penas annuntiabit uerbū. h̄ypbolice intel-
ligendū quom̄ solem̄ dicere etiā ipsos parietes q' bus con-
sciū locunt̄ que audierit̄ n̄ celaturos s; melī est sic
audire p̄ceptū ut sciamus nob̄ ēē mandatū n̄ solū
cont̄ xpm̄ temere nichil loqndū uerū q' marcham̄
cordis quis uaris t̄bulatiōnib̄ coartem nichil plas-
phemiu nichil inpiū sentiendū fit. Et q' dilectionē
qua xpo exhibein̄ debem̄ & primo diliges q'
pe dñm dñm tuū & p̄ti-
te ipsū etiā hoc uibet̄ & p̄mu tuū fieri
q' detrahām̄ & eos q's
ne post regē sc̄s
uiderimus sci-
entia sapia uirtutib̄ q' dictatos lingue mordacita-
te rodamus. q' angli qui tenā circum eunt q' sūt

administratoris sp̄s & in Iacharia locunt̄ circumuum
 terrā & ecce om̄is terra sine habitatore sicut ad instar anni
 um n̄a uba & cogitationes ad celū p̄ficiāt̄ & qd̄ clam
 cogitam̄ dī scientiā n̄ possit latere. **M**itte panē tuū
 sup̄ faciē aque q̄a i multitudine dierū iuenies illū. Adele
 mosinā cohortat̄ qd̄ om̄pti dandū sit & indiscretē facien
 dū bene Quom̄ enī qui sup̄ irrigua seminat fructū semen
 tis expectat ita q̄ largit̄ egeritib⁹ n̄ granū seminis; ipsū
 panē fert. senore qd̄am multiplicationē illi p̄stolans. q̄.
 cū dies iudicii uenerit multo amplius quā dederat rep
 turus. Alt̄. Inq̄cūq; hoie illā aqm̄ uideris dequa dicit̄
 flumina de uentre eī fluēt̄ aque uiue ne te p̄geat pa
 ne sapie panē racionabiliē panē prestare sermonis. Si
 enī hoc frequent̄ feceris iuenies te n̄ incassū doctri
 nā eccl̄e fementē Tale qd̄ & i m̄stia dictū p̄ito. Be
 atus q̄ seminat sup̄ aquā ubi bos & asinus calcāt. Qd̄ il
 le magist̄ beatitudine dignus habet q̄ sup̄ irrigui pec
 rus seminet audientiū tam uides q̄ er gentib⁹ q̄re
 gato. **D**a partē septē eq̄dē octo. q̄a nescis qd̄ futurū
 sit malū sup̄ terrā. Et in ezechiele septē & octo gradus
 ad templi legunt̄ ascensū & post etiū illū psalmū
 id ē centesimū octauū decimū. q̄ndecim graduum
 psalmi sunt. p̄ quos p̄mū erudit̄ in lege & septenario
 numero expleto poslea p̄ ocdoadē ad euq̄lm̄ scande
 m̄. Precipit̄ q̄ ut in utrūq; instrumentū tā uetus sci
 lice. q̄m nouum pari ueneratione credam̄ ludi dede
 rit partē septē credentes in sabbato. s; n̄ dederit octo re
 surrectionē diei dñi q̄ denegantes. econtrario hereti
 ci marcion & manicheus & om̄is q̄ uetem legē rabido
 ore dilaniat̄ dant partes octo suscipientes euq̄lm̄. s; e
 andē septenario numero n̄ tribuit̄ instrumenta ue
 terū respuentes. Hos q̄ utriq; instrumento credamus.
 non enī possumus dignos cruciatus dignāq; penā iam
 n̄c mente cōprehendere que reposita ē h̄s q̄ uersant̄
 intera uides atq; hereticis eduob⁹ alterū denegantib⁹.
 Hebrei ita h̄c locū intelligūt. Et sabbatū & circūcisionē

serua. Si hoc forte nō feceris inopinatū t̄ sup ueniet ma-
bi. **S**i replete fuerit nubes ymbre sup terrā effundet.
¶ si ceciderit lignū ad austri aut ad aqlonē in loco q̄
ceciderit lignū erit ibi. Serua mandata que t̄ supius
sunt p̄cepta ut nubes sup te fundat̄ ymbre suū. Ibi-
cūq; enī t̄ locū p̄paraueris futurāq; sedē siue ad austri
siue ad boreā ubiq; mortuis fueris p̄manebris. Alt̄.
¶ p̄terea sup̄ dirim̄ mitte panē tuū sup̄ facie aquę q;
om̄i petenti te tribue quia q; nubes cū plene faciunt
dant pluuiā. tu q̄ si lignū quāuis longeius sis n̄ eris i
p̄petuū. s; subito ut uentor̄ tua mortis t̄p̄estate sub-
uersus ubiq; cecideris ibi uigil̄ p̄manebris. siue te r̄gi-
dū q; trucē siue clementē q; misericordē ultimū temp̄
iuenerit. Alt̄ dicit̄ ips̄l̄m̄ usq; dñm̄. Veritas tua
usq; ad nubes. Et inyslai peccanti d̄s uinee cōminat̄.
mandabo nubib; ne pluiat̄ sup̄ eā ymbre. Nubes q̄ siue
app̄he q; om̄is uir sc̄s. Q̄ cū plures in corde suo congrega-
uerit disciplinas. tūc ualebit̄ p̄cepta. pluere disciplina-
rū q; dicere. ex p̄spectet sic pluuiā sermo q; effundet̄ su-
p̄ terrā ymbre adquē dictū ē. audi terra uba oris mei.
Qd̄ aut̄ sequit̄ q; si ceciderit lignū ad austri aut aqlonē
in loco ubi ceciderit lignū ibi erit. ibi illud de abacu-
mamus exemplū in quo sc̄bit̄. Ihs de theman ueniet
qd̄ alii interpretes edidert̄ d̄s ab austro ueniet. Et qn-
tū ego estimo semp̄ in bonā partē austri accipit̄. Erurge
aquo hoc ē rereude q; abi q; ueni austri. lignū qd̄ qd̄ in hac
uita corruevit q; conditione mortalitatis fuerit incisū
aut̄ peccauit ante dū staret q; in boree parte postea po-
nit̄. aut̄ si dignos austro fructus adculit̄ iplaga iacebit̄
australi. Hec est aliqd̄ qd̄ nūq; aut̄ ad aqlonē sit aut̄ ad au-
stri. Hoc idē significat q; illud qd̄ sc̄ptū ē. Viciā aqlonē
adduc. q; affrico noli phibere. Numquā enī austro q;
orientali uento p̄cipit̄ ut adducat̄. q; ap̄ alias plagas
oportet eos ē. q; ad orientē q; austri postea deducant̄.
Idlo qd̄ ad austri adducit̄ q; affricus ad orientē habita-
tores suos. nec enī possit̄ p̄ficere si ipl̄m̄is sedibus

pseuerent. **Q**ui obseruat uentū n̄ semmat. & q̄ aspi
 cit nubes n̄ metet. **I** considerat cui bene faciat & n̄
 om̄i petenti se t̄buit. sepe preterit eū q̄ meret accipere.
 Alii. **I**tantū eo tempe dī uerbū p̄dicit quo ppls liben
 t auscultat. & secundo aspirat aurarū hora sator negli
 gens & ignaviis agricola ē. imp̄sis enī p̄spersis dū nescim
 ad uerla consurgunt. s; oportune in portune suo tempe
 dī sermo ē p̄dicandus. nec fidei tempe adūsariarū
 mibū consideranda tempestas. **V**equa i p̄ublis dicū.
 Sic pluia uehemens & inutilis sic q̄ derelinquiāt fa
 cientia & i pietatē laudat. absq; consideratione enī
 nubū & timore uentorū imedius tempestatis b̄ semi
 nandū ē. n̄ dicendū illud temp̄ cōmodū hoc iūtile.
 cū ignorem⁹ que uia & que uoluntas sit uniuersi sp̄s
 dispensantis. **Q**uomodo n̄ cognoscis tu q̄ sit uia sp̄s
 & sic ossa in utero pregnantis sic nescies opa dī q̄ faci
 et om̄ia. Sic nescis uia sp̄s & amme ingredientis par
 uulū. & ignoras ossium & uenarū uarietates inuentre
 pgnantis quom̄ ex uili elem̄to corpus hōis indiūsas es
 figies artusq; uarie & de eodē semine aliud mollescat i
 carnib̄ aliud duret mossib̄. aliud intiemis palpitet aliud
 liget in ueruī ita dī op̄i scire n̄ poteris q̄ factor ē om̄iū.
 Er quo docet contraria n̄ timenda. nec temere de uentis
 & nubibus. quas sup̄ dirimus iudicandū. cū suo teno
 re & cursu debeat sator mūrū pigere. & euentū dñi sen
 tentie reseruare. Non ē uolentis neq; currentis s; misere
 rentis dī. **I**n matutino semina semen tuū. & aduerspe
 ri ne dimittas manū tuā. q̄a nescis qđ placeat aut hoc
 aut illud. & si utrūq; q̄si unū bonū ē & dulce lūm & bo
 mū uidere sole. Qa si annis multis uixerit homo & iomib̄
 bis letet & meminerit dies tenebrarū q̄a plurime erug.
 om̄e qđ uentosū ē uanitati deputabit. Ne eligas cui be
 neficias s; & cū bene feceris nūquā de bono ope desistas.
 Matutinā iusticiā uesper inueniat. & uesperis miseri
 cedriā sol ortus ad eumulet. Incertū ē enī qđ op̄is ma
 gis placeat dō. & er quo t̄ fructus iusticie reparetur.

in

Pot autē accidere ut n̄ unū s̄, utrūq; placeat dō. dīt.
Et in adolescentia & insenecta equitas sit t̄ labor: ne di-
cas dū potui laborari debeo insenectute q̄escere: nescis
enī utrū in iuuentute an in etate longeua placeas dō.
Hec p̄dē adolescentie frugalitas si senecta ducāt i lumi-
nquia enī die iustus errauerit ueteres eū iusticie amo-
te liberare n̄ poterit. Qd̄ si iuxta iurāq; interpretationē
semp bene feceris & om̄i etate equalē cursū habueris.
uidebis dñm patrē dulcissimā lucē uidebis xp̄m sole
iusticie. Porro & si multis annis uixeris & om̄ia bona
habueris ul̄ bona op̄a p̄petraveris & scies te moriturū
& ante oculos tuos tenebrarū semp uerſet aduentus.
presentia quasi fluxa fragilia & caduca contemnes.
Symmachus fine hui sententiæ na interpretatus ē.
Si annis multis uixerit homo & in omnib; let̄ fuerit.
recordari debet & dies tenebrarū quia multe erunt.
ingb; om̄ib; ueniet desinere. dīt. Repmittit in alio
scpture loco d̄s dices. Uabo uobis pluriā temporineā
& serotinā uetus scil̄ testamentū & nouū. utrūq; ym-
bre uos rigabo. Un & n̄ ad monem ut sic legam legem
ueterē ne euālīm contēnam. sic queram sp̄uale inueteri
instrumento intelligentiā. ne ineuālistis & aplis hoc
tantū putemus sonare qd̄ legitur. Ignorare em̄
nos. p̄ certo habem̄ in quo māgis nobis scientia
ado tribuat & grā felicēq; eū esse q̄ utrūq; icōmu-
ne sociauerit & quasi unū cor p̄ efficerit. Qd̄ q̄ fuit
secutus uidebit lucē uidebit xp̄m sole iusticie.
Si annis plurib; uixerit iuuentuā leticia & dilec-
tione uisabit. habēs scientiā sc̄pturay & magis adhuc
laborē recordatione futuri iudiciū copellet. quia ppe-
tuū tenebrarū tempus ad ueniet & ecne penē p̄para-
bunt eis q̄ n̄ seminauerit mane & ad uesperam & nequi-
q̄ utrumq; sociauerit n̄ uidet lucē neq̄ sole unde ip-
su lumen egredit. Letare iuuenis i adolescentia tua
ibono sit cor tuū indieb; iuuentutis tue. & ambula
iuuis cordis tui & intutu oculorū tuorū & scito hoc

q̄ sup̄ om̄ib̄ his adducet te d̄s in iudiciū. q̄ repelle
 nā acorde tuo & aufer maliciā acarne tua q̄a adoles-
 centia & stulticia uanitas ē. & memento creatoris
 tui idie uiuentutis tue ante quā ueniat dies malicie
 p̄p̄inquent anni inq̄bs dices. n̄ ē m̄ in his uoluptas.
 In hoc capitulo diuīla omnīū explanatio fuit. & tot
 sententie penē qd̄ hōies. H̄n q̄a longū ē omnīū opina-
 tiones recensēre. & argumenta q̄b; sententias suas
 p̄phare uoluerat exp̄licare. & ppere sumim̄ qd̄ i fine
 uoluminis ē. sufficiat prudenti significasse qd̄ sense
 rit. & quasi in breui qd̄am tabella situs p̄m̄rissit ter-
 rorū. & toti orbis uastitatem & ambitū oceanū angus-
 to monstrasse. pendio. Hebrei ad isrl̄ estimat p̄tine-
 re mandatū cui p̄cipit ut fruat̄ diuitiū suis. & an-
 te quā ei captiuitatis temp̄ adueniat & adolescen-
 tie senectutē mittet. q̄cqd̄ delectabile ul̄ iocundū
 tam corde qm̄ oculis apparuerit. eo dū in p̄mp̄tu ē
 abutā ut tam ut se nouerit i om̄ib̄ iudicandū. &
 tā cogitationes multas quā libidines fugiat. sciens
 stulticiā adolescentie copulatā. recordetq; semp̄ cre-
 atoris sui ante quā dies babylonię ac romane capti-
 uitatis adueniant. in qb̄ habere non poterit uolupta-
 tē. & totū hūc locū ab eo qd̄ att ante quā tenebrescat
 sol & luna & stelle. usq; ad eū locū in quo sc̄ptuā cō-
 memorat. & conuertet puluis intrani ut erat & sp̄s
 reuertet ad dñm q̄ dedit illū sup̄ statu sue conditionis
 explanat. Que quā lacrimosa sūt & plura. & stricti
 anobis breuiq; tangent. letare q̄ in uiuentute tua.
 O isrl̄ fac illa ul̄ illa deqb̄ iā dicitū ē ante quā capti-
 uitatis ueniat & ate tuus honor recedat. & glā & ui-
 dices & sc̄i cui quos in sole & luna & stellis intelligi
 uolūt auferant. ante quā ueniat nabuchodonosor
 siue titus uestaspiani filius accitus apphetis & co-
 uaticina cōpleant. Inde qua angl̄ p̄fides rece-
 det turbabum̄ robustissimi q̄; incertitudo tuo &
 ociosa erit eloqua magistrorum & pphe q̄ de celis solebat

usionū suarū lūm accipere contenebrescēt. qndo
claudent templi ianue & humiliabit hierlm. &
chaldeus ueniet qsi cātu uolucris tā hieremie
uocib⁹ p̄uocatus. & conticescēt filie cantici t̄templo
psallentiū choro. illo tempore qndo uenientes hiero
solum ipsi quoq; hostes dei magnitudinē p̄times
cēt. & inua dubi sennacherip interitū formidabt.
hoc enī dictū putat. q. ab excelso timebit & formida
bit inua. In illis dieb⁹ florebit amigdalū ille baculus q.
uirg⁹ qm ieremias n̄pphecie sue uidit exordio. q. in
inqubabit locusta nabuchodonosor cū suo exercitu
& dissipabit capparis amicicia di cū isrl. Id aut̄ sibi
uelit capparis cū de singulis ceperim dicere pleni⁹
explicabit. Hoc aut̄ torū euenerit israheli qd habita
turus ē homo in domo etnitas sue & presidio cū
ds ad celestia reuersus. Quo abeunte intabernacu
lū suū circuibt in platea flentes atq; plangentes
& ostiū obsidioni uallabt. Letare q̄ usq; i uiuentis
tua ante quā rumpat funiculus argenteus hoc ē
donec glā uīa uobiscū ē. ante quā recurrit tenua
aurea. idē ante quā archi testam̄ti auferat. prius
qm̄ conterat ydria ad fontē & coniuoluit rota pla
cū. idē donec intra sc̄i sc̄i precepta legis & sc̄i sp̄s
grā. & ante quā reūtaris in babylōne unde in lum
bus egressus es abrahe. & incipias i mesopotamia con
ter. unde quondā pfectus es. om̄isq; grā pphecie qua
qndā fueras inspiratus. reūtar ad datorē suū. Hec
uidet usq; hodie edissert. & ad p̄sonā suā intelligen
tiā hui⁹ capituli trahit. Hos aut̄ ad superioris dispu
tationis ordinē reūtentis singli conabim⁹ explicare.
Letare uiuenis i adolescentia tua & bonū sit cor tu
ū in dieb⁹ uiuentis tue. & ambula inuis cordis
tui y i aspectu oculorū tuorū & seto sup om̄ib⁹ lns qd
adducit te ds in iudiciū. Uixerat prius lucē mun
di hui⁹ ē dulcissimā. & letari debere hoīem i dieb⁹
uite sue om̄iq; studio capere uoluptatē ingruere

enī noctē mortis ētūā qndo n̄ licet p̄fui congrega
 tis & q̄si umbrā unūsī q̄ habuum̄ p̄transire. nūc q̄
 hominē cohortat̄ & dicit. O adolescens ante quā se
 nectus & mors ingruat letare in uiuentite tua. &
 q̄e qd̄ t̄ bonū ac aspectu iocundū uidet̄ assume fruere
 ut libet mundi reb? Rursū ne putaret̄ her dicens ho
 minē ad luxuriā puocare & in epicuri dogma corue
 re suspicionē hāc abstulit inferens. Et sento q̄nō sup̄
 omib̄ his adducet te d̄s in iudiciū. Sic inq̄t ab utere
 mundi reb? ut scias te multimo iudicandū. & repelle
 uā acorde tuo & aufer maliciā acarne tua. q̄a adoles
 cens es & stulticia uanitas. Intra om̄s p̄turbationes ani
 mi & p̄hendit. icarnis malicia unūsī significat corporis
 uoluptates. Sic q̄ inq̄t bonis hui s̄chī fruere. ne aut desi
 derio aut carne delinquas. relinque antiqua uicia q̄b
 i adolescentia tua uanitati stulticieq; seruishi. q̄a
 uiuent̄ insipientie copulata ē. & memento ei q̄ crea
 uit te inde uiuentutis tue. ante quā ueniat dies
 malicie & ppinq̄t anni inq̄b dices n̄ ē m̄ uoluntas
 i eis. Semp memento iudoris tui & sic adolescentie
 uā gradere. ut mortis ultime recorderis. ante quā tibi
 temp̄ adueniat quo tristiciū queq; succedit. ante quā
 tenebrescat sol. & lūm̄ & stelle & lūne & reuertant̄ nu
 bes post pluvia. Si de generatiū consummatione mundi
 accipimus. ubi dñi hoc capitulū agrutt. inq̄b aut. Erit
 tbulatio & angustia q̄lis n̄ fuit ap̄ncipio creature s; ne
 q; fiet. Sol enim tenebrescit & luna n̄ dabit lucē suā
 & stelle cadēt de celo & uirtutes celoz moriebunt. q̄
 sūt custodie domus. ita ut dom̄ intelligat hic mun
 dus. Uiri s̄ fortes errore decepti & dissipande contra
 rie fortitudines. Qd̄ si specialis uni cuiq; consuma
 tio ad uitę hui finē refert̄. sol & luna & stelle & nu
 bes & pluviae ei ēt̄ cessab̄ q̄ mortuus fuerit. Alit̄. Le
 tare adolescens & fruere bonis. que adō t̄ concessa
 sūt. & in omnib̄ his sento te adō iudicandū. He
 pitel q̄a p̄oris rami fracti sūt & tu insertus es

in radice bone oлиue idcirco te et securum s; aufer
nra acorde tuo & a corpore uoluptates & ceteris ui
cis derelictis membra creatoris tui ante quia tibi
mabicie dies ueniat insanabilis inq peccantibus
pene sunt parate ne cu peccaueris occidat t sol ius
tice i meridie & scientie lum intereat & splendor
lune id est ecclie subtrahat & stelle occidat de qb scip
tu est alibi Stella astella differt in gla ante quam re
stant nubes post pluviam ne pphe q corda creden
tia suo sermone uelut pluuiis irrigauerit postquam
te ymbre suo indignum e ppterit reuertant ad sedem
suam ad eum scil aquo missi sunt. Indie cu mortui fuerint
custodes domus & pierit uiri fortitudinis. Custo
des domi aut sol intelligunt & luna & reliquis astro
rum chorus. aut angl q huic mundo pldet. Uiri q for
titudinis siue fortis ut interpretatus est & symachus
q pibunt aut ut agla transiit errabit demones sen
trum a forti diabolo eti ipsi fortium sortiti uocabu
lum. que dñs supans & ligans iuxta eughi parabolam
uastat domum ciellum. Custodes domus q ad corporis hominis
referunt que cuncta scripta sunt costas significari putant
qd ab ipsis intestina uallen. & tota uentis mollitudo
seruet. uiros v fortis scripture & aures & totos capitum sen
sus coaptat. hoc aut ideo q inferius necessitate cogunt
n de anglis & demonib sole & luna & stellis s; de homi
nis membris intelligere que secuntur. & cessabunt molen
tes quo immute sunt & contenebrescet q uidet infor
raminib. Inconsu matione mundi cu refriverit mul
torum caritas & immunitate fuerit anime magistrorum q
possunt celeste cibum pbere credentib translateq; ince
lestia. t incipiunt hi q ex parte in hoc mundo intue
bant lum scientie tenebris uolvi. Si eni moy si dici
t ponit te in foramine petre & sic possiora mea uide
bis. qnto magis una queq; anima p foram & quis
dā tenebrosas caueras asperit ueritatē. altū illae
molentes sunt ex quib unā rapi alterū derelinqui

euglm n̄ taceat. q̄ cū ī minute fuerit atq; cessavit
 necesse ē ut oīne lrm̄ scientię auferat ex oculis. illi
 t̄. Lessare molentes q̄a ī minute sūr de dentib⁹ dic
 tu putant. qd̄ cū extrema senectus ad uenerit den
 tes quaq; aut alterum aut decidūt quib⁹ p̄ moliti
 cibi malū transmittunt. Tenebrescere aut̄ infor
 minib⁹ uidentes oculos arbitram̄ qd̄ etate confessis
 caliget aces & m̄tritus obsecrēt & claudent̄ ostia
 in platea. in humilitate uocis molentes & consurget
 ad uocē uolucris & obmutescet om̄is filii & iurimis.
 Lā uox molentis fuerit infirmata & magistrorum
 doctrina cessauerit consequent̄ cessabūt om̄ia int̄
 que & ostia claudent̄ in platea. ut iuxta factus eu
 glii uirgi — nes unus q̄sq; clausas habeat sue
 platee ia — mias & ille oleū emere n̄ possunt. l̄
 certe fa — tuis uirginib⁹ circu euntib⁹ in platea
 claudet cu — biculum sponsi q̄ cū eo intrave
 rūt. Si enī arta & angusta ē via que dicit ad ui
 tā & lata & spacioſa q̄ dicit ad mortē recte refrige
 rabit caritas multorū ostiū doctrinarū claudit̄ in
 plateis. Sequenti aut̄ uersicilo meo qd̄ art & consur
 git ad uocē uolucris siue passeris. item intemperie.
 quando uiderim̄ peccatore ad uocē epi l̄ p̄bri p̄peni
 tentia confusurēt. Pot̄ quoq; hoc extra ordinarie
 Si contextū capituli n̄ sequar & de legitima resur
 rectione accipi. qndo ad uocē archangeli resurget mo
 tui. Hec mirandū si anglī tubā passeri cōparem̄tis.
 cū om̄is uox ad xp̄m parata sit tenuis. & quantū cum
 meo possū animo recordari nū quā passerē ī malū
 partem legisse me noui. Loquit̄ indecimo psalmo tuist⁹
 Indō confido qm̄ dicitis anime. m. t. i. m. s. passer.
 & alibi. uigilauit & factus sū sic passer solitarius in
 techo. nec n̄ & i alio loco. etenī passer inuenit sibi do
 mū. dlt̄. Clausas in plateis ianuis infirmos sensis gres
 sus accipere uoluit. humilitate aut̄ uocē molentis de
 mandibulis interfrāt̄. qd̄ cibū terere nequeat & uix

spū coartato uox ei tenus audiatur. Porro confusur
gere ad eā uocē sanguine & humore siccato. quib⁹
materia ē sopor. Alter. Ad levū sonitū euigilet
noctisq; medio cū gallus cecinere festinus erur
gat nequaq; ualens strato sepius membra conuer
tere. obmutescere quoq; suæ ut melius habet in he
breo surdescere filias carminis aures significat. qd⁹
gravior senū auditus fiat. & nulla inter uoces ua
lēat scire discrimina nec carminib⁹ delectari. Quod
quidē & berzellai loquit̄ addauid. nolens transire
iordanē. Sed et ab excelsis timebit̄ & formidabit̄
muia. idē artua ingredi n̄ ualebit̄. & lassis pblitib⁹
ac tremente uestigio & in plano tunere fluctuantib⁹
offensam gressuū formidabunt. Et florebunt
amigdalū & in pinguiabit̄ locusta & dissipati
bit̄ capparis quo ibit homo indo
til suæ & circuibut̄ plangentes. mū etiā
et iā n̄ de membris hoīs ecclast. p metaforā
qd⁹ cū senectus aduenert capillus incanuerit. tu
muerit pedes. libido refrixerit. & homo eī morte
fuerit dissolutus tē reūrat̄ in terra suā & indomū
etiātatis suæ. id ē sepulchrū ereqasq; rite celebrans
plangentū funus turba pcedat. flore aut̄ amigdali
que nos peccatis possum⁹ quidā faciā symā interpretan
t̄ qd⁹ de crescentib⁹ natūrā carnib⁹ spina succrescat & flo
reat. Porro meo qd⁹ att in pinguiabit̄ locusta sciendū
ubi i nris cediceb⁹ legit̄ locusta in hebreo scriptū ē
haagab. qd⁹ ubū ap̄ eos ambiguū ē. Pot̄ enim & talus
& locusta transfern. Quoniam qd⁹ in hieremie principio uer
bi soec̄ suarūt̄ accent̄ & nūc̄ significat & uigili
as̄ unde & dicit̄ ad eū. Qd̄ tu uidel̄ hieremus. Ete
spondit. Nūc̄. Et att dñs ad eū. Bene uidisti qd̄ ego
uigilabo sup̄ p̄lm̄ meū ut faciā illud ut illud. & ha
tributur us p̄plo qd̄ merec̄ sermonis occasio ē. Ita
yne ambiguitas uerbi p̄ ethimologū ei indicat

cura tumentia & podagre humorib⁹ p̄grauata
 n̄ quo om̄ib⁹ semb⁹ hoc fiat sed plerūq; accidat.
 q; cynekeriknic parte id qd totū ē appelleūt. In
 eo v̄ ubi nos habem⁹ capparim in hebreo habet hā
 bionā qd & ipsū ambiguū ē. interpretat̄ amor aut
 desideriū concupiscentie. ut capparis significat ut
 sup̄ dixim⁹ qd senū libido refrigerescat & organa con⁹
 dilipent̄. Hoc aut̄ ideo qd hec uerba ambigua cū
 uocabulis suis & amigdalū & locustā & capparim
 sonet̄. aliud deriuata significat & p̄figuram ad sen⁹
 sus qd sem̄ gneuit̄ deriuant̄. Sciendū q; qd ubi n̄c
 lxx. int̄pretes posuerit̄ amigdalū ipsū ubū sit socer
 qd in hieremie p̄ncipio habet̄. Ibi in uice uersū ē.
 hic i amigdalū. Symmachus h̄ec qd in hoc loco sen⁹
 tiens multo alit̄ int̄pratus ē. Att enī. Et sup̄ hec qd
 de excelso iudebit̄ & error erit̄ iuxta & obdormiet̄ in
 gilans & dissoluet̄ sp̄s fortitudo. Ita enī homo in
 domū et̄nitas sue & circuib⁹ plangentes impla
 teas. sū int̄pretationē laodicen̄ securus nec iudeis
 pot̄ placere n̄. xp̄ianis dū & ab hebreis p̄cul̄ ē. & sequi
 lxx. int̄pretes dedignat̄. **A** me quā rumpat̄ fu
 nicularis argenti & recurrat uita aurea & conte
 rat̄ hydria sup̄ fontē & confringat̄ rota sup̄ lacū
 & reuertat̄ puluis interrā sui sic erat & sp̄s redeat
 ad dñm qd dedit illū. Uanitas uanitatū dixit ecclās.
 uniusa uanitas. Reuertit̄ ad superiora & post grande
 h̄ypbaron qd abeo loco interierat̄ in quo att̄ & me
 mento creatoris tui idie n̄uentutis tue ante quā
 ueniat dies malicie & ante quā tenebrescat sol &
 luna & cetā usq; in diē quo mouebunt̄ custodes do
 mus. n̄c cept̄ sententiā simili fine cludit dicens. An
 te quā rumpat̄ funicularis argenteus & illud ut illud
 fiat funicularū aut̄ argenti candidā hāc uita & sp̄ra
 men qd nobis e celo tribuit̄ ostendit̄ recursū quoq;
 uit̄e auree animā significat qd illuc recuīat̄ un
 de descenderat̄. Porro duo reliqua que secunt̄ contritio

hydrie sup fonte & confactio rore sup lacu pme
taforū mortis enigmata sūt. Quom̄ enī hydria
q̄ conterit cessat haurire & rotā p̄quā de lacu &
puteis leuant aque si confacta fuerit ut ut. lx.
interpretes uoluerit insuo funiculo uoluta aque
usū incipit. ita & cū funiculus argenti fuerit
inter ruptus & anime riuis recurrerit ad fonte
interibit homo q̄ ut manifestus sequit̄ reuerte
t puluis in terrā suā unde sp̄rus est. & sp̄s con
uertet ad dñm qui dedit illū. Ex quo satis ridendi
q̄ putant animas cū corporib⁹ ferri & n̄ adeo s̄ acor
pore parentū generari. Cū enī caro reuertat inter
rā & sp̄s redeat addim q̄ dedit illū. manifestū est
dñm parentē animarū ēē non homines. Post descripti
onē interit̄ humani pulchre exordiū libri sui repe
tens art. Uanitas uanitatū dixit ecclastes & om̄a
uanitas. Cū enī cūctus mortalū labor de quo ito
uolumine disputatū ē hic pueniat ut reuertat̄
puluis interrā suā & anima illuc redeat unde
sumpta ē. magne uanitatis in hoc sclo laborare &
nichil profutura conquirere.

Et aor p̄ius q̄ factus ē ecclastes sapiens adhuc
docuit sciennā pp̄lm & audire eos fecit & scri
tans composuit puerbia multa. Quesuit ec
clastes ut inueniret uerba diuine uoluntatis q̄ scri
beret recta ūba ueritatis. sapientia qua puerit
salemon om̄e hominū genus. n̄c quoq; infine sui
opusculi p̄fuit. qd̄ n̄ fuit uetus legis institutione
tentus s; in p̄fundis ultra se dimiserit questio
nib⁹. Ad docendū pp̄lm p̄ublia & parabolais composu
erit aliud habentes i medulla aliud in superficie
pollicentes. P̄ublia quippe n̄ hoc sonare qd̄ scriptū ē
etia meugliū edocem. qd̄ dñs pp̄lo in parabolis q̄ i
puerib⁹ sit locut̄ secreto aut̄ ap̄lis dissoluerit ev
arbitrant̄ patentia habere p̄cepta s; quasi interrā au

rū. innuice nucleus. inhibitus est lanetū oculis abs
 conditū fructū inquit. ita meis diuinū sensū altius p
 scrutandū. Sup̄ hec addit̄ etiā causas naturasq; rerū
 se uoluisse cognoscere. q; dī dispositionē & prudentiū
 quare unū qdq; ut quom̄ factū sit scire uoluisse. ut qd
 dī post dissolutionē corporis & anime ad celos recur
 surū se sperat ēē & uisurū dicens. uidebo celos opa di
 gitū tuorū. hoc nō imp̄senti sc̄lo salem̄ mis̄is fuerit
 inuenire. ut uitiatē soli dō cognitā corporis uallata
 septo mens humana comprehendere. **V**erba sapienti
 um ut stimuli & quasi clavi maltū defari. habentib⁹ ce
 tui data sunt ap̄st̄lē uno. He uideret̄ post legē dñi
 temerarius subito p̄ceptor erumpere. & sibi uindicare
 doctrinā quā moyses n̄ tā sp̄site quā dō uascente p̄
 mū de hīc inspirante suscep̄t dicit ubi sua uba ēē si
 pientiū. que insimilitudinē stimulorū corrigat delin
 quentes. & pigros mortaliū gressus aculeo pungente &
 moueat. sic q; sūt firma quasi clavi maltū solidūq; de
 fini. nec auctoritate unū s; consilio atq; & sensu magis
 trorū omniū p̄ferant̄. Et ne comēpneret̄ humana sa
 pientia aut̄ ei ab uno pastore concessā idem plurimi
 doceat. tam̄ doctrine unus ē auctor dñs. facit hic loc⁹
 adūsus eos q; alii legis uetus altū eūgl̄i estimat̄ deū.
 qd̄ un̄ pastor filiū prudentiū instruerit. Prudentes
 aut̄ tā pp̄he sūt qm̄ apli. Simul q; hoc notandū qd̄ di
 cant̄ uerba sapientiū pungere n̄ palpare nec molli
 manū adtractare lasciuā. s; errantib⁹ ut sup̄ dixi
 in tardis pententie dolore & uiln̄ infigere. Si cui
 q; sermo n̄ pungit s; oblectationi ē audientib⁹. iste
 n̄ ē sermo sapientis. Uerba q̄ppe sapientiū ut stimuli
 que dū ad querationē p̄uocat̄ delinquentē & firma
 sūt yaconsilio sc̄orū data. atq; ab uno pastore conces
 sa & solida radice fundata sūt; hoc stimulo nec
 dū paulū s; adhuc saulū puto iniua confessū er
 ore audisse dūrū ē tibi aduersū stimulū calcitrare.
Et ampli ab his fili mi caue faciendi libros multos

ñ est finis. q; meditatio plurima labor ē carnis. excep-
tis his ubi que abono sūt pastore dicta. q; a consilio at
q; sensu probata sapientiū nichil facies nichil tñendi
ces maior. mea sequere uestigia. ab eoꝝ auctoritate n̄
discrepes. alioqñ querenti multa infinitus libroꝝ n̄
merus occurrit. qui te p̄trahet ad erroreꝝ & legentem
frustra faciet laborare. Vel certe docet breuitati studen-
dū & sensus magis sectandos ēē quā ūba. adūsus phi-
losophos & sc̄lī huiꝝ doctores qui suorū dogmatū falsita-
tes conant̄ afferere. uarietate ac multiplicatione ser-
monū. Cont̄ sc̄ptura diuina breui círculo coartata ē.
& quantū dilatat̄ in intentiū tantū i sermone con-
stringit. q; osummitū breuiatūq; sermonē fecit
ds sup̄ terrā & ūbū eiꝝ uixta est in ore eorū & in corde
n̄t̄. Altī. frequens lectio & cottidiana meditatio
anime solet magis labor ēē quā carnis. Quom̄ enī q̄
qd manū & corpore fit manus & corporis labore dō
pluit. ita qd ad lectionē p̄tinet magis mentis ē la-
bor. Seq; michi uidem̄ supiora de multitudine lib-
rū altī se uienda. q; pleriq; existimāt. Moris ē sc̄ptu-
raꝝ q; uis plures libros sum̄ se n̄ discrepent & de eius
re scribat̄ unū uolum̄ dicere. Siq; dē & eu gl̄m & le-
dī i maculata q̄ntens animas singulariū appellā-
t̄. cū plura eu gl̄a & multa manda fūt̄ legis. sic
& uolum̄ inysiae sermone signatū om̄is scriptura
diuina ē & uno capitulo libri. Elechiel lohesq; uel-
cunt̄. Saluator quoq; om̄iū retro sc̄p̄tū uocibꝝ p̄phe-
tat̄ aut̄. Incapitulo libri sc̄ptū ē de me. uirtut̄ hinc
q; sensu arbitror n̄c p̄ceptū ne plures libri fūt̄. Q; qd
enī dixeris si adeū referat̄ q; in p̄ncipio erat ap̄ dñm
ds ūbū. unū uolum̄ est. & innumerabiles libri una
lex unū eu gl̄m nominat̄. Q; d̄ si diuīsa & discrepans
nimū adduxeris. & curiositate nimū huc atq; illuc a-
yñ dictū ē. Ex multiloquo n̄ effugies pecc̄m. Talibꝝ
q; libris n̄ ē finis. Bonū enī om̄e & ueritas certo si

117

ne includit? malicia s. atq; mendaciū sine fine st. /
et quanto plus requirunt tanto maior eoz series nas-
cf. Sup hac re studiū atq; meditatio labor cūnī est.
Cūnī inquā n̄ sp̄s habet siquidē q; sp̄s labore suum
data illud qd apls att. Plus aut̄ omnib' laborauit. n̄
aut̄ ego s; q̄ dī que mercū ē. Et saluator laborauit
clamans. **F**inis sermonis uniusi auditu p̄facilis ē.
Iucū time q; mandata ei custodi. hoc enī ē om̄is homo.
q; om̄e factū dī adducet in iudicij. de om̄i abscon-
ditō scie bonū siue malū sit. Aūnt heorti cū inter-
cēta salemonis que tanta st̄ ut nec i memoria du-
rauerit q; hic liber obliterandus videret. eo qd uani-
tates dī assereret creaturas q; tū poraret ēē p̄m
chilo q; cibū q; potū q; delicias transentes preferret
om̄ib'. Ex hoc uno capitulo meritisse auctoritate ut
indivīnōz uoluminū numero ponere ēē qd totā
disputationē suā q; omnē catalogū in hac quasi
anakappa eiocei coartauerit. q; dixerit fine
sermonū suoy auditu ēē p̄mptissimū nec
sqd in se habere difficile ut scil' timeam' dī q; ei'
pepta faciam' Ad hoc enī natū ēē hominē ut crea-
tūre siue intelligens ueneret eū metu q; honore q;
q; mandatorū siquidē cū iudiciū temp' ad uenerit
quicqd anobis gestū ē stare sub iudice. q; abeo tam
diū expectare sententiā q; unū quēq; recipere opa
sua siue mali qd egerit siue boni. Peo aut̄ qd nos po-
suimus de om̄i abscondito siue bonū siue malum
st. symmachus q; lxx. interpretati sūt de om̄i con-
ceptu h̄ certe de om̄i ignorato. qd etiā de ocioso uer-
bo q; n̄ uoluntate s; ignoratione plato redditur
sumacionē inde iudiciū. alit. q̄ a timor seruoy ē.
pfecta dilectio foris mittit timore q; inscriptura di-
uina tā incipientū quā pfecto duplex appellat
metus: n̄c de summatō inuictib' metu dici puto
scdm illud nichil de ē timore q; eū ul' certe q; ad
huc homo q; nec dū dī nom̄ acceptit hāc habet rati-

onē substantie. siue. ut incorpe posuit dñm tunc et.
quia om̄e factū id ē om̄s hōies adducat d̄s in iudici
um sup̄ um̄is que alit̄ quā ab eo dī. iusta s̄t & dī t̄
senserant siue in hac parte siue in illa. Ye quippe his q̄
dicūt oī a l v oī. B o h v oī. & B o h v oī o a l v oī.

B o h v oī a l v oī I n p G l a d.

